HERNANI

2021

HERNANI 2021

HERNANI URTEKARIA

Udal Artxibo Zerbitzua

Hernaniko Udala

euskara ari du

Diseinu eta maketazioa: GRAFIKOKI
Lege-gordailua: SS-403-1993

Artikuluetan azaltzen diren iritzien erantzule idazlea bera da.
Las opiniones expresadas en los artículos son responsabilidad exclusiva de sus autores.

Hernani 2021

Hernani urtekaria (2021)

Udal Artxibo Zerbitzua

27. urtekaria

Azala: Txuso Gomez.

AURKIBIDEA
ÍNDICE

1. **Putzuzarreko trikuharriaren ikerketa arkeologikoa.**
   Manu Zeberio - Jesus Tapia (ARANZADI Zientzia Elkartea, Historiaurreko Arkeologia Saila). 09
2. **Mendiriz Mendi, 75. urteurrenera heldu gara!.**
   Mendiriz Mendi Elkartea. 13
3. **Duela 46 urteko kontuekin bueltan... (Zikuñagako ermita).**
   José Luis Aperribay Madinabeitia. 18
4. **Reconstrucción de la Ermita de Zikuñaga.**
   Xabi Arraztio Ortiz (arquitecto) – Eneko Uranga (arquitecto). 21
5. **Igeriketaren ariak Hernanin ez du etenik.**
   Iñigo Goñi Iradi. 27
6. **Santa Barbarako putzua: iraganean murgildu etorkizuna bilatzeko.**
   Iñaki Sanz - Azkue. 31
7. **Ruth Martin Apezetxea gogoan.** 35
8. **Kulturarteko Plaza Feministak ateak zabaldu ditu!** 41
9. **Hernani, crónica 2019ko kronika.** 45
10. **Hernani, crónica 2020ko kronika.** 56

PUTZUZARREKO TRIKUHARRIAREN IKERKETA ARKEOLOGIKOA

M. Ceberio - J. Tapia
(ARANZADI Zientzia Elkartea, Historiaurreko Arkeologia Saila)

Monumentuaren hasierako egoera.

Monumentuaren aurkikuntza eta ezaugarriak

2014ko apirilean, Lontxo Ugartek Akola izeneko baserriaren ondoan trikuharri bat zegoela esan zuen. Luis Millanen abisua jaso ondoren, gerturatu ginen, eta egituraren ezaugarriak ikusita megalito berri bat zela pentsatu genuen, Akolako Lepua II-ren antza zeukana. Putzuzarren aurkitzen den egiturak ezaugarri berezi batzuk zituen, harri txikiz egindako pasabide moduko bat zeukala zirudien. Hala eta guztiz ere, identifikazio hori eta monumentuaren ezaugarriak baieztatu behar ziren, egitura ondo babesteko. Horregatik 2018an, 2010etik gure zuzendaritzapean egiten den Txoritokieta eta Igoin-Akola Estazio Megalitikoen ikerketa proiektuaren barruan, proposamen bat aurkeztu genuen egituraren ezaugarriak ezagutzeko.

L. Ugartek aurkitutako egitura hau diametroan 10 m eta altueran 0, 40 m-ko tumulua duen trikuharri bat da. Hegoaldeko erdia suntsituta dago harriak erauziak izan direlako. Erdialdean, hil-ganbararen ipar-mendebaldeko erpina osatzen duten zenbait harlauza ikus daitezke. Iparraldeko harlauzak 2,5

m-ko luzera, 0,8 m-ko garaiera eta 0,4 m-ko zabalera dauka, eta 120º- tara norabideratua dago. Mendebaldekoak berriz, aurrekoarekin angelu bat osatzen du, eta, ikus daitekeenaren arabera, 0,55 metro ditu luzeran, 0,25 m garaieran eta 0,1 m zabaleran. Badira, gainera, tamaina txikiagoko harriak, ipar harlauzaren ekialderantz lerrokatzen direnak, eta haren jarraipena izan daitezkeenak. Egituraren eraikuntzan erabilitako materialak bertako hareharriak dira.

Monumentuaren ikerketa arkeologikoa

Esan dugun bezala, gure proiektuak trikuharriaren ezaugarriak zehaztea zuen helburu eta ikerketa hori aurrera eramateko Hernaniko Udalak laguntza ekonomiko bat ematea adostu zuen.

Nahiz eta, gure ustez, trikuharriaren identifikazioa positiboa izan, Gipuzkoako Foru Aldundiko zerbitzu teknikoek ez zuten hain argi ikusten eta aurreikusitako indusketa arkeologikoa egin baino lehen egituraren jatorria ziurtatu behar zela agindu zuten.

Horregatik, 2018ko lanetan egitura osoko gainazala garbitu genuen trikuharriaren oinplanoa bere zabalera osoan ikusteko. Lan horri esker tumulua uste genuena baino zabalagoa zela ikusi genuen, 10 metroko zabalera baino gehiago baitauka. Hain zuzen ere, hego-ekialdean gainazala kentzean, egitura suntsituta egotea espero genuen aldean, tumulua zabaltzen dela ikusi genuen.

2018an egindako garbiketa lanak.

Proiektuaren metodologia jarraituz, indusitako lur guztiak bahetu genituen eta, lan hauek egitean, suharrizko bi pieza landuta aurkitu genituen: printza bat eta xafla zati bat.

Lortutako emaitzak ikusita, trikuharri bat zela argi gelditu zen eta aurreikusitako gainerako lanekin (zundaketa bat ustezko hegoaldeko harlauza bilatzeko) ez jarraitzea erabaki genuen. Proiektuaren lehenengo fasearen helburua monumentu megalitikoa baieztatzea zenez, behin hori lortuta, lanak etetea erabaki genuen, monumentua ikertzeko Gipuzkoako Foru Aldundiko baimena lortzeko asmoz.

2019an, trikuharria ikertzeko baimena jaso ondoren, egitura osoa garbitu genuen, eta egituraren hego-ekialdeko zatia suntsituta zegoenez, jatorrizko tumuluaren aztarnen bila industu genuen, goiko geruza nahasiak kentzen.

Lan honekin batera hil-ganbara industu genuen, maila desberdinak jaisten eta erregistratzen, ustezko lurzoru baten aztarnak topatu arte. Nahiz eta deseginda egon, ustezko lurzoru hori osatzen zuten harlauz batzuk aurkitu genituen.

Hil-ganbararen indusketa arkeologikoa: 1. azala.

Hil-ganbararen indusketa arkeologikoa: 2. azala.

Hil-ganbararen indusketa arkeologikoa: amaiera.

2020an egindako lanetan, eta monumentuaren ikerketa bukatzeko asmoz, 0,50 x 0, 90 metroko luzera eta 0,30 metroko sakonera duen zundaketa bat egin genuen hil-ganbaran, aipatutako lurzoru horren azpian bertako lur naturala kokatzen dela baieztatzen.

Hil-ganbararen indusketa arkeologikoa: lur naturala.

Baina hil-ganbararen forma da guk identifikatu dugun gauza interesgarriena. Indusketa egin baino lehen, iparraldeko harlauza handia ekialderantz luzatzen zela ikusten zen (tamaina txikiko harriak harlauzaren ekialderantz lerrokatuak), eta lanak egin ondoren 3 metro baino gehiagoko luzera daukan galeria-hilobi bat dela argi utzi dugu.

Hil-ganbararen irudi orokorra.

Lan arkeologikoa bukatu ondoren, monumentuaren topografia egin zen eta indusitako hilobia berreskuratu zen.

Monumentuaren irudi orokorra.

Trikuharria suntsitua egon arren, indusketa lanak egiterakoan material arkeologiko interesgarriak aurkitu ditugu: suharrizko printza bat eta xafla baten zati bat 2018an, eta 2019an gezi punta bat, bi xafla eta beste baten zati bat.

Azaldutako gezi punta.

Putzuzar eta Igoin-Akolako Estazio Megalitikoa

Igoin mendian kokatzen den estazio megalitikoa 17 monumentuk osatzen dute gaur egun eta Donostiako, Errenteriako eta Hernaniko udalerrietan kokatzen dira. Monumentuen izenak honako hauek dira: Akolako Lepua I-II, Arritxieta, Bistarri, Igoingo Lepua I-II, Landarbaso I-VI, Langagorri, Putzuzar eta Sagastietako Lepua I-III (1).

Estazio megalitikoa Monumentu Multzo izendapenaz Kultura Ondasun gisa deklaratu zen ekainaren 24ko 137/2003 Dekretuan (EHAA: 2003ko uztailaren 8a, 133. zenbakia). Dekretu horretan zehazten dira estazioa osatzen duten elementuak eta haien babes-erregimena.

Putzuzarreko trikuharriak multzo honetan kokatzen diren beste monumentu batzuen antzeko ezaugarri batzuk ditu, zehazki, Akolako Lepua izeneko egiturarenak. Akolako Lepua I industerakoan, 1950an, harlauzatxo mehez osaturiko maila bat identifikatu zuten hil-ganbaren barruan (2), guk indusitako

1.- ARANZADI ZIENTZIA ELKARTEA: Gipuzkoako monumentu megalitikoen eta aztarnategien bilatzailea. http://www.aranzadi.eus/carta-megalitica-resultados?terminobusqueda&estacion%5B0%5D=Igoin-Akola&terminomunicipal&searchsubmit&pagina=1&lang=eu

2.- ATAURI, T.; ELOSEGUI, J.; LABORDE, M.: "Exploración de tres dólmenes de la estación dolménica de Igoin-Akola (Guipúzcoa)". Munibe 3, 1951, p. 13.

monumentuan ikusitako aztarnak bezala. Beste alde batetik, Akolako Lepua IIan Putzuzarreko hil-ganbararen ezaugarri antzekoak ikusten dira, hau da: ipar-ekialdeko harlauz handi bat, barrurantz kulunkatua, eta mendebaldeko harlauz txiki bat, biek hil-ganbaren ipar-mendebaldeko erpina osatzen dute. Hori bai, azken monumentu honek ez dirudi Putzuzarren aurkitutako galeria-hilobia izan duenik. Putzuzar kasu bakarra da Igoin-Akolan, bai bere arkitekturagatik, bai bere kokapenagatik, toki ez oso ikusgarri batean baitago. Agian horretarako erabiltzen ziren tokirik hoberenak okupatuta zeudelako jada edo ezezaguna egiten zaigun beste arrazoi batengatik.

Beste alde batetik, ezagunak izan arren, galeria hilobiak ez dira ohikoak Gipuzkoan, Jentillarrikoa da kasu ezagunena, 6 metro inguruko luzera duen hil-ganbara batekin (1).

Emaitzak eta azken oharrak

Putzuzarren aurkitutako monumentuak Gipuzkoan ezagunak baina ez-ohikoak diren arkitektura eta kokapena dauzka; maldan behera dagoen eta inguruko erliebean nabarmentzen ez den galeria-hilobi bat da.

Igoin-Akolako multzoa trikuharrien arteko artikulazio espaziala ikertzeko aukera bikaina da. Eremu honetan hainbeste trikuharri ezarri izanak nolabaiteko antolakuntza espazial eta kronologikoa jarraitu behar izan du eta hipotesi berriak planteatzeko aukerak zabaltzen zaizkigu.

Igoin-Akolan, trikuharriak eraiki eta erabili ziren bitartean giza okupaziorik bazen, orduan nekropoliaren eta bizilekuen arteko artikulazioa aldatu egingo zen hildakoen espazioa zabaltzen zenean bizilekuak ingurutik baztertuz. Dena den, mendi honetan tarte zabala gelditzen zaigu oraindik aztertu gabe, eta antolaketaren arrazoia zein izan den baieztatu behar da.

1.- APELLANIZ, J. M.: Corpus de materiales de las culturas prehistóricas con cerámica de la población de cavernas del País Vasco Meridional. Munibe, Supl. 1, 1973, pp. 249-250.

Antolaketa espazialari dagokionez, inguru osoa miatzea komenigarria izango litzateke, orain arte ikusitako banaketaren arrazoia zein den argitu arte.

Aldi berean, trikuharrien datak lortu behar dira -eta aukerarik izanez gero, aire zabaleko okupazioenak ere- analisi sakon bat egin ahal izateko.

Bukatzeko, trikuharriak multzoetan aurkitzen direnez, eta beren erabilpen luzea kontuan hartuta, nekropoli hauen esanahi historikoaz gogoeta bat egin behar da. Hain zuzen ere, denbora luzez erabili diren hilobi-kolektiboak izanik, leku honetan hainbeste monumentu egoteak hiru hipotesi planteatzen ditu:

1. Gizatalde bakarrak erabiltzen bazuen nekropolia, talde honen populazioa uste baino handiagoa dela. Taldearen beharren arabera, trikuharri berriak eraikiko lirateke denboran zehar, eta hauen artean antolaketa kronologikoa egon behar du.
2. Hileta-eremu berdina gizatalde ezberdinek erabiltzen dutela. Espazio partekatua erabiltzeko arau bat egon behar da, eta monumentuak garaikideak izan behar dira.
3. Monumentuen erabilpena ez zela izan uste dugun bezain luzea (denboran) edo zabala (hobiratu gutxiago bakoitzean). Kasu honetan, trikuharrien ostilamenduetan nabarmendu beharko lirateke ezberdintasun tipologikoak eta kronologikoak.

Momentuz, ez dugu ez monumentuen dataziorik, ezta hilobien ostilamendurik ere, hipotesi hauek egiaztatzeko.

Horregatik, gure ikerketak jarraitzeko asmoa daukagu.

Bukatzeko, eskerrak eman nahi dizkiegu proiektua bultzatzen lagundu eta bertan parte hartu dutenei: Alfredo Moraza, Iñaki San, Izaro Quevedo, Txuma Costas eta Ereñotzu eta Hernaniko jendea, besteak beste.

MENDIRIZ MENDI,
75. URTEURRENERA HELDU GARA!

Mendiriz Mendi Elkartea

Antonio Yeregi, Jose Luis Madina, Damaso Uria, Antonio Agirresarobe, Marcelo Ruiz, Julia Larrañaga eta Ramon Ruiz, *Aitzgorrin*, 1946ko uztailaren 14an.

Nork esango luke! 1946. urtean eginiko lehen urratsek 2021. urtera arte eraman gaituzte. Zaila izan daiteke konprenitzea, eta inor ez dugu jarriko estutasun horretan. Zaila izan daiteke 75 urteotan egin dugunaz jabetzea, eta inor ez dugu jarriko estutasun horretan. Eta guri, Mendiriz Mendikoei, galdetu izan baligukete? Bada, erantzuna ez dugu. Agian, gailur batean eskegita egon daiteke, edo ibar eder baten ezkutua, edo, agian, inork zapaltzen ez duen bidezidor xume batean. Nork daki!

Bai, Mendiriz Mendik 75 urte bete ditu. Eta, konprenitu ala ez, jabetu ala ez; argi eta garbi daukagun gauza bakarra da ibilbide honetan izan dugun helburu bakarra gure herrian, Hernanin, mendizaletasuna bultzatzea izan dela. Gainera, alderdi guztietatik begiratuta. Mendizaletasunak dituen printzipioei oinarri-oinarritik heldu dizkiegu. Eta, oso xume bada ere, 75 urteko ibilbide horretan txertatzen saiatu gara. Eta ez da gutxi!

Horregatik diogu, 1946. urteko ekainean, behar bada jakin gabe, elkarte honetako hazia erein zuten haien ahotsa jarraitzen dugu izaten. Edo, behintzat, horretan ahalegintzen ari gara. Urteak joan ahala, hastapen haietan lan egin zutenen ilusioa eta erantzukizuna beste batzuk hartu dituzte, tinko eta etenik gabe lan eginez, Mendiriz Mendiren oinarriak eta ideak finkatzea lortu arte.

Borondatezko lana egiten dugu; hori badakizue. Gizarte honetan itzaltzen ari den auzolanaren bandera altxatzen jarduten dugu; lau haizetera hedatzen. Merezi duelako, horretan sinetsi egiten dugulako eta ohorezko tokia behar duelako. Erantzukizun horretan erabat murgilduta, inolako ordainik eskatu gabe, gure elkartetik makina bat lagun igaro dira. Dagoeneko, batzuk ez daude gure artean; beste batzuek, aldiz, beste bide batzuk hartu dituzte. Elkarteko kide izan diren eta diren guztiek ohorezko lekua behar dute izan. Haien lanak Mendiriz Mendiren ametsa egia bihurtu baitute. Pasio komun batek bultzatuta zuen eta gure txokoa, hots, elkartea, guztion ondare bihurtu dugu. Horiei guztiei gure esker beroenak. Baita ere, aurrerantzean Mendiriz Mendi garatu eta aberasteko lan egiteko prest zaudeten guztiei. Gizakien obra guztiak bezala, gure elkartea ere gutariko bakoitzak bizi ematen dion neurrian bakarrik izango delako errealitate, eta ez amets.

75. urteurrenera heldu gara, eta jakin ezazue prest gaudela bidean jarraitzeko. Ez gara iragarleak, baina "Hernani" izeneko aldizkari honetan bertan, 50 urte bete genituenean, Mendiriz Mendiren historiaren ateak zabaldu eta honako izenburuarekin aurkeztu ginen: *"50 urte? Bai, eta askoz ere gehiago..."*. Iragarpen hori, agian, ume baten xalotasunarekin egin genuen. Izan daiteke, baina, tira, asmatu genuen.

75 urte bete ditugu, baina, zoritxarrez, Covid-19ak gure gizartean sortutako pandemiak eragotzi egin digu urte honetan guztian zehar antolatutako ospakizuna behar bezala betetzen. Batzuk ezin izan ditugu aurrera eraman; beste, batzuk, berriz, bai. Baina inportanteena da urteurren berezi hau betiko izango dugula geure bihotzetan gordeta. Inork ez digu kenduko ibilbide honetan lan egin eta ardura

izan dutenen eskuzabaltasunaz gozatzeko aukera. Eta hori guztia Mendiriz Mendira hurbildu diren guztiekin partekatu nahi izan dugu.

Horregatik geure hastapenetara eraman nahi zaituztegu. Ez gara luzatu; ez, 50 urte bete genituenean aldizkari honetan luze eta zabal hitz egin baikenizuen gure historiari buruz. Baina egin ditugun hurrengo 25 urteak testuinguruan jartzeko, bi zertzelada baino ez ditugu aipatuko.

Hastapenen bidean

Aurreratu dizuegu 1946. urteko ekainean sortu ginela. Ez dakigu zein den eguna, baina inoiz ahaztuko ez dugun data seinalatua dugu. Urte horretan Mendiriz Mendiri jaiotzeko garaia iritsi zitzaion, nahiz eta urte haietan CD Hernaniren adar bat izan. Urteek aurrera joan ahala, elkarteak nolabaiteko onespena behar zuen; hain zuzen ere, Espainiako Mendi Federazioarena. Federazio horretan onartua izatearena, alegia.

Eta horretarako, Juan Otamendi eta Antonio Agirresarobe elkartekideek 3.046 metroko garaiera duen Argualas mendia igo zuten. Hain zuzen ere, 1954. urteko abuztuaren lehendabiziko egunean. Horixe zen federazio espainiarrak eskatzen zuena elkarte gisa onartzeko; hots, *hirumilako* bat igotzea. Era horretan, Mendiriz Mendi elkarteak mendi federazio horren kide berriaren txartela jaso zuen.

Elkartearen lehenengo boletina, berriz, 1959. urtean jaio zen. Orrialdetxo horiek oso gai interesgarriak argitaratzen zituzten. Nahiz eta gutxi iraun zuen, 1984. urtean, elkartekide talde batek bultzatuta "Ilargiaren itzalpean" aldizkariak lekukoa hartu zion.

Bestalde, 1964.ean autonomia lortu bagenuen ere, 1986. urtean CD Hernanirekin lotura guztiak erabat moztea erabaki zen. Beraz, urte hartan Mendiriz Mendi del CD Hernani izatetik, Mendiriz Mendi Elkartea izatera pasa zen.

Egiten ari garen ibilbidean elkarteak egoitza ezberdinak izan ditu, eta, egun, 1995.ean Udalak utzitako bulego ederra inauguratu genuen. Ez zen izan elkarteak izan zuen aldaketa bakarra, besteak beste, egungo helburuak ez baitira hasierako urteetakoak bezalakoak. Hastapenetan, ekintza nagusia mendizaletasuna zuen, eta horrekin lotuta irteerak mendi batera. Denbora luzez irteera horiek erantzun ona izan zuten, baina 1970eko hamarraldian autobusak betetzeko arazoak izan genituen. Irtenbide gisa, irteerak eskualde mailan antolatzen hasi ginen.

Aipatzekoa da ere, 1990etik aurrera egutegi propioa ateratzen hasi ginela: helduentzat zein gaztetxoentzat bideratuta. Zuhaitz Egunak edo Mugarri Festak ere, leku berezia izan zuten; guk geuk antolatuta, gainera. Mendizaleen artean izan ziren aldaketak medio, beste erabaki bat hartu genuen: mendirako zein eskirako tresneria alokatu. Horietako mendizale batzuk goi mailako jarduerak egin zituzten. Eta, zalantzarik gabe, entzutetsuena Martin Zabaletarena dugu. Gure elkartekideak munduko mendi garaiena, Everest (8.848 m), igotzen lehen euskal mendizalea izan zen. Balentria hori 1980ko maiatzaren 14an erdietsi zuen.

Mendiriz Mendiren mende erdiarekin batera, ekitaldiz betetako urtea antolatu genuen. 50 mendi igo genituen: 49 Euskal Herriko tontorrak eta guretzat esanahi berezia duen Argualas (Huesca). Horrez gain, 50. urteurreneko kamiseta atera genuen, eta ezin dugu ahantzi Santa Barbarara eginiko erromeria eta egun pasa.

25 urte aurretik

Arestian aipatu dizuegu, elkartearen baitan zein mendizaleen artean hainbat aldaketa bizi izan ditugula. 1985. urtera arte, adibidez, irteerak herri batean hasten genuen. Gailurra egin eta gero, herri berdinera jaisten ginen. Baina data horretatik aurrera, tontorra egin, bai, baina "helmuga" beste herri batean edo leku batean zehazten zen.

Mugarri Festari dagokionez, hasieran, urtero, ibilbide guztiak egiten genituen. Ondoren, bi ibilbide ezberdin antolatzen hasi ginen: bat gaztetxoentzat eta bestea helduentzat. Gogoratu behar dugu gaztetxoen irteetara helduak joan daitezkeela. Bide batez aipatu behar dugu murrizketa horrek baduela zio bat: gero eta mendizale gutxiago batzen zen.

1994ko Mugarri Festa, irailaren 24an, Antxistan.

Etxerako itzuleran auto istripu baten ondorioz hil ziren Aitor Garcia, Felix Armendariz eta Arantxa Zuza *Pitxi*. Hirurak, argazkian, 1993ko urriaren 17an, Soilan.

2014ko otsailaren 16an eginiko *Hernani ezagutuz* irteera, Oberanera.

Gaztetxoekin irteerak 1991. urtez geroztik egin dira: 1999ko urriaren 30-31an, Artikutzara; 2011ko otsailaren 13an, Bianditzera.

Herriko ibilbideek badute elkartean oinarri berezi bat. Jarduera hau antolatzen hasi ginenetik soilik irteera bat egiten da. Lehen urteetan, adibidez, bisita gidatu modura egiten genuen. Hain zuzen ere, Historia lizentziatua den Txuso Gomezen eta Biologian lizentziatua den Iñaki Sanz-Azkueren eskutik. Gida lana hauek bertan behera geratu ziren, eta besterik gabe irteera soil bat egiten hasi ginen. Ez genuke aipatu nahi egin, baina horietako irteera batean jazoera tamalgarri bat bizi izan genuen. Usoko Biran izan zen. Akolatxa inguruan, bihotzekoak jota, Pako Seco zendu zitzaigun.

Gaztetxoen irteerak zutabe izan dira elkartearen filosofian. Esaldi askok dioten modura, haiek gabe ez dugu etorkizunik. 1991. urtez geroztik, asteburuko irteera bat egin da. Bernedon hasi ginen. Zorigaiztozko ezbeharra jaso genuen. 1993.ean Bernedotik itzultzen ari ginela auto batek istripua izan zuen, eta etxeko hiru kide hil ziren: Aitor Garcia gaztetxoa eta Arantxa Zuza eta Felix Armendariz helduak. Ezbehar horren ondoren, irteerak autobusez egiten ditugu.

2008ko otsailaren 16ko Zuhaitz eguna. 2013ko otsailaren 3ko eski ikastaroa, Pont d`Espagnen. Eta 2015 maiatzaren 24ko eskalada ikastaroa.

Hurrengo urteetan, berriz, Artikutzara joaten hasi ginen. Eta 1990.ean, herriko ikastetxeekin elkarlanean Eskola Kirola egitasmoaren barruan mendizaletasuna lantzen hasi ginen.

Aldaketen artean aipatzekoa da ere Zuhaitz Egunak izan dituena. Duela gutxira arte, gaztetxoekin larunbatean ospatzen zen, eta igandean helduekin. Baina, egun, Udalak horrela erabakita, denok elkarrekin egiten dugu.

Bestalde, eskalada ikastaroak hasierako moduan egiten ditugu, eta eskia aipatzen badugu: ikastaroa eta irteera bana. Eta berrikuntzen artean elkartearen web gunea dugu:

www.mendirizmendi.com

Eta Mendizale Asteari buruz, zer esan genezake? Bada, gutxi gorabehera 90eko hamarraldiaren hasieratik aurrera bazkide talde batek ekimen horren ardura hartu zuela. Zinez, eskertzekoa da, zuzendaritza taldeari "zama" ederra kendu diolako. Bide batez, bazkideei zuzenduta, aste horretan urte batzuk badira GPSaren ikastaroak eskaintzen direla. Irauten dituen bost egun horietan proiekzioek zein argazki lehiaketak protagonismo osoa izan dute. Berrikuntzen artean bada bat azpimarratzekoa dena: "herritarren" izena hartu duen proiekzioa.

Elkartearen barruan izan ditugun eztabaiden artean merezi du hurrengoa aipatzeak. Urteen poderioz mendizale federazioek bultzatuta ibilbide asko margotu edo markatu dira. Guk, bederen, begi onez

Mendiriz Mendiko kideek elkarteko mendi kuttuna berriro igo zituzten 2021ko uztailaren 24-25ean: Argualas mendia, Panticosa.

ikusi eta onartu ditugu. Onartu soilik ez, erabili ere bai. Eta, adibidez, Mendiriz Mendikook GR11 eta Arrainaren eta Ardoaren ibilbideak (GR38) egin ditugu.

Mendia egiteko lur eremuak ere zabaldu ditugu. Garai batean Gipuzkoa, Araba, Bizkaia, Nafarroa eta, gehienez, Lapurdira joaten ginen. Gehienak, egun bateko irteerak izaten ziren. Baina, egun, Pirinioetako bi isurialdeak, Errioxa, Soria, Burgos, Leon, Kantabria, Palentzia, Ávila eta beste eskualde batzuk bisitatzen ditugu.

Irakurtzen den bezala, era askotako mendi irteerak egiten ditugu. Eta hauetan guztietan, bazkideek egundoko lan egin dute. 1992. urtean, Inaxio Sanzek elkarteko lehendakaritza utzi zuenean, batzar batean honakoa proposatu zuen: irteeren ardura zuzendaritzak hartu beharrean, bazkideek hartzea. Eta, hain zuzen ere, urte horretatik aurrera bazkideak dira lema hartu dutenak. Horixe espero genuen, eta txalotzekoa da bazkideek egiten duten lan hori; ondo erantzunez eta makina bat irteera prestatuz.

Hasiera-hasieratik garbi genuen irteera guztietan segurtasuna bermatu behar zela. Horretarako, ibilbidearen aurrean eta atzean doazenek walkie bana eramaten dute, bidegurutzetan taldea asko luzatzen bada, itxaroten egiten da den-denak elkartu arte. Edo arduradun bat puntu horretan gelditzen da mendizaleari nondik joan behar duen argitzeko.

Elkarteko irteerei amaiera emateko, lagun handi bat gogora ekarri nahi dugu. Martin Ansa da, hots, azken 31 urteotan egin ditugun irteeretan autobus gidaria izan duguna. Duela gutxi joan zitzaigun. Soilik goraipatu behar dugu Martinen gizatasuna. Mendi jarduera horretatik oso nekatuta iristen ginenean, ahal zuen neurrian beti laguntzeko prest zegoen.

Iritsi zaigu, beraz, Mendiriz Mendiren 75. urteurrena. Eta elkarteak dituen kideei dagokionez, baieztatu behar dugu sendo eta indartsu iritsi dela. Aurten, 576 federatu eta bazkide gara. Soilik bazkideak direnak: 102. Eta guztiok urteurren berezi hau behar bezala ospatzeko egitarau oparoa antolatu dugu. Antolatu, bai, baina pandemiak gure aurrean saihestu ezin den murru bat jarri digu. Horrekin esan nahi dugu ekitaldi asko bertan behera utzi behar izan ditugula. Bederen, joan den uztailean, gure mendi kuttuna Argualas berriro igo genuen. Urrian ere, gaztetxoekin Finalisten Eguna ospatzeko aukera izan zen.

Amaiera ordua heldu zaigu, eta Mendiriz Mendi Elkartetik azken 75 urteotan zuzendaritzan egon diren lagun guztiak gogora ekarri nahi ditugu. Goraipatzeko da, adibidez, *Txe* Zuzak hartutako ardura; azken 25 urtetik 23tan presidente izan dugu. MILA ESKER, Txe!

Bagoaz, baina ez dugu adiorik esango. Mendiriz Mendik 75 bete berri ditu, baina elkartean argi eta garbi dugu eginiko ibilbideak ez duela etenik izango. Izan ere, gure betebeharra mendizaletasuna bultzatzea da. Elkartea sortu genuen, baina ez da soilik gurea, hernaniar guztiena ere. Mendiriz Mendi zuen etxea da, eta beti ateak zabalik izango dituzue.

DUELA 46 URTEKO KONTUEKIN BUELTAN...
(ZIKUÑAGAKO ERMITA)

Jose Luis Aperribai Madinabeitia
(bikariokidea)

Hala da, bai. Industrializazioa indartzen eta hedatzen ari zen garai haietan. Eta gure Hernani honetan ere bai. Urumea ibaian gora. Antzina burdinolak kokatu ziren ibaiertzean. Hirurogeitahamarreko hamarkadan, burdingintzarekin batera, papergintza suspertuz joan zen gure artean.

Hain zuzen, 1974an gertatu zen Zikuñagako ermitaren auzian zerikusi handia izango zuen akordio komertziala: ermitaren lur-zoruaren salerosketa Donostiako Gotzaindegiaren eta Papelera Guipuzcoana de Zicuñagaren artean. Handik urte betera Andolako kokagunean berreraikitzeko konpromisoarekin. Liskar zibil eta judizialek, alde batetik, eta 5 urte geroago (1979) Zikuñagako Andre Mariaren irudia lapurtua eta desagerrarazi izateak, are gehiago su piztu zituen orduko gizarte eragileen arteko sumindura eta etsipena.

Eta, horrela, urteak joan urteak etorri, aldian aldiko salaketak eta erreibindikapenak eginagatik, hauts artean eta isilpean geratzen joan da Zikuñagako Andre Mariaren irudia. XII-XIII. mendekoa omen zena, eta 1948. urtera trukatua. Andre Mariarenganako kultuaren aipurik zaharrena 1529.go idatzi batean jasoa dator. Kontua da, "Agur Jesusen Ama" kantatuz agurtu zutela ermitan Andre Maria azken aldiz 1985an. Eta handik 2 urtera eraitsi zuten ermitaren eraikuntza.

Zergatik orain bai?

20 urte daramatzat herri honetan herritar eta apaiz gisa. San Joan Bataiatzailea parrokia elizako ate nagusitik sartuta, korurako bidea hartzen baduzu, hor ikusiko zenuen bataioko pontearen gain, Zikuñagako Andre Mariaren erreplika bat, ermitako seroraren esanetan eta argazkietan oinarri hartuz egindakoa.

Jada 1954. urtetik, San Joan Bataiatzailearekin batean, Hernaniko zaindari izendatua izan zenez gero, bazegokiola lehen mailako kokaleku bat egokitzea gure parrokian, eta eguneroko mezatara biltzeko kaperatxo bat eraikitzeko ari ginelarik, iritzi genion egoki zela Zikuñagako Ama kapera izendatzea, 400 urte aurretik bukatu gabe geratu zena burutuz eta korupeko imajina bertara aldatuz.

Kapera berria estreinatu eta berehala, hor non datozkidan, desagerrarazitako irudia eta ermita berreraikitzeko talde bultzagilea esanez: "Ongi da kapera berria egin izana, baina horrek ez du beste erronka baztertzen, baizik eta susper dezake ermitaren berreraikuntza".

Jakinarazi zitzaigun, gainera, ermita berreraikitzeko diru-fondo bat zegoela, horretara eta ez beste ezertara destinatua.
Miatu genuen ermita eraikitzeko orubea non eta nolako baldintzatan zegoen. Eta, ondorioztatu zen, Andola inguruko lur-zoruetan ez zegoela inondik ere proiektua burutzerik, malda malkartsu hartan irisgarritasuna lortzeko gastuek bakarrik xahutuko zutelako esku artean genuen dirua.

Horrela, Orkolaga baserri inguruko harizti eta larreei egokiago iritzi genien ermita altxatzeko, Hernaniko herriaren begi-bistan geratuko zelako eta, batik bat, Zikuñagako auzotik gertu aurkitzen zelako.

Gainera, hasiera-hasieratik garbi genuen, Zikuñagako Andre Mariaren oroimena eta benerazioa auzotarren eta herritarren tradizio eta jai-giroarekin loturik jarraitu behar zuela. Horregatik, ermitaren inguruko parkeari erabilpen sozial eta ludikoa ematea bidezkoa iruditu zitzaigun. Are gehiago, Zikuñagako auzategiak gaur egun dituen muga eta herstura urbanistikoak kontutan hartuta.

Azken lau urte hauetako harremanak eta gestioak (2017-2021)

Berrogeita sei (46) urte pasa badira auzi honen jatorri hartatik. Eta ermita berreraikitzeko proiektua martxan jartzeko ere 4 urte pasa dira. Landa-gune batean berreraikitzeko, aparteko baimen bereziaren beharrean gertatu izan gara. Eta horrela, lehenbizi Gipuzkoako Foru Aldundiak interes publikoko on-

ZIKUÑAGAKO AMA ERMITA

ZIKUÑAGAKO BASELIZAREN BERRERAIKITZEA

mugarri historikoak

1529 Zikuñagako Ama Birjinaren gurtzaren lehen aipamen idatziak.
XII-XIII mendeko irudi gotiko zuria.

1935 Bere inguruan Papelera Gipuzcoana de Zikuñaga SA enpresa kokatzen da.
XX mendeko industria-garapena: Industria asko Urumea ibaiaren ertzak hartzen dituzte.

1949 Ermita zaharberritu eta XVII. mendeko erretaula kentzen da.
Ama Birjinaren irudia, gotiko zuria, zaharberritzera bidaltzen da.
Bueltakoan, estiloz eta kolorez erabat aldatua itzultzen da.

1974 Paper-fabrikak Ermita kokatuta dagoen lursaila erosten dio Gotzaindegiari.
Eztabaida eta polemika handia sortzen da herrian.
Baseliza beste leku batera eramatea adosten da.

1979 Ama Birjinaren irudia lapurtua da (Ostegun Santua, 1979ko apirilaren 13a)
Ordutik ez da ezagutzen non dagoen.

1985 Azken meza ospatzen da (1985eko irailak 10)

1987 Baseliza desmuntatu eta eraitsi egiten da (1987ko uztailaren 3a)
Baimena baldintzatua ematen da: baseliza berreraiki beharko da.
Fatxadako harriak Papeleran gordetzen dira ordutik.

2016 Zikuñagako kapera eraikitzen da San Juan Bataiatzailea elizan.
Baselizaren berreraikuntzari berriro ekin eta bultzada ematen zaio.

2020 Gipuzkoako Foru Aldundiak interes publikotzat jotzen du berreraikuntza.
Hernaniko Udalak Zikuñagako baseliza berreraikitzea onartzen du.

2021 2021eko irailaren 8an, Hernaniko zaindariaren egunean, Zikuñagako Ama Birjinaren egunean, ZIKUÑAGAKO ERMITA berriaren inaugurazio jaiak ospatuko dira.

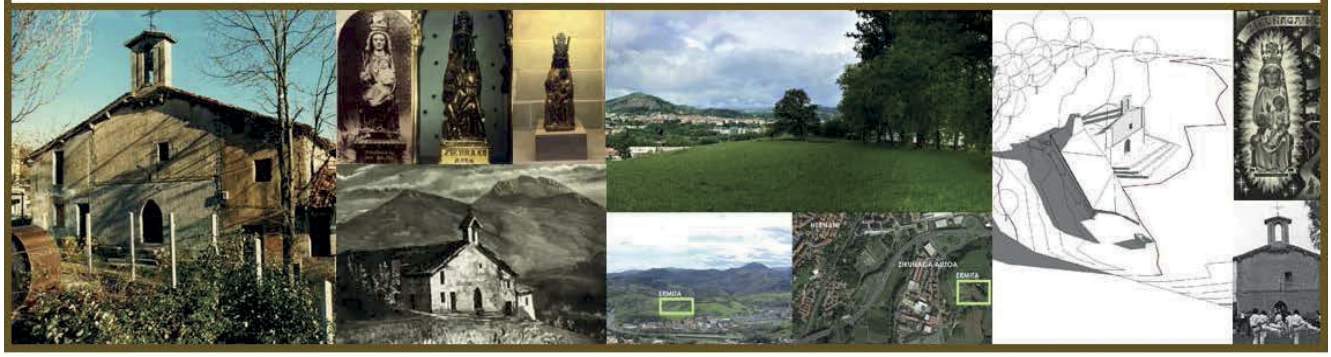

dare aldarrikatu izan du, eta Jaurlaritzako sail desberdinetako oniritzia jaso (ingurumena, ur agentzia, baita aireko hegazkinen gain-pasaera, etab.). Prozesu administratibo luze baten ondoren, berreraikitzeko proiektua onartu berri du Hernaniko Udal Gobernuak, aldez aurretik Udalbatza Osoko alderdi guztiek aho batez oinarriko proiektua onetsi izan ondoren.

Prozesu administratibo luze hau gertatu bitartean, fenomeno sozial eta humano pozgarri eta eskergarria eman da. Garai batean, zaila bazen irudikatzea, gaur egun hainbat harreman eta lankidetza bideragarri gertatu izan dira. Garai bateko egoera eta baldintza gatazkatsu eta konfliktibo haietatik hurbiltze eta elkar-kidetza batera aldatzeko aukerak bideratu zaizkigu.

Jarrera abegikorra eta kolaboratzailea aurkitu izan dugu hasiera-hasieratik bai Papelera Guipuzcoana de Zicuñaga-ko zuzendaritzatik eta, noski, Zikuñagako auzoko bizilagunen partetik. Hauen aldetik sentiberatasun eta babes emozionala jasotzeko parada izan dugu. Eta, ozenki esan genezake, bere zailtasun, muga eta guzti, jakin izan dutela Zikuñagako auzoa bizirik eta tradizio erlijiosoari tinko mantentzen. Bere zaindariari dagozkion festa egunetan, irailaren 8. egunaren ondoko asteburuan ez-ezik, baita urtean zehar ere, adineko eta haurrengan arreta berezia jarriz.

Donostiako Gotzaindegiaren partetik, proiektu honen hasieratik bertatik ulertu izan da, bertan jokatzen zena auzi historiko batez haratago, aurreko jenerazioen tradizioaren memoria eta oraingo jeneraziokoen iritzia zegoela jokoan. Puntu hau ikertu eta egoki azaldu bere masterrean hernaniar gazte batek. Laburki bada ere, hemen jasotzen dut bere tesiaren ondorio nagusietako bat.

Ermitari buruzko gure proiektua abiapuntu hartuta, hernaniar gazte unibertsitario batek Paisaia, Ondarea, Lurraldea eta Hiria kudeatzeko master-idazlana du egina. (1). Bertan herri honen ondarean biltzen diren alderdi historiko, kultural eta tradizio erlijiosoak analizatzen ditu gure proiektuan. Autore adituen irizpideari jarraiki, Zikuñagako ermitaren berreraikitze proiektuak alderdi horiek biltzen eta jasotzen dituela dio. Eta bi ondorio hauek ateratzen ditu:

- Ermitaren eraikuntza zegokiokeen paisaia propio eta berariazkoari men egin egiten diola, eta paisaia horretan zegoen hutsunea betetzen duela, horretarako bere garaian egindako akats nagusienetako bat zuzenduz: paisaia horretan parte hartzen duen biztanleriaren iritzia kontutan hartu ez izana, adin-tarte desberdinetako jendeari eginiko galdeketan, ageri denez.
- Arestian aipatutako alderdi historiko, sozial, kultural eta erlijiosoak herri honen memoriarako jasotzen dituela, ermitak Zikuñagan betetzen zuen papera ahalik eta hoberen berreskuratuz.

Bukatzeko

Apalki, baina egiaz eta bihotzez, esana dut eta diot, "ermita berreraikitzeko proiektua burutzea bezain garrantzia izan duela proiektu integratzailea izateak". Lehengo eta oraingo garaiak islatzen direlako eraikuntzaren egitura arkitektonikoan; eta gizarte eragile anitza bateratu duelako bere inguruan eremu sozial, politiko, kultural eta ekonomiko desberdinetatik.

Eta pozgarria da, alderdi historiko, kultural, sozial eta erlijioso anitzak bere baitan zeramatzan gatazka modu eraikitzaile eta erresolutibo batean bideratu izana, denon aldetik jarrera baikorra eman izan delako.

Eskerrak bihotz-bihotzez proiektu hau aurrera ateratzeko jaso dugun arnas eta lankidetzagatik.

Hernani, 2021eko irailaren 8 (Zikuñagako Amaren eguna).

Zikuñagako Andre Mariaren goratzarrea

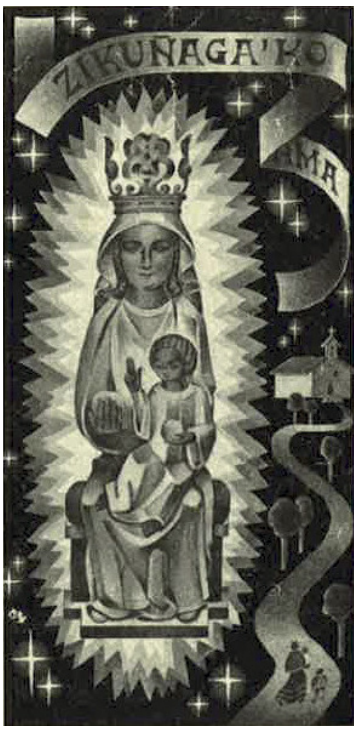

Antzinatik dator
herritar joera
Maria zaindari
tokiko egitea

Zortzi mendez gero
guganatu da:
Hernanik zaindari
badu Andre Mari

Noiz-nola agertu zen
ez jakin arren,
ez zikoinak bertan
pausatzen ziren

Horrela, guk dugu
orain omentzen,
eginez bertako:
Zikuñagako

Asabak bezala
gu babes eske
haur, gazte, adineko
hernaniarrentzat

Agur, agur, agur Maria
agur, agur, Ama gurea

Asabak bezala
gu babes eske
haur, gazte, adineko
hernaniarrentzat

Agur, agur, agur Maria
agur, agur, Ama gurea

1.- Saenz de Urturi Erice, Marti, *El paisaje ausente: el caso de la desaparición de la ermita y la Virgen de Zikuñaga, en Hernani.* Gestión del Paisaje, Patrimonio, Territorio y Ciudad. EHU. 2018/19.

RECONSTRUCCIÓN DE LA ERMITA DE ZIKUÑAGA
(HERNANI)

Xabi Arraztio Oiz - Eneko Uranga
(Arquitectos)

En el proyecto de reconstrucción de la ermita de Zikuñaga nos enfrentamos a dos cuestiones fundamentales: ¿cómo se reconstruye la memoria? ¿cómo hacer una ermita en el siglo XXI?

La ermita de Zikuñaga es un paisaje ausente en Hernani desde su desmantelamiento y derribo en el año 1987. Quedan testimonios y recuerdos de muchos hernaniarras, pero eso es algo intangible, difícil de materializar en una realidad física como la que es una obra. Apenas quedaban unos sillares de piedra numerados uno a uno, custodiados desde hace más de 30 años en la Papelera de Zicuñaga, guardados en cajas de madera, esperando volver a ocupar su lugar, guiados por un preciso levantamiento de la fachada realizado en su día.

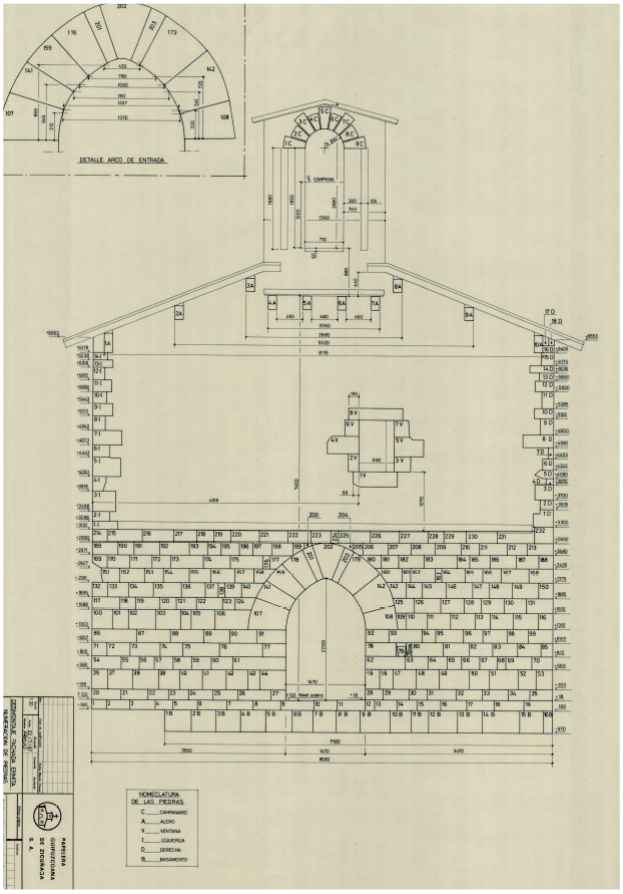

Plano de levantamiento de fachada, en el momento de su desmontaje (1987).

Desmontaje y almacenaje de las piedras de la fachada (1987).

Sillares de la fachada almacenadas en la Papelera Guipuzcoana de Zicuñaga (2020).

En 2020 pudimos comprobar personalmente que las piedras seguían allí, guardadas, custodiadas por el compromiso adquirido en 1987 de volver a levantar la ermita. Abrir aquellas cajas, tocar las piedras, fue sentirse como Indiana Jones en una de aquellas películas de aventuras de los 80. Ya disponíamos de los elementos materiales para reconstruir la memoria.

El levantamiento de la antigua silueta de la ermita se convierte en elemento central del proyecto. Levantar la fachada, colocar sus piedras numeradas para ser vistas y así reconstruir la memoria, trayendo al presente parte de lo que fue (la fachada como símbolo de toda la ermita), y reavivar recuerdos para quién la visitó alguna vez, creando unos nuevos para quien la observe y la visite de aquí en adelante.

La ermita es visible desde distintos lugares de Hernani. Un paseo por Atzieta kalea (situada extramuros del casco medieval) la permite poner en relación con dos hitos del paisaje hernaniarra (los montes Onddi y Adarra).

Se generan otras visuales muy interesantes como la que relaciona el arco ojival, vestigio del casco amurallado de la villa, con la ermita.

Grabado antiguo de la ermita de Zikuñaga, con los montes Onddi y Adarra al fondo.

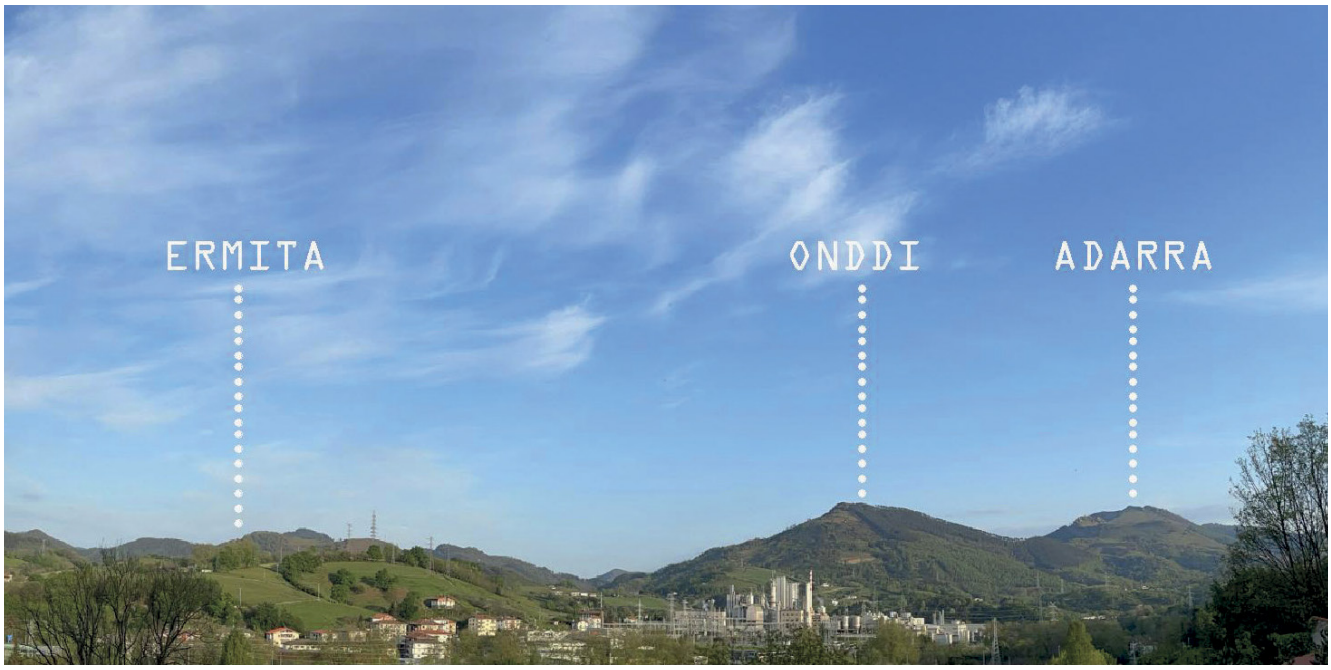

Vista desde Atzieta kalea (secuencia: ermita – Onddi – Adarra).

Ermita de Zikuñaga desde arco medieval del casco histórico.

Los montes Onddi, Adarra y Santa Bárbara, la puerta de las murallas, Portalondo, el pórtico del convento de San Agustín, la torre-campanario de la iglesia de San Juan... son algunos de los referentes paisajísticos de los hernaniarras. La silueta de la fachada de la ermita de Zikuñaga quiere volver a formar parte de esa memoria.

La parcela donde se reconstruye la ermita está situada en un alto en Zikuñaga auzoa, desde donde, bajo la protección de un robledal, se pueden contemplar unas hermosas vistas de Hernani. Puede convertirse en una nueva atalaya, como la que es hoy en día la ermita de Santa Bárbara. Un referente que visitar para mirar y ver desde la distancia la villa de la que es patrona la Virgen de Zikuñaga desde el año 1954.

Parcela donde se ha reconstruido la Ermita junto al barrio de Zikuñaga (Hernani).

Reconstruimos la memoria levantando la fachada de la ermita en un lugar visible. Ahora nos enfrentamos al reto de construir una ermita del siglo XXI. Por una parte, analizamos los usos que tuvo la ermita a lo largo de la historia (celebraciones, romerías...) y los contrastamos con las necesidades actuales. Nos encontramos con un pueblo menos religioso que ha transformado ciertos actos religiosos de antaño en

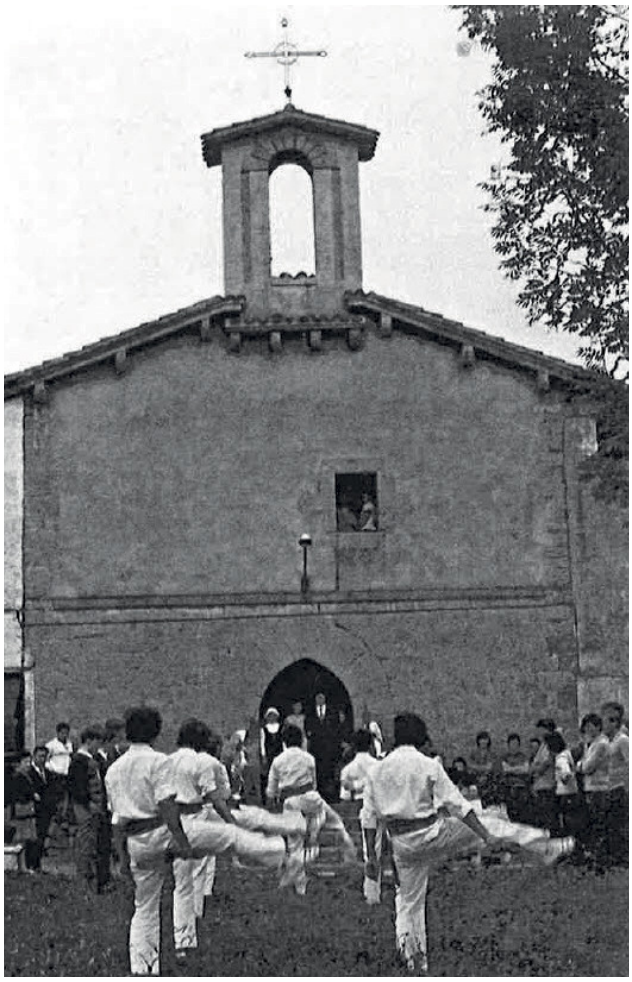

otros de carácter más laico (una romería en honor a la Virgen se transforma en unas fiestas de comida popular seguido de un concierto de música, sin ninguna motivación religiosa). Unos usos cambiantes, flexibles, inciertos, propios de estos tiempos "líquidos" que vivimos, poco dados a certezas y afirmaciones absolutas.

Por otro lado, tenemos la tipología de ermita: una nave sencilla que alberga la imagen de la Virgen.

Fruto de todos estos factores se proyectan 3 elementos:

- La **fachada** como reconstrucción de la memoria de la antigua ermita.
- El **oratorio**, espacio interior donde estará la imagen de la Virgen iluminada cenitalmente.
- El **aterpe** o zona de protección, acogida y estancia.

Estos nuevos elementos arquitectónicos (oratorio y aterpe) no quieren competir con la antigua fachada, sino que la acompañan e integran el edificio en su entorno más inmediato.

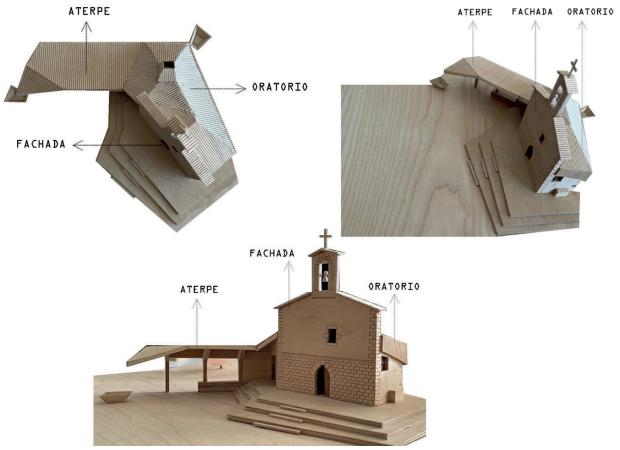

Maqueta de la Ermita de Zikuñaga (2021).

El edificio se adapta y potencia el paisaje en el que está asentado. Acercarse hacia la fachada, penetrar en el aterpe, bordear la ermita... permite descubrir diferentes espacios que se generan en torno a ella. Sentarse en las bancadas a los pies de la fachada, y contemplar el paisaje que nos rodea, con Hernani al frente. Comer, descansar bajo la sombra protectora de los robles o el aterpe. Ver cómo las gárgolas conducen el agua de lluvia hasta las pilas de hormigón. Mirar y descubrir desde las distintas aberturas la Virgen que descansa en el oratorio. Celebrar en el exterior aquellos acontecimientos significativos de la vida de la comunidad. Fiesta y multitud, soledad y contemplación. La ermita se presta a tantos usos

como podamos imaginar, y a tantos otros que ahora mismo no podemos prever, pero que la arquitectura del edificio permitirá.

Se han empleado 3 materiales para la reconstrucción de la ermita: piedra, hormigón armado y alumino.

Los sillares de piedra caliza son los originales de la Ermita, numerados, desmontados y guardados desde el año 1987. En julio de 2021 las 48 cajas salían de su largo letargo en la Papelera y las piedras volvían a hablar gracias al buen hacer del cantero Carlos.

El hormigón armado es el material estructural y de acabado del nuevo edificio. Las formas irregulares y las pronunciadas pendientes de las cubiertas han sido todo un reto constructivo, desde el encofrado hasta su hormigonado. El perfil de la fachada con su arco de piedra apuntado nos conecta con el pasado. Los muros de hormigón y las cubiertas inclinadas que se contemplan desde el robledal nos vinculan con la arquitectura actual.

El aluminio cubre las cubiertas de hormigón, plegándose para recoger y verter el agua de lluvia por medio de las gárgolas en las dos pilas de hormigón. La pila invertida o lucernario ilumina cenitalmente a la Virgen de Zikuñaga, que se puede contemplar desde las distintas aberturas hechas en los muros o en la propia carpintería, también de aluminio, para mantener una coherencia en el lenguaje de los materiales empleados.

Y es así, como reconstruimos la Memoria de lo que fue y proyectamos una Ermita de Zikuñaga hacia el futuro que está por llegar. No ha sido un camino

Ermita de Zikuñaga, derribada en 1987.

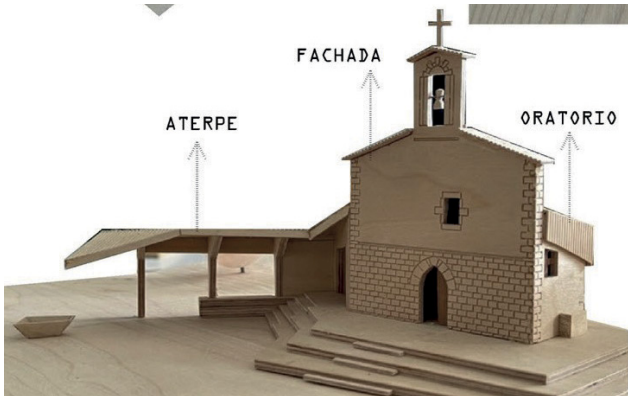

Ermita de Zikuñaga, reconstruida en 2021.

fácil. Los trámites urbanísticos para declararla de interés público se iniciaron en 2017 concluyéndose en el año de la pandemia 2020. A esas dificultades administrativas y burocráticas se le han unido otra serie de obstáculos a flanquear: la elección de una parcela idónea (cercana al barrio de Zikuñaga y visible desde Hernani), un presupuesto ajustado que no se podía sobrepasar, resistencias a la hora de edificar una Ermita en estos tiempos de crisis religiosa...

Pero gracias a la férrea voluntad y entusiasmo de algunas personas, en especial la del Párroco de Hernani José Luis Aperribai con su capacidad de aglutinar a personas de distintos ámbitos en el proyecto de la reconstrucción, por fin se ha hecho realidad el viejo sueño de visitar la Ermita de Zikuñaga.

IGERIKETAREN ARIAK HERNANIN EZ DU ETENIK

Iñigo Goñi Iradi

Hernanin igeriketak badu bere historia interesgarria. Taldea 1984 urtean Elorrabi izenarekin sortu zen eta 37 urte hauetan izen nabarmenak eman ditu: Luis Goñi, Iñigo Goñi, Olatz Altuna, Mañel Aizpurua, Maitane Danborena, Itsaso Tolosa eta Enaitz Goñi esaterako.

Hego Euskal Herrian igeriketak garapen ezberdina izan zuen XX. mendean zehar. Hiriburuen bueltan garatu zen Iruñean, Donostian, Bilbon eta Gasteizen edo kostako herri konkretu batzuetan, itsasoari lotuak; Getxo, Zarautz edo Santurtzi esaterako. Barrualdeko herrietara igeriketa beranduago, kiroldegi eta barruko igerilekuen eraikuntzarekin batera, iritsi zen batez ere 70, 80 eta 90eko hamarkadetan. Hernani ez zen salbuespena izan. 60.eko hamarkadan Jose Antonio Elola Olaso zen Espainiako Kirol Zuzendaria eta Hernanin puntako instalakuntzak eraikitzearen alde zegoen, baina ez zen posible izan eta Ordizia eta Tolosako herriek eman zituzten inbertsio horiek. Honela, urte batzuk itxaron behar izan ziren Hernanin kiroldegia inauguratzeko. Azkenik, 1983. urtean Juanjo Uria alkate zela eta Ricardo Mendiolak kargua hartzear zuela inauguratu zen. Carlos Garaikoetxea lehendakariak parte hartu zuen inaugurazio ekitaldian, nahiz eta igerilekuak oraindik ez egon amaituta. Hortik hilabete gutxira zabaldu ziren igerileku handia eta txikia. Handia bost kalekoa, 25x10, eta berritzailea, hondoa sakona baitzuen, gutxienekoan 1,80 metro, waterpolora jokatzeko egokia.

Jose Luis Fernández Arregi, aitzindaria

Hala ere, nahiz eta igerilekurik eta igeriketa klubik ez egon, Hernanin baziren igerilariak. Donostiako taldeetan aritzen ziren eta maila oso altuan ibilitakoak ere baziren. Aitzindariak izan ziren Jose Luis Fernández Arregi eta anaia Mikel Fernández Arregi. Osiñagako anaiak Easo taldekoak ziren eta ondoren Michelin taldera egin zuten salto. Jose Luis Fernández Espainia mailan ibili zen igeri. Espainiako Txapelketetan aurrean ibiltzen zen eta adineko errekorrak izatetik gertu izaten zen. Bere taldekide eta adin hantzekoa zuen Iñigo Etxaniz donostiarra edota Harri Garmendia besaiandarrarekin, olinpikoa Los Angeles 1984an eta Seul 1988an, aritzen zen lehia estuan. Garmendia Euskal Herriak bere historian izan duen igerilaririk onena da Ricardo Aldabe nafarrarekin batera eta Iñigo Etxanizek Madrilgo Mundialetan parte hartu zuen 1986 urtean. Jose Luis krol, bular eta estilo probetan zen espezialista eta 100 metro librean minututik jaitsi zuen lehenengo hernaniarra izan zen. Igerilari goiztiarra izan zen eta berak zioen bezala entrenamendu saio gogorregiak "erre" egin zuten. Oso gazte amaitzen zen igerilarien kirol ibilbidea urte horietan eta hernaniarrarena oraindik eta lehenago iritsi zen amaierara zer nolako maila zuen kontuan hartzen bada.

Elorrabi, Hernaniko taldearen lehenengo izena

Igerilekuen zabalkundearekin handik eta hemendik igeriketa taldeak sortu ziren eta Hernanin ere taldea sortzeko proiektua jarri zuten abian Arantxa Urbietak eta Iñaki Iurramendik. 1983 urtea zen, baina taldea oraindik ez zen eratu. Horretarako igerilariak behar ziren, kirol zuzendaritza eratu, izena pentsatu eta behar ziren pauso guztiak eman.

Iñaki Iurramendi eta Arantxa Urbieta donostiarrak, Hernaniko igerilekuan hasi ziren lanean igeriketa irakasten. Monitoreak ziren eta igerilari ohiak. Iñaki Iurramendi Espainiako txapeldun izandakoa eta Gipuzkoako kirolari onena ere aukeratua 70.eko hamarkadako urteren batean. Igeriketa utzi eta gero saskibaloi jokalari bihurtu zen eta *Askatua*ken jokatu zuen Lehenengo Mailan. Arantxa Urbieta ere igerilaria izandakoa eta aurten hartu du jubilazioa kiroldegian. Taldeko "alma mater"ra izan zen Arantxa eta bere eskuetatik milaka hernaniarrek ikasi dute igeri. Herriko gazteei probak egiten hasi ziren eta aurreneko pausoa eman zen, igerilariak izatearena. 1984an hasi zituzten entrenamenduak hilabete batzuk au-

rretik zabaldu zen igerilekuan eta hurrengo pausoa taldea eratu, forma eman eta izena bilatzea izan zen, txapelketetan parte hartzen hasteko. Izena aukeratzekoan kontutan hartu zen hernaniar askok eta askok ordura arte non ikasten zuten igeri egiten eta Elorrabin ikasten zela jakina zen. Honela, taldearen lehenengo izena Elorrabi izan zen. Oso egokia, igeri egiteari eta Hernaniri oso lotua zegoela kontuan hartuz gero. Lehenengo kirol zuzendaritzan zeuden Iñaki Iurramendi, presidente, Arantxa Urbieta, Jose Luis Goñi, Jesus Sarasola eta Segundo Alejos. Igerilarien artean besteak beste Jesús Martínez, Xabier Balerdi, Gurutze Urigoitia, Ainhoa Quirce, Eduardo Vázquez, Monica Porto, Ibon Zabala, Luis Goñi, Unai Moraza, Unai Garmendia, Miren Zabala, Mila Cuenca, Maria Jesus Pastor... Lehenengo txapelketak 1985 urtean hasi zituzten eta taldeak garapen handia bizi izan zuen hilabete gutxitan.

Herri askotan ari ziren taldeak sortzen eta modan jarri zen kirola zen igeriketa. Talde ezberdinetan banatu ziren igerilariak adinaren arabera. Arratsaldeko 08:30etatik 10:00etara nagusiek entrenatzen zuten Iñaki eta Arantxarekin eta 18:30etan gazteagoek. Hernani 50 igerilaritik gora izatera iritsi zen urtebetean. Inguruko herrietatik ere etortzen ziren horien artean Errenteriatik Mendoza anaiak, Errenteriako alkate izan den Julen horietako bat, aita hernaniarra izaki; Andoainetik Iosu Aierza eta Pello Zabala, Donostiako Aiete auzotik ere etortzen ziren gaztetxoak igeri.

Eskolarretan hasi ziren konpetizioak eta federatu mailan ere bai. Gazteenak Jose Luis Fernandezek prestatzen zituen eta belaunaldi berri bat etorri zen: Joxemi Sánchez, Mikel Gaztelu, Gorka Sarasola, Iñigo eta Aitor Goñi, Lander Moraza, Iosu Aiertza, Lander Mokoroa, Eider Goikoetxea, Ismael Pereda, Ivan Rojas, Itxaso Zabala, Yoli Pastor, Iker Mendoza, Iker Irazu...

Elorrabi izatetik, Hernani Kirol Elkartea izatera

Hernaniar igerilariak gero eta denbora hobeak hasi ziren egiten eta aurreko belaunaldia eta hurrengoarekin emaitza onak hasi ziren etortzen. Tartean waterpolo taldea sortu zuen Iñaki Iurramendik eta Gipuzkoako lehenengo taldea eraiki zen. Kiroldegian egiten ziren kirol ezberdinak batu egin ziren eta Hernani Kirol Elkartea sortu zen 1987-88 urteetan eta Elorrabi izatetik igeriketa taldea Hernani Kirol Elkartea bihurtu zen.

Euskal Herriko igerileku guztietan aritzen ziren lehiatzen Euskal Herriko eta Gipuzkoako txapelketa ezberdinetan. Ligako probetan denak aritzen ziren eta txapelketa nagusietara joateko gutxiengo denborak zituztenak joaten ziren.

Zeharkaldietan ere hasi ziren partehartzen. 1987ko Getaria-Zarautzen hartu zuen parte taldeak lehendabiziko aldiz. Zeharkaldi gutxi izaten ziren, baina Ondarroakoara ere joaten ziren hernaniarrak eta Kontxako Badiakora ere bai.

100 metro librean minututik jaitsi zuen lehenengo igerilaria Luis Goñi izan zen 1990 urtean. Bere anaia Iñigo Goñi, berriz, Espainiako Txapelketan parte hartu zuen Hernani Kirol Elkarteko aurreneko igerilaria, 1991 eta 1994 urte artean aritu zen hainbat Espainiako txapelketetan. Luisek ere zeharkaldietan emaitza onak lortzen zituen eta Ondarroakoan bi garaipen jarraian lortu zituen eta Getaria-Zarautzen bost lehendabizikoaetan kokatzen zen. Iñigok bere ibilbidearekin jarraitu zuen eta Gipuzkoako errekorra egin zuen 1993an 50 metro bizkarren, igerileku luzean.

Urte horretan bertan aldaketak izan ziren Hernaniko igeriketan. 80. hamarkadaren amaieran Iñaki Iurramendik entrenatzaile izateari utzi zion eta 1992an Arantxa Urbietak ere taldea utzi zuen eta bi entrenatzaile berrik hartu zuten taldearen ardura.

Beste bi mutil gazte donostiar bihurtu ziren Hernani K.E. entrenatzaile; Arkaitz Angiozar eta Juan Alonso. Azken honek ez zuen denbora askorik egin eta hilabete batzuk egon eta gero Arkaitz Angiozar geratu zen entrenatzaile moduan. Taldeko 'beterano' askok dagoeneko talde utzi zuten eta belaunaldi berri baten txanda zen.

Olatz Altuna, Maitane Danborena eta Mañel Aizpurua, punta puntan

Igeriketaren bereizgarri handienetakoa igerilarien adina izaten da, gehienetan oso gazteak, eta zaila da 20 urte edo gehiagoko igerilaririk egotea taldeetan, batez ere urte horietan. 90. hamarkadaren erdialdera beste aldaketa bat egon zen kirol arloan. Arkaitz Angiozarrek Ibon Mendozari eman zion erreleboa entrenatzaile lanean.

Itxaso Zabala eta Yoli Pastorri Mikel Andres, Peru Alfaro eta Olatz Altuna batu zitzaizkien Euskal Herri mailako txapelketetan. Espainiako txapelketetan ordezkaritza izateko oraindik ere zain egon behar zen.

Igerikera aldatzen ari zen eta bainu jantzi berriak, igerileku hobeak eta entrenatzeko modu egokiagoak iritsi ziren. Hernanin aldaketa horiek ere nabaritu ziren eta hor Jon Murua zaldibirtarraren lana azpimarratzekoa izan zen. Ibon Mendoza eta gero Uxue Fraile zen entrenatzailea eta 2001garren urtean hartu zuen taldearen gidaritza Ion Muruak, 2004 urtera arte. Olatz Altunak Espainiako lehenengo gutxiengo markak lortu zituen eta urtero urtero ohikoa zen bere partaidetza Espainiako txapelketa ezberdinetan 18 urte zituenetik 2001. urtetik. Zazpi urte eta gero berriz ere hernaniar igerilariak ari ziren igeri goiko mailan.

Olatz Altunari batu ziren Oihane Sanz, Alazne Egiazabal, Itsaso Tolosa eta batez ere Mañel Aizpurua

eta Maitane Danborena. 2001 urtetik 2015 urtera arte ia urtero izan zuen Hernanik ordezkaritza Espainiako Txapelketan. Gainera emaitzak gero eta hobeak ziren.

Hazkundea nabaria zen eta Olatz Altuna, Mañel Aizpurua eta Maitane Danborena dominen bueltan ibiltzen ziren behin eta berriz. 2007 urtetik aurrera salto ikaragarria eman zuten Olatz Altuna eta Mañel Aizpuruak. Hernaniko taldetik Fortuna taldera igaro ziren eta bertan berriz ere Jon Muruaren agindupean hasi ziren igeri. Hernanin entrenatzaile aldaketa egon zen eta Gerizpe Iraola eta Iker Bazterrikak hartu zuten 'agintea' 2004-2005 denboraldian.

Dominak Espainiakoan eta Euskadiko errekorrak

2007 urtean Altuna finaletan sartzen hasi zen eta bosgarren geratu zen Espainiako txapelketan 50 libretan absoluto mailan. Mañel Aizpuruak ere finalak gertu zituen eta Maitane Danborena bera ere finaletik gertu zegoen junior mailan. Lehenengo biak krol estiloan ziren espezialistak eta Danborena berriz bizkar estiloan. 2008an iritsi ziren lehenengo dominak. Udaberriko Espainiako Open txapelketan Gipuzkoako errekorrak gertu izan zituen Mañekel eta udan, Terrasan, lau domina irabazi zituzten Altuna eta Aizpuruak. Olatzek zilarra leporatu zuen 50 metro libreetan eta Bardulia taldearekin, erreleboan, brontzea jantzi zuen 4x50 libreetan. 3 Aizpuruak taldeka lortu zituen bi zilarrezko domina, 4x50 libreetan eta 4x100 estiloetan Barduliarekin. Gainera, Mañel Aizpuruak lau Euskadiko errekor apurtu zituen, hoerietako bat 100 libreetan 51.46ko markarekin 50 metroko igerilekuan. Beste hiru errekorrak erreleboetan egin zituen Barduliarekin.

Hala ere, hoberena iristeko zegoen. 2008-2009 denboraldia amestekoa izan zen. Malagan Udaberriko Espainiako Open Txapelketan,Olatz Altunak 50 eta 100 librean parte hartu zuen eta bi frogetako finaletan sartu zen, txapelketako 8 hoberenen artean. Bi finaletan 7garren postua lortu zuen. 100 metroko frogan bere denbora onena egin zuen 57.62 (aurrekoa 58.11koa zuen).

Mañel Aizpurua ez zen finalerdian sartu 50eko frogan, bai ordea, 100 eta 200 metrotan. 100 metrotan bere aurreko marka eta Euskadiko errekorra hobetu zituen, sailkapen saioan, 50.70ean jarriz. Hori gutxi ez, eta finalerdian bere marka gainditu zuen berriro 50.32an jarriz errekorra, Estatuko urteko 5garren eta inoizko 11garren markarik onena eginez. Finalean 6garren postua egin zuen. 200 metrotan ere bere marka hobetu zuen eta 7garren postua lortu zuen.

Hortik astebetera, Castellonen kluben arteko txapelketan 200 libreetan egin zuen Euskal Herriko errekorra 25 metroko igerilekuan 1.47.64ko denborarekin eta 100 metro libreetan 49:11 denborarekin, gainera proba hau irabazi egin zuen. Altunak ere egundoko denborak egin zituen eta 50 metro libreetan 25.22ko denborarekin ere errekorra lortu zuen. Espainiako errekorretik sei ehunekora geratu zen.

Udako Espainiako Txapelketak Las Palmasen izan ziren eta bertan domina gehiago eta errekor berriak lortu zituzten 50 metroko igerilekuan. Denboraldia ezin hobeto bukatu zuten Hernaniko igeerilariek. Olatz Altunak eta Mañel Aizpuruak bakarka eta taldean domina ugari lortu zituzten. Jon Murua entrenatzaileak Kronikari azaldutakoaren arabera, nazioartean lehiatzeko maila dutela erakutsi zuten eta txapelketatik ateratako balorazioa oso positiboa izan zen. «Biek oso maila altua dutela eta Estatu mailan hoberenen artean daudela erakutsi dute. Nazioarte mailan lehiatzeko moduko maila dute. Oso marka onak lortu dituzte» zioen entrenatzaileak. Mañelek 100 libre frogan zilarrezko domina lortu zuen eta Euskadiko errekorra ere bai 49.75 denborarekin. Olatzek, aldiz, 50 librean lortu zuen zilarrezko domina eta baita Euskadiko errekorra ere, 25.94 denborarekin. Horrez gain, Maitane Danborenak lehenengo aldiz hartu zuen parte halako mailako txapelketan, eta 100 bizkar frogan finalera pasatzea lortu zuen. Bere adinekoen artetik lehenengoa izan zen, denen artetik 16garren geratuta.

Danborenak egun batzuk lehenago adineko txapelketan domina lortu zuen. Ourensen. Danborenak brontzezko domina lortu zuen 50 bizkar frogan. Alazne Egiazabal, bestalde, 50 libre frogan lehiatu zen eta lehen aldiz txapelketa horretan emaitza txukuna lortu zuen.

Danborena hiru frogatan jardun zen eta hiruretan goizeko klasifikatoriak pasa zituen eta finaletan sartu zen. Ostegunean 100 Bizkar frogan 1.06.19ko denborarekin 6garren postua lortu ondoren, ostiralean 50 bizkar frogako finalean bere denbora onena egitea lortu zuen. Horrez gain, Euskadiko 16 urteko errekorra bitan hautsi ondoren, brontzezko domina lortu zuen.

Hernaniko igerilariak etxetik kanpo

Hurrengo urtean bainujantzien araudia aldatu zen eta 2009ko denborak ez zituzten hobetu igerilariek hurrengo urteetan. Hala ere dominak lortzen jarraitu zuten. Aizpurua eta Altuna Barduliako igerilariak ziren eta Danborena eta Egiazabal Buruntzaldekoak. Hernani Buruntzaldeako proiektuan murgildu zen Borja Apeztegia entrenatzaile zela. Itsaso Tolosa ere Espainiako Txapelketetan hasi zen parte hartzen.

Gutxi iraun zuen Hernanirentzako proiektuak eta taldeak berriz ere bere kontura jarraitu zuen Jon Ander Isuskizarekin entrenatzaile lanetan. Oraindik ere bera da entrenamenduen arduraduna. Hala ere, Tolosa, Aizpurua, Danborena eta Altuna Hernanitik kanpo ari ziren igeri.

Igerilari hernaniarrek bikain hasi zuten 2009-2010 denboraldia Espainiako Neguko Txapelketan Cas-

tellonen. Olatz Altunak 4x50 metro libreko proban hartu zuen parte, Bidasoa taldeko beste hiru igerilarirekin, eta urrezko domina lortu zuen. Mañel Aizpuruak ere 4x50 metroko proban hartu zuen parte, eta brontzezko domina lortu zuen. Aizpuruak Bardulia taldeko beste hiru igerilarirekin egin zuen proba eta 1:28:44ko denbora egin zuten. Udaberrian, Mañel Aizpurua, Olatz Altuna eta Maitane Danborena igerilari hernaniarrak Malagan izan ziren Espainiar Estatuko Open Absolutoa jokatzen eta lehenengo 15en artean ibili ziren hirurak.

Udan, Bartzelonan antolatu ziren Espainiako Txapelketak. Dominekin itzuli ziren etxera Mañel Azpurua eta Olatz Altuna igerilari hernaniarrak. Maitane Danborenak finalera pasatzea lortu zuen parte hartutako hiru frogetan.

Aizpuruak 4x100 erreleboetako proban lortu zuen zilarrezko domina. Horrez gain, 200 metro librean eta 100 metro librean finalerako sailkatu zen.

Olatz Altunak brontzezko domina lortu zuen proba berdinean baita ere, hau da, 4x100 erreleboetan. Altunak 100 metro libre eta 50 metro libreko frogetan ere hartu zuen parte, eta bietan finalerako pasea lortu zuen.

Maitane Danborenak, Oarsoaldea taldean, 200 metro bizkar, 100 metro bizkar eta 50 metro bizkar frogetan hartu zuen parte, eta guztietan lortu zuen finalerako pasea. Itsaso Tolosa Palma Mallorkan aritu zen infantilen txapelketan.

Hurrengo denboraldian ere absoluto mailan Aizpurua, Altuna eta Danborena Espainiako Txapelketa guztietan lehiatu ziren; neguan, udaberrian eta udan. Emaitzak ez ziren izan aurreko urteetakoak bezain onak, baina puntan zebiltzan, finaletan edo gertu. Hala ere Aizpuruak eta Altunak udako txapelketan ez zuten parte hartu eta goi mailako igeriketa utzi zuten. Maitane Damborenak egin zuen igeri udan, baina denboraldi hori amaituta utzi egin zuen igeriketa.

Igerilekuan garai onenak joanda, zeharkaldietan garaipenak Goñik eta Alfarok

Igerilekuko igeriketan Master Taldea sortu zen Hernanin eta garai batean taldean ibilitako Luis, Aitor eta Iñigo Goñi anaiak Munduko Txapelketara joan ziren Hernani taldearekin Suediara, Goteborg hirira 2010 urtean, 2009an Europako Txapelketan aritu eta gero Cadizen. Luis Goñik domina lortu zuen, brontzea, hiru milako proban ur irekietan. Igerilekuan ere dominetik gertu geratu zen, Iñigo Goñi bezala, 50 eta 100 bizkarren.

Gainera Luis Goñi 2009an zeharkaldiak irabazten hasi zen Euskal Herrian eta Euskal Herritik kanpo. 2009tik 2020 urtera, nahiz eta 36-47 urte izan urte horietan, 40tik gora zeharkaldi irabazi zituen. Zeharkaldi asko eta asko behin, bitan edo hiru aldiz baino gehiago eta bateon bat lau eta bost aldiz ere bai. Peru Alfarok ere zeharkaldiak irabazi zituen azken hamarkadan.

2015ean Munduko Master Txapelketan, Kazanen (Errusia), Iñigo eta Luis Goñik brontzezko domina lortu zuten 3.000 metrotan ur irekian. 35-39 eta 40-44 mailetan.

Igerilekuan Itsaso Tolosak Espainiako Txapelketetan erreleboa hartu zien Aizpurua, Damborena eta Altunari 2012 eta 2015 urteen artean.

Enaitz Goñik, Goñitarren familiari jarraipena eman dio arrakasta eta etorkizun handiarekin

Jon Ander Isuskizuna entrenatzaile zen eta 2013an azpimarratu zuen taldean 42 igerilari zeudela. 100 igerilaritik gora izan zituen urte oparoenetan eta ondoren 60-70 igerilari inguru mugitu zen. Talde modu apalagoan ari da lehiatzen, baina oraindik maila altuko igerilariak pasa dira Hernanitik eta hernaniar direnak.

Horietako bat izan da Enaitz Goñi. 2014an hasi zen Hernani taldean igeri eta bertan bi urte egin eta gero Fortuna taldera pasa zen. Urtez urte asko hobetu du eta azken hiru urteetan Espainiako Txapelketetarako gutxiengo edo marka minimak lortu ditu. Gainera pausoz puaso, 16 urterekin, junior mailan finaletarako sailkatu da eta kontuan hartzeko denborak egiten hasi da. Horri gehitu behar zaio zeharkaldietan duen maila altua. Azken udan bi irabazi ditu eta gaur egun Euskal Herriko fondistarik onena edo onena izatetik gertu dagoela esan liteke. Aurtengo denboraldia benetan izango da interesgarria Tolosaldea taldean bere ibilbidean eta gertutik jarraitzekoa. Gainera, Olatz Altuna eta Mañel Aizpuruarekin gertatu bezala Jon Murua du entrenatzaile.

Igerilekua berritu zen 2017an

Hernaniko igeriketan beste mugarri bat igerilekuaren berrikuntza izan zen 2017an. Garai berrietara egokitu da eta bost kale izatetik zortzi kale izatera pasa da eta horrek asko lagundu dezake kirolaren garapenean.

Hernani taldean azken urtean gazte mordoa hasi da igerian eta txapelketetan azken bost urteetako partaidetzarik handiena izango du Hernan Hernanik. Ariak ez du etenik eta igeriketak jarraituko du herrian orain 37 urte hasi zuen ibilbideari jarraitasuna emanez.

SANTA BARBARAKO PUTZUA:
IRAGANEAN MURGILDU ETORKIZUNA BILATZEKO

Iñaki Sanz-Azkue

Putzu handi bat harrobiaren oinean. Asfaltozko errepide estu bat, zelaiak eta baso txiki bat hura inguratzen. Aurrean duen paisaiak atentzioa emango dio handik pasatzen den pertsonari. Santa Barbarako putzuak, edo lakuak, deitu nahi diozun moduan, baduelako bere xarma. Hernaniar askoren paseo txikien geltoki, familian egiteko arratsalde pasen aitzakia, edota arrantzarako, meriendarako edo naturaz gozatzeko txoko maitatua bihurtu da jada.

Santa Barbarako lakuak, ordea, baditu ondo gorderiko sekretuak ere. Haren sorreratik hasi, eta egundaino igaro direnak: isilean, sakonean. Hala, erreportaje honetan, putzuan murgilduko gara, hernaniarrei lakuaren iraganaz, orainaz eta etorkizunaz hitz egiteko. Santa Barbarako lakuari buruz sakonean mintzatzeko.

Azalpen gutxi behar du Santa Barbarako lakuak. Izen bereko auzoan, bertako harrobiaren oinean, Agerre eta Buztintxulo (egun Aize-eder izenekoa) baserrien artean aurkitzen da erreportajea hizpide izango dugun putzua. Ez dago han kasualitatez, ez. Eremuko geologiak eta gertaera historikoek eragin dute lakua hor sortu izana. Izan ere, askori harrituko dion aurreneko gauza hori baita: Santa Barbarako putzua ez da putzu naturala.

Ingurua zerbait ezagutzen duenak ederki asko jakingo du Agerre baserriaren ondoan badela zulo bat, inbutu formako sakon bat. Leku horiei "*dolinak*" deitzen zaie, eta kareharrizko (edo Hernanin esango genukeen moduan, *karaitz*ezko) eremuetan azaltzen dira. Santa Barbarako lakua dagoen eremua urik gabe irudikatuko bagenu, antzeko zerbait ikusiko genuke. Izan ere, dolina bat zegoen tokian dago orain ura pilatuta. Hargatik, leku askotan "hezegune karstiko" moduan dago katalogatua putzua. Eta bai, karstikoa da eremua, eta putzua bertan dago; baina... Zergatik sortu zen lakua dolina horretan, eta ez Agerre aldameneko zuloan? Zergatik batean bai, eta bestean ez? Zergatik hasi zen betetzen aurretik hutsa zegoen dolina?

Harrobian dago gakoa.

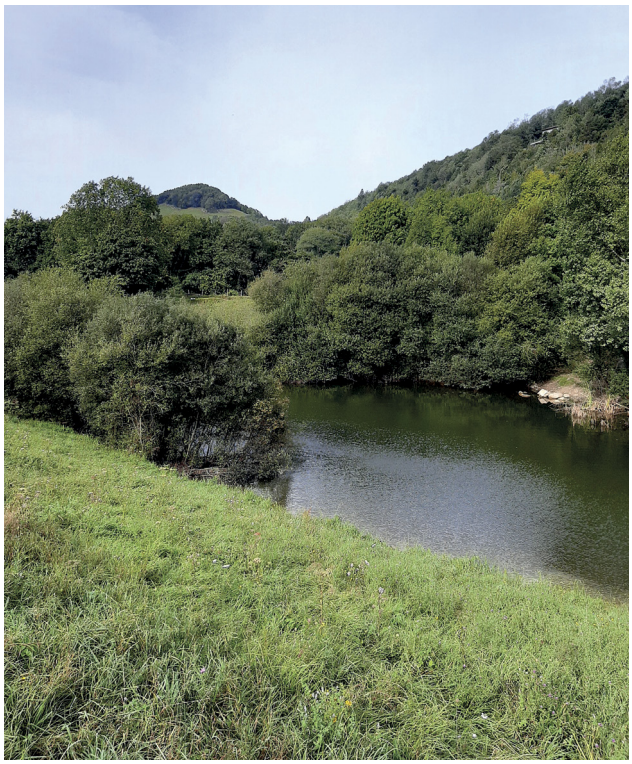

Santa Barbarako putzuaren itxura 2021eko irailean. (Argazkia: Marimi Azkue).

Harrobia eta santa barbarako lakua

Ez da kasualitatea Santa Barbarako lakua harrobiaren oinean egotea. Izan ere, putzuaren sorrera estuki loturik dago harrobiari, edo behintzat, haren esplotazio industrialari. XIX. mendearen hasieran, Hernaniko eta Gipuzkoako errepideen konponketa lanak egiteko asmoz, Santa Barbarako mendia zulatzen hasi ziren "laubidieta"ko inguruan, eta hala sortu zen harrobiaren lehen arrastoa. Orduan, oraindik, ez zen putzurik Santa Barbaran. Urteak, ordea, aurrera joan ziren, eta mende bat geroago, 1945 urte inguruan, pausu bat gehiago eman zuten, eta industrialki esplotatzen hasi ziren harrobia (ez iskanbila gutxirekin). Alegia, Santa Barbara mendian zegoen zuloa handitzen eta handitzen hasi zen mendebalderantz, Agerre baserria zegoen eremurantz.

Hala, Agerre inguruan zegoen inbutu formako zuloetako bat harrobiko hondakinekin edo zakarrare-

kin betetzen hasi ziren, eta pixkanaka, dolina horren azpialdea iragazgaiztu egin zen. Hortik aurrerakoak naturak berak egin zituen: euri urarekin betetzen joan zen zuloa, egun ezagutzen dugun Santa Barbarako putzua sortu arte.

Argazki aereo zaharrak, eta Santa Barbara inguruko eremuaren garai hartako argazkiak ikusi baino ez dago hori ziurtatzeko. 1956-57an amerikarrek ateratako argazkietan harrobi txiki bat ikusten da oraindik ere, baina lakurik ez. 1977-78ko argazkietan, harrobia asko zabaldu zela ikus daiteke, eta bertako hondakinak botatzen zituzten eremua garbi ikusten da. Egun putzua dagoen lekuan, ura ikusten da dagoeneko, eta horren atzealdean hondakinek osatzen duten mendixka bat, harrobian hasi eta lakuraino jaisten dena.

Argazki horietan, ordea, bada zerbait atentzioa ematen duena. Bai 1956ean, putzua sortu aurretik, bai 1977an, sortu ondoren, begirada zorrotzarekin begiratuta, lurrean zutik dauden konkor antzeko irudi berezi batzuk ikusten dira egun Santa Barbarako lakua dagoen eremuan: lur-sail horien jabeek egiten zituzten belar-metak dira.

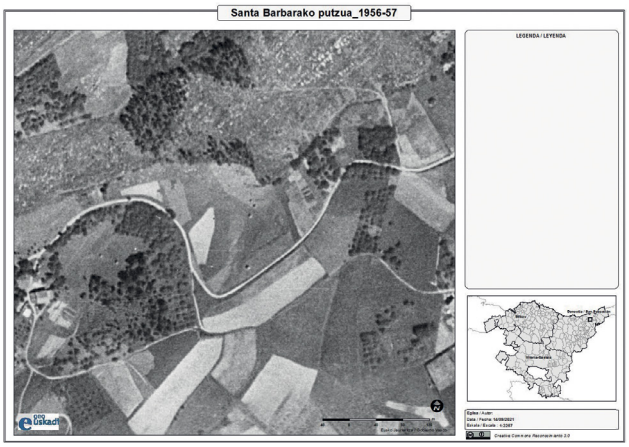

Santa Barbara inguruko argazki aereoa (1956-57). Oraindik ez da putzurik ageri, eta dolina inguruan metak ikusten dira (argazkia: GeoEuskadi).

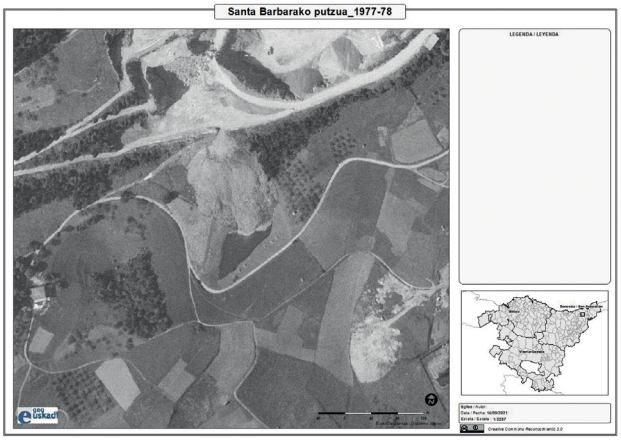

Santa Barbara inguruko argazki aereoa (1977-78). Bertan jada putzua ikusten delarik. Putzuaren aldamenean, metak lerrokatuak (argazkia: GeoEuskadi).

Belar-metak santa barbarako putzu inguruan...

Metak egoteak jada pista on bat ematen digu putzua sortu aurretik dolina zegoen eremuari ematen zitzaion erabilerari buruz. Iñaxio Urreagak (1947, Agerre baserria, Santa Barbara auzoa) ondo asko gogoratzen ditu paraje horiek nolakoak ziren: *"putzua sortu aurretik zulo bat zegoen. Gure baserriaren (Agerre) aldamenean dagoena bezalakoa, baina txikixeagoa. Zuloa belazeak estaltzen zuen, eta belar hori moztu egiten zuten lurjabeek".*

Iñaxio gaztea zenean, 23 urte inguru izan arte, laguntzen aritzen zen bertan. Artean Hipolito Arregiren *"Potrokillo"* familia zen lur haien jabea, eta Hipolito aritzen zen belarra moztu eta belar-metak egiten. Iñaxiok, ordea, gogoan ditu zuloaren behe aldetik, metak egiten ziren tokitik, goraino belarra igotzeko ibiltzen zituzten komeriak: *"Hipolitok gurdia metako belarraz kargatzen zuen, baina behetik gorakoan, haren behiek ezin igo malda, zulo hark 20 bat metro izango baitzituen gutxi gorabehera, eta aldapa handia. Hala, puntakoa jartzen genuen: gure idi parea jartzen zen behien atzetik, lotuta, eta hala, lau animalien artean igotzen zuten gurdi-belarra. Han izaten ginen Eugenio aita, Kepa anaia edo neroni laguntzen".*

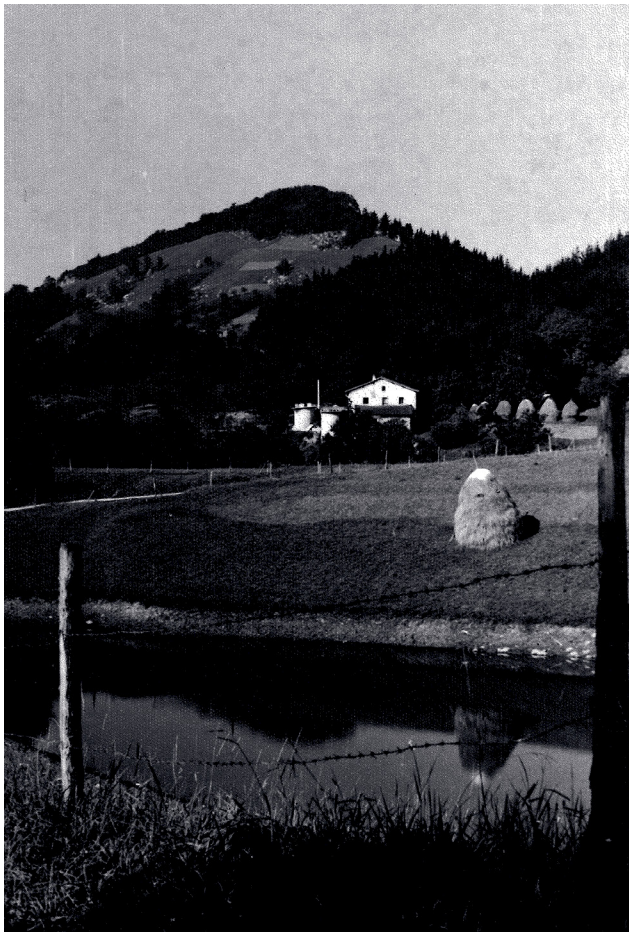

Belar-meta Santa Barbara putzuaren aldamenean, 1980an. Atzealdean Agerre baserria, aldamenean zituen metak ere ikusten direlarik. (Argazkia: Ines Sarasuaren argazki bilduma).

Iñaxiok gogoan du oraindik ere aldapa hura igotzeko euren baserriaren aldera ateratzen zen maldatik egiten zutela gora. Hura baitzen magal leunena zegoen puntua. Bide legea. Metak zuloaren behe aldean izaten ziren, baina ez ziren, ordea, inguruan belar-metak egiten zituzten bakarrak. Iñaxiok gogoan du orain zuloaren kanpo aldean, errepidea dagoen kontra horretan ere izaten zirela metak, baina haiek Karabel auzoan, zubiaren aldamenean zegoen etxekoek (Eguzki-alde) egiten omen zituzten.

1970. hamarkadaren hasieran, ordea, aurretik esan den moduan, harrobiko zakarra zulora botatzen hasi ziren. Orain, 50 bat urte beranduago, paisaia erabat aldatu da, eta aurretik nola zen ezagutu ez zuenak, kostata sinetsiko du Santa Barbarako putzua, Iñaxiok dioen moduan, ez dela naturala: *"artifiziala da"*.

Harrobitik erortzen ziren hondakinek sortu zuten Santa Barbarako putzua, irudian ikus daitekeen moduan. 1983ko irudia (argazkia: Ines Sarasuaren argazki bilduma).

Bazkaria sari, lurrak saltzerakoan...

Putzua sortu aurretik zegoen zuloa ez zen erosoena lanerako, baina besterik ezean, hango belarra ateratzea komeni izaten zen, gero ukuilura eramateko. Hala, Hipolitoren alabak, Maite Arregik gogoan ditu han ibiltzen zituzten lanak: *"Aurretik gure aitonarenak, amaren aitarenak izan ziren lur haiek: Anselmo Arbiderenak. Txikia nintzen ni artean, baina gogoan dut, aita belarra mozten aritzen zela. Horretarako laguntza izaten zuen. Jose Izagirre eta Jose Intxarburu joaten ziren laguntzera. Gure ama Pepitak eta ahizpa Rosak ere izaten zuten lana. Belarra moztu ostean, lehortzen uzten zen bertan, eta hurrengo egunean, ama eta ahizpa joaten ziren hari buelta ematera".*

Harrobia handitzen joan zenean, ordea, harrobiko jabeak sendiarekin jarri ziren kontaktuan, eta haien lurrak erosteko eskaintza egin zieten. Hala, haien terrenoa harrobikoei saldu zieten. *"Gure aita pozik zen oso. Lur txarra zen hura lanerako, harri askorekin belarra mozteko, hura zulotik ateratzeko lanak... sos batzuk atera zituenez salmentarekin, familia osoa bazkaltzera joan ginen egun hartan. Ospatzera."*

Hortik aurrerakoak kontatu ditugu jada. Harrobiko hondakinak dolinara bota, eta hogei bat metroko sakonera izango zuen zuloa tapatzen joan ziren. Euri ura jada ez zen lur azpira sartzen lehen bezala, eta hala, putzua sortzen hasi zen.

Santa barbarako putzua, katalogatua.

Artifizalki sortua izan, ala naturalki izan, dudarik ez dagoena da egun Santa Barbarako putzuak ekosistema eder bat izateko baldintza guztiak betetzen dituela. Hala, ez da harritzekoa EAEko Hezeguneen Lurralde Arloko Planean katalogatua egotea. "Barrukaldeko Hezegune Natural"-en barruan dago klasifikaturik, "Klima Atlantiarreko Hezegune"-etan eta zehazki, "kareharriari loturiko putzu"-en taldearen barruan.

0,3 ha-ko azalerarekin eta 0,1 km-ko perimetroarekin, putzuaren inguruan 100 m-ko banda bat hartuz, batez ere nekazaritzako eta abeltzantzarako landazabala da nagusi inguruan. Agerre aldera, putzutik oso metro gutxira, Agerre baserri albotik igarotzen den errepidea dago. Iparraldean, harrobi aldera ematen duen zatian, aldiz, egun hostozabalez osaturiko basoa da nagusi, garai batean harrobitik bota zituzten hondakinak pilatzen diren eremuan bertan. Putzuaren ertzean, hein handi batean, ihia nagusitzen da hezetasun maila handiak mantentzen diren lur zatian. Putzutik aldenduago sasia aurki daiteke putzuaren ipar-mendebaldean. Iparraldean, sahatsek, espezie ezberdinetako zuhaitzek eta zuhaixka hosto erorkorrek osatzen dute landaredia. Bere ezaugarriek, eta katalogazioak, alabaina, ez dute eraginik izan Santa Barbarako "lakuaren" kontserbazioan. Biodibertsiatatearen aldetik eremu interesgarria eta potentzial handikoa izan zitekeena, egun, eremu oso degradatua bihurtu du, nork eta sortu zuen berak: gizakiak.

Ikusten dira oraindik bertan ugaltzen apo arruntiberiarrak (*Bufo spinosus*), edota ikusi dira ere inguruan narrastiak: *Natrix* generoko sugeak lakuaren gainetik igerian, sugegorriak (*Vipera seoanei*) atzealdeko laharretan... martin arrantzaleak ere egin izan du bisita, bai eta koartza hauskarak eta basa ahateek ere. Burruntziek eta sorginorratzek ere aurkitzen dute bertan bizileku bat. Hala, Iñaki Mezquita adituak zerrendatu ditu bertan hainbat espezie. Bost burruntzi eta lau sorginorratz. *Anax imperator, Orthetrum* espezie ezberdinak, *Ischnura graellsii, Pyrrhosoma nymphula...* baina Santa Barbarako putzuaren ezagutza ere ez da oso handia, ikerketarik ez baita egin zer dagoen jakiteko.

Ez ezagutza, ordea, ez da kasu honetan arriskutsuena. Zoritxarrez, badira gauza okerragoak bertan: espezie inbaditzaileak. Gizakiak bertara bota dituen zaborrez gain (gurpilak, motorrak, bizikletak, plastikoak...), askatu ditu ere, besteak beste, etxeetan hain ohikoak diren urrearraina edo karpina (*Caras-*

sius auratus) izeneko laranja koloreko arrain inbaditzaileak, karpak (*Cyprinus carpio*) edota Floridako dortokak (*Trachemys scripta elegans*), igerian zein eguzkia hartzen ikusten ditugunak, baina anfibio espezieen desagerpena ekar dezaketenak putzuan. Jendeak, ordea, horiekin gutxi ez eta ipar Amerikako jatorria duen Blackbass edo *Micropterus salmoides* espezie oso inbaditzailea ere sartu du, esaterako, eta karramarro gorriarekin (*Procambarus clarkii*) batera, osatzen du bertan dauden espezie inbaditzaileen zerrenda zabala.

Hala, ekosistema eder bat izan zitekeena, pixkanaka-pixkanaka suntsitu egin du gizakiak. Egun, jada, hura berreskuratzeko ez dugu beste erremediorik: erabaki erradikal bat da hartu beharrekoa.

Eta orain, zer egin santa barbarako putzuarekin?

Santa Barbarako lakuak ekosistema moduan duen egoera oso eskasa da momentu honetan. Bertan aurkitzen dira jendeak etxean dituen eta bertan uzten dituen hainbat espezie inbaditzaile. Hala, aukera ezberdinak daude, baina helburua hura berreskuratzea bada, errazak gutxi.

Aukera bat dagoen bezala uztea da. Onartzea jada ez dagoela erremediorik, eta pentsatzea jendeak animaliak bertan uzten dituen bitartean, inguruko hezeguneak bakean utziko dituela. Horrek, ordea, arrisku bat ere badu. Egunen batean harrobiaren berreskurapen lanak egingo balira, Santa Barbarako lakuko espezieak bertara mugitzeko arriskua legoke. Bigarren aukera, dagoen bezala utzi, baina dibulgazio lanak egiteko hura erabiltzea da. Eta jendeari azaltzea zein arriskutsua den kanpoko espezieak askatzea, eta zergatik ez, hezkuntza munduan ere erabilera ematea lekuari. Horretarako, informazio panel bat jartzea litzateke aukeretako bat. Aukera honek, ordea, lanketa bat beharko luke ere, eta proiektu bat garatzea, gauzak ondo egin bidean.

Baina, esperantza galdu gabe, bada azken aukera bat ere. Aurretik beste leku batzuetan egin dena, baina Santa Barbarako lakuaren baldintzak ikusita, proiektu handi samarra litzatekeena: putzua hustea, bertako espezie inbaditzaileak ateratzea, eta euri uraren bidez, berriz ere betetzen ikustea. Ziur asko, ekintza horrek ez luke inbaditzaileen %100a kenduko, baina bai ahalbidetuko luke ekosistemari berriz ere hasteko aukera ematea. Proiektu horrek, alabaina, kanpaina zabal batekin egin beharko luke bidea. Kontzientziazio, dibulgazio eta heziketa kanpaina batekin, erakusteko herritarrei zein kalte egin dezakeen bertan espezie kanpotarrak uzteak, eta zein mesede egiten diogun urmaelari eta bertako espezieei ekosistema dagoen moduan utziaz. Dudarik ez da, proiektu handia litzatekeela, baina horrek, era berean, ikusgarritasuna eta balorea emango lioke eremuari herritarren artean, eta zergatik ez, Hernani eredu bihurtu ekosistemen kontserbaziorako pausuak emateko bidean.

Beraz, Santa Barbarako lakuaren etorkizuna hobetzeko aukerak badira oraindik ere. Kontua apustua egitea da. Beraz, zergatik ez saiatu?

Santa Barbarako putzua 2021eko neguan (argazkia: Iñaki Sanz-Azkue).

RUTH MARTIN APEZETXEA GOGOAN

Ruth Martin Apezetxea
(Kulturgintzako langilea)

"Soy una obrera de la cultura", esaten omen zuen Pepa Flores *Marisol*ek, eta esaldi hori ezin hobea da Ruth Martin deskribatzeko. Kulturgintzako hainbat eta hainbat arlotan jarduten ikusi dugu denok, bai zuzeneko emanaldietan (musikaria, aktorea, kantaria...), bai besteei irakasten (antzerki-irakaslea), bai besteen lana aurrera eramaten laguntzen (zuzendari artistikoa). Zenbatetan ibiliko ote zen Hernaniko kaleetan gora eta behera txistuarekin; zenbatetan, hango eta hemengo oholtzetan, antzerki-tailerrak ematen, aktore-lanetan edo kantuan (Ozenki abesbatzan); zenbatetan, Preludioarekin lotutako kontuetan eta beste hainbat ekitalditan. Horrez gain, ateratzen zuen denbora etxean idazten aritzeko, hitzen sukaldean, bere testuak sortzen. Beti umore ona eta bizipoza transmititzen, irribarre goxo eta alai batekin.

Zaila da Ruthek egindako guztia artikulu batean biltzea, eta ausartegia izango litzateke pertsona batek bakarrik ahalegin hori egitea, ekimen askotan ibili baitzen, denetan arrasto iraunkorra utzita. Hori dela eta, hemen, Ruthek landutako zenbait esparruri buruzko zertzelada xume batzuk ematen saiatu gara zenbaiten artean. Ea merezi duen omenaldia egiten asmatzen dugun.

Baina hasi baino lehen, mila esker Ruth Martin, hernaniarron izenean.

RUTH, TXISTULARIA.

2019ko maiatza.

Udaberriko kontzertua dugu igandean, Ruth zuzendari hasi denetik lehenbizikoa, urtarrilean hartu baitzuen Patxiren erreleboa. Kontzertu ibiltaria egitea bururatu zaio: jendea non, hara joango gara gu, txistuak, atrilak, aulkiak eta tramankulu guztiak hartuta, Charlie Rivelen pare. Gaur izan dugu azkeneko entsaioa, eta marrazki batzuekin azaldu zaigu, doinuak girotzeko. Marrazkietako batean, euli bat ageri zen, eta zomorroaren zurrunbiloan pentsatzeko esan digu, *"Eltxo pieza"* izeneko doinua jo bitartean. Beste batean, Tirolekin lotutako zerbait zegoen, *"Austriar bi doinu"* baita kontzertuko beste pieza bat. Eskerrak ez zaiola okurritu norbaiti *"Yodelo, delo, liri, yodelo, delo, liri"* kantatzen hasteko eskatzea. Badu sormena Ruthek, eta burua dantzan darabil beti, zer asmatu.

Azkenean, emanaldi polita atera zaigu. Eguraldi ederra izan dugu, eta hortxe ibili gara kalean gora, kalean behera. Harriduraz begiratu gaituzte kalean, karga-karga eginda gindoazela ikustean. Plazan, Plaza Berri ondoan, Tilosetako eskaileren parean eta Tilosetan bertan egin ditugu geldialdiak, toki bakoitzean bizpahiru pieza jotzeko. Batzuk ikusminez geratu zaizkigu entzun-begira, eta beste batzuek, berriz, berea egiten jarraitu dute, berriketan edo po-

2019ko San Joan eguneko kontzertua (Argazkia: KRONIKA).

teatzen, kasu handirik egin gabe. Ohiko erreakzioak igande eguerdiko aperitiboaren orduan. Gu gure helburua betetzen saiatu gara: ondo pasatzea eta jendeari ondo pasaraztea. Ez da askoz gehiago behar denbora-tarte atsegin bat izateko. Ea zer bururatzen zaion hurrengo emanaldietarako.

Gazte-gaztetatik hasi zen Ruth txistulari. Hasieran, akordeoia eta txistua ikasten ibili zen, biak batera, baina azkenean, txistuarekin jarraitzea erabaki zuen, eta hala jardun zuen bizitza osoan. Beste ezer baino lehenago, txistularia izan zela zioen. Berak azaldu zuen txistuarekiko zuen atxikimendua, Hernaniko Kronikak egindako *"Goizetik Hernaniko Txistulari Bandak zuzendari berria du"* erreportajean (1).

1990eko hamarkadaren hasieran sartu zen Ruth Hernaniko Udal txistulari-bandan, Madrilen ikasten zebilen garaian. 2019an, zuzendari-lanetan hasi zen, Patxi Apezetxearen erreleboa hartuta. Urte horretan, lehenago aipatutako kontzertu ibiltariaz gain, Hernani eta inguruko txistulariok San Joan egunean ematen dugun kontzertuan, kolaborazio berezia egin genuen Musika Eskolako albokari-taldearekin (Haritz Ezeizak sortutako eta moldatutako 3 pieza jo genituen, eta Alan Griffinek sortutako eta Haritzek moldatutako beste doinu bat). Gabonetako kontzertua, berriz, gure taldeko kolaboratzaile eta lagun Juan Jose Arregiren omenez egin genuen, hark sortutako eta Ruthek moldatutako doinuekin, eta Aitor Huiziren (biolina) eta Iker de Las Herasen (pianoa) laguntzarekin (2).

RUTH, ANTZEZLEA ETA ANTZERKI-IRAKASLEA.

2021eko urria.

2010-2011 ikasturtea, Hernaniko institutuan. Batxilergoko 1. mailan, antzerki-eskola genuen astearteetan, bazkalondoan, hiru eta erdietan. Ez da ordutegirik onena, baina esango nuke gogotsu joaten ginela eskola horietara, batere perezarik gabe. Ruth genuen irakasle, eta ikasturte bukaerako emanaldiari begira egin genituen urte osoko saioak. *"Horrelakoak bagara"* izan zen, azkenean, emanaldiaren izenburua. Gutako batzuk zientzietako ikasleak ginen eta DNA izan zen, nolabait, urteko lanaren haria: zergatik gara garen modukoak?

Aurreneko asteetan, nolabaiteko tanteoa egin genuen, elkar ezagutzen aritu ginen ikasleok eta irakaslea. Gero, pixkanaka, neurrira egokitutako pertsonaiak prestatu zituen Ruthek gutako bakoitzarentzat, norberaren ezaugarrien arabera. Bati komisarioarena egitea tokatu zitzaion, noizbait *"Me voy a comer un donuts, porque soy un comisario*

1.-https://kronika.eus/komunitatea/libe-murua-masi-d_549/1570465425726-goizetik-hernaniko-txistulari-bandak-zuzendari-berria-du.

2.- Esteka honetan ikus daiteke kontzertu hori: https://www.youtube.com/watch?v=keUVZnTdDOo. Kontzertu horretan, Ruthek, Aitor Huizik eta Iker de Las Herasek "Eguberri Giroa" doinua jo zuten talde txikian (bideoan, 27:15etik aurrera dago pieza hori).

americano" esan zuelako. Beste bat Eduardo Punset imitatzen ibiltzen zen, eta noski, zientzialari berezi horren antzeko pertsonaia egokitu zitzaion. Beste bat *teatrera* hutsa zen, eta hildako baten papera egin behar izan zuen, purrustaka ibili bazen ere. Eta lotsatienentzat ere, aurkitu zuen haiek eroso egiteko moduko zerbait. *"Al vuelo"* harrapatzen zituen Ruthek horrelako detaileak, eta gidoiak prestatzeko erabiltzen zituen.

Klaseak amaitzeko, musika jartzen zigun, lasaitzeko. Tarteka-marteka guk geuk proposatzen genuen zer entzun, baina berak Ismail Lo-ren *"Tajabone"* abestia jartzen zuen sarritan. Abesti bat gogoko zuenean, behin eta berriz entzutea gustatzen zitzaion.

Hainbat sketch egin genituen ikasturtean, eta horiekin, urte-amaierako emanaldia osatu genuen. Gustura ibili ginen oholtzan, eta bukatzean, lore-sorta bat jasotzera ager zedin lortu genuen. Hori ez omen zen batere erraza.

Segur aski, DNAk markatuko du, neurri handi batean zer eta nolakoak garen. Baina bizitzan bada gugan eragin handia izaten duen jendea, eta bitxia bada ere, ikasturte hartan, antzerki-irakasle batek arrasto iraunkorra utzi zigun Batxilergoko ikasle batzuei.

Zientzietako Batxilergoa egin arren, azkenean, institutuko ikasketak bukatu ondoren, arte eszenikoen bidea hartzea erabaki zuen, eta hortxe joan zen Madrilera, arlo horretako ikasketak egitera. Gerora, bizitzan, esparru horretan jardun zuen gehienbat, irakasle-lanetan batez ere, baina aktore-lanak ere egin zituen, eta zuzendaritza artistikoko lanak ere bai.

Irakasle-lanei dagokienez, haur, gazte eta helduentzako antzerki-tailer ugari eman zituen. Lan-ibilbidean, Zurriola ikastolan hasi zen, txistu-irakasle, eta antzerki-irakasle izan zen Donostiako Ibai ikastolan, Urumea ikastolan eta Hernaniko institutuan, bai eta Biterin emandako tailerretan ere.

Aktore-lanetan ere ibili zen. Esate baterako, *Goenkale* telesailean, pertsonaia gehien antzeztu zituen hernaniarra izan zen, lau pertsonaia egin zituen-eta garai desberdinetan. Lehenengoan, *Alicia* izan zen, lagun bati bere haurraren aita izan zezan eskatzen zion emakumea; bigarrenean, *Maite*, protagonista baten erizaina; hirugarrenean, emagaldu bat, eta azkenekoan, protagonista baten hildako ama gaztea zenean.

Antzerkian, Hernaniko *Txis Pun* taldean aritu zen, herriko lagunekin (Nerea Alzaga, Arantxa Artola, Ainhoa Garcia, Luix Intxauspe, Xabi Rodriguez eta Astigarragako Ramontxo), performanceak han-hemen egiten. Adibidez, *"Mamá quiero ser artista"* izeneko saio bat izan zuten Molotoff Irratian. Horrez gain, Maite Agirreren *Eta Maria, hiru aldiz amapola, Maria* (1997) antzezlanean parte hartu zuen, eta Hernanirekin lotuta, berriz, Kantuz Abesbatzaren ekimenez plazaratutako *Tangoka* ikuskizunean (2002; Javier Zubimendik idatzi zuen argumentua). Arrakasta handiko lana izan zen *Tangoka* herrian, Biteriko aretoa lau egunez betetzea lortu baitzuten. 100 lagun inguruk hartu zuten parte obra horretan, hainbat taldetakoak (Kantuz, Doinu Zale, Ttarla...), gehienak hernaniarrak, eta denak amateurrak, prestatze-lan eskerga egin ondoren (2 entsaio astean, irailetik maiatzera). Lan horretan, *Bittori* izan zen Ruth, pertsonaia nagusietako bat, eta antzezpen-zuzendariaren lanak ere egin zituen.

Tangoka espektakuloko taldea, entsaio batean (argazkia; Marisol Yabel; KRONIKAN argitaratutako argazkia, 2002-05-18)

RUTH, ZUZENDARI ARTISTIKOA.

2004tik 2019ra bitarteko preludioren batean.

Hernaniko Preludioa irailean-urrian jartzen da martxan. Bilerak lehenbizi, egitaraua adostu eta osatzeko. Prestatze-lanak geroago, partiturak parte-hartzaileei helarazteko. Talde bakoitzak bere lana bere kabuz prestatzen du, eta maiatzaren bukaera aldean hasten dira entsaio orokorrak. Hiru egin ohi dira, guztira, Preludioaren aurreko hiru asteetan, Milagrosan, zehaztu eta doitu beharreko gauzak ondo lotzeko. Entsaio horiek hasteko zain gaudela, berriketa eta zalaparta, eta halako batean, txistu sendo bat entzuten da: *Fiuuuu!!!*. Ruth da, eta isilik geratzen garenean, ongi etorria eman, eta egun horretan zer egin behar dugun azaltzen digu. Entsaioa koordinatzen du, pieza batetik bestera ahalik denbora gutxien galtzeko. Azkeneko entsaioan, soinu-probetarako txanden berri ematen digu. *"A, eta beltzez jantzita, ez ahaztu!"*.

Hurrengo bi egunetan, neurri batean, Plaza edo Atsegindegi Ruthen "etxe" bihurtzen dira, hor ibiltzen baita muntatze-lanak ondo doazela zaintzen. Emanaldirako prestatu dituen ikus-entzunezkoak ere probatuko ditu. Emanaldiaren egunean, soinu-probak gainbegiratzen ibiliko da, eta aurkezleekin egongo da, gidoia berrikusten. Bide batez, aurkezle bikainak ditugu Preludioan, eta doinutik doinurako trantsizioak ederki janzten dituzte. Oso ondo moldatzen dira oholtzan, eskarmentu handia dute-eta. Urte asko daramatzate Preludioa aurkezten, bistakoa da gogoko dutela, eta badakite alaitasun hori jendeari transmititzen.

Soinu-probak bukatutakoan, bokata bat jango dugu denok, eta 22:30ean, oholtzara. Amaitzean, *Mendirik Mendi* eta *San Joan Martxa* doinuen ondoren, aurkezleek taldeak, zuzendariak, artista gonbidatuak eta gainerako parte-hartzaileak aurkeztuko dituzte, txalo artean, eta bukaeran, *"... eta zuzendari artistikoa, Ruth Martin!"* esango dute. Arin sartuko da Ruth oholtzan, ezkerreko aldetik, ikusleei agurra egingo die, eta bizkor-bizkor joango da atzerantz, gainerako zuzendarien ondoan jartzeko.

Ederra zen *"Fiuuuu!!!"* horren soinua.

Hernaniko Preludioaren zuzendari artistikoa izan zen Ruth 2004tik aurrera. Hitz potoloak inondik inora. Hori zer ote den galdetu zioten Hernaniko KRONIKAk argitaratutako *"Ruth Martin, Preludioko zuzendari artistikoa" elkarrizketan, eta hauxe erantzun zuen: "Nik ulertzen dudan bezala, zuzendari artistikoak ahal duen neurrian, abestiak jantzi egin behar ditu eta Preludioari lotura edo hari bat eman behar dio. Abesti bakoitza jantzi egin behar du alderdi artistikotik, alegia, argiak, irudia eta abar jarri. Aurkezlearen gidoia ere egin behar du"* (1). Agertokitik kanpo egiten den lana, agertokikoa ondo atera dadin laguntzeko, alegia.

Preludioaz gain, beti prest zegoen horrelako lanetan laguntzeko. Bat aipatzearren, Ttarlakoek taldearen 25. Urteurrena *(Ttarla 25 urte)* ospatzeko antolatutako emanaldian parte hartu zuen (2).

1.- Ikusi elkarrizketa osoa hemen: https://kronika.eus/urumea/1570442779008--81z.

2.-Ttarla 25 urte dokumentalean ematen da ospakizun horren berri (Bira Produkzioak; hemen ikus daiteke: https://www.youtube.com/watch?v=-Tpx0eMgMtxM).

RUTH, IDAZLEA.

2021eko iraila

2013ko iraila. *"Bergarako Idazle Eskolan eman dut izena"*, esan zidan Ruthek igande goiz batean, gure ohiko txistu-kalejira bukatu ondoren. *"Zu UNEDen ibilia zara, erakutsiko al didazu bidea?"*. Nik, baietz, nola ez, eta hurrengo igandean joatekotan geratu ginen, kalejira ostean. Autopista hartu eta Bergarara iristean, ba, aparkatzeko nondik norakoak: *"Saiatu hemen lehenbizi; lekurik ez badago, probatu hor, eta gero, beste kale horretan. Inon ez badago, ba, beste buelta bat, txokoren bat aurkitu arte"*. Aparkatu, San Martin de Agirre plazara hurbildu, eta "Hauxe da lekua". Eraikin monumentala kanpotik, baina oso abegikorra barrutik. Hor daude Idazle Eskola, bai eta UNED eta ikastola bat ere (Aranzadi Ikastola). Zenbait mende darama eraikina irakaskuntza-ikaskuntzako lanetan, eta ostiral arratsaldeetan eta larunbat goizetan bertan sartuz gero, zerbait ikasten hasteko gogoa piztuko zaizu segur aski, hango giroa eta jendearen joan-etorriak ikustean. Gero, Bergarako *errelleno* famatuak zer gozo-dendatan hartu behar diren erakutsi, film ospetsuko Etxebestetarren etxapeko irlandarrean bokata bat jan, eta buelta Hernanira. Goiz polita.

Bi urte geroago, argazki bat iritsi zitzaidan telefonora: Ruth beste hiru ikaskiderekin, alai-alai, Idazle Eskolako diploma eskuetan. Handik gutxira argitaratutako testu baten aurkezpenean, hauxe idatzi zuen: *"Hernaniarra. Antzerki nahiz dantza tailerrak zuzentzea du lanbide, eta istorioak asmatzea dibertimentu. Idazle Eskolarainoko bidaien falta sentitzen*

Ruth, Ttarlakoekin, taldearen 25. urteurrena ospatzeko emanaldia prestatzen.

Hitzen sukaldari

Sutan da eltzea, sukaldaria lanean.
Egosten jarri ditu jakiak, gaur okela eta barazkiak.
Atzo arraina, herenegun untxia, eta bihar, biharkoa, ea nolakoa duen gogoa.

Errezeta zaharrak ala berriak? Zergatik aukeratu? Biak.
Nitrogeno hotza ala ikatz beroa? Iragana, oraina eta geroa, guztia da oparoa.

Baditu platertxo, lapiko eta ontziak; baditu sardexka eta burruntzaliak.
Halako jakia halako tresna, eta tresnarik ezean, behatza sartzen du eltzean.

Sutan da eltzea, sukaldaria lanean.
Pintxo, errazio, menu eta ezkontzak.
Otordu luzeak eta motzak; batzuk gozoak, besteak mingotsak.
Tankera, zapore eta makina kolore.
Entzun saltsak nola egiten duen "**plup**".

Sortu ala egokitu? Biak, zergatik hautatu?
Teknika ala sena? Buruak gidatu eta bihotzak lantzen duena.

Baditu ausardia, jakingura eta kopeta, baditu sentimendu eta gogoetak.
Halako gatazkak, halako irtenbideak.
Eta irtenbiderik ezean, beste jakiekin jarraitzen du lanean.
Jatorduaren ostean, izan denaren oroitzapena eta testamentua:
paperean dotore idatzitako menua.

Sutan da eltzea, idazlea lanean.
Egosten ipini ditu hitzak, gaur bi gazteen bizitzak.
Atzo poesia, herenegun antzerkia, eta bihar, biharkoa, ea nolakoa duen gogoa.

Istorio zaharrak ala berriak? Zergatik aukeratu? Biak.
Galdera ala erantzuna? Lehen datorkiona.

Baditu puntu, koma eta parentesiak, baditu hitz eta esaldiak.
Halako ideia halako idazkera. Eta zer esanik ezean, hitzekin jarduten da jolasean.
Baditu bizipenak, bereak eta edonorenak.
Badu bidean oztoporik, bizitzak, hezkuntzak eta bere buruak jarritakorik.
Baina amaitzerakoan, badu beste ezerk eskaintzen ez dion irrika eta bakea;
horrela ulertzen du idaztea.
Aske ote den galderari - **ez** - erantzuten dio berak -**ez bai dut inoiz aski**-.

Hitzak: *Ruth Martin Apezetxea*
Marrazkiak: *Larraitz Mendiable Apezetxea*

hasia da jada". Oroitzapen ederrak zituen bertan emandako denboraz.

Gerora sortutako pertsonaietatik bat nabarmentzekotan, Nati aipatu behar, nahitaez, ordu asko eta asko eman zituen-eta haren istorioa idazten. Noiz edo noiz, *"Zertan dabil Nati?"* galdetzean, *"Hernanin errentan hartzeko etxe bila dabil"* erantzuten zuen, edo *"Plazako etxe honetan jarri da bizitzen"*, edo *"Pixka bat abandonatuta daukat, lanpetuta ibili naiz-eta beste gauza batzuekin"*. Hortxe utzi digu istorio hori, bere lanak bukatuta, eta orain, guk geuk esan nahi diogu, *"Ruth, inprentarako bidean jartzen ari gara Nati; lasai egon, ondo zainduko dugu-eta"*.

Idazle-lanetan ere aritu zen Ruth. Oso gaztetatik gainera: 9 urte zituela, Hernaniko Kimu Alai elkarteak antolatutako idazketa-lehiaketa bat irabazi zuen, 8tik 11 urtera bitartekoen kategorian, euskarazko modalitatean. Gaia: Gabonetako tradizioak. Gerora, hainbat testu prestatuko zituen antzerki-tailerretarako, Preludioko aurkezpenetarako eta abarretarako, eta azken urteotan, buru-belarri zebilen bere testuak sortzen. Eta hor ere, gauzak ahalik ongien egiteko grina. Bergarako Idazle Eskolako graduondokoa egin zuen 2013ko eta 2014ko ikasturteetan, eta hortik aurrera, bi lanekin ibili zen batez ere: *Xx* ipuin-bilduma eta *Sagarrak eta sakelak* eleberria. *Xx* lanean, 13 emakume bildu zituen, bizitzako egoera desberdinetan, bakoitza bere moduan aurrera egiteko ahaleginean. *Sagarrak eta sakelak* eleberrian, berriz, Natividad Elosegi Villabona dugu protagonista, Nati. Eleberri apur bat kostunbrista, apur bat dickensianoa, eta erabat hernaniarra, XX. mendeko lehenbiziko hereneko Hernani baita kontatzen dizkigun gertaeren eszenatoki nagusia. Hernaniko kaleak, erruki-etxea, Tilosetako dantzaldiak, Donostiarako tranbia, Leokako labaderoa... behin eta berriz ageri dira lan horretan. Eleberrirako, hain zuzen ere, Eusko Jaurlaritzako sorkuntza-beka bat lortu zuen 2019an.

Amaitzeko, hona hemen Bergarako Idazle Eskolako www.idazten.com webgunean Ruthi buruz ageri diren aipamen batzuk:

"[...] Sortzaile garbia zen: antzerkia, dantza, eta musika zerion alde guztietatik. Erritmo hori oso garbi ikusten da gure webgunean argitaratutako lanetan.

Arrazioa eta antzerkia idatzi zuen batez ere. Ipuin-bilduma bat eta nobela bat utzi du argitaratu gabe. Azken honek Hernanin 1914-1931 bitartean Hernanin bizi den Nati du protagonista. 2021. urtean argitaratuko dute bere lagunek.

Beti gogoratuko ditugu bere sormena, indarra eta irudimena".

Beste atal batean:

"Webgune honetan argitaratutako lanez gain hainbat antzerki-tailerretan aritu zen, eta osatuta utzi zituen ipuin-bilduma bat eta nobela bat, Eusko Jaurlaritzako sorkuntza beka jaso zuena.

Nati, umezurztegi bateko neska baten bizipenetan oinarritzen da nobela, eta 1914-1931 bitarteko aldian kokatzen du Hernanin, oso ondo dokumentatu zuen garaian. Bere hainbat lagunek 2021ean argitaratzeko asmoa dute.

Gure eskolakide Ruthek askotan hizpide izaten genuen idazkuntza eta sukaldaritza lotu zituen Hitzen sukaldari lanean. Irudiak Larraitz Mendiable Apezetxeak jarri zituen. Guri, berriro, geure zentzumen guztiez eta gure oroitzapenez dastatzea dagokigu".

ERREFERENTZIAK
Artikuluak eta elkarrizketak

- "Tangoka espektakuluak Biteri bete egingo du gaur estreinaldian", KRONIKA, 2002ko maiatzak 18; 2021eko urrian ikusia (https://kronika.tok-md.com/pdf/maiatzak_18qxd_PC3A1gina_1.pdf).

- "Goizetik Hernaniko Txistulari Bandak zuzendari berria du", KRONIKA, Libe Murua, 2019ko ekainak 24; 2021eko urriaren 2an ikusia (https://kronika.eus/komunitatea/libe-murua-masid_549/1570465425726-goizetik-hernaniko-txistulari-bandak-zuzendari-berria-du).

- "Agur, Goenkale!", KRONIKA, 2015eko martxoak 21; 2021eko urriaren 2an ikusia (https://kronika.eus/hernani/1570448757993-agur-goenkale)

- "Ruth Martin, Preludioko zuzendari artistikoa", KRONIKA, 2009ko ekainak 13; 2021eko urriaren 2an ikusia (https://kronika.eus/urumea/1570442779008--81z).

- "Hernaniar sena oinarri, 25 urtez", Miguel Mari Lizartza, Joxe Ramon Berrondo eta Ruth Martinekin egindako erreportajea, Preludioaren 25. urteurrena zela eta; KRONIKA, 2018ko ekainak 16; 2021eko urriaren 16an ikusia (https://kronika.eus/hernani/1570461653957-hernaniar-sena-oinarri-25-urtez)

- Ttarla 25 urte dokumentala (2018). Bira Produkzioak (https://www.youtube.com/watch?v=Tpx0eMgMtxM, 2021eko urriaren 17an ikusia).

- San Joan jaietako XXV. iragarpen kontzertua, 2018ko Preludioa (https://www.youtube.com/watch?v=H5PtUwY9f3c, Bira Produkzioak grabatua; 2021eko urriaren 17an ikusia).

Antzezlanak

- Eta Maria, hiru aldiz amapola, Maria antzezlanaren testua. Maite Agirre, 1997. (http://mikelmartinez.eus/wp-content/uploads/2018/02/maria.pdf)

Sorkuntzako idazle-lanak:

- Sagarrak eta sakelak eleberria (argitaratzeko bidean). 2019an Eusko Jaurlaritzaren sorkuntza-beka jasotako lana.

- Xx ipuin-bilduma (argitaratzeko bidean).

- "Hitzen sukaldari", www.idazten.com webgunean argitaratua, 2014ko apirilak 23; 2021eko urriaren 2an ikusia (http://www.idazten.com/index.php/eu/idazlanak-mainmenu-476/solas-eta-jolas/1878-martin-apezetxea-ruth-hitzen-sukaldari-solas-eta-jolas).

- "Esazu hitz bat eta sendatuko naiz", www.idazten.com webgunean argitaratua, 2014ko abenduak 31; 2021eko urriaren 2an ikusia (http://www.idazten.com/index.php/eu/idazlanak-mainmenu-476/antzerkia/1956-martin-apezetxea-ruth-esazu-hitz-bat-eta-sendatuko-naiz).

- "Berbenetan, dantza", Zazpika aldizkarian argitaratua (816 zk. 22.-23. or., 2014ko irailak 14: https://es.calameo.com/read/00269896965f90413131f), bai eta www.idazten.com webgunean ere, 2014ko irailaren 19an; 2021 urriaren 2an ikusia (http://www.idazten.com/index.php/eu/idazlanak-mainmenu-476/narrazioak-65333/1951-martin-apezetxea-ruth-berbenetan-dantza-narrazioak).

- "Eltzekoari bueltaka", Zazpika aldizkarian argitaratua (767 zk. 22.-23. or., 2013ko urriak 6: https://es.calameo.com/read/002698969874d18c9dcad), bai eta www.idazten.com webgunean ere, 2014ko uztailaren 10ean; 2021 urriaren 2an ikusia (http://www.idazten.com/index.php/eu/idazlanak-mainmenu-476/narrazioak-65333/1919-martin-apezetxea-ruth-eltzekoari-bueltaka-narrazioak).

- "Camilo eta taxonomistak", Administrazioa euskaraz aldizkarian argitaratua (88 zk. 29-30. or., 2015).

KULTURARTEKO PLAZA FEMINISTAK ATEAK ZABALDU DITU!

2021eko irailaren 11ean irekiera ekitaldiarekin batera Kulturarteko Plaza Feministak ateak zabaldu zituen. Herritarrak beso zabalik hartzeko prest zegoen espazioa, baina, egun hura ibilbide luze eta oparo baten hasiera besterik ez zen izan.

Egun horretara iritsi aurreko bidea ez da edonolokoa izan. Askotariko prozesu eta pausuak eman ditugu gaur egun arte. Izan ere, gure herrietan eta hirietan horrelako topaguneak izateko aldarrikapenari erreparatzen badiogu, ezinbestean denboran atzera egin beharra dugu. Mugimendu Feministak zenbait aldarrikapen eta eskaera egin izan ditu historian zehar, eta horietako bat izan da topagune propioa izatearena hausnartzeko, formatzeko, artikulatzeko eta saretzeko. Hemen inguruan zabaldutako horrelako lehen bi espazioak Arrasateko Emakumeen Txokoa eta Ermuko Emakumeen Topalekua izan ziren, 2003an. Geroztik, beste hainbat herri eta hirietan sortu dira, besteak beste, Donostian, Basaurin eta Azpeitian.

Hernanin, 2001. urteko apirilean *Berdintasun Arloa* sortu eta gutxira, *Berdintasun Kontseilua* osatu zen.

Geroztik, Berdintasun Kontseiluak dinamika eta eskaera andana egin ditu eta bultzada handia eman dio feminismoari herrian. Bide horretan, *Plaza Feministaren* mugarri garrantzitsua izan zen. 2012. urtean Udaleko Berdintasun Arloa espazio berrira lekualdatu zen: Plaza Feministara. 2013ko martxoan irekiera ofiziala egin zitzaion. Nahiz eta zerbitzu zabaleko eraikin propioa ez izan, bazen erreferentziazko gunea eta eragile feministak biltzeko lekua. Bere funtzioa betetzen zuen arren, txiki geratu zen Plaza. Beraz, Plaza Feministako esperientzia hark indartu egin zuen proiektu zabalago baten beharra eta aldarrikapena.

2015. urtean Udal gobernuak Emakume Etxea egiteko konpromisoa hartu zuen eta espazio berria egokitu zitzaion: Florida auzoa 28an.

Etxe horren ezaugarriak nolakoak izango ziren pentsatzeko, eztabaidatzeko eta hausnartzeko 2016ean partaidetza prozesua abiatu zuten Berdintasun Arloak eta Berdintasun Kontseiluak. Parte hartzea zabala izan zen eta lan-talde eragilea osatzeaz gain, lan-saio irekiak egin ziren proiektuaz norberak zituen ametsak partekatzeko eta espazioaren identitateaz hitz egiteko. Prozesuak elkar ezagutzeko, sareak egiteko eta elkarrekin pentsatzeko aukera paregabea eman zigun eta ilusioa eta gogoa piztu zituen. Tartean, jardunaldi batzuk ere egin ziren.

Bost lan saio zabal eta bilera eta hizketaldi luzeen ondoren, eraikinaren berriztatze eta moldaketa lanak hasi ziren. Hainbat faktore tarteko uste baino luzeagoak izan ziren lan hauek.

Urte batzuen ondoren eta eraikina erabat eraldatuta, irailaren 11ean irekiera festa egin zen eta Kulturarteko Plaza Feministak ateak zabaldu zizkien herritarrei. Geroztik egun osoan zabalik dago eta askotariko zerbitzu, ekimen eta baliabideak topa ditzakegu bertan. Koordinatzaileek egun osoz ematen dute arreta eta informazioa.

Kulturarteko Plaza Feministaren definitzeko hainbat saio eta jardunaldi egin ziren.

Kulturarteko Plaza Feministaren feminismoaren aldeko eta arrazakeriaren aurkako espazioa da. Hernaniren eta munduaren eraldaketan alea jartzera dator eta hausnarketarako, formakuntzarako eta ekintzetarako erreferentzia gunea izan nahi du. Emakumeen* ahalduntze prozesuak sustatzeaz gain, kultura anitzetako pertsonen topagunea da. Gainera, feminismoan aritzen diren eta arrazakeriaren aurka lanean ari diren herri-eragileentzako tokia da; horien arteko sarea eta aliantzak egiteko. Bestalde, indarkeria matxistaren aurka lan egiteko tokia izan nahi du. Emakumeak* dira protagonista nagusiak, halaber, arreta edo informazioa nahi duen herritar ororentzat ateak zabalik daude.

Gaur-gaurkoz, baliabide eta zerbitzu hauexek topa ditzakegu: Emakumeentzako Jabetze Eskola, sexu eta bikote aholkularitza, emakumeentzako aholkularitza juridikoa, elkar zaintzarako talde iraunkorra, dokumentazio gunea, erakusketak, hitzaldiak, mahainguruak eta tailerrak. Horrez gain, AMHER-SOS Arrazakeriaren bulegoa eta Berdintasun, Kulturartekotasun eta Lankidetza Arloen Udal bulegoa kokatzen dira bertan.

Ezin aipatu gabe utzi eraikina Passivhaus-a dela, hots, bere energia kontsumoan eraginkorra den etxea da. Arkitektura bioklimatikoaren printzipioak erabiliz, inguruneko baldintza energetikoak aprobetxatzen ditu eta kontsumoa murriztu egiten du.

Hainbeste gura izandako gune honen hasiera besterik ez da hau. Eraikina bizitzaz eta esanahi anitzez betezen ari da, egunero-egunero. Kontraesanak, oztopoak eta buruhausteak ez zaizkio faltako bidean, ezta ilusioa, elkarrizketa eta eraldaketarako grina ere.

ORDUTEGIA
Astelehenetik ostiralera 9:30-21:30
Larunbatetan 9:30-13:00/16:00-19:00

Informazioa, arreta eta hitzorduak:
943 33 70 17
kulturartekoplazafeminista@hernani.eus

Jarrai gaitzazu:
Facebook: Hernani Kulturarteko Plaza Feminista
Twitter: @HernaniPlazaFem

HERNANIKO KRONIKA
2019-2020

Hernaniko
Udala

HERNANI, CRÓNICA 2019KO KRONIKA

URTARRILA / ENERO

- **Etxebizitzak alokairuan hartzeko diru-laguntzak (urtarrilaren 7 arte) eska daitezke: 164.000 euroko partida.**
- **Piztu *Itxaropena* Sahararen aldeko Euskal Karabana: 8.245 kilo elikagai Tindufera. Sahara herriari laguntzeko egutegiak salgai Plaza Feministan.**
- **Kaxkoan dauden paperontziak egokituko dira ikusmen urritasuna dutenentzat.**
- **Diru-laguntzak Beterri-Buruntza eskualdean dauden enpresentzat langabezian edo Lanbiden izena emanda dutenen langabeak kontratatzeko (apirilaren 15 arte: 123.000 euro).**
- **Kirol programa eta jardueretarako diru-laguntzak (urtarrilaren 25 arte).**
- ***"Emariak: emakumeek historian zehar egin dituzten ekarpenen bilduma"* liburua kaleratu dute Nerea Uria hernaniarrak eta Ilazki Gainza donostiarrak.**
- ***Irakurketa Kluba*, 3 - 5 urte arteko umeentzako eta guraso edota hezitzaileentzako, bueltan da: saioak hilean behin.**
- **Emakumeontzako Jabetze Eskola / Escuela de Empoderamiento de Mujeres. Ekainera bitartean, hitzaldiak, kurtsoak... (Udal Berdintasun Saila - Berdintasun Kontseilua)**
- **Hernaniko Hezkuntza Plataforma. Saioak, ekainera arte.**
- **AEK - Zilegi Eskola bueltan da.**

urtarrilak 1
- Hernani: 20.354 habitantes.
- Sutea Semper baserriko gordelekuan (Martindegi - Akarregi).
- Zuzendari aldaketa Udal Txistulari Bandan, Ruth Martinek erreleboa hartzen dio Patxi Apezetxeari.

urtarrilak 2 - 4
- *Neguko oporretan zer?* Aerobic, indoor walking, zunba eta spinninga kiroldegian / Komiki tailerra(k) eta ipuin kontaketa(k) liburutegian / Ekintza lasaiak eta *Hi! Selfie!* Gynkana eta mahai-jolasak gaztelekuan.
- Kode_Eskola. *NEGULAB.ideo Campus teknologikoa* haur eta nerabeen artean ezagutza eta ekintzailetza teknologikoa sustatzeko, Orona Ideo eraikinean, Galarretan.
- Negulekuak Ereñotzun, 3 - 10 urte bitarteko haurrentzat (Dobera - Katiluzar Guraso Elkartea).
- Negulekuak KUTXA Ekogunean, 3 - 10 urte bitarteko haurrentzat.
- Haurrentzako zinema, erroskila tailerra eta merendola Portu auzoan (Portu Auzo Elkartea).

urtarrilak 3
- Urteberriko kontzertua jubilatuen etxean: Goiz Eguzki Abesbatza.

urtarrilak 4
- Presoen aldeko kontzentrazioa(k) Zinkoenean (LAB / Hernaniko preso eta iheslarien senide eta lagunak).
- *Neguko oporretan zer?* "Herriko musikari buruz zer dakizu?" Iehiaketaren emaitza eta zozketa udal liburutegian.
- *Neguko oporretan zer? Go!azen 5.0* antzerkia Biterin.
- *Mikroirekia* saioa eta *jam session* gaztetxean.

urtarrilak 5 enero
- Eguberri Txapelketako finalak kiroldegiko pilotalekuan (Hernaniko Pelota Eskola).
- Cabalgata de Reyes (BERRIAK).

urtarrilak 6
- Atletismoa. Anartz Artola Zornotzako Nazioarteko Kroseko garaile.
- Pilota. Paul Ojuel, Asteasuko Urruzolarekin, Altzako Torneoko txapeldun!

urtarrilak 7
- 2019an ere jubilatu eta pentsionistek haien mobilizazioekin jarraitzen dute.

urtarrilak 8
- Estimulazio musikala goiztiarra tailerra bueltan da, 0 - 3 urte bitarteko haurrentzat, asteartero Biteri kultur etxean (KAXKO Elkartea).
- Odola emateko urteko aurreneko zita osasun zentroan.

urtarrilak 8 - 22
- Ainara Garciaren lanak ikusgai Biteri kultur etxean.

urtarrilak 9 enero
- Urteko aurreneko kafe-tertulia Gunea garagardotegia (Udal Euskaltegia).
- Encuentro literario en la biblioteca: "Volver a casa" (Yaa Gyasi).

urtarrilak 9 - martxoak 13 (asteazkenetan)
- Sukaldaritza ikastaroa, pintxoak egiten ikasteko, Transpacarren.

urtarrilak 10
- Erremontea. Master - *UTS Komunikazioa* Torneoa martxan da Galarretan.

urtarrilak 11
- Garazi Urdangarin hernaniarrak irabazi du Astigarragako *Azstigazte* Lehiaketa "Gaur iaz balitz" lanarekin.
- Euskal presoak etxeratzeko eta Juan Mari Maizkurrena "Okendo" (hilaren 5ean hil zen) omentzeko manifestazioa plazatik abiatuta.
- Elkartasun kontzertua(k) "Hernaniko gazte mugimenduko bi kide epaituak" izango direlako, gaztetxean.

urtarrilak 12
- Bigarren eskuko azoka Urbieta kalean.
- Kalez kalea kantari.
- Erromeria *Jeiki Hadi* taldearekin, Atsegindegin (San Joan Konpartsa).

12 - 13 enero
- Cursillos de esquí de fondo y alpino (Mendiriz Mendi).

urtarrilak 13
- Udaltzainen kotxe bat *ACAB* siglekin margotuta ("polizia mota guztien aurka muturreko kolektiboak erabiltzen dituzten siglak dira" EAJren arabera).
- *Hernani ezagutuz* ekimena: Latsera irteera gazteentzako (Mendiriz Mendi).

urtarrilak 15
- Literatur solasaldia liburutegian: "Waterloo-n galdutakoak" (Xabier Etxaniz Rojo).

urtarrilak 16
- Sindikatuek deituta, 8 eguneko greba eskola kontzertatuetan; Imnakulada ikastetxean bi egunetan egingo dute (urtarrilak 16 - 17).
- "Txillardegiren borroka abertzalea" liburuaren aurkezpena (Pako Sudupe) Biteri kultur etxean.

urtarrilak 17 enero
- "Kaleratze bidegabe [baten] aurrean" errelebu bakoitzeko lau ordutako lanuzteak UBIS SA enpresan.
- El Ayuntamiento junto con BERRIAK y la Oficina de Dinamización del Comercio de la comarca, con financiación del Gobierno Vasco, anuncia la elaboración de un Plan Estratégico del Comercio Local.
- Ipuin kontaketa liburutegian (Pello Añorga).

urtarrilak 18 enero
- "Rosa Luxemburgo" hizpide Kontrakantxa gaztetxean.
- Apertura de la *Temporada de Txotx* (hasta mayo), en Ezkiaga pasealekua. Hernaniko pelota omendua. Denboraldian zehar: bisita gidatuak hirigune historikoan, *Tren Berdea*, "erremontista egun batez" Galarretan... Segurtasun eta informazio gunea plazan, Indarkeria Sexistarik Gabeko Gunea (EMAGIN) Nafar Kalean. *Bota bertsoa!*: "Aurtengo iaz baino hobea" (Iraulio Panttalone Bertso Kabiya - Dobera):
  - · Llegan 24.000 personas desde fuera del municipio en 466 autobuses.
  - · Se cursan 266 multas a personas que orinan en la calle.
- Euskal preso eta iheslarien eskubideen aldeko Kontzentrazioa Zinkoenean (Hernaniko preso eta iheslarien senide eta lagunak).

urtarrilak 19
- 25. Tabernetako Bertsolari Txapelketa: bertso-poteoa eta... saioa Garin tabernan: Aingeru Otxotorena txapeldun!.

urtarrilak 20 enero
- Igantzitik Unanu gailurrera (651 m) mendi irteera (Mendiriz Mendi).
- Rugby. Hernani CR Elkartea, 33 años después, en semifinales de Copa del Rey, frente a Barça Rugbi.

urtarrilak 22
- Hernaniko Harrera Sarearen aurkezpen irekia, "kale egoeran dauden pertsona migratzaileen beharrei erantzuteko", Biteri kultur etxean.

urtarrilak 23 enero
- "1960-2018 urteen artean motibo politikoz urratu diren giza eskubideak eta beste sufrimendu batzuk, Hernanin eta hernaniarrei gertatuak" (Aranzadi Zientzia Elkartea) txostenaren aurkezpena udaletxean, udal talde politiko guztien ordezkariak bertan daudela, baita Juanjo Uria (alkate ohia) eta José Ramón Lasarte eta José Morcillo, zinegotziak izandakoak.
- LurraldeBus autobusetako langileak (Garayar eta HASA) mobilizatzeko prest, lan hitzarmena berri bat lortzeko.
- Alerta amarilla en Ereñotzu, ante las intensas lluvias, y crecida de caudal del Urumea.

urtarrilak 24
- Nahasketa / Dantza ikuskizuna: "Esku harriak Oteizaren (h)aria" (MugMus Laborategia) Biteri kultur etxean.

urtarrilak 24 - 31
- "Sare sozialak harremanetarako bide" tailerra (Arremanitz Kooperatiba, Hernaniko Gaztelekua).

urtarrilak 25 enero
- Jantoki Soziala Kontrakantxa gaztetxean (Kontrakantxa Gaztetzea / Hernaniko Langileon Babes Sarea).
- Euskal preso eta iheslarien eskubideen aldeko Kontzentrazioa plazan (Hernaniko preso eta iheslarien senide eta lagunak).
- "Venezuelako Gobernuaren zilegitasuna demokratikoaren alde"ko kontzentrazioa plazan (Venezuela Aurrera Plataforma).

urtarrilak 25 - otsailak 12
- Luis Telleriaren erliebe pinturak ikusgai Biteri kultur etxean.

urtarrilak 26 enero
- Auzolanerako deia Urumea HerriGunean, jantoki beganoa sortzeko.
- Haur antzerkia: "Inondik inora" (Benetan be Konpainia) Biteri kultur etxean.
- Erremontea. Master - *UTS Komunikazioa* Torneoko finala Galarretan.
- Atletismo. Campeonato de España de Clubs en Donostia: tercer puesto de las atletas del C.D. Hernani en el relevo 4 x 100.

urtarrilak 29
- Udaleko Plenoa. Donostiako Musika eta Dantza Eskolaren eta Hernaniko Udalaren ("Hernani" Musika Eskola Publikoa) arteko hitzarmena, langileen ordezkapenak egin ahal izateko Gipuzkoako lan poltsa bateratua erabiltzeko.

urtarrilak 30
- Ipuin kontaketa liburutegian (Lur Korta).
- "Txori txikia eta krokodiloa" ipuinaren (Senegaleko wolofetik euskaratuta) aurkezpena eta performantza Biteri kultur etxean (Dobera).

urtarrilak 31
- *Zinema Euskaraz!* Sandiusterrian: "Pumori, mendiaren alaba" (Dobera).
- Ereñotzuko Irrintzi taberna berriro irekita.

urtarrilak 31
otsailak 7 / 14 / 21
martxoak 14
- Tabako erretzeari uzten laguntzeko tailerrak osasun zentroan.

OTSAILA / FEBRERO

- **Soinu tailerra Kontrakantxa gaztetxean, ekainera arte.**
- **El Ayuntamiento inicia el procedimiento para la adjudicación de 17 viviendas de propiedad municipal (8 VPO y 9 dotacionales).**
- **Auto batek izandako istripuaren ondorioz, Txurianeko zubia, Osiñagan, itxita.**
- **Las empresas de autobuses sancionadas por la AVC (Autoridad Vasca de la Competencia) por establecer un pacto de reparto del mercado en Gipuzkoa desde al menos 1988, recurren a la Tribunal Superior de Justicia del País Vasco (TSJPV). Entre ellas, Autocares Garayar.**
- **Un estudio encargado por el Ayuntamiento, y realizado por la Universidad Politécnica de Barcelona, determina que los niveles de mal olor en la localidad (alta emisión de compuestos vinculados al azufre) no son tóxicos para la salud.**
- **El Tribunal Superior de Justicia del País Vasco (TSJPV) ratifica la sentencia a favor de José Luis G.M., trabajador de Pedro Orbegozo ACENOR afectado por adenocarcinoma pulmonar, consecuencia de su exposición al amianto. Igualmente condena a indemnizar a la familia de un trabajador fallecido de GUREOLA SCOTT (hoy Cominter Tisu S.L.).**
- **FFFM - Fondo Foral de Financiación Municipal. Los municipios guipuzcoanos percibirán 29 millones más de lo previsto en sus presupuestos; en el caso de Hernani, + 768.889,17 euros.**
- **Atenasen daude Karmele Rekalde eta Kepa Alvarez hernaniarrak, errefuxiatuei laguntzen, eta hernaniarrei diru ekarpenak eskatzen dizkiete bertako janaria erosi ahal izateko errefuxiatuentzat.**
- **Conceden el tercer grado penitenciario a Kepa Pikabea, preso de la *vía Nanclares*.**

otsailak 1 febrero
- Euskal preso eta iheslarien eskubideen aldeko kontzentrazioa(k) Zinkoenean eta Gudarien plazan (LAB / Hernaniko preso eta iheslarien senide eta lagunak).
- El temporal de lluvias deja precipitaciones de hasta 60 litros, lo que activa la alerta nivel amarilla por inundaciones en la estación de Ereñotzu.

otsailak 2
- Bigarren eskuko azoka.
- Haur antzerkia: "Screen man" (L´home Dibuixat, Valentzia) Biteri kultur etxean.
- Kalez kale kantari.
- Erromeria (San Joan Konpartsa).
- Kalderero Konpartsaren irteera (Elur Txori Elkartea).

otsailak 3
- Santa Ageda bezpera dela eta (otsailak 4), makiladak eta koplak Ereñotzun (Katiluzar Guraso Elkartea).
- Atletismoa. Euskadiko Kros Txapelketa. Anartz Artola, txapeldun junior mailan (30:34).
- On Bosko krosa Urnietan. Marijo Villalba eta Agustin Urretabizkaia, garaile Nordic Walking proban.

otsailak 4
- KoopFabrika. Aurkezpen ekitaldia Iturola Elkarlan Sorgunean: 38 proiektu jarriko dira martxan. Lehenengo formazio fasea: "Enpresa eredua: ekonomia soziala eta kooperatibagintza".
- Santa Ageda bezpera; eskoletako taldeen eta Goiz Eguzki, Kantuz eta Ohitura Zaharrak abesbatzen irteera(k).

otsailak 5
- Haurrentzako pala ikastaroa (astearte / ostegunetan, ekainera arte) martxan da (CD Hernani - Hernaniko Palistak).
- Urte txinatar berria dela eta, *Ilargi berria* Festa Urumea HerriGunean.

otsailak 5 - 7
- *Euskal Zinea* zikloa Biteri kultur etxean: "Gure oroitzapenak" - "Aralar, mundua leku den lurra" - "Jainkoak ez dit barkatzen".

otsailak 6
- "Hernaniko bi bizilagun desalojatu" ditu URKILLA SL promotorak. Hori salatzeko, kontzentrazioa Tilosetan (otsailak 9).
- Haurdunaldi tailerra martxan da; guztira, 13 saio maiatzaren 29 arte (Berdintasun Saila).

otsailak 7 febrero
- Concentración ante los juzgados de Donostia en apoyo a familias que presentan demandas por enfermedades relacionadas con amianto (y causantes de fallecimiento); entre ellas, la de Fernando C.A., trabajador fallecido de la empresa DITECPOL S.L. (HAYWARD Ibérica S.L.U.) de Hernani.
- 21. KORRIKA. Aurkezpen-festa AEK euskaltegian, eta bertso-poteoa.

otsailak 8
- Piano ikasleen entzunaldia Milagrosa kaperan ("Hernani" Musika Eskola Publikoa).
- Preso eta iheslarien eskubideen aldeko kale buelta plazatik abiatuta (Hernaniko preso eta iheslarien senide eta lagunak).

otsailak 9 febrero
- Eskola Kirolaren programaren barruan, Zuhaitz Eguna Ereñotzuko Iturrandietan.
- Emakumeentzako* ahalduntze tailerra ITUROLA Elkarlan SurGunean.
- Bigarren eskuko azoka, inauterietako azoka berezia, Urbieta kalean.
- Kalez kalea kantari.
- Pintxoak salgai, kale egoeran dauden pertsona migratzaileak lagundu ahal izateko, Plaza Berrian (Hernaniko Harrera Sarea).
- Erromeria *Jeiki Hadi* Taldearekin, (San Joan Konpartsa).

otsailak 12
- Su "intentzionatua" Atzieta kalean, Txili tabernako almazenean.
- Literatur solasaldia liburutegian: "Perla" (John Steinbeck).
- Kataluniako politikarien epaiketa dela eta, Kataluniaren aldeko "Konponbidea. Democracia, Llibertat" kontzentrazioa Plaza Berrian (Gure Esku Dago).

otsailak 13 febrero
- Ipuin kontaketa liburutegian (Lupe Lekuona).
- Encuentro literario en la biblioteca: "El país donde florece el limonero" (Helena Attlee).

otsailak 13 / 16
- Animalien eskubideen aldeko astea Urumea HerriGunean. Palestinako Animalien Ligako bi aktibisten hitzaldia / Bazkari begano musikatua.

otsailak 14 febrero
- Hombre de 32 años detenido por agredir a su compañero de piso en el transcurso de una discusión.
- *Hernaniko eragile sozial, kultural eta sozio-ekonomikoen elkargunea* sortzeko bilera Biteri kultur etxean.
- *Hernani´n musik*: Olatz Salvador ("Zintzilik") Biteri kultur etxean.

otsailak 14 - 15
- Stock azoka herriko 14 dendatan (BERRIAK).

otsailak 15
- Kataluniako politikarien epaiketa dela eta, Francesc Matasen hitzaldia, Biteri kultur etxean: "El juicio, un hito para la libre decisión y la soberanía" (Gure Esku Dago).
- Preso eta iheslarien eskubideen aldeko kontzentrazioa Zinkoenean (Hernaniko preso eta iheslarien senide eta lagunak).

15 - 27 febrero
- Exposición de cuadros con piedras y cristales de Tere Ávila en Biteri kultur etxean.

otsailak 16
- Ereñotzuko Auzo Udala. Auzo batzarra: aurrekontuaren eta proiektuen aurkezpena (679.555 euro).
- Atletismoa. Ainhoa Toledok mailu jaurtiketako CD Hernaniko errekorra hausten du Gasteizen: 41,13.

otsailak 16 - 17
- "Hernani" Musika Eskola Publikoko ikasleak Andoaingo Piano Jaialdian; emaitza onak.

otsailak 19
- "Arnastu behar dugun airearen kalitateari buruz"ko hitzaldia Biteri kultur etxean: Jose Ramon Becerra eta Jesus Uzkudun (ORAIN Hernani - Elkarrekin Podemos).

otsailak 20
- Lankidetza hitzarmena sinatzen dute Hernani Udalak, KRONIKAk eta ORIAMENDI 2010 enpresak, erremontea sustatzeko asmoz: hernaniarrek deskontuak izango dituzte Galarretako sarreretan.

otsailak 21
- Batzar orokorra Goiz Eguzkin: lehendakari eta zuzendaritza berriak onartuta.
- Emakume Langilearen Nazioarteko Eguneko "Greba feminista" dela eta (martxoak 8), kontzentrazio zaratatsua Plaza Berrian (Hernaniko Koordinadora Feministak).

otsailak 22
- Preso eta iheslarien eskubideen aldeko kontzentrazioa Gudarien plazan (Hernaniko preso eta iheslarien senide eta lagunak).

otsailak 23
- Txotx Denboraldia. XIII. Sagar Lasterra.
- Patinajea. Sindy Santiago, Euskadiko txapeldun *Master 60* mailan (72 urte ditu).
- Erremontearen Eguna Galarretako frontoian. *Remonte de oro* 2018ko saria.
- Dja... eta jantoki beganoa Urumea HerriGunean.

otsailak 23 - 24
- Igeriketa. Enaitz Goñi hernaniarrak, hiru zilarrezko domina Galdakaoko txapelketan.

otsailak 24
- *Hernani Ezagutuz* ekimena: Oberanera mendi irteera (Mendiriz Mendi).
- Trialsin txapelketa Hernanin, Latsunbe - Latsunbeberrin.
- Hernaniko Inauteriak 2019. *Iñude eta Artzainak* Konpartsaren irteera (Urumea Ikastola) / Inauteri aurreko kontzertua udaletxeko arkupetan (Hernaniko Udal Musika Banda).
- *Handpoked* metodoarekin tatuajeak egiten ikasteko tailerra Urumea HerriGunean.

otsailak 25
- Baietz Hernanik! ekimenean 1.000 lagunetik gora parte hartu zuten, eta horiei eginiko inkesten ondorioen aurkezpena Biteri kultur etxean (AZTIKER Ikergunea).

otsailak 25 - martxoak 1
- Kaleratze bat salatzeko, COUTHeko langileen ordu erdiko kontzentrazioa(k).

otsailak 26
- MUGI txartela egiteko aukera, plazan (Gipuzkoako Garraioaren Lurralde Agintaritza).
- Ipuin kontaketa liburutegian (Maite Franko).
- Udal Batzar orokorra. Hainbat mozio: Martxoaren 8rako greba deialdia. Eztabaida sutsua eta kontrako deklarazioak sortzen dituzten beste bi mozio: ETAren zein haren inguruaren ekintza biolentoek eragindako sufrimendua (EAJ/PNV, ez onartua). Biktimen errekonozimendu integratzaile eta ez-baztertzaileari buruzkoa (oposizioak plenotik alde egiten du).

otsailak 28
- Erremontea. IX. Sagardoaren Txapelketa martxan da Galarretan; finala, maiatzaren 4an.
- Hernaniko Inauteriak 2019. Inauterietako kale buelta ("Hernani" Musika Eskola Publikoa).
- Emakume Langilearen Nazioarteko Eguneko "Greba feminista" dela eta (martxoak 8), herri-bira bizikletaz Plaza Berritik abiatuta (Hernaniko Koordinadora Feministak).
- *Zinea Euskaraz* ekimena: "Bypass" Sandiustrerrin (Dobera Euskara Elkartea).

MARTXOA / MARZO

- **Maite Larbururen bakarkako lehen diskoa kalean: "Hezurren azpian".**
- **Los consistorios de Beterri-Buruntza, junto a la Asociación para la Reinserción Social *Errook*, ponen en marcha el programa "Auzolan berri" para la inserción socio-laboral de personas en situación de exclusión social.**
- **Concurso de fotografía sobre inmigración (AMHER / SOS Arrazakeria).**
- **Concurso para la elección de nuevo logotipo de la entidad (AMHER).**
- ***Errigoraren udaberriko kanpaina martxan da; martxoaren 22 arte eska daitezke produktuak. Maiatzaren 24an banatuko dituzte Atsegindegi plazan.**
- **Gidabaimena euskaraz egiteagatik sari banaketa. Kanpaina berri bat martxan; 2019an 88 lagunek eskuratu dute gidabaimena Hernaniko autoeskoletan.**
- **Atletismo. Ibai Alba se impone en el Campeonato de España de Duatlón de media distancia.**
- **Urtean, Hernanin kudeatzen den bio-hondakin kopurua = 110 kg/pertsonako (HOBEKI Elkartea).**
- **Hernaniko Lanbide Heziketako 4 ikasle Avestan (Suedia), *Erasmus +* proiektuaren bueltan, matematika, artea eta literatura aztertuz.**
- **XIV Premio "Ciudades, Urbanismo y Ecología" para el proyecto de regeneración de Lizeaga auzoa (AVNAU Agrupación Vasco Navarra de Arquitectos Urbanistas).**

martxoak 1
- Euskal preso eta iheslarien eskubideen aldeko kontzentrazioa(k) Zinkoenea plazan (LAB / Hernaniko preso eta iheslarien senide eta lagunak).

martxoak 1 - 5
- Hernaniko Inauteriak 2019. Uxue Bereziartua eta Aitor Altuna, kartelaren egileak. "Trainerua" eta "Hegazkina", mozorro onenak.

martxoak 1 - 11
- "Sei pertsonaia egile bila" argazki erakusketa (XVI eta XXI mendeen arteko sei pertsonaiari buruzko argazkiak) Biteri Kultur Etxean: Carmen Ibáñez.

martxoak 2 - 3
- Trabesiako eski ikastaroa (Mendiriz Mendi).

martxoak 3
- Kataluniako prozesuaren aurkako epaiketa salatzeko, "Lazo bat, besarkada bat": lazo horiak Tilosetan eta erdigunean.
- "Memoria oinarri, sozialismoa eraiki" lelopean, dokumentala eta eztabaida Kontrakantxa gaztetxean.

martxoak 4
- Udalak 15 etxebizitza esleituko ditu; izen emateko epea irekita apirilaren 1 arte.
- "Oroimen bulegoa" udaletxean, herritarrek 1936ko gerraren ondorioz jasandako eskubideen urraketen testigantzak, bizipenak... jaso ahal izateko (Hernaniko Udala / Aranzadi Zientzia Elkartea).

martxoak 5
- DIA supermerkatuko langileen greba eguna, lan baldintza hobeak eskatzeko.
- Odola emateko zita, osasun zentroan.

martxoak 6
- Emakume Langilearen Nazioarteko Eguneko "Greba feminista" dela eta (martxoak 8), informazio banaketa (Hernaniko Koordinadora Feministak).

martxoak 7 marzo
- Concentración ante los juzgados de Donostia, ante la reclamación de indemnización interpuesta por familiares de Antonio M.P., trabajador de Pedro Orbegozo - ACENOR, fallecido como consecuencia de adenocarcinoma.

- *Hernani 1936 - 1945. Guerra Zibila eta oroimen historikoa.* "Errepresioa genero ikuspuntutik" hitzaldia (Lourdes Herrasti, Aranzadi Zientzia Elkartea).

martxoak 8 marzo
- Emakume Langilearen Nazioarteko Eguna: "Greba feminista": zaintzaile, pentsiodun eta etxeko langileei aitortza (Hernaniko Koordinadora Feminista). Pentsionistek bat egiten dute. *Emakumeek** greba egin ahal izateko, *zaintza sarea* antolatzen dute Urumea HerriGunean. Concentración(es),... y manifestación.
- Fallece de manera repentina la profesora de Educación Física de Hernani BHI, Eli Gorrotxategi. El 22 de marzo de lleva a cabo un homenaje en su memoria en el centro educativo.

martxoak 9 marzo
- Bigarren eskuko azoka Urbieta kalean.
- Kalez kalea kantari.
- Pilota. Mikel Lasa eta Oihan Zugasti Gipuzkoako Trinkete Txapelketako (jubenil maila) txapeldunak!
- Arrauna. *Maialen* traineruaren urteko aurreneko zita *Oriaren Traineru Jaitsieran*, Orion.
- Erromeria Tilosetan (San Joan Konpartsa).
- Varón detenido por la Ertzaintza, en colaboración con la Policía Municipal, acusado de exhibicionismo por masturbarse ante una menor.

martxoak 10 marzo
- *Asteklima* Semana del Cambio Climático. Visita a la central minihidráulica de Fagollaga (Hernaniko Udala / GOIENER / IHOBE).
- 30. Donostiako Lilatoia. Hernaniko 140 emakumek parte hartzen dute.
- Leokadisti Txistu Taldearen kontzertua udaletxeko arkupetan.
- Pelota. Juan Mari Jalón, tras 26 años en la Federación Guipuzcoana de Pelota, homenajeado.

martxoak 11 marzo
- DIA supermerkatuko langileen greba mugagabea, lan baldintza hobeak eskatzeko.
- Dos hombres, delincuentes habituales con numerosos antecedentes por delitos contra la propiedad, detenidos acusados de robar en trasteros de viviendas de Hernani.

martxoak 11 / 14
- Merkataritzaren Ekintza Plana (Hernaniko Udala / BERRIAK). "Merkataritza eta sektore tertziarioa" eta "Hernani Kominitatea" saioak Biteri kultur etxean.

martxoak 12
- Ipuin kontaketa liburutegian (Pello Añorga).
- Hernaniko airearen kalitatea hizpide Biteri kultur etxean.
- "La trama del 4%, las comisiones del caso de Miguel" (Ahoztar Zelaieta) liburuaren aurkezpena Biterin.
- Literatur solasaldia liburutegian: "Nola heldu naiz ni honaino" (Kattalin Miner).

martxoak 13 marzo
- Bi bidoi kimiko arriskutsu Fagollagan: enpresa aditu bateko teknikoek eta suhiltzaileek erretiratzen dituzte.
- Encuentro literario en la biblioteca: "Diario de una buena vecina" (Doris Lessing).

martxoak 13 / 27
apirilak 8
- Ave Maria eraikina sormen-gune bilakatzeko parte-hartze prozesuko saioak Biteri kultur etxean.

martxoak 14
- *Irakurketa partekatuak* udal liburutegian: Maite Larburu.

martxoak 15
- Gipuzkoako Batzar Nagusietako Giza Eskubideen Batzordearen Ibon Fernandez Iradi gaixo den presoaren etxeratzearen aldeko adierazpena.
- *Autodefentsa* saioa Kontrakantxa gaztetxean.
- Euskal preso eta iheslarien eskubideen aldeko kontzentrazioa Zinkoenean (Hernaniko preso eta iheslarien senide eta lagunak).

martxoak 16
- Txirrindularitza. Alebin eta infantil mailako *Peña Otaño Saria*, Urbieta kaletik (JOCC Txirrindulari Taldea).

19 marzo
- Dos jóvenes heridos, uno de ellos grave, el recibir una paliza. La Ertzaintza detiene a dos de los agresores, de 24 y 25 años.

martxoak 20
- Sagastialde auzoko plaza berrurbanizatzeko obrak martxan.
- *Hernani 1936-1945. Gerra Zibila eta oroimen historikoa.* "Alanbre-hesiak berriak zirenean. Erbesteratzeak eta Europako kontzentrazio eremuak gerra arteko Europan" hitzaldia (Josu Chueca, Aranzadi Zientzia Elkartea).

martxoak 21
- *Hernani´n musik*: Eñaut Elorrieta & Kaabestri String Ensemble ("Harian") Biteri Kultur Etxean.

martxoak 22
- *ArtanTxuriketan* emanaldia (Aranoko Ansa ahizpak eta Maria Jesus Zugarramurdi) Ereñotzuko auzo etxean.
- Euskal preso eta iheslarien eskubideen aldeko kontzentrazioa Zinkoenean (Hernaniko preso eta iheslarien senide eta lagunak).
- *Udaberri Fest* Urumea HerriGunean.

martxoak 22 - 24
- Gipuzkoako Gaztetxe eta Gazte Asanbladen Topaketa(k) Kontrakantxa gaztetxean: mahai-inguruak, hainbat gai aztertzea, kontzertuak...

martxoak 23
- Airearen kalitatearen inguruko kezkak azaltzeko, kontzentrazioa Plaza Berrian. Udalak Eusko Jaurlaritzari eskatuko dio "kontrolak zorrozteko".
- Haur antzerkia: "Lur" (Xake Produkzioak) Biteri kultur etxean.

martxoak 24
- Etxalar - Aizkolegi (841 m) - Sunbilla mendi irteera (Mendiriz Mendi).

martxoak 25
- *Zinegoak* GAYLESBOTRANS zinema eta arte eszenikoen jaialdia Biteri kultur etxean (Berdintasun Kontseilua / Hernaniko Udala).

martxoak 26
- Ipuin kontaketa liburutegian (Lur Korta).
- "Biziraupenerako zaintza. Hernaniko inudeak 1900-1944" (Amaia Rodriguez Oñatibia) liburuaren aurkezpena Biteri kultur etxean (Berdintasun IV lkerketa Beka).
- Udal Batzar Orokorra. Udalaren parte-hartzea Beterri-Buruntzako tokiko garapen ekonomiko eta sozialerako mankomunitate baten sorreran. Arrazakeriaren eta Xenofobiarena Aurkako Nazioarteko Eguna dela eta (martxoak 21), adierazpen instituzional.
- *Komikietaz solasean* (Alai Zubimendi) liburutegian: Dani Fanoren "Migel Marmolen hamaika eta bat jaiotzak".

martxoak 27 marzo
- Ttapa Ttapa egitasmoko 148 lagun, udaberriko aurreneko buelta ondoren, Akarregi sagardotegian.
- *Gastroandere* (Cofradía Vasca de Gastronomía). Homenaje a cocineras de Gipuzkoa: Mª Ángeles Huici, Mª Jesús Bengoetxea y Mª Luisa Bengoetxea (Fagollaga jatetxea).
- *Presoen gaiari bultzada* jardunaldiak (Orain PRESOAK Ekimena). "Maritxipi eta amatxo" ipuinaren kontaketa (Joxe Mari Karrere) Biteri kultur etxean.
- *#ExpolioGara; Etorkizunera begira* GARA egunkariari buruzko hitzaldia (Amagoia Mujika) Biteri kultur etxean.

martxoak 28
- *GUZTION* egitasmo berria martxan, jarduera ekonomiko berriak sustatzeko asmoz: hutsik dauden lokalak aztertu, erabilgarritasun maila zehaztu... eta lokalen poltsa publikoa osatu. Aurreneko bilera udaletxean.
- *Tratu Onen Herria* proiektuaren barruan, "Ekofeminismoa"ren inguruko foroa Plaza Feministan.
- Ijitoen historia eta herriari buruzko solasaldia eta tailerra gaztelekuan (AGIFUGI Ijitoen Elkartea).
- *Zinea Euskaraz* ekimena: LABURBIRA Film laburren XVI. emanaldia (Dobera).
- 21. KORRIKA. Antzerkia Biteri kultur etxean: "Andre eta jabe" (AEK).
- Andoni Egaña eta Jon Ostolaza Biteri kultur etxean: "Neretik" (AEK).

martxoak 29 marzo
- El puente de Elorrabi, tras siete años y reconstruido, abierto a peatones y bicicletas.
- Hernaniko Eskolarteko Xake txapelketa: Ekaitz Devesa eta Ekain Estefano, txapeldunak (Hernaniko Xake Elkartea).
- Euskal preso eta iheslarien eskubideen aldeko kontzentrazioa plazan (Hernaniko preso eta iheslarien senide eta lagunak).

martxoak 30
- Bulkada Eguna Kontrakantxa gaztetxean.
- Hernaniko Emakumeen III. Afari Feminista (beganoa) Urumea HerriGunean (Sagar Moreak).

martxoak 30 - 31 marzo
- Hernaniko XIV. Txistulari Jaialdia ("Hernani" Musika Eskola Publikoa). Hernaniko Txistulari Gazteen Txapelketa - Txistularien Topaketa.

martxoak 31
- Liburu eta diskoen azoka Plaza Berrian.

APIRILA / ABRIL

- **Kanpaina berri bat martxan (BERRIAK Elkartea), herriko merkataritza bultzatzeko asmoz.**
- **Exposición "Peatón, ciclista, que no atraviesen tu vida" en Biteri kultur etxea (STOP Accidentes).**
- **DOBERA Euskara Elkarteak eta** *Euskara ari du!* **ekimenak, bat egiten dute.**

apirilak 1
- Odola emateko zita Ereñotzuko auzo etxean.
- *Tilos 7 pasa* pala txapelketa martxan; 60 bikotek parte hartzen dute. Nesken txapelketa, apirilaren 23tik.

apirilak 2
- Odola emateko zita osasun zentroan.

apirilak 2 - 4
- Antzerki zikloa: "Ghero" (Tartean Teatroa) - "Espacio disponible" (Perigallo Teatro) - "Erlauntza" (Vaiven Producciones) Biteri kultur etxean.

apirilak 3 / 5 / 8 / 10 / 12
- Parkour ikastaroa.

apirilak 4
- "Emakume FARCkideak: inoiz gehiago ez ilunpean" solasaldi - tertulia (Kolonbiako sei emakume, hiru gerrillari ohi) Urumea HerriGunean (KURKULUXETAN Elkartea / Hik Hasi Aldizkaria).

apirilak 5 abril
- Comparecencia de ediles municipales comunicando que el TSJPV vuelve a anular los presupuestos de la Mancomunidad San Marcos de 2017 (también lo hizo con respecto a los de 2014 - 2016). Hernani recibirá 91.800 euros más de los contemplados en el ejercicio de la Mancomunidad de 2017 al no haber hecho un reparto justo de los gastos.
- Txotx denboraldia 2019. *Bota bertsoa!* "Aurtengo iaz baino hobea". Bertsoen emanaldia eta sari banaketa Sandiusterrin (Iraulio Panttalone Bertso Kabiya / Dobera Euskara Elkartea).
- Kontzertua Milagrosa kaperan: DAKAPO Abesbatza - ALBOKA Kamara.
- Inauguración del nuevo espacio político de ORAIN Hernani en Elkano kalea 1.
- *Presoen gaiari bultzada* jardunaldiak (Orain PRESOAK Ekimena). Buruntzaldeako manifestazioa: "Larriki gaixorik dauden presoak etxera".
- EH Bilduren egoitza berriaren inaugurazio ofiziala, Andre kalea 24 zenbakian.

apirilak 6 abril
- Haur antzerkia: "Kontu kontari 2" (La enana naranja) Biteri kultur etxean.
- Con motivo del Día Internacional de las Trabajadoras del Hogar (30 marzo), charla sobre derechos de las trabajadoras del hogar en ITUROLA Elkarlan Sorgunea (Isabel Otxoa - Katia Reimberg, AMHER).
- Pala. Trinketeko Gipuzkoako Txapelketako finalak: Amaia Irazustabarrena - Ariane Arrieta eta Garazi Urdangarin - Ekhiñe Balerdi, txapeldunak!
- Hernaniko Udal Musika Bandaren, eta *Taupa* taldearen (Donostiako Francisco Escudero Kontserbatorioko perkusio ikasle taldea) kontzertua udaletxeko arkupetan.
- Beizamako Alejandro Labaka gotzaina eta Ines Arango kaputxina kolonbiarraren heriotza kontatzen duen pelikula, misiolarien lana eta Ekuadorren egoera ulertzeko lagungarria, San Joan Bataiatzailea elizan.

apirilak 6 - 13
- XXIV. Dantzari Festa (San Juan Konpartsa). Euskal Jantzien erakusketa Biteri kultur etxean. "Baserritarrak eta kalekumeak" hitzaldia Biteri kultur etxean (apirilak 11, Ramón García),...

apirilak 7 abril
- Distinciones "Singular dendak" (Federación Mercantil de Gipuzkoa). Dos establecimientos hernaniarras reconocidos: Casa Oa y Telemar (50 años).

– Atletismo. Maitane Guerrero vence en la prueba de 10 km de Donostia.
– 2018ko lau jaiotzak ospatzeko, Atsolarra Ereñotzun.

apirilak 8
– Hernaniko pentsiodunen asanblada udaletxeko arkupetan; bertan dira EH Bilduko eta Orain Hernaniko udal ordezkariak eta haiei helarazten dizkiete eskariak.

apirilak 9
– Bertsolaritza. Gipuzkoako Eskolarteko Txapelketa (idatzizkoa) Biteri Kultur etxean (Gipuzkoako Bertsozale Elkartea / Ikastolen Elkartea).
– Etxeko Langileen Nazioarteko Egunaren harira (martxoak 30): "La chica seria y responsable" dokumentala eta testigantzak Biteri kultur etxean (AMHER / ITUROLA / Berdintasun Kontseilua / Bilgune Feminista).
– Hernaniko aire kalitatea hobetzeko neurriak hartzen jarraitzeko, bilera irekia Biteri kultur etxean (Hernani Aire Garbia).
– Literatur solasaldia liburutegian: "Elur bustia" (Pello Lizarralde).

apirilak 9 - 10 / 13 - 14 / 17 abril
– Chillida Leku museo "berriaren" aurkezpen ekitaldia(k): prentsarako eta "inaugurazio" ofiziala. Visitas primicia al museo, previo sorteo de 1.200 invitaciones. Apertura al público.

apirilak 9 - 10 / 16 - 17
– Erremonte ikastaroa Galarretan frontoian.

apirilak 10 abril
– Ipuin kontaketa liburutegian (Lupe Lekuona).
– *Furgobaratza* Baratze parkean.
– "Hernani" Musika Eskola Publikoko teklatu entzunaldia Biteri kultur etxean.
– Aste Santuaren atarian, elkarteko penitentzia Ereñotzuko elizan.
– Encuentro literario en la biblioteca: "Tierra de campos" (David Trueba).

apirilak 11
– *Hernani´n musik*: Maite Larburu ("Hezurren azpian") Biteri Kultur Etxean.

apirilak 12 abril
– Osakidetzako Lehen Arretako langileen greba, baldintza kaskarretan ari direlako, eta horrek gaixoei eragiten dielako.
– KORRIKA 21. MikroKORRIKA / KORRIKA Txikia / KORRIKA Gaztea / DinoKORRIKA. *Kilimak* taldearen kontzertua Tilosetan
– Maiatzaren 1ari begira, langileen independentziaren inguruko eztabaida Kontrakantxa gaztetxean (Ikasle Abertzaleak).
– "Mimos" antzerki musikatua Biteri kultur etxean (Anabasa Kultur Elkartea).
– Euskal preso eta iheslarien eskubideen aldeko enkartelada plazatik abiatuta (Hernaniko preso eta iheslarien senide eta lagunak).

apirilak 13
– KORRIKA 21 Hernanin.
– Erraustegiaren inguruko hitzaldia Biteri kultur etxean (Abel Arkenbout toxikologoa, Hernanin Zero Zabor).
– Bigarren eskuko azoka Urbieta kalean.
– Kalez kale kantari: "Lete gogoan".
– Kontzertua udaletxeko arkupetan (Hernaniko Udal Musika Banda).
– Etxeko langileen kooperatiba sortze alderako bilera ITUROLA Elkarlan Sorgunean (AMHER / Beterri-Buruntzako udalak).
– Erromeria *Jeiki Hadi* taldearekin Tilosetan (San Joan konpartsa).
– *Kantuz*, Astigarragako *Aiztondo* eta Orioko *Salatxo* abesbatzen kontzertua (eliz musika) San Joan Bataiatzailea elizan.

apirilak 14 abril
– Erramu igandea.
– Artikutzatik Oreretara mendi irteera, gazteentzat (Mendiriz Mendi).
– KORRIKA 21. Festa amaiera Gasteizen: idatzitako mezua Maialen Lujanbiok berak irakurtzen eta kantatzen du.
– Errugbia. Errugbi barneratzailea Landaren.
– Pilota. XVI. BERRIA Txapelketa martxan. Finala, ekainaren 22an Hernanin jokatuko da.

apirilak 15 - 17 / 23 - 26 abril
– TECHLAB IDEO *Campus teknologikoa* Orona Ideo eraikinean, Galarretan.

apirilak 17 abril
– Musika, dantza, jan-edana, eta jolasak, 12-17 urteko gazteentzat, Ave Maria parkean (Gaztelekua).
– Afari musikatua Urumea HerriGunean.

apirilak 18
– Ostegun Santua. Jaunaren afariko ospakizunak.
– "Ibaeta martxan" jaialdia (hiru kontzertu eta DJ) Kontrakantxa gaztetxean.

apirilak 19
– Ostiral Santua. Gurutze bidea, eta Pasio eguna.

apirilak 20 - 21 / 26 - 27
– Aste Santuko oporraldia dela eta, eta Txoxt denboraldiaren bukaera, eskaintza bereziak: tren berdea eta azken bisita gidatuak (Hernani Turismo).

apirilak 21
– Aberri eguna.
– Pazko igandea.

apirilak 22
– Belar Hockeya. Maider Altuna hernaniarra (Real Sociedad) Europako azpitxapeldun.

apirilak 25
– Joskintza tailerra Urumea HerriGunean.
– *Zinema euskaraz*: "Iruzurgilea (The imposter)" Sandiusterrin (DOBERA Euskara Elkartea).

apirilak 26
– "Catalunya, estación final: libertad" hitzaldia (Carod Rovira, Hernani Errotzen Elkartea) Biteri Kultur Etxean.
– Preso eta iheslari politikoen eskubideen aldeko kontzentrazioa plazan (Hernaniko preso eta iheslarien senide eta lagunak).

apirilak 26 - 27
– Nazioarteko Langileen Eguna dela eta (maiatzak 1), jantoki soziala, auzolana... eta hitzaldiak Kontrakantxa gaztetxean: "Kapitalismoa eta krisia: begirada bat 2008 urteari" (apirilak 26) - "Nazio auzia" (apirilak 27).

apirilak 27
– Futbola. Ohorezko Jubenilen *Labaien* Txapelketa Zubipen.

apirilak 28
– Hauteskunde orokorrak, Espainiako kongresu eta senaturako.
– Pilota. XVI. BERRIA Txapelketa Hernanin. Lehen aldiz ingurukoa ez den talde batek parte hartzen du torneoan: Bartzelonako *Casa de los Navarros* taldea vs Oiarpe (Oiartzun).

apirilak 30
– Ipuin kontaketa liburutegian (Maite Franko).
– Batzar orokorra udaletxean. Hamabi puntuen artean, konpost planta propioa edukitzeko, nahiz eta Gipuzkoako Foru Aldundiak ukatu, mozioa (Hernani Zero Zabor): onartuta. Izandako gerakinak (3,733.000 euro), azpiegiturak hobetzen eta auzoetako urbanizazio lanak egiten inbertituko dira, 2019ko eta 2020ko aurrekontuetan. Hernaniko Udala eta Gipuzkoako Trafiko Buruzagitzaren arteko hitzarmenaren proposamena, gidabaimen eta zirkulazio-baimenen helbide aldaketak udaletxean egin ahal izateko.
– Ordiziako *Umore Ona* eta Hernaniko *Goiz Eguzki* abesbatzen kontzertua.
– *Poemafaria*, Rafa Egigurenen poesia liburuak oinarri, Errioguarda jatetxean (Kale Literatura Taldea).

MAIATZA / MAYO

- **Portaletxoko plazan eta inguruko berdegunean berritze lanak hasi dira. Bertan jarriko da, zaharberritu ondoren, inguruan zegoen mugarria - miliarioa.**
- **El TSJPV ratifica y apremia a la Autoridad Vasca de la Competencia a recalcular las sanciones contra las empresas de autobuses que entre 1988 y 2015 se repartieron el mercado de Gipuzkoa; entre ellas, Autobuses Garayar (multa de 47.940,27 euros).**
- *Hernani, Pueblo de Buenos Tratos*. **El Área de Igualdad municipal y el Consejo de Igualdad ponen en marcha, hasta el 30 de junio, una campaña a favor de los buenos tratos: identificar y poner en valor las prácticas de buenos tratos que se dan entre personas y agentes sociales.**
- **2018ko irailaren 19tik greban daude komisaria eta epaitegietako garbitzaileak. El sindicato profesional de la Ertzaintza pide a Inspección de Trabajo la clausura de las comisarías por insalubridad. Periódicamente se manifiestan en Hernani.**
- **Atletismo pista ondoko haur parkean jolas eremua berritzeko eta estaltzeko obrak hasi dira; hauek bukatuta, plaza moduko espazio bat sortuko da.**
- **Hernaniko kiroldegiak zerbitzu berriak eskaini eta espazio berriak egokituko ditu. "Hernani oinez" ekimena ere martxan jarri du, jarduera fisikoa sustatzeko asmoz.**
- **Plan Renove Polígonos. El Gobierno Vasco destina otros 3,1 millones de presupuesto para "detectar y colaborar en la ejecución de medidas correctoras y de situación de deterioro de polígonos industriales": se destinarán 1,2 millones a zonas industriales de los municipios guipuzcoanos, entre ellos a los de Hernani.**
- **Hernaniko Kirol Sariak. Bost dira hautagaiak: Alazne Egiazabal (arrauna) eta Maider Altuna (belar hockeya), Aitor Urkia (atletismoa) eta Aitor Gorrotxategi (pilota), eta Jose Manuel Otxotorena (futbola, Kirol Ibilbideari Saria). Bozka emateko epea: ekainak 4.**
- **La Renta Anual media por habitante en Hernani se sitúa en 13.5451euros.**

maiatzak 1 mayo
– Nazioarteko Langileen Eguna. Fiesta del 1º de mayo en el hogar del jubilado.

2 mayo
– Premio de 309.447 euros en el sorteo de la *Primitiva*, a un boleto sellado en Hernani.

maiatzak 3
– Preso eta iheslarien eskubideen aldeko kontzentrazioa(k) Zinkoenean (LAB / Hernaniko preso eta iheslarien senide eta lagunak).
– Nahikari Diosdado hernaniarraren "Desollada" eta "Prácticas mágicas" liburuen aurkezpena udal liburutegian; eta *Irakurketa jakintsua* tailerra (Alicia Pérez).

maiatzak 4 mayo
– GRABNIko finalak Biriatun. Pala: Maider Huizi - Amaia Irazustabarrena (Gipuzkoa) ezker hormako txapeldun!
– Haur antzerkia: "Pinoccio" (La Baldufa Teatre) Biteri kultur etxean.
– GARA Espoliazioa - "Harpidetu etorkiunera". Informazioa eskuratzeko eta harpidetzak egin ahal izateko, mahaia Kale Nagusian.
– Espectáculo y critica social *Lur-Ikara Kabareta* (Mugarik Gabe / Bihotzerre eta Pantzart Taldea) en Plaza Berria.
– Frente Polisarioaren sorreraren urteurrena dela eta, festa-ospakizuna Atsegindegi plazan: jakiak, dantza.... saharartrak (Saharako Diaspora).
– Escuela de Pelota. Primeros partidos del Torneo San Juan; toman parte 62 pelotaris locales.
– Erremontea. IX. Sagardoaren Txapelketako finala Galarretan.
– "Napardeath" (*Ataun Of The Dead* trilogiaren azken atala) pelikularen estreinaldia Biterin kultur etxean.
– *Kantuz Eguna* Milagrosa kaperan (Kantuz Abesbatza).

maiatzak 4 - 5 mayo
– XXVII Jornadas Extremeñas.
– Errugbia. Liga erregularra bukatuta, Hernaniko CR Elkarteko 16 urtez azpiko taldea, Euskadiko txapeldun!

maiatzak 5 mayo
– Salida montañera *Red Zero*: Irati - Otsagabia (Mendiriz Mendi).
– Atletismoa. Kanpezuko Mendi Lasterketa. Anartz Artola lidergoan jarraitzen du.
– Udaberriko "kontzertua" kaxkoan zehar (Hernaniko Udal Txistulari Banda).

maiatzak 6
– *Gaueko* Komiki dendaren 3. urteurrena dela eta, moneta propioa kaleratzen du, *Gauekoa*, dendan bertan erosketak ahal izateko.

maiatzak 6 - 10
– XIII. Bide Heziketa Marrazki erakusketa (Udaltzaingoa) Biteri Kultur Etxean.

maiatzak 6 - 31
– *Aurki Eskulanak* izandako tailerretan egin diren lanak salgai, Wukroren alde.

maiatzak 7
– Odola emateko zita osasun zentroan.

7 / 28 mayo
11 junio
12 / 25 noviembre
– Programa *Gipuzkoa argitu* (Diputación Foral de Gipuzkoa / Ayuntamiento de Hernani). Talleres sobre consumo energético...

maiatzak 7 - 8 / 14 - 15
– Erremonte ikastaroa, 15 - 17 urtekoentzat, Galarreta frontoian.

maiatzak 8 mayo
- "Robarte una noche" film laburra (Telmo Irureta - Fernando Vera), eta solasaldia Biteri kultur etxean (KOXKA Elkartea).
- Encuentro literario en la biblioteca: "Negra" (Wendy Guerra).

maiatzak 9 mayo
- "Estudio de la calidad del aire" en Biteri kultur etxea (Mattin Aldaia, concejal de Medio Ambiente).
- *Animalien erabilpena Hernaniko jaietan* mahai-ingurua (Sokamuturra Bai - Askekintza) Biteri kultur etxean (Sanjoan Jai Batzordea).

maiatzak 10 mayo
- AGIAC, AGISAS, *Bihotzez* eta *Bizibide* elkarteen lana aditzera emateko, *HEDATUZ* / BIDEAK ZABALDUZ Proiektuaren barruan, laburmetrai emanaldia Biteri kultur etxean.
- Preso eta iheslarien eskubideen aldeko enkartelada Gudarien plazan (Hernaniko preso eta iheslarien senide eta lagunak).

maiatzak 11 mayo
- Bigarren eskuko azoka (bizikleten azoka berezia) Urbieta kalean / Atsegindegin.
- Kalez kale kantari.
- Jaunartzeak San Jose Obrero elizan (Florida auzoan).
- Pala. Gipuzkoako Eskolarteko Txapelketako finalak Ereñotzuko frontoian.
- Erromeria Tilosetan, *Jeiki Hadi* taldearekin (San Joan Konpartsa).
- HARRERA Sarearen festa Kontrakantxa gaztetxean.

11 - 12 mayo
- Concurso Estatal de Cámara de Juventudes Musicales en Madrid. El txistulari hernaniarra Jon Ansorena (integrante del Trío ZUKAN) logra el primer premio.
- Curso de escalada (Mendiriz Mendi).

maiatzak 12
- Jaunartzeak Ereñotzuko San Antonio elizan.
- "Jesus Mari Olano" Fondoaren aurkezpena udaletxeko areto nagusian (IZURA Kultura Elkartea).
- Jantoki beganoa martxan Urumea HerriGunean.

maiatzak 13 - 17 mayo
- *Euskal pintxo potea*: euskal sagardoa + Idiazabal gazta duen pintxoa... herriko hainbat tabernatan.

13 - 19 mayo
- Campaña a favor del comercio local (BERRIAK Elkartea).

maiatzak 14
- Literatur solasaldia liburutegian: "Ipuin hautatuak" (Mercé Rodoreda).

maiatzak 14 - 23
- Agustin Caballeroren grabatuak eta marrazkiak ikusgai Biteri Kultur Etxean.

maiatzak 15
- San Isidro Jaia: meza, pelota eta pala partidak, bertsolariak eta... omenaldia(k) Tilosetan.
- Ipuin kontaketa liburutegian (Pello Añorga).
- *CAF Elhuyar* Sarien banaketa: Iñaki Sanz-Azkuek, zientzia kazetaritzako saria.

maiatzak 15 / 19 mayo
- *Trans-zikloa*, Aimar Elosegi Ansa oroitzeko (Berdintasun Kontseilua). Presentación en Biteri kultur etxea del libro "Moio: gordetzea ezinezkoa zen" (Kattalin Miner) / *Trans bertso-saioa*.

maiatzak 16 mayo
- Remonte. Primeros encuentros del torneo de promesas *BERRIA Txapelketa* en Galarreta
- Rosa Estela Rodriguez, *Fray Bartolome de las Casas* giza eskubideen aldeko erakundearen kidea, Txiapasko zapatisten altxamenduaz Urumea HerriGunean.
- ELKARGUNEA taldeko eragileen aurkezpena, eta aurrera begirako egitasmoak Biteri kultur etxean.

maiatzak 17
- Baldintza kaskarretan ari direla eta, eta horrek gaixoei eragiten diela eta, Osakidetzako Lehen Arretako langileen greba.
- *Hernasax* ("Hernani" Musika Eskola Publikoa) taldearen kontzertua.
- Espazio anarkista baten kontra Madrilen izandako operazioa salatzeko, kontzentrazioa Plaza Berrian.
- Preso eta iheslarien eskubideen aldeko kontzentrazioa Zinkoenean (Hernaniko preso eta iheslarien senide eta lagunak).

maiatzak 17 - 19
- *Antiespeziston Topaketak* Urumea HerriGunean (NOR Talde Antiespezista).

maiatzak 18 mayo
- Euskal sagardoa. *Uztaberri Eguna* Atsegindegi plazan.
- *Lore eta Landare* azoka Urbieta kalean (BEHEMENDI).
- Rugby. C.R. Hernani Elkartea (sub´14), conquista el Campeonato de Euskadi.
- Goiz Eguzki Abesbatzaren *Udaberriko kontzertua* Milagrosa kaperan.

maiatzak 19
- Euriak direla eta, Landare eta Zubipeko kirol instalazioak, urpean; Floridako tunela ere bai. Erroilaburu bidea, itxita.
- GR-11 ibilbidearen 5. etapa: Auritz / Burguete - Hiriberrira (Mendiriz Mendi).
- IX. Ereñotzuko Mendi Lasterketa (*Axeriak* Mendi Lasterketa Taldea).

maiatzak 21
- Ikasturteko azken kafe-tertulia (Udal Euskaltegia).
- Musika tresnen aurkezpena Biteri Kultur Etxean ("Hernani" Musika Eskola Publikoa).
- Jaboia egiteko tailerra Urumea HerriGunean.
- Udal Plenoa. Arau Subsidiarioen berrikuspena. Hilerriko araudiaren aldaketa. Udal eraikinen garbiketa zerbitzua...
- *Komikietaz solasean* liburutegian: "Batman. El regreso del caballero oscuro" (Frank Miller).

maiatzak 22 mayo
- EAJ/PNV. Batzoki berria Orkolaga kalean.

maiatzak 22 / 24 / 27 / 29 / 31
- Scooter ikastaroa, 12 - 17 urtekoentzat, skate parkean.

maiatzak 23 mayo
- "Osasuna eta kutsadura" mahai-ingurua Biteri kultur etxean (Hernanin Aire Garbia Taldea).
- Entsegu irekia Milagrosa kaperan (Hernaniko Udal Musika Banda).

maiatzak 23 - 24
- Akordeoi entzunaldia(k) Milagrosa kaperan ("Hernani" Musika Eskola Publikoa).

maiatzak 24
- Monologoa Kixkal tabernan (Telmo Irureta, Errugbi inklusiboa).
- *Kantuban* Gate Abesbatzaren emanaldia Urumea HerriGunean.

maiatzak 24 - 25
- Hernaniko 33. Txalaparta Festa, Joseba Zuaznabarren omenez ("Hernani" Musika Eskola Publikoa, Ttakun ttan ttakun Taldea). "Norabide guztiak" emanaldi berezia (Bihotz taldea),...

maiatzak 25 mayo
- *Denontzat Race* obstakulu proba Florida auzoan (DENONTZAT Taldea).
- GORAKI Abesbatza (25. urteurrena) eta Doinu Zale akordeoi taldearen kontzertua Milagrosa kaperan.
- Bertso afaria Harriatsu eskolan.

maiatzak 25 - 26
- Errugbia. C.R. Hernani Elkartea berriz ere errugbi zazpiko Europako Txapelketan, San Pertersburgon: laugarrenak.

maiatzak 26 mayo
- Elecciones locales, 2019. Hernani contará en adelante con 21 concejales, al sobrepasar su población el número de 20.000 habitantes. Son 15.749 los hernaniarras llamados al voto. Xabier Lertxundi Asteasuinzarra (EH Bildu), alkatea izango da (ekainak 15) gehiengo osoarekin. Unai Erroitzenea Gamio (Ereñotzu Ekinez), Ereñotzuko Auzo Udaleko alkatea. Europako Parlamenturako Hauteskundeak.
- Urumea Ikastolako Jaialdia.

maiatzak 27
- Goizean zehar (13:00era arte) hartutako aire kutsaduraren neurriak oso kezkagarriak dira: sufre dioxido maila "oso altua" dela salatzen du EGUZKIk. Eusko Jaurlaritzaren arabera, isuririk ez zen izan, aire kalitatea neurtzen duen makina hondatuta baitzegoen.

maiatzak 27 - 31
- Eskolako haurrek kontsumo jasangarriari buruz egindako lanen erakusketa (Eskola Agenda 21 / ARTELATZ) Biteri Kultur Etxean.

maiatzak 28
- Ipuin kontaketa liburutegian (Lur Korta).

maiatzak 29
- Eskolako AGENDA 21. "Udalbatza": Kontsumo jasangarria nola bideratzea.
- Kirol inklusiboen sentsibilizazio saioa Tilosetan.
- Elkartruke kontzertua Altsasuko Musika Eskolarekin Biteri kultur etxean ("Hernani" Musika Eskola Publikoa).

maiatzak 30
- *Zinema euskaraz*: "Mount St Elias" Sandiusterrin (Dobera Euskara Elkartea).

maiatzak 30 - azaroak 24
- *Hernani erabaki / decide 2020*. Herria hobetzeko 500.000 euro nola inbertitu erabakitzea zure esku dago! EAJ-PNVk eta PSE-EEk prozesutik irtetea erabaki dute, hainbat gaietan "herriari bere iritzia ematen galaraziko" baitzaio.

maiatzak 31
- *Iturfesta* Iturola Elkarlan Sorgunearen lehenengo urteurreneko.
- "Hernani" Musika Eskolako ikasturte amaierako kontzertua: *Portaletxoko* helduen ganbara taldea Milagrosa kaperan.
- Oskar Ovejero txistulariaren kontzertua udaletxeko areto nagusian ("Hernani" Musika Eskola Publikoa / MUSIKENE).
- Preso eta iheslarien eskubideen aldeko kontzentrazioa plazan (Hernaniko preso eta iheslarien senide eta lagunak).
- IFTAR (ramadanaren bukaera) Urumea ikastolako patioan (ATAWAFOK / ARRISALA elkarteak).

EKAINA / JUNIO

- **Kiroldegiko sistema termikoa erabat berriztagarria izateko, inbertsio bat egingo da eraikinaren teilatuan dauden eguzki paneletan funtzionamendua optimizatzeko.**
- **Reconocen a las presas Marta Igarriz y Ainhoa Garcia Montero el derecho vises con sus parejas, también presos en distintas cárceles.**
- **Ereñotzuko denda, urtetan itxita izan ondoren, berriro irekita.**
- **Izaskun Cantabella eta Ismael Mateo (DENONTZAT), bigarren eta txapeldun Andorran amaitzen den Espainiako Spartan Serietan.**
- *Hernani erabaki / decide* **prozesuan egindako proposamena betez, Urumea garbitzen dute institutuko DBH3ko ikasleak.**
- **ORAIN Hernani destina 3.000 euros (excedente de sus cuentas como grupo municipal) a PAUSOKA Elkartea, SOS Refugiados y Wukro.**
- **Liztor asiatikoen habiak kentzeko kanpaina martxan da.**
- **Igeriketa. Iñigo Goñik, hiru domina Euskal Herriko infantil mailako Txapelketan.**

ekainak 1
- Goiz Eguzki Abesbatza kantuan, herriko erdialdean.
- Txakolin Eguna Santa Barbara elkartean.
- Azpeitiko Sanjuandegiko VII. Trikiti Txapelketa: Ianire Segurola eta Elaia Diaz, txapeldun!
- OZENKI Abesbatzaren 25. urteurrena. Kontzertua Biteri kultur etxean: OZENKI Abesbatza + KANTUZ Abesbatza + Goizuetako UMORE ONA Abesbatza + Doinu Zale akordeoi taldea.

ekainak 1 - 2 junio
- Osiñagako Jaiak. Elorrabiko zubi berriaren inaugurazio ekitaldi-omenaldia.
- Leokadisti Txitu Taldearen kontzertua ("Txistulari arkupetan" zikloa) udaletxeko arkupetan.

ekainak 2 junio
- LX. Leitzara ibilaldia (Elur - Txori Elkartea).
- Pala. Garai Urdangarin Oiartzungo Txapelketako irabazle.
- Eskubaloi Eskolako Torneoa kiroldegian.

ekainak 3
- Odola emateko zita osasun zentroan.

3 junio - 21 junio
- Actividades acuáticas, para niñas/os y jóvenes de entre 5 - 11 años, en el polideportivo.

ekainak 4
- Literatur solasaldia liburutegian: "Erlojugilea" (Asier Serrano).

ekainak 4 - 14
- Biteri Kultur Etxeko tailerretako haurren lanen erakusketa.

5 / 13 / 19 junio
- Taller(es) de cabezudos en Biteri kultur etxean (KAXKO Elkartea).

ekainak 5 / 7 / 10 / 12 / 14
- Eskalada ikastaroa, 12 - 17 urtekoentzat, Santa Barbaran.

ekainak 6
- Biteri Kultur Etxeko ikastaroen ikasturte bukaerako emanialdiak: Dantza latinoa.

ekainak 6 - 9
- XVI. Garagardo Azoka (Hernani CR Elkartea). Errugbi Inklusibo Txapelketa (ekainak 8).

ekainak 7 junio
- Pala. Nesken topaketa, eta umeen txapelketako finalak Tilosetako frontoian.
- Preso eta iheslarien eskubideen aldeko kontzentrazioa Zinkoenean (Hernaniko preso eta iheslarien senide eta lagunak).
- "Napardeath" (Beñat Iturrioz, *Ataun Of The Dead* triologiaren azken atala) pelikula Kontrakantxa gaztetxean.

ekainak 7 - 9
- Mendekoste Jaiek Etxeberri auzoan.

ekainak 8 junio
- Kalez kale kantari.
- Tilos 7 pasa txapelketako finalak.
- Erromeria (San Joan Konpartsa).
- Maialen traineruaren aurkezpena Akarregiko Basqueland Brewing Project garagardotegian.
- HARRERA Sarearen festa Kontrakantxa gaztetxean.

ekainak 9 junio
- Donejakue bidean barrena, Zubietatik Usurbilgo San Esteban ermitara eta Aginagara (Mendiriz Mendi).
- Atletismo. Eva Esnaola homenajeada en el XIV Cross intergeneracional de Zorroaga, Donostia.
- Jantoki beganoa Urumea herri Gunean.

ekainak 10 junio
- Dan comienzo las obras de la ultima fase de reurbanización en Etxeberri auzoa.
- Hernanira iritsitako bizilagun berriei ongietorri festa, Latsunbe auzoa 42ko lokalean (AMHER).
- *Hilerokoa* argitalpen aurkezpena Kontrakantxa gaztetxean.

ekainak 11
- "Hernani" Musika Eskolako ikasturte amaierako kontzertua Sandiusterrin: pianoa.
- Odola emateko zita osasun zentroan.
- Biteri Kultur Etxeko ikastaroen ikasturte bukaerako emanialdiak: Dantza garaikidea.

ekainak 11 - 12
- "La línea invisible" filmaren grabaketa lanak direla eta, bide mozketa Osiñagako Oianeder eta Loidi baserrien artean.

ekainak 12 junio
- "Hernani" Musika Eskolako ikasturte amaierako kontzertua Sandiusterrin: akordeoia + txistua.
- Sanjoanetara begira, gona tailerra Urumea HerriGunean.
- "Historia Nabarra de Gipuzkoa" liburuaren (Beñi Agirre) aurkezpena Biteri kultur etxean (Hernani Errotzen / Nabarralde).
- Encuentro literario en la biblioteca: "La uruguaya" (Pedro Marial).

ekainak 13
- Ekonomia feminista hizpide, *Tratu Onen Foroa* Biteri kultur etxean.
- "Hernani" Musika Eskolako ikasturte amaierako kontzertua Sandiusterrin: saxofoia + klarinetea + flauta.
- Solasaldia Biteri kultur etxean: *Erreferenduma posible da* (Gure Esku Dago).

ekainak 13 - 16
- San Antonio Jaiak, 2019 Ereñotzun. Kartelaren egilea: Uxue Bereziartua. OZENKI Abesbatzak hasiera ematen die festei. Txirrita Eskolako gurasoek eta irakasleek salatzen dituzte eskolako patioan eginiko txikizioak.

ekainak 14
- "Nik sinisten dizut" liburuaren aurkezpena (Samara Velte) Biteri kultur etxean.
- Sanjoanak 2019. XXI. Preludio Txikia.
- Preso eta iheslarien eskubideen aldeko kontzentrazioa (Hernaniko preso eta iheslarien senide eta lagunak).

ekainak 14 - 16
- Erdi Aroko Azoka.

ekainak 15 junio
- Sanjoanetara begira, autodefentsa feminista tailerra (Hernaniko Bilgune Feminista).
- Inicio de temporada (de verano) en las piscinas exteriores: actividades recreativas varias a lo largo de la temporada.
- Comida de 38 Aniversario en Xalaparta elkartea; Aitor Gorrotxategi, pelotari hernaniarra campeón del mundo (2018), homenajeado.
- Pilota. Pilota Eskolako finalak (San Joan Pilota Txapelketa) kiroldegiko frontoian.
- Eremontea. BERRIA Txapelketako finala Galarretan.
- Sanjoanak 2019. San Joan Jaietako XXVI.Preludioa. Alboka taldea hernaniarra omendua.

ekainak 16 junio
- Liburu eta disko azoka Plaza Berrian (Kaleko Elkartasun eta Kultur Elkartea).
- Degustación de platos del mundo en Plaza Berria (AMHER).

ekainak 17
- "Hernani" Musika Eskolako ikasturte amaierako kontzertua Sandiusterrin: gitarra + perkusioa.

ekainak 18
- Gipuzkoako Foru Aldundiak sei urrezko sari banatzen ditu lurraldeko sagardogileen artean, horietako bi, Hernanira: Altzueta eta Zelaia.
- "Hernani" Musika Eskolako ikasturte amaierako kontzertua Sandiusterrin: abesbatza(k).

ekainak 19 junio
- *Programa 50 + 50* para el ahorro de energía. Distintos talleres en Elizatxo ikastola.
- Ikasturte bukaerako kontzertua Biteri kultur etxean (Doinu Zale Musika Eskola).
- Furgobaratza eta *Estraktuak eta landareen osasuna tailerra* Baratze parkean.
- "Hernani" Musika Eskolako ikasturte amaierako kontzertua Sandiusterrin: euskal soinu tresnak + tronpeta.

ekainak 19 - 20
- Greba papergintza sektorean. Papelera Guipuzcoana de Zicuñagako langileen manifestazioa Zinkoenean.

ekainak 19 - 21
- "*Cuando las mujeres nos entretejemos, nos iluminamos unas a otras. Las locas*". Manta tailerra Biteri kultur etxean (AMHER / Hernaniko Udala, Kulturartekotasun Saila).

ekainak 20 junio
- Legegintzaldi berriko aurreneko plenoa: Tokiko Gobernu Batzordea osatu. Talde politikoak eratu. Bozeramaileak. Sail bakoitzeko zinegotzi arduradunak... Parte de la oposición critica la creación de 2/3 "macrocomisiones" informativas.
- Azeri dantzari buruzko dokumentalaren aurkezpena Biteri kultur etxean, eta Luis Telleriaren koadroa, enkantean (DOBERA Euskara Elkartea).
- *Harro! Euskal Herrietako Transmaribibillo* Plataformaren aurkezpena txosnetan: "Gizarteak jarraitzen du LGTBI kolektiboarentzat biolentoa izaten; bada arrazoirik borrokan jarraitzeko".

ekainak 21 junio
- Sanjoanak 2019. *Gazte su festa!* Ave Maria parkean (Gaztelekua / Kale Hezitzaileak).
- Musikal batetik harago,... mito bat: *Los miserables* (Sforzzando Taldea) Biterik kultur etxean.
- Urruñan gertatutako emakume baten hilketa salatzeko kontzentrazioa Plaza Berrian (Koordinadora Feminista).
- Sanjoanak 2019. Ttarla Dantza Taldearen jaialdia(k).
- Preso eta iheslarien eskubideen aldeko kontzentrazioa Zinkoenean (Hernaniko preso eta iheslarien senide eta lagunak).
- Sanjoanak 2019. *Solsticio de verano* en Chillida Leku, con la representación de la obra "Erritu" (Kukai).

ekainak 22 junio
- Sanjoanak 2019. Aurorak (OZENKI eta Goizuetako UMORE ONA Abesbatzak). Emakumezkoen I. R7 Landare Torneoa (Hernanin C.R. Elkarteko Emakumezkoen taldea). Pilota - XVI. BERRIA Txapelketako finala(k) kiroldegiko frontoian. *XXI. Azeri bila* herri lasterketa.
- Elkartasun Eguna 2019. Egun osoko festa "euskal presoak, iheslariak eta deportatuak presente izateko".
- Auzo plaza berria "irekita" Lizeagan (Gibelalde Auzo Elkartea).
- Hernaniko Kirol Sariak: Maider Altuna (belar hockeya), Aitor Gorrotxategi (pilota), eta Jose Manuel Otxotorena (futbola, Kirol Ibilbideari Saria) sarituak.
- *Preludio electrónico* en la zona de tiro al plato de Santa Bárbara: Mister Zeus Dj.

ekainak 22 - 27 / 28
- Solstizio Jaiak 2019. *Legearen aurrean Elkar-ta-Sua* (SUTU Jaiak).

ekainak 22 - irailak 11
- "Hernanin ikusiyak 1875 – 1975" (Juantxo Egaña) erakusketa Biteri kultur etxean.

ekainak 23 - 27
- Sanjoanak 2019. Miren Saenz de Urturi, kartelaren egilea. GORAKI OZENKI Abesbatza omendua (ekainaren 23 eta 27an banderak jaso eta jaitsi dituzte). *Bizi ditzagun jaiak askatasunez eta plazerez!* Harreman parekide eta askeen oinarritutako festen alde egin PLANTO ERASO MATXISTA ETA SEXISTEI! *Ez zaitez konplize izan!* Izandako bi eraso sexistak salatzen ditu Udaleko Berdintasun Sailak. Sanjoanetan ere, *Jantzigona* ekimena.

ekainak 24
- Obrak direla eta, Ibarluze poligonoaren eta Epele auzoaren artean, erreil bat moztuta, abuztuaren 31 arte.

ekainak 25
- Eskualdeko Nekazaritza Bulegoa Hernanin izango da, Ibaiondo industriagunean (Gipuzkoako Foru Aldundia).
- Udarako *argazki erronka* martxan (Urumea HerriGunea). Aukeratutako argazkia irailaren amaiera arte entrega daiteke.

ekainak 28
- Esku pilota. *Zikuñaga Papelera* Torneoa martxan. Finalak, uztailaren 27an.
- Preso et iheslarien eskubideen aldeko kontzentrazioa plazan (Hernaniko preso eta iheslarien senide eta lagunak).

ekainak 29 junio
- ETBko "Ahotsak" saioa(k) grabatzen d(it)u(z)te Gudarien plazan.

ekainak 29 - 30
- *Askatasun Bidea* mendi ibilaldia Mendibe-Cizetik (Nafarroa Behera) Orbaizetara (Euskal Pirinioak Askatasun Bideak Elkartea).

ekainak 30
- Andoin - Legunbe (1.113 m) - Urbasako kanpigna mendi irteera (Mendiriz Mendi).

UZTAILA / JULIO

- **Amplia oferta de cursos en el polideportivo municipal (julio - agosto).**
- **Udalekuak 2019. Udaz gozatzeko, ekintza ugari 12 - 17 urte bitarteko gazteei zuzenduak.**
- **Hernani Turismoa. Herria, Urumea bailara eta ingurua ezagutzeko eskaintza udan ere, urrira arte.**
- *Urumea Fest*. **Afari - kontzertuak Ereñotzuko Irrintzi tabernan.**
- **Gizarte Segurantzak desgaitasun osoa aitortzen dio Pedro Orbegozo - ACENORen lan egin zuen Francisco M. E. mekaniko ohiari; amiantoren ondorioz biriketako minbizia baitu.**
- **Ainhoa Garcia Montero preso hernaniarra Murtzia II espetxetik Topaseko kartzelara (Salamanca).**
- **Prozesu parte-hartzaile baten bidez, 8 eta 12 urte bitarteko haurrek soka parkea eraikitzen dute** *(Hernani erabaki / decide)*.

uztailak 1
- Hernaniko Iau mugalariei omenaldia Osiñaga auzoan dagoen monumentuan (Euskal Pirinioak Askatasun Bideak Elkartea).

uztailak 1 - 5 / 8 - 12 / 15 - 19
- Kode_Eskola. *Udalab Ideo Campus Teknologikoa, 2019* Orona Ideo eraikinean, Galarretan.

uztailak 2
- Odola emateko zita anbulatorioan.

uztailak 2 - 26
- Udalekuak Ereñotzun (astearte, ostegun eta ostiraletan).

uztailak 4 julio
- Dos mujeres heridas en accidente de tráfico sufrido en la rotonda de Galarreta.
- Harpa kontzertua (Alaia Belaunzaran) udaletxeko areto nagusian.
- Atletismo. Aitor Urkia (Real Sociedad) consigue la mínima para la prueba de lanzamiento de martillo del Campeonato de Europa sub20 (Boras, Suecia; 18 - 21 de julio).

uztailak 5
- Preso eta iheslarien eskubideen aldeko kontzentrazioa Zinkoenean (Hernaniko preso eta iheslarien senide eta lagunak).

uztailak 5 - 7
- San Fermin Jaiak Martindegi auzoan.

uztailak 8 - 13
- *28. Donosti Cup* 2019. Partida ugari Zubipe futbol zelaietan.

uztailak 11 - 12
- Beherapen Azoka (BERRIAK Elkartea).

uztailak 11 - 13
- *Jazz Hernani 2019. EuskOrleans* taldea kaxkoan zehar (uztailak 11) - Garbiñe Insausti, Nahia Valle eta Imanol Iribarren, eta DJ Makala Kardaberaz parkean (uztailak 12) - La Jodedera taldea eta Jean Marie Ekain Trio Tilosetan (uztailak 13).

uztailak 12
- Antzerkia aire librean (uda osoan, asteburuetan) Osiñagako *Valiumteatro* antzokian, Errotaran goikoa baserrian: "Valium" (Vito Rogado eta Naiara Arnedo).
- Preso eta iheslarien eskubideen aldeko enkartelada plazatik abiatuta (Hernaniko preso eta iheslarien senide eta lagunak).
- Rock kontzertua(k) Bidebieta plazan.

uztailak 13
- Eraso sexista leporatuta 22 urteko mutil bat atxilotuta (uztailak 14), zaharren egoitzako emakume bati ukituak egin baitzizkion. Erasoa salatzeko, kontzentrazioa Plaza Berrian (uztailak 18).

uztailak 14 - 26
- Udaleku ibiltariak, 2004 - 2006 urte bitartean jaiotakoentzat (DOBERA Euskara Elkartea).

uztailak 15
- Taberna bateko nagusia atxilotu du Ertzaintzak, Udaltzaingoaren laguntzarekin, drogarekin trafikatzea egotzita.

15 - 18 / 22 - 25 julio
- Curso(s) sobre "Historia de Euskal Herria - Nabarra", en euskara y castellano, en Biteri kultur etxea (Hernani Errotzen - Nabarralde).

uztailak 16
- *Karmen Jaiak* kaxkoan. Maitere Miner, kaxkoko alkatea. Joxan Ruiz, Arantzazu Ruiz eta Joxe Leon senideak, omenduak; baita Yolanda Castillo (Eguzki drogeria) ere.

uztailak 17
- Larrialdi kimikoen simulazioa.
- Juan Mari Uriarte gotzai emeritoaren hitzaldia ("Euskal eliza eta errekonziliazioa") Sandiusterrin (ETIKARTE Fundazioa).

uztailak 18 - 19
- *Euskarabentura*ko partaideak Hernanin (uztailaren 1etik 31ra, 16-17 urte bitarteko 121 kideak Euskal Herria zeharkatzen ari dira).

uztailak 19
- *Oporrak Bakean.* Hernanin dira, uda pasatzera (abuztuaren 23 - 24 arte) bost haur saharar. Harrera egiten zaie udaletxean.
- Preso eta iheslarien eskubideen aldeko *ñ*ontzentrazioa Zinkoenean (Hernaniko preso eta iheslarien senide eta lagunak).

uztailak 22 - 24
- Alerta horia eta laranja beroagatik.

uztailak 23 julio
- Udaleko osoko bilkura. Zinegotzien ordainsariak eta dedikazioak aztertzen dira. EAJ/PNV y PSE-EE critican que EH Bildu "discrimina" a los concejales de la oposición.

24 julio
- Remonte. Presentación en Galarreta del Torneo KUTXABANK Campeonato Individual. La competición se inicia el 27 de julio, y la final será el 14 de septiembre.

uztailak 25 - 27 / abuztuak 1 - 3
- *Udaparkean 2019* Ave Maria parkean.

uztailak 25 - 28
- Picos de Europara mendi irteera (Mendiriz Mendi).
- "Jendeak zaborra bertan uzten duelako" Urumea ibaia garbitzeko deialdia (Zikuñaga auzoko bizilagunek).

uztailak 26
- Preso eta iheslarien eskubideen aldeko kontzentrazioa plazan (Hernaniko preso eta iheslarien senide eta lagunak).

uztailak 27 julio
- Jose Javier Zabaleta "Baldo" en libertad tras 29 años en prisión. COVITE y la AVT denuncian el "ongi etorri" celebrado a su llegada a Hernani. El Gobierno de Madrid lleva el acto a la Fiscalía. La Audiencia Nacional abre diligencias.
- Vigoko *Amadeus* Abesbatza Biteri kultur etxean (OZENKI Abesbatza - Doinu Zale Akordeoi Orkestra).

uztailak 28 - abuztuak 3
- Udaleku ibiltariak, 2007 - 2009 urte bitartean jaiotakoentzat (DOBERA Euskara Elkartea).

uztailak 29 - 31
- Indusketa arkeologikoak Ereñotzuko Putzuzar trikuharrian (ARANZADI Zientzia Elkartea, Hernaniko Udala).

uztailak 31
- San Inazio Jaia Santa Barbara mendian (MORKAIKO Kultur Elkartea).

ABUZTUA / AGOSTO

abuztuak 2
- Presoen eta iheslarien eskubideen aldeko kontzentrazioa (Hernaniko preso eta iheslarien senide eta lagunak).

abuztuak 3 agosto
- Woody Allenen pelikularen grabaketa dela eta, trafiko aldaketak Antziola, Galarreta eta Ereñotzu aldean.

abuztuak 6
- Odola emateko zita osasun zentroan.

abuztuak 8 - 9
- Udako Zinemaldia Goiz Eguzki - Kardaberaz parkean (POTEMKIN Zinema Taldea): *Visages Villages* eta *Another Day Of Live*.

abuztuak 9
- Presoen eta iheslarien eskubideen aldeko enkartelada plazatik abiatuta (Hernaniko preso eta iheslarien senide eta lagunak).

abuztuak 10 - 18
- Donostiako Aste Nagusia. Hainbat musikari hernaniar antolatutako ekitaldi batzuetan. Hernaniko kirolariek ere parte hartzen dute hainbat probatan.

abuztuak 16
- Presoen eta iheslarien eskubideen aldeko kontzentrazioa Zinkoenean (Hernaniko preso eta iheslarien senide eta lagunak).

abuztuak 17
- Txirrindularitza. Iñigo Larrañaga (master maila) Espainiako txapeldun!

abuztuak 17 / 31
- *Euro Basque Rugby Challenge* liga berria ipar eta hego aldeko Euskal Herriko errugbi taldeekin. Hernani, Baionako Aviron eta Getxoren aurka abuztuaren 24an eta 31n.

abuztuak 19 - 30
- Elizatxo - Portu auzoetan hainbat neurri martxan jartzen ditu Udalak autoen abiadura murrizteko, oinezkoen segurtasuna bermatzeko eta "jendea lasai ibiltzeko" (piboteak jarri, pintaketa lanak egin, aulkiak eta landare ontziak jarri...).

abuztuak 23
- Presoen eta iheslarien eskubideen aldeko kontzentrazioa Zinkoenean (Hernaniko preso eta iheslarien senide eta lagunak).

abuztuak 23 - 25
- Portuko San Joan Txiki Jaiak.

abuztuak 24
- Dispertsioaren aurkako Futbol 7 txapelketa Zubipen.

abuztuak 26 - irailak 6
- Eskola material eta liburuen azoka berezia (KRONIKA).

abuztuak 27
- Ikasturte berriari begira, auzolana eta bazkaria Kontrakantxa gaztetxean.

29 agosto
- El Instituto Nacional de la Seguridad Social (INSS) de Gipuzkoa reconoce el origen profesional del cáncer de pulmón padecido por dos extrabajadores de la empresa Pedro Orbegozo - ACENOR de Hernani.

abuztuak 30 agosto
- "Behar duzuna hartu" azoka; arropa, liburuak eta jolasak hartzeko aukera (AMHER / SOS Arrazakeria).
- Estalla en una vivienda de Hernani un patinete eléctrico "hoberboard" mientras se estaba cargando.
- Presoen eta iheslarien eskubideen aldeko kontzentrazioa Gudarien plazan (Hernaniko preso eta iheslarien senide eta lagunak).

abuztuak 30 - irailak 1
- Auzo Eguna Latsunbeberri - Marielutsen.

IRAILA / SEPTIEMBRE

- **Los pelotaris hernaniarras (C.D. Hernani) finalizan la temporada con 10 txapelas, y una veintena de finales jugada.**
- **Con el inicio de nuevo curso escolar, nueva campaña de BERRIAK (hasta el 21 de septiembre) con vales regalo al utilizar HERNANI Txartela.**
- **Zubietako erraustegiak sortzen duen kutsadura neurtzeko, ToxicoWatch Fundazioko kideek laginak hartze dituzte Hernanin.**
- **Abre en Hernani el primer banco privado de muestras biológicas, en la planta (pabellones) de la empresa BEXEN Bioservices en Ibarluze poligonoa.**
- **Alde zaharreko etxebizitzetan isolamendu akustiko hobetzeko asmoz, leihoak aldatzeko diru-laguntzak (abenduaren 31 arte).**
- **Kulturarteko Plaza Feministaren eraikina birgaitzeko lanak hasi dira.**
- **BTT Jaitsiera. Euskadiko Opena bukatuta (elite maila), Xabi Urdanpilleta, txapeldun!**
- **Udal tasak eta zergak ordaintzeko diru-laguntzak eskatzeko epea, urriaren 31 arte.**
- **En marcha talleres de musicaterapia en el hogar del jubilado Goiz Eguzki (KAXKO Elkartea).**

irailak 2
- Uda ondoren, berriro ere pentsionista eta jubilatuen aldarrikapenak kalean.

irailak 3
- Odola emateko zita osasun zentroan.

irailak 5 - 6
- Stock Azoka Plaza Berrian (BERRIAK).

irailak 5 - 7
- 11/13 sumarioko auziperatuei (47 horien artean: Aiert Larrarte eta Amaia Esnal) babesa adierazteko, Elkartasun Asteburua Ereñotzun / Hernanin.

irailak 5 - 8
- Zikuñagako Jaiak.

irailak 6
- Preso eta iheslarien eskubideen aldeko kontzentrazioa Zinkoenean, eta manifestazioa (LAB / Hernaniko preso eta iheslarien senide eta lagunak).
- Benito Lertxundiren kontzertua kiroldegian (Euskal Jaiak 2019).

irailak 7
- "Erresistentzia antolatu" jardunaldia: "Errepresioa eta amnistia: iragana ardatz, oraina borrokatu" mahai-ingurua, eta kontzertua(k) Kontrakantxa gaztetxean.

irailak 10 / 12 / 17 / 29 / 24
- Gazteen sormen tailerra (Arramazka artistak), 12 - 15 urte artekoentzat (*Hernani erabaki / decide*).

irailak 11
- "Hernani 2018/19" urtekariaren aurkezpena Biteri kultur etxean.

Irailak 11 septiembre - urriak 9 octubre
- "Hernaniko koloreak / Los colores de Hernani", concurso fotográfico para la edición del calendario "Hernani 2020". Finalizado el plazo de entrega de imágenes, el 24 de octubre se darán a conocer las instantáneas elegidas, y serán expuestas en Biteri kultur etxea. Udalak egutegiaren 4.000 ale argitaratuko ditu.

irailak 12
- Garatutako "Merkataritza Indartzeko Plana"ren berri emateko bilera irekia sektore eragileentzat Biteri kultur etxean.

irailak 13 septiembre
- Presoen eta iheslarien eskubideen aldeko enkartelada plazatik abiatuta (Hernaniko preso eta iheslarien senide eta lagunak).
- "Erlauntza" antzezlana (VAIVEN Producciones) Ereñotzun.
- Emakumeontzako Jabetze Eskola 2019ko udazkena / Escuela de Empoderamiento para mujeres, otoño 2019. *Jabetze Eskola abian!* Leokako emanaldia: *Bihotx* (Berdintasun Kontseilua). Martxan dira ikasturte berriko ikastaroak, hitzaldiak, kurtsoak...

irailak 14 septiembre
- Bigarren eskuko Azoka
- Azoka ibiltaria Plaza Berrian (BEHEMENDI).
- Remonte. Final en Galarreta del Torneo KUTXABANK Campeonato Individual. Endika Barrenetxea txapeldun!
- Gipuzkoako Bertsolari Txapelketa. Hernaniko *Iraulio Panttalone Bestso Kabiya*ko bederatzi (9) bertsolarik hartzen dute parte. Finala, abenduaren 14an Donostian.

irailak 14 - 15
- Euskal Jaiak 2019.
- Camille Ibilbidearen 6. eta 7. etapa (Mendiriz Mendi).

irailak 16
- 11/13 sumarioko auziperatuak (47 horien artean: Aiert Larrarte eta Amaia Esnal) Madrilen, Auzitegi Nazionalean. Akordioa lortuta, aske.

irailak 17
- Ipuin kontaketa Biteri kultur etxean: Apaxi.
- *Emakumeen euskal literatura ikuspegi feministatik* mintegia (Kattalin Miner) Biteri kultur etxean: "Bihotz handiegia" (Eider Rodriguez).

irailak 18
- Furgobaratza Hernaniko baratze parkean: neguko bazkariak.

irailak 18 - 28
- "José Olaizolari omenaldia" filatelia erakusketa Biteri kultur etxean (Asociación Filatélica y Numismática Guipuzcoana).

irailak 19
- Xabier Lertxundi, alcalde de Hernani, en la Comisión Ejecutiva de EUDEL.
- "Estatu terrorismoa. Lau hamarkadaz inpunitatea" jardunaldia(k): "El triangulo de la muerte" dokumentala, eta mahai-ingurua, Biteri kultur etxean (Egiari Zor Elkartea).
- Hernaniko eragile sozial, kultural, sozioekonomiko eta ludikoak biltzen dituen *Elkargunea* elkartearen ezagutzeko aukera Biteri kultur etxean.

irailak 20 septiembre
- Merkataritza txikiaren aldeko Festa (BERRIAK Elkartea).
- Gaztelekuko ateak, berriro irekita: egitasmo eta ekintza ugari hurrengo hilabetetan.
- Errugbia. CR Hernani Elkartea - Atlético San Sebastián taldeen aurkezpena Tilosetan.

irailak 20 - 21
- Karabel auzoko Jaiak.

irailak 20 - 22
- Mugikortasun Astea: kirol egokituen ginkana, patin festa, XIII. Bizikleta festa, bide heziketa zirkuitua... (KOXKA Elkartea - Hernaniko Udala).

irailak 22
- Erniora irteera gaztetxoentzat (Mendiriz Mendi).

23 septiembre
- Dan comienzo las obras de renovación del parque infantil de Oleta plaza, Karabel auzoa.

23 septiembre - 5 octubre
- Cursillo de/sobre GPS (Mendiriz Mendi).

irailak 24 septiembre
- Irailaren 20tik 27ra, *Friday for Future* lelopean aldaketa klimatikoaren kontra eta emergentzia egoera aldarrikatuz, erreibindakazio kartelak egiteko zita Biteri Kultur etxean (Hernaniko Aire Garbia Taldea).
- Udal Batzar Orokorra. 2020ko ordenantza fiskalak (orokorrean %0,8ko igoera). Aldaketa klimatikoa dela eta, mozioak (3.000 euroko laguntza uholdeak jasan dituzten Nafarroako herrientzako).

irailak 25 septiembre
- El lehendakari Iñigo Urkullu visita la comisaría de la Ertzaintza en el 30 aniversario del despliegue de la Policía vasca en la localidad. Próximamente se remodelara para integrar el edifico en la trama urbana de Hernani.
- San Joanetako bideo emanaldia Biteri kultur etxean (San Joan Konpartsa).

irailak 26
- *Gipuzkoako Itxaropenerako Telefonoa*k ematen duen zerbitzuen berri, Urbieta kalean: "Behar duzu norbaitek zuri entzutea? Zatoz gu ezagutzera!

irailak 26 / urriak 2 -5
- *Hitz-andana* / Hitzaren inguruko Jaialdia, 2019.

irailak 27
- "Baliabideak batu, ez errefusatu" errefusaren kudeaketa hobetzeko eta ikasteko kanpaina martxan jartzen du Hernaniko Udalak. Emanaldia (karakterizazio publikoa) Tilosetan.
- Presoen eta iheslarien eskubideen aldeko kontzentrazioa plazan (Hernaniko preso eta iheslarien senide eta lagunak).
- Jantoki soziala, berriro irekita "borroka komunitatea indartu eta elkartasunean oinarritutako harreman eredu berrietan sakontzeko" (Kontrakantxa Gaztetxea).

irailak 27 - 29
- Lizeaga auzoko Jaiak.

irailak 28 septiembre
- XXX. Mugarri Festa (Hernaniko Udala - Mendiriz Mendi): Urdaburu - Ugaldetxo / Rekalde - Mandazubi.
- Boleibola. Euskadiko Boleibol Kopa kiroldegian.
- Pirritx, Porrtox eta Marimototsen emanaldia Atsegindegi plazan (Lau Haizeta Akordeoi Orkestra).
- Desgaitasunaren bat duten aktoreen "La paz y otras lunas" antzezlana Biteri kultur etxean (Ezezagunok Antzerki Elkartea - KAXKO Elkartea).

irailak 29 septiembre
- XVIII. Argazki Rally Digitala (Foto Forum Hernani / Hernaniko Argazki Foruma). Sari banaketa (urriak 18), Biteri kultur etxean.
- Kultura anitzeko dastatze gastronomikoa Atsegindegi plazan (AMHER).
- Grave accidente en Elizatxo - Portu auzoa; un joven colisiona cuando circulaba con un patinete eléctrico. El Ayuntamiento estudiará regular el uso de estos "vehículos".

irailak 30
- Ipuin kontaketa Biteri kultur etxean: Ixabel Agirresarobe.
- Euskal dantzen ikastaro berri bat martxan Transpacarren (San Joan Konpartsa).

URRIA / OCTUBRE

- **Tokiko merkataritzaren balioak sustatzeko kanpaina, urriaren 24 arte, Oa gozotegian : "*Ni singular naiz*".**
- *Beldur Barik* **programa. Ikus-entzunezko lehiaketa martxan da (epea: azaroak 5), neska eta mutilek desberdintasun egoeren aurrean nola erantzuten duten erakusteko. Hernaniko sari banaketa, azaroaren 22an Biteri kultur etxean. Hainbat ekitaldi ere, antolatzen dira: autodefentsa tailerra, maskulinitate berria tailerra...**
- **Elizatxo Ikastola, Urumea Ikastola y Txirrita Ikastetxea se suman al programa** *Euronet 50/50* **para ahorro y mejora en el consumo de energía de/en edificios públicos.**
- *Hernani erabaki /decide*. **Obrak Zubipe futbol zelaian.**
- **El colectivo HIRUKI LARROXA (tras recibir el encargo de Hernaniko Udala) realiza un estudio para recoger la memoria del colectivo LGFTN de/en Hernani; hace un llamamiento a aportar vivencias y experiencias subjetivas.**
- **FFFM Fondo Foral de Financiación Municipal. Debido a la mejora en la evolución recaudatoria de la Hacienda Foral, Hernani dispondrá de 439.733 euros más de cara a diseñar los presupuestos del ejercicio 2020.**
- **Hernaniko Oinarrizko Lanbide Heziketako ikasleek bizikleta zaharrak berritu eta Wukrora bidaliko dituzte.**
- **Diru-laguntzak enpresentzat langabezian edo Lanbide izena emanda duten pertsonak kontratatzeagatik (63.000 euro; eskaerak 2020ko apirilaren 15 arte).**
- *Eramus + programa*. **Europako irakasle eta ikasle Hernanin (Hernaniko Lanbide Heziketa).**
- **Nafarroako euskalgintzari ekarpen ekonomikoa egiteko asmoz,** *Errigoro***ren udazkeneko kanpaina; Nafarroako hegoaldeko produktuz osatutako saskiak azaroaren 20 arte eska daitezke. Banaketa, abenduaren 13an.**
- **Martxan da** *LagunEkin* **proiektua, 65 urtetik gorako pertsonentzat zuzenduta (Zerbitzu Sozialak), helduak aktiboak sentiarazteko.**
- **Hernaniko Hezkuntza Plataforma - Hezkuntza Eskola. Bueltan dira ikasturteko saio berriak.**

urriak 1 octubre
- Arrancan las obras de reforma de Atsegindegi plaza, en busca de mayor luminosidad, mejora de la acústica y protección del viento y lluvia laterales.
- "Soinu magikoak" musika-estimulazio goiztiarra tailerra bueltan da, 0-3 urte bitarteko haurrentzat (KAXKO Elkartea).
- Odola emateko zita osasun zentroan.

urriak 2
- Martxan da pala ikastaroa 18 urtetik gorako emakumeentzat (CD Hernani).
- Haurrentzako xake klaseak hasi dira Aristizabal kaleko lokalean (Xake Elkartea).

urriak 4 octubre
- Ikasturte berria Ereñotzuko Gaztetxokoan.
- Presoen eta iheslarien eskubideen aldeko kontzentrazioa Zinkoenean (Hernaniko preso eta iheslarien senide eta lagunak).
- Biteriko zinema denboraldiaren hasiera.

urriak 4 - 5
- Zelabideko auzoko (Gabriel **Cela**ya plaza - **Bide**bieta plaza... eta ingurua) Jaiak.
- Albokalarien Hernaniko XXVI. Topaketa (Hernani Musika Eskola Publikoa).

urriak 5
- Bigarren eskuko azoka.
- *Ereñotzuko Udazken Kulturala.* Aranora bizikleta irteera.
- Hip Hop Eguna Ezkiaga pasealekuan (Molotoff Irratia).
- Bihotz-biriketako suspertze tailerra Inmakulada ikastetxean (DYA).
- "Estatu terrorismoa. Lau hamarkadaz inpunitatea" jardunaldia(k): "40 urteko inpunitatea salatuz" ekitaldia Plaza Berrian (Egiari Zor Elkartea).

urriak 7 - 20
- VII. Bakailao Astea. Bakailao menua jatetxetan. Tabernen arteko bakailao pintxo lehiaketa. Bisita gidatuak hirigune historikoan...

urriak 8
- Lehen sorospenen hitzaldia Inmakulada ikastetxean (DYA).

urriak 9 octubre
- "Faxismoa gaur eta hemen" hitzaldia (Hedoi Etxarte) Biteri kultur etxean (ARGIA Aldizkaria).
- Encuentro literario en la biblioteca: "Las bellas extranjeras" (M. Carytarescu).

urriak 9 - 18 octubre
- XVIII. Argazki Rally Digitala. Argazkien erakusketa Biteri kultur etxean (Foto Forum Hernani / Hernaniko Argazki Foruma); eta sari banaketa (urriak 18).

urriak 10
- Faktura elektrikoei buruzko tailerra Ereñotzuko ludotekan (GOIENER).

urriak 10 / 24 / 31
azaroak 21 / 29
- *Inmigrazinea* Biteri kultur etxean: "Cafarnaúm" / "Frozen River - Río Helado" / "La jaula de oro" / "Diamantes negros" / "El viaje de Nisha" (AMHER).

urriak 11
- Presoen eta iheslarien eskubideen aldeko enkartelada Gudarien plazatik abiatuta (Hernaniko preso eta iheslarien senide eta lagunak).

urriak 12 octubre
- PAUSOKA Eguna Gay Murreko jolastokian.
- Gazte Eguna (ERNAI). "Jai arrotzen aurrean, Hernaniko gazteak antolatu!": hitzaldia (Altsasuko gazteen guraso eta senideak), poteo musikatua, bazkaria... elektrotxaranga... eta kontsertua(k).
- Herri Eskola (Ikasle Abertzaleak) "Jai egun arrotzei intsumisioa": hitzaldia, bazkaria... Kontrakantxa gaztetxean.
- Portu auzoko Eguna.
- Haur antzerkia. "Hai, la pescadora de sueños" (GIRAMAGIC Konpainia, herrialde katalanak) Biteri kultur etxean.
- *Oktoberfest* Akarregin (Basquelan Brewing).

urriak 13
- Aizkora eta sega apustua Jauregi jatetxeko zelaian: Jon Larrañaga *Larra* (Hernani) vs Jokin Urretabizkaia *Basozabal* (Donostia).

urriak 14
- Kataluniako *Proceseko* epaia dela eta, kalejira zaratatsua Plaza Berritik abiatura eta argazki erraldoia Zinkoenean (Gure Esku Dago).

urriak 14 / 22 / 25
- Prostituzioari eta sexu-lanari buruzko jardunaldia(k) Biteri kultur etxean (Gipuzkoako Jabetze Eskolen Sarea).

urriak 14 - 25
- Lehen sorospenen inguruko ikastaroa Inmakulada ikastetxean (DYA).

urriak 15
- Hernaniko Alkoholiko Anonimoen Santa Barbara Taldeak 51 urte betetzen ditu; astero ematen du zerbitzua Sandiusterriko lokalean.
- *Emakumeen euskal literatura ikuspegi feministatik* mintegia (Kattalin Miner) Biteri kultur etxean: "Jenis Joplin" (Uxue Alberdi).
- "Inguruko industriekin lotutako arnasketa arazoak" salatzeko deia (Hernani Aire Garbia Plataforma).

urriak 16
- Hernaniko pentsiodun batzuk Madrilen egindako protestetan.
- Ipuin kontaketa Biteri kultur etxean: Pello Añorga.

urriak 17
- Karlos Apeztegia, 2018an berriro atxilotua (2013an atera zen espetxetik, 22 urte bertan egin ondoren), epaituta: 4 urteko zigorra.
- *Hernani´n Musik*: Alos Quartet Taldea ("Lau") Biteri kultur etxean.
- *Ereñotzuko Udazken Kulturala.* "Baliabideak batu, ez errefusatu" Ereñotzuko ludotekan (Hernaniko Zero Zabor).

urriak 18
- Kataluniako *Proceseko* epaia dela eta, elkarretaratzeak herriko lantokietan: "Erreferenduma ez da delitua, askatasuna" (LAB).
- Presoen eta iheslarien eskubideen aldeko, eta Karlos Apeztegiaren egoera salatzeko, manifestazioa (Hernaniko preso eta iheslarien senide eta lagunak).

urriak 18 / 23 / 25 octubre
- Sesiones / proyecciones del Festival de Cine de Discapacidad en Biteri kultur etxea (GAINDITZEN). Sarien gala, eta Fipbaleek gurpildun aulkidunen dantza saioa (urriak 25).

urriak 19
- *Ereñotzuko Udazken Kulturala.* Lizarrara irteera.
- Denboraldi berriko festa, eta taldeen aurkezpena Tilosetan (Hernani Eskubaloi Taldea).
- Kalez kale kantari.
- Aurkezpen azoka Plaza Berrian: ipuin kontaketak, proiekzioak, umeentzako gunea, musika... (ElkarGunea Hernaniko eragile sozial, kultural eta sozioekonomikoak).
- Judoa. Gipuzkoako Txapelketa (senior maila) kiroldegian.
- Ikasturte hasierako jaia Urumea HerriGunean: argazki erakusketa, musika, janari eta edariak...
- 43. Euskal Herriko Dantza Txapelketa Seguran. Aitor Ruiz de Egino eskultore hernaniarraren garaikurra, bikote irabazleentzat.
- Erromeria Plaza Berrian (San Joan Konpartsa).
- Lizartzako HOSTOTSA eta Hernaniko OZENKI abesbatzen kontzertua Milagrosa kaperan.
- "Auskalo zeinek jarriak" bertso-afaria, Eñaut Agirre eta Unai Agirrerekin, Iparragirre sagardotegian (Osiñagako Auzo Elkartea).

urriak 19 - 26
- Pala. Amaia Irazustabarrena, Espainiako selekzioarekin, Trinketeko Mundu Kopan, Paun:brontzea!

urriak 20
- GR11ko 6. etapa, Aezkoa Hiriberri - Otsagabia (Mendiriz Mendi).
- *Ereñotzuko Udazken Kulturala.* Ipuin laburren kontaketa Ereñotzuko ludotekan (Ixabel Agirresarobe) / Gaztain eta sagardo dastatzea, eta tortilla lehiaketa.

urriak 20 - abenduak 1
- Hernaniko Xake Txapelketa herrikoia.

urriak 21
- Odola emateko zita Ereñotzuko auzo etxean.

urriak 22
- Gorka Bereziartua kazetari hernaniarraren "Ez gara neutralak" liburuaren aurkezpena.
- Literatura solasaldia udal liburutegian: "Emakume bat" (Annie Ernaux).

urriak 23 / 30
- *Sexualitatea eta harremanak, seme-alabak izatean: puerperioa, sexualitatea eta erotika*ri buruzko tailerra (Elena Jimenez) Biteri kultur etxean (Berdintasun Kontseilua).

urriak 24
- Hernaniko Udal Musika Banda. Entsegu pedagogiko irekia Milagrosa kaperan.

urriak 25 octubre
- Detenido cuando intentaba robar en una sociedad gastronómica de Antziola.
- Futbola. CD Hernani futbol taldeen aurkezpena, eta argazkia Biteri plazan.
- *Ereñotzuko Udazken Kulturala.* Xaboi tailerra helduentzat ludotekan.

urriak 25 - 26
- Txantxillako Jaiak.

urriak 26 octubre
- *Ereñotzuko Udazken Kulturala.* Zumaiako flyscha ezagutzera irteera.
- **Última prueba de la Copa de España de Marcha Nórdica** - Campeonato de Gipuzkoa en Miramon. Sei hernaniar podiumean.
- XXV Concurso de Sidra en la sociedad Xalaparta.

urriak 26 - 27 octubre
- V Roman Race Cascantum. DENONTZAT se hace con el tirulo por equipos; Asier Landart, ganador en categoría masculina.

urriak 27
- Orreaga - Ibañeta lepora irteera (Hernani Errotzen – Nabarralde).
- Liburu eta diskoen azoka solidarioa Plaza Berrian (Kaleko Elkartasun eta Kultur Elkartea).
- Odol Emaileen Elkartea: 22 hernaniarrek jasotzen dute diploma.

28 octubre
- *Dakapo* abesbatza (Hernani Musika Eskola Publikoa) en la final del concurso de ETB1 "Ahotsak".

urriak 29
- *Euskara ari du* egitasmoaren *Baietz Hernanik!* erronkaren inguruko liburuaren aurkezpena Biteri kultur etxean (Amagoia Mujika, Dobera).
- Udal Osoko Bilkura. Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako III. Plana. Auzo Plaza eta Carmen Adarraga parke publikoaren izendapena... Apustu-etxeei mugak jartzeko mozioa (ORAIN Hernani).
- Komikietaz solasean (Alai Zubimendi) udal liburutegian: "Zigorgabeko Ioria. Donostia 1813" (Josean Olabe).

urriak 30 octubre
- EL TAP (Tribunal de Aplicación de Penas) francés decide si excarcela o no al preso Ibon Fernández Iradi, en la prisión de Lannemezan y con diagnostico de esclerosis múltiple desde 2012. Azaroaren 12ra atzeratuta ebazpena.
- Ipuin kontaketa Biteri kultur etxean: Lur Korta.
- *Nomofobikak "sarean kateatuak"* antzerkia Biteri kultur etxean (Udal Euskaltegia).
- Oindi Tabernako Pili Lujanbioren omenez, erretiro hartu du eta, afaria.

urriak 31
- "Burbunak eta etsayak" dokumentalaren materiala Euskadiko Filmategian gordeta.
- Gripearen aurkako txertoa jartzeko aukera Ereñotzun.

AZAROA / NOVIEMBRE

- **Rafa Egigurenen lehen ipuin liburua kalean: "Txipiroiak bere beltzean" (Susa).**
- *Jardunaldi antierrepresiboak* **Urumea HerriGunean: Kataluniako eta Thailandiako egoera politikoa(k), Txileko altxamendua eta erresistentzia...**
- *Hernani Visa* **erabiltzegatik %10eko deskontuak BERRIAKeko dendetan (azaroaren 28 arte).**
- **Atletismoa. Kros denboraldia martxan da; lehenengo garaipenak atleta hernaniarrentzat.**
- **Udal Gobernuak 2019 - 2023ko legegintzaldirako plan estrategiko eta proiektuen aurkezpena: Hernani jasangarri, aktibo, solidario eta euskalduna.**
- **Lizeagako lokal hutsen azterketa abian, jarduerarik gabeko lokalei soluzioak eman ahal izateko. (Eusko Jaurlaritza - Hernaniko Udala).**
- **Angel Olaran, Wukroko alkatea eta hainbat ordezkari, Hernanin.**

azaroak 1
- Presoen eta iheslarien eskubideen aldeko kontzentrazioa Zinkoenean (Hernaniko preso eta iheslarien senide eta lagunak).
- Jantoki soziala Kontrakantxa gaztetxean.

azaroak 2
- 37. Sagardo Txapelketa Elur-Txori elkartean: Rufino, irabazle.

azaroak 3
- Gau Beltza / Halloween festa Zikuñaga auzoan.

azaroak 4
- Hernaniko pentsiodunen kontzentrazio berezia plazan: Lan Sozialaren Kontseilu Orokorraren saria jaso du Euskadiko Pentsiodunen Mugimenduak, eta saria Hernanin da.

azaroak 4 - 8 / 17
- Mendizaleen Astea (Mendiriz Mendi). Azaroaren 8an, ostiralarekin, dominen banaketa gaztetxoen artean, argazki lehiaketaren sari banaketa, eta Manolo Rodriguez eta *Txe* Zuzari omenaldia. Azaroak 17, mendi irteera Lokiz mendilerrora.

azaroak 5
- *Ama izan* saioa Urumea HerrriGunean.
- Odola emateko zita osasun etxean.

azaroak 6
- Mexikon eta Guatemalan elektrizitate enpresa espainiarren duten eraginaz (Claudia Vázquez eta Mario Minera) Biteri kultur etxean.

azaroak 6 - 19
- Argazki erakusketa (Foto Forum Hernani) Biteri kultur etxean.

azaroak 7
- Beterriko enpresek euren barne egituretan partaidetza bultzatzeko *Beterri Saretuz* programaren lehen jardunaldia Galarretako ORONA - IDeO eraikinean.
- *Mintzalagun* egitasmoa martxan, euskara hobetzeko eta erabiltzeko. *Gure Artean euskaraz* mintzapraktika egitasmoan barruan, pintxopoeta (Dobera Euskara Elkartea).
- Erretzeari uzteko talde terapia osasun zentroan.
- Baionan izandako emakume baten hilketa salatzeko, kontzentrazioa Plaza Berrian (Bilgune Feminista).

azaroak 8
- "Emakume defendatzaileak gure bizitza eta lurraldeak zaintzen" jardunaldia Biteri kultur etxean: Chiapas eta Ertamerikatik etorritako hizlarien esperientziak.
- Presoen eta iheslarien eskubideen aldeko kalejira plazatik abiatuta (Hernaniko preso eta iheslarien senide eta lagunak).

azaroak 8 - 9
- *Ereñotzuko Udazken Kulturala.* Ogi ekologiko tailerra Ur-Mia elkartean - Ludotekan. Ogi dastatzea, eta bazkaria.

azaroak 9 noviembre
- Bigarren eskuko azoka Gay Murren.
- "Ehuna" haur antzerkia (Dantzaz & Teatro Paraiso) Biteri kultur etxean.
- Dos detenidos (cerca de Tolosa) por retener a un hombre con pistolas falsas en el interior de un coche en Hernani. Al parecer se trata de un ajuste de cuentas por temas relacionados con drogas.
- Kalez kale kantari.
- Erromeria udaletxeko arkupetan (San Joan Konpartsa).
- Udazkeneko kontzertua Milagrosa kaperan: Goiz Eguzki abesbatza + Zumaiako Beheko Plaza abesbatza.

azaroak 10
- Elecciones Generales / Hauteskunde orokorrak. Hernanin, EH Bildu nagusi.
- Behobia - Donostia lasterketa: 150 hernaniar iritsi dira helmugara. Modesto Makazaga hernaniarra, 1919ko lasterketan bigarren egin zuena, omendua (azaroak 8). Mikel Campos txapeldun, Behobia Txikian.
- Iturmendiko kobazulora bisita gidatua (Felix Ugarte Elkartea).
- *Frikigunea* Urumea HerriGunean: rol eta mahai jolasak.

azaroak 12
- Ipuin kontaketa Biteri kultur etxean: Pello Añorga.
- *Emakumeen euskal literatura ikuspegi feministatik* mintegia (Kattalin Miner) Biteri kultur etxean: "Amek ez dute" (Katixa Agirre).

azaroak 12 - 14
- Antzerki zikloa Biteri kultur etxean: "Zaldi urdina" (Artedrama / Axut! / Dejabu Panpin Laborategia) - "Utzi mezua seinalearen ondoren" (Tanttaka Teatroa) - "Elisa y Marcela" (A Panadería, Galicia).

13 noviembre
- Encuentro literario en la biblioteca: "Nada" (Carmen Laforet).

azaroak 14
- Erremontea. 49. Binakako Erremonte Txapelketa Nagusia martxan, Galarretan. Finala, abenduaren 28an.

azaroak 15 noviembre
- Robo a punta de cuchillo en una panadería de la localidad; el sospechoso, un hombre de 35 años con varios antecedentes, es detenido a mediados de diciembre.
- *Langile Ikastolak, 50 urte.* Txupinazoa irakasle eta ikasleentzat.
- TOKIKOM Sariak banatzen dira Basaurin. Urumeako KRONIKAk, eduki onenaren saria: "Urik gabeko urtegi, orain laborategi". Ekitaldian, albiste faltsu eta zurrumurruen bueltan hausnarketa (*ZAS!*en izenean, Irantzu Jauregi Artola).
- Presoen eta iheslarien eskubideen aldeko kontzentrazioa Zinkoenean (Hernaniko preso eta iheslarien senide eta lagunak).

azaroak 16
- *Ikasle Eguna* Kontrakantxa gaztetxean.
- UDALBITZAk batzarra egiten du Durangon. Hernaniko zinegotzia den Koro Etxeberria Tolosa, batzordeko kidea.
- Hernaniko Udal Musika Banda. Santa Zezilia egunaren (azaroak 22) kontzertua Milagrosa kaperan.
- *Ereñotzuko Udazken Kulturala.* Demode Quartet taldearen kontzertua elizan.

azaroak 17 noviembre
- Rafael Allenek 100 urte bete ditu.
- *Bizilagunak* eta *Gazte Bizilagunak* ekimenak, mahai eta bazkari baten inguruan etorritakoak eta bertakoak biltzeko (AMHER).
- Rugby. Inicio de Bultza Liga, competición de rugby inclusivo, en Landare.
- Hernani Musika Eskolako *Leokadisti* Txistulari Taldearen ikasturteko aurreneko emanaldia udaletxeko arkupetan.

azaroak 18 / 20 / 25 / 27
abenduak 7 / 9 / 11 / 14 / 16 / 18
- Erremonte ikastaroak, eta bisita gidatuak Galarretan.

azaroak 19
- Indarkeria matxista eta arrazistaren inguruko ikastaroa(k) ostalarientzat (Berdintasun Saila - BERRIAK).
- *Langile Ikastolak, 50 urte. Freinet eragina Langilen* hitzaldia Langile - Laubidietako jangelan.
- Literatura solasaldia udal liburutegian: "Alkasoroko benta" (Mikel Taberna).

azaroak 20
- "Houston, arazotxo bat daukagu" (LANKU) liburu - diskoa kalean da. 1999ko abenduaren 28an Hernanin (Iraulio Panttalone Bertso Kabiya) Joxerra Garziak gaiak jarrita Andoni Egañak egin zuen bertso saioren bilduma.
- Honduras, Mexiko eta Palestinako ekintzaileei harrera, eta mahai-ingurua Biteri kultur etxean (Herri Babes Sarea).

azaroak 21 noviembre
- El Ayuntamiento y el C.D. Hernani firman un protocolo de actuación contra el acoso y abusos sexuales en el fútbol hernaniarra.
- Hernani Musika Eskola Publikoa. Santa Zezilia eguna dela eta (azaroak 22), *Musikalean.*

azaroak 22
- Gipuzkoako "10 bitxiak" Sarien banaketa. Hernaniko *Eukene* jantzi denda, eskualdeko onena (Cámara de Comercio de Gipuzkoa).
- Hernani Musika Eskola Publikoa. Santa Zezilia eguneko kontzertua(k) eta diploma banaketa Biteri kultur etxean.
- *Beldur Barik* programa. Ikus-entzunezko lehiaketa neska eta mutilek desberdintasun egoeren aurrean nola erantzuten duten erakusteko. Hernaniko sari banaketa Biteri kultur etxean.
- Santa Zezilia eguna dela eta, Goiz Eguzki abesbatza kaleetan zehar. Kantuz eta Astigarragako Aiztondo abesbatzak Milagrosa kaperan.
- Presoen eta iheslarien eskubideen aldeko kontzentrazioa Zinkoenean (Hernaniko preso eta iheslarien senide eta lagunak).

azaroak 22 - 23
- Elikagai Bilketa Handia, herriko supermerkatutan (Gipuzkoako Elikagai Bankua).

azaroak 22 - abenduak 10
- Pintura - argazki erakusketa (Lorentxa Beyrie) Biteri kultur etxean.

azaroak 23 noviembre
- Pala. Gipuzkoako Txapelketako finala Altzan: Endika Ramos eta Aiheko Zubimendi txapeldun!
- Pelota. Comienza del Campeonato de Gipuzkoa de mano individual con la participación de 7 pelotaris hernaniarras.
- Haur antzerkia. "Etxerik txikiena" (Yarleku Teatro) Biteri kultur etxean.
- "Larriki gaixo dauden presoak etxera" ekartzea eskatzeko SAREk mugiarazi duen anbulantzia Hernanin da 21 euskal presoen (horien artean Ibon Fernandez Iradi eta Gari Arruarte) egoera salatzeko.

azaroak 24 noviembre
- Lizarrusti aldera mendi irteera, gaztetxoentzat (Mendiriz Mendi).
- Santa Zezilia eguna dela eta (azaroak 22).Hernaniko Udal Txistulari Banda eta inguruko txistulariak + tronpeta jolearen kale buelta.
- Maratón de Donostia - San Sebastián. Idoia Esnaola (C.D. Hernani) disputa su 100 maratón.

azaroak 25
- Emakumeenganako Indarkeriaren Aurkako Nazioarteko Eguna. Elkarretaratzea Hernani institutuan (Ikasle Abetzaleak), eta manifestazioa Plaza Berritik abiatuta.

azaroak 26 noviembre
- Representantes judiciales, en presencia de extrabajadores de *EGIN*, hacen entrega de las llaves de la redacción (en Eziago poligonoa) del diario clausurado hacía más de 21 años.
- Simulacro de emergencia química en Electroquímica Hernani.
- Ipuin kontaketa Biteri kultur etxean: Lur Korta.
- Arte Gelaren irekiera Urumea HerriGunean, eta College Feminista tailerra (Amalia de la Mata).
- Udal Osoko Bilkura. Emakumeenganako Indarkeriaren Aurkako Nazioarteko Eguna dela eta (azaroak 25), adierazpen instituzionala. Hiribus zerbitzua aztertzeko proposamena. 2020ko taxi tarifa berriak...

azaroak 27
- Kurdistani elkartasuna adierazteko saioa Biteri kultur etxean: "Sara" dokumentala, Turkiaren inbasioari buruzko bideoa, eta eztabaida.
- Heriotza ("Cuando te mueras"), mugak ("Tetris") eta zahartzaroa ("Pitopausia") hizpide, bakarrizketa saioa(k) Biteri kultur etxean: Telmo Irureta, Kike Parra eta Jexux Eizagirre (KOXKA Elkartea).
- Elkarte Arteko Mus Txapelketako finala Xalaparta elkartean (sari banaketa, azaroaren 29an).

azaroak 28 noviembre
- *Hotelgintza* proiektua, eskualdeko langabetuei zuzenduta, abian (Beterri - Buruntzako udalak), hoteletan eta beste ostatu turistiko batzuetan lan egin ahal izateko.
- *Mintzodromoa* Biteri kultur etxean (Udal Euskaltegia).

azaroak 29
- 2020ko Eurocopako Espainiako selekzioaren partidak Bilbon jokatuko direla eta, "Eurocopa honi ez" mugimendua sortu da: mugimenduaren aurkezpena gaztetxean.
- *Langile Ikastolak, 50 urte.* Ikasle ohientzako bingoa Tilosetan.
- Presoen eta iheslarien eskubideen aldeko kontzentrazioa plazan (Hernaniko preso eta iheslarien senide eta lagunak).
- Jantoki beganoa Urumea HerriGunean, bingo musikatua eta sariak.
- *Ereñotzuko Udazken Kulturala.* "Black is beltza" pelikula ludotekan.

ABENDUA / DICIEMBRE

- **Hernaniko Udalak enpresek langabeak kontratatzeko diru-laguntzak ematen ditu.**
- *Hernani erabaki / decide 2020.* **Herria hobetzeko 500.000 euro nola inbertitu erabakita: 11 proposamen 2020ko aurrekontura.**
- **Irene Arrarats hernaniarrak Simone de Beauviorren "Bigarren sexua" itzuli du.**
- **Hasta un total de 15 comercios de la localidad participan en el II Concurso de Escaparates de Navidad (BERRIAK). BEGIRA Optikak, herriko erakusleihorik politena.**
- **Ha sido un total de 101 robos los producidos en la localidad a lo largo de 2019.**

abenduak 1
- Buruntzara mendi irteera (Mendiriz Mendi).
- Hernaniko Xake Txapelketa herrikoia. Azken jardunaldia: Evgeny Makarov txapeldun!

abenduak 2 diciembre
- En marcha la campaña *Bono Hernani* (BERRIAK).
- Euskara Eguna dela eta (abenduak 3), hainbat ekintza eta jaialdia Urumea ikastolan.

abenduak 2 - 3
- Euskara Eguna dela eta (abenduak 3), udal zerbitzu gehienak itxita.

abenduak 3
- Euskara Eguna. Makina bat ekintza herriko eskoletan.
- Odola emateko zita osasun zentroan.

abenduak 4
- Hernaniko Udaleko 2020ko egutegiaren aurkezpena.

abenduak 5 diciembre
- Libertad condicional para Kepa Pikabea.
- Xabi Solano Maizaren *Bi* diskoaren aurkezpena Donostian.
- Olatz Zugasti ("Orion zuzenean") Biteri kultur etxean.

abenduak 5 / 8 / 11 - 14
- *Kontrakantxa Gaztetxearen 13. urteurrena.* Ekitaldi ugari.

abenduak 6 diciembre
- Espainiako konstituzioaren eguna, udal zerbitzu gehienak irekita. Herri eskola institutuan.
- Espectáculo de danza ("Lo no manifestado"), y charla de Arantza Iglesias en Biteri kultur etxea.
- Presoen eta iheslarien eskubideen aldeko kontzentrazioak Zinkoenean (LAB / Hernaniko preso eta iheslarien senide eta lagunak).

abenduak 6 - 8
- *Arrasate Hiria* Akordeoi Txapelketa. "Hernani" Musika Eskola Publikoko ikasleek emaitza oso onak lortzen dituzte.

6 diciembre
- Inauguración de la exposición monográfica "Buscando la luz", en Chillida Leku (Fundación Chillida Belzunce), más de 40 esculturas de distintos formatos y materiales se pueden ver en el caserío Zabalaga.

abenduak 9
- 2020ko urtarrilaren 30eko greba dela eta, batzar irekia Biteri kultur etxean (Euskal Herriko Eskubide Sozialen Karta).

abenduak 10 diciembre
- Giza Eskubideen Nazioarteko Eguna.
- *Beterri errotuz SLU* laneratze enpresaren aurkezpena Iturola Elkarlan Sorgunean, gizarte bazterketa egoeran egon daitezken pertsonak gizarteratzen laguntzako (Beterri - Buruntza Udalak / ERROAK Sartu Gizarteratze Elkartea). El primer proyecto de la nueva empresa se basa en el reciclaje de botellas de sidra.
- Ipuin kontaketa Biteri kultur etxean: Maite Franko.
- Literatura solasaldia udal liburutegian: "Ospa" (Juan Luis Zabala).
- *Langile Ikastolak, 50 urte. Comunicación y autoridad. El papel de los padres hoy en día* hitzaldia (Jara Loira, Madril) Biteri kultur etxean.

abenduak 10 - 11
- *Errotzen (h)astea.* "Baskoniako dukerriaren estatus politikoa (768-801)" hitzaldia (Iñaki Lopez de Luzuriaga) - "Arantzazu, harriz herri" dokumentala (Hernani Errotzen).

abenduak 10 / 13 / 17 - 18
- *Hernani Solidarioa.* Giza Eskubideen Nazioarteko Eguna eta Migranteen Nazioarteko Eguna direla eta (abenduak 10 / abenduak 18), hainbat ekitaldi.

abenduak 11 diciembre
- Encuentro literario en la biblioteca: "El desierto de los tártaros" (D. Buzzati).

abenduak 12
- Hernaniko eskolarteko bertso-paper lehiaketaren sari banaketa Biteri kultur etxean: Langile Ikastolako Irune Eizagirre, txapeldun!

abenduak 13 diciembre
- Complicada jornada por fuerte viento (caída de árboles en Goiz Eguzki, Zikuñaga y carretera hacia Ereñoztu), e inundaciones en Landare (se suspenden o trasladan a otros campos los encuentros a disputar en Hernani) y en el paso bajo las vías de RENFE en Florida auzoa.
- Detenido un hombre de 47 años, y puesto a disposición judicial, por robar en el interior de un coche.
- Gabonetako kontzertua Milagrosa kaperan: Hernasax + Akordeoi Orkestra.
- Presoen eta iheslarien eskubideen aldeko enkartelada plazatik abiatuta (Hernaniko preso eta iheslarien senide eta lagunak).
- *Ereñotzuko Udazken Kulturala.* "Bakean dagoenari bakean utzi" bakarrizketa (Mirari Martiarena - Idoia Torregarai) Ur-Mia elkartean.

abenduak 14 diciembre
- Santo Tomas eguna (abenduak 21) Urbieta kalean: talo eta txistor postuak (Langile Ikastola / Hernaniko Eskubaloi Taldea). Eta Plaza Berrian (San Joan Konpartsa) + erromeria.
- Chillida Leku Museoa - Programa educativo. Taller "Buscando la luz" (Nagore Legarreta).
- Kalejira (Ttarla Dantza Taldea).
- Kalez kale kantari Plaza Berritik.
- Gipuzkoako Bertsolari Txapelketa. Hernaniko *Iraulio Panttalone Bestso Kabiya*ko bederatzi (9) bertsolarik hartu dute parte: Agin Laburu (Astigarraga) eta Beñat Gazteñumendi (Añoga) finalean. Gaztelumendi txapeldun!

abenduak 14 - 15
- Pilota / Pala. Hernaniarrak Gipuzkoako Txapelketaren finaletan. Arrieta - Huizi eta Balerdi - Urdangarin Gipuzkoako txapeldun!

abenduak 15 diciembre
- Salida montañera, para las/os más jóvenes a Otsabio (Mendiriz Mendi).
- Gabonetako kontzertua, Juan Jose Arregiri eskerrak emanez, Milagrosa kaperan: Udal Txistulari Banda + biolin-jotzailea + piano-jotzailea.
- Euskal Herriko Mus Txapelketaren lehenengo kanporaketa Ereñotzuko Irrintzi tabernan.

abenduak 16 - 18
- Elkarteko barkamen - ospakizunak herriko parrokietan.

abenduak 16 - 2020 urtarrilak 2
- *Neguko oporretan zer?* "Hernani, kaxkoko dendak: lehen eta orain" lehiaketa udal liburutegian.

abenduak 16 - 2020 urtarrilak 6
- Pintura erakusketa: "Sagarlore" (Peio Villalba / marrazkiak: Willy Roa) Biteri kultur etxean.

abenduak 17
- *Emakumeen euskal literatura ikuspegi feministatik* mintegia (Kattalin Miner) udal liburutegian: "Odol mamituak" (Alaine Agirre).

abenduak 18
- Gabonetako sukaldaritza Xalaparta elkartean (Igor Muñoa, Hernaniko Emakumeen Aisialdi Zentroa).
- Hernani Musika Eskolako teklatu taldeen kontzertua Biteri kultur etxean.
- Gabonetako kontzertua Ereñotzuko San Antonio elizan: Txirrita eskolako ikasleak + OZENKI Abesbatza + DOINU ZALEko ikasleak eta akordeoi taldea.

abenduak 19
- Osoko Bilkura. 2020ko aurrekontuak: 29,549.159 euro (Udala: 26,519.260 euro + Ereñozu: 392.807 euro + Zerbitzu Sozialak: 2,637.092 euro).
- *Trans-zikloa.* Mahai-ingurua Biteri kultur etxean: "Transexualitatea eta gatazka normatiboak" (Josebe Iturrioz - Brayan Altimasbere).
- Hitzaldia: esfortzu kargen intentsitatea, bolumena... (Iñaki Arratibel, SASOITUZ).
- Gabon Kanten Jaialdia San Joan Bataiatzailearen elizan (Kantuz Abesbatza).
- *Nahasketak:* "Gauekoak" (Kukai) Biteri kultur etxean.

abenduak 20
- Santo Tomas eguna (abenduak 21) Ereñotzuko Txirrita ikastolan, Gabriel Celaya plazan (Zelabide Auzo Elkartea) eta...
- *Bertsolata 2019.* Bertso-poteoa kalean zehar.
- Presoen eta iheslari politikoen eskubideen aldeko kontzentrazioa Zinkoenean (Hernaniko preso eta iheslarien senide eta lagunak).

abenduak 21
- Santo Tomas Eguna Florida auzoan, Goiz Eguzkin eta gaztelekuan.
- Presoen "egoera jasangaitz honi amaiera eman diezaiogun" prentsaurrekoa Tilosetan (ETXERAT / SARE).
- Gabonetako kontzertua San Joan Bataiatzailea parrokian: Udal Musika Banda + OZENKI Abesbatza + UMORE ONA abesbatza.
- Barrikotea Ereñotzuko Ur-Mia elkartean.

abenduak 21 - 22 / 28 - 29
- *Neguko oporretan zer?* Haurrentzako zinea Biteri kultur etxean: "Kikoriki" / "Elkano, lehen mundu bira".

abenduak 21 - 23 / 28 - 29
- Gabonak KUTXA EkoGunean: Negulekuak.

abenduak 22
- Santo Tomas Eguna (abenduak 21) Portu eta Lizeaga auzoetan.

abenduak 23
- Hernani Musika Eskola Publikoko Olentzeroa.
- *Neguko oporretan zer? Argigrama* lantegia/k (Nagore Legarreta) Biteri kultur etxean.
- Olentzeroa Karabel auzoan.

abenduak 23 / 26 - 27 / 30
- *Neguko oporretan zer?* Ludoteka kiroldegian.
- *Parkour* ikastaroa (Raul Mihair, Haur eta Gazteria Saila).

abenduak 23 - 2020 urtarrilak 3
- *Negulekuak* 3 - 10 urte arteko haurrentzat, baita Ereñotzun ere (Dobera Euskara Elkartea).

abenduak 24
- Gabon Gaueko kale buelta (Kantuz Abesbatza).
- Olentzeroa kaleetan barrena (Ttarla Dantza Taldea), eta Ereñotzun.
- *Bertsolata 2019.* Olentzeroa baserriz baserri (Iraulio Panttalone Bertso Kabiya).
- "Hator, hator mutil / neska etxera" manifestazioa, eta preso hernaniarrak gogoratzeko kanta Xabi Solano eta beste hainbat musikari hernaniarrekin (ETXERAT / SARE).
- Gabon Gaueko erronda (Hernaniko Udal Musika Banda).

abenduak 26
- EAJ / PNVko egoitza berrian, Orkolaga kalean, "anti-demokraten bigarren erasoa".
- *Bertsolata 2019.* "Auskalo zeinek jarriak" bertso jarrien emanaldia (Eñaut Agirre - Unai Agirre + Jexux Mari Irazu + Imanol Kamio) Biteri kultur etxean.

abenduak 26 - 28 / 30
- NEGULAB IDEO - Gabonetako Campus Teknologikoa, 5 - 16 urte bitarteko gazteentzat, ORONA IDeO eraikinean, Galarretan.
- Sormen tailerra (Uxue Bereziartua), 2004-2007 jaiotakoentzat, Biteri kultur etxean (Haur eta Gazteria Saila).

26 / 30 - 31 diciembre
- Actividades varias para las/los más menores en Portu auzoa.

abenduak 27
- Gabonetako Pelota Eskolako Txapelketa abian; 45 pelotarik hartzen dute parte.
- Igeriketa. Gabonetako XXIII. Hernani Saria kiroldegiko igerilekuan.
- *Neguko oporretan zer?* Haurrentzako antzerkia. "Burbujas" (7 Burbujas Compañía, Toledo) Biteri kultur etxean.
- Preson hernaniarren aldeko *Elkartasun gunea* eta ekitaldia Tilosetan (ETXERAT / SARE).

abenduak 28 diciembre
- Pelota. Los pelotaris hernaniarras Oier Azpeitia y Anartz Oiartzabal vencedores del Campeonato de Gipuzkoa.
- Erremontea. 49. Binakako Erremonte Txapelketa Nagusiko finala Galarretan.
- Errenteriako Gabon Kanten Lehiaketa: *Kantuban* Abesbatzak, sari nagusia!
- *Bertsolata 2019.* Bertso jaialdia Biteri kultur etxean.

29 diciembre
- Pintadas en una academia de danza / baile de la localidad; también en un coche aparcado en las inmediaciones, en Antziola auzoa.

abenduak 30 - 31
- *Neguko oporretan zer?* Komiki tailerra udal liburutegian.

abenduak 31 diciembre
- Gabonetako liburu eta disko azoka solidarioa Plaza Berrian.
- Futbola. Emakumezkoen VI. Joxean Arabiatorre Txapelketa Zubipen.
- Wukroren aldeko San Silvestre lasterketa (CD Hernani / Hernani Wukro Fundazioa).
- Urtezahar eguneko erronda (Hernaniko Ohitura Zaharrak Abesbatza).
- Dos camiones calcinados, incendio que podría haber sido intencionado, en un aparcamiento de Florida - Landare poligonoa.

HERNANI, CRÓNICA 2020KO KRONIKA

URTARRILA / ENERO

- **Hernani: 20.354 habitantes. Hilaren bukaeran, 837 langabe herrian.**
- **Ibilgailu berriak, hibridoak eta elektrikoa, erosi ditu Udalak, "mugikortasun jasangarriaren alde".**
- **Diru-laguntzak enpresentzat langabezian edo LANBIDEn izena emanda duten pertsonak kontratatzeagatik. Denera 63.000 euro; eskaerak 2020ko apirilaren 15 arte (Beterri - Buruntzako Udalak).**
- **Errefuxiatu saharartrei bidaltzeko janari bilketa martxan da; dendetan eta eskoletan hilaren 31 arte; supermerkatuetan, urtarrilaren 24 - 25ean.**
- **Iñigo Legorburu consigue el primer premio (modalidad** *bertsos* **escritos) en el certamen Iparragirre Saria: "Kerejeta´tar Anjelitaren itzian".**
- **Txotx denboraldiaren inaugurazio ekitaldirik ez da izango Hernanin. Hala ere, hainbat ekitaldi antolatuko dira. Indarkeria sexistarik gabeko gunea, Nafar kalean. Eta hainbat neurri hartuko ditu Udalak, garbitasuna, segurtasuna eta garraioari dagokionez.** *Bota bertsoa! Sagardorik ez balego?* **Krisi sanitarioa dela eta, e-postaz apirilaren 27 arte; eta sari banaketa ere bideoen bidez (Iraulio Panttalone Bertso Kabiya / DOBERA Euskara Elkartea).**
- *Arte eta sorkuntzarako* **10.000 euroko diru-laguntzak (Hernani Kultura): eskaerak, urtarrilaren 31 arte.**
- **"Parte de mi. Vivencias personales en mi lucha contra el linfoma de Hodgkin" liburu elektronikoa argitaratu du Ainhoa Jauregi hernaniarrak.**
- **Maixa Zugastik "Tximeletak hondartzan" kaleratu du.**
- **Enplegu eskaintza berria Hernaniko Udaleko Zerbitzu Sozialetan, guztira 33 lanpostu kontratatuko dira oposizo bidez.**
- **Ereñotzuko presa botako dute, azken urteotan ez duelako funtzio onuragarririk izan: "bertako arrainei traba egiten dielako, eta mantenu zaila duelako" (Confederación Hidrográfica del Cantábrico).**
- **KENDU, empresa radicada en Hernani, dedicada al diseño, producción e instalación de soportes visuales que utilizan grandes marcas de moda, alimentación... en sus centros de venta, amplia sus instalaciones en EEUU.**
- *Tutik Gura, Ongi Etorri Mintzalagunon Mundura* **kanpaina, urte osoan zehar izena emateko aukera** *Mintzalagun* **egitasmoan (DOBERA Euskara Elkartea).**
- **Argiztapen sistema berrituta Akarregi poligonoan, 55 luminaria ordezkatu dira.**
- **Klima aldaketari buruzko idatzien lehiaketa jarri du martxan AMHERrek: norberaren herrialdean klimak pertsonen bizitzan daukan eraginaren inguruko idatziak aurki daitezke urtarrilaren 31 arte.**
- **Egonkortze lanak Errollaburuko herri bidean, martxoaren hasiera arte iraungo dute.**
- **Igeriketa. Enaitz Goñi Euskal Herriko txapeldun, distantzia luzean (3.000 metroko distantzian, junior 1. mailan).**
- **Kulturarteko Plaza Feministaren birgaitzeak (eraginkortasun energetikoarengatik) Europako FEDER funtsaren 213.183 euroko diru-laguntza jaso du.**
- **Kirol programa eta jarduetarako diru-laguntzak eskatzeko epea zabalik dago (55.000 euro).**
- "*Emariak: emakumeek historian zehar egin dituzten ekarpenen bilduma*" **liburua 2019an kaleratu zuen Nerea Uria hernaniarrak, Ilazki Gainza donostiarrarekin batera. Orain, mahai jolasa sortu dute, 40 kartaz osatutako jokoa.**
- **Nagore Legarreta argazkilari hernaniarraren "Suzko irudiak" erakusketa Donostiako Tabakaleran.**
- **La empresa ORIAMENDI 2010, gestora del remonte, ejecuta la opción de compra sobre Galarreta, pasando a convertirse en propietaria del frontón.**
- **Exposición monográfica "Argiaren bila / Buscando la luz" en Chillida Leku, hasta el 1 de junio (Fundación Chillida Belzunce).**
- **EBESA, empresa de herramientas de pintura ubicada en Hernani, "revende" a China, ante la alerta sanitaria por el** *Coronavirus*, **alrededor de 20.000 mascarillas que anteriormente había adquirido a sus proveedores chinos.**

urtarrilak 1 - 6
- Pintura erakusketa: "Sagarlore" (Peio Villalba / marrazkiak: Willy Roa) Biteri kultur etxean.

urtarrilak 2
- Gaztelekua. *Ideien zaparrada.*
- *Neguko oporretan zer?* Haurrentzako antzerki musikatua. "Las cuatro estaciones ya no son lo que eran / Lau urtaroak: zer ziren eta zer dira!" (Teatro Che y Moche, Zaragoza) Biteri kultur etxean.
- "Castway on the moon" filma (drama korearra) Urumea HerriGunean.

urtarrilak 2 - 3
- *Negulekuak* 3 - 10 urte arteko haurrentzat, Ereñotzun ere bai (DOBERA Euskara Elkartea).
- *Neguko oporretan zer?* Komiki tailerra udal liburutegian.
- Negulekuak (ekintza bereziak) KUTXA EkoGunean.

urtarrilak 3 enero
- *Neguko oporretan zer?* "Hernani, kaxkoko dendak; lehen eta orain" lehiaketaren emaitza eta zozketa udal liburutegian. - Gaztelekua. "Las ventajas de ser un marginado" filma.
- Actividades varias para las/los más menores en Portu auzoa: Taller de rosquillas, y merendola.
- Urteberriko kontzertua Goiz Eguzki Jubilatuen etxean: Goiz Eguzki Abesbatza.
- Preso eta iheslari politikoen eskubideen aldeko kontzentrazioa Zinkoenea plazan (Hernaniko preso eta iheslarien senide eta lagunak).

urtarrilak 4
- "Mugikorreko irudiak argazki paperera" tailerra (Nagore Legarreta) Biteri kultur etxean.
- Gaztelekua. Irungo Karting indor-era irteera.
- Pelota. Jaialdia kiroldegiko frontoian, eta Aitor Gorrotxategiri omenaldia.
- Pala. CD Hernaniko Amaia Irazustabarrena eta Amaia Araiztegi, II. Bizkaia Torneoko txapeldun!

urtarrilak 5
- Erregeen kabalgata.

urtarrilak 6
- "El Niño" loteriako bigarren saria, dezimo bat (21.816), Hernanin.

urtarrilak 7
- Odola emateko urteko aurreneko zita osasun zentroan.

urtarrilak 8
- Literatur solasaldia (Ane Mayoz) udal liburutegian: "Estrella distante" (R. Bolaño).

urtarrilak 9
- Irakurketa Kluba udal liburutegian: *Mintzoan kux-kux.*
- Gaztelekua: eskulanak (koadroak margotu).

urtarrilak 10
- Preso eta iheslari politikoen eskubideen aldeko enkartelada, Gudarien plazatik abiatuta (Hernaniko preso eta iheslarien senide eta lagunak).

urtarrilak 11
- Kalez kale kantari.
- Erromeria Jaiki Hadi taldearekin Plaza Berrian (San Joan Konpartsa).

urtarrilak 12
- *Hernani ezagutzuz*: *Oindi bira* mendi irteera gazteentzat (Mendiriz Mendi).
- Gaztelekua: eskulan tailerra (pultserak).

urtarrilak 13
- 2020an ere, astelehenero kontzentrazioak egiten dituzte pentsiodunek.
- Zuzendaritza Batzorde osoak dimisioa aurkeztu ondoren (2019ko urrian), ez ohiko batzarra Goiz Eguzki jubilatu etxean: zuzendaritza berrian parte hartzeko hainbat bolondres prest.
- "El narco-oasis vasco. Capos del narcotráfico y mafias policiales con impunidad política" (Ahoztar Zelaieta) liburuaren aurkezpena Biteri kultur etxean.

urtarrilak 14
- Gaztelekua: *merienda osasuntsua* eta *TO!* maparen aurkezpena.
- EUSKARALDIA 2020 ekimenaren aurkezpena Biteri kultur etxean (Euskara Ari Du!
- DOBERA Euskara Elkartea). Hernaniko Udalak bat egiten du kanpainarekin: "Piztu pilotua" bideoa, herritarrak euskara erabiltzen animatzeko.
- *Emakumeen euskal literatura ikuspegi feministatik* mintegia udal liburutegian: "Aitaren etxea" (Karmele Jaio).

urtarrilak 14 - 17
- Euskal Zinema zikloa Biteri kultur etxean: "Paseko txoriak" (Juanmi Gutierrez) / "Ez, eskerrik asko! Galdisen leihoa (Bertha Gaztelumendi) / "Apaga la luz y veras" (Axel O´Mill, Ibon Casas hernaniarraren bizipenetan oinarrituta).

urtarrilak 14 - 31
- Maite Arrietaren erakusketa (olioak, pintura, serigrafia...) Biteri kultur etxean.

urtarrilak 15
- Ipuin kontaketa (*Apaxi*) Biteri kultur etxean.

urtarrilak 16
- Hezkuntza Eskola: "Eskola basoa" udaletxeko areto nagusian (Hezkuntza Eskola Plataforma).
- Gaztelekua: ideien zaparrada.

16 enero
6 febrero
- Escuela de Empoderamiento para mujeres, primavera 2020. *Literatura de mujeres del mundo* (Mertxe Tranche Iparragirre) en Plaza Feminista (Berdintasun Kontseilua).

16 / 23 / 30 enero
6 / 13 / 20 febrero
5 marzo
- Escuela de Empoderamiento para mujeres, primavera 2020. *MINDFULNESS o estar en el momento* (Clara Wolfram Pérez) en Biteri kultur etxea (Berdintasun Kontseilua).

urtarrilak 17
- Inmakulada ikastetxeko LHko 6. mailako ikasleak ikaskuntza eta zerbitzuak uztartzeko hainbat lan egiten ari dira; eta horren ondorioz... "Odol emaileen altxorraren bila", odola emateko aukera, eskolan bertan.
- Gaztelekua: *Henna* tailerra.
- Preso eta iheslari politikoen eskubideen aldeko kontzentrazioa Zinkoenean (Hernaniko preso eta iheslarien senide eta lagunak).

urtarrilak 17 / 31
otsailak 14 / 28
- Emakumeontzako Jabetze Eskola, 2020ko udaberria. *Kultura birdefinitzen. Batukada feminista* (Arantxa Vicedo Rubio - Ainara Sarasketa Alderdi) Langile - Laubidieta ikastolan (Berdintasun Kontseilua).

18 enero
- Maratón indoor en el velódromo de Donostia - San Sebastián; entre los participantes, Idoia Esnaola (51 años, C.D. Hernani).

urtarrilak 18 - 19
- Iraupen eskiko eta eski alpinoko ikastaroa/k (Mendiriz Mendi).

urtarrilak 19 enero
- Salida montañera a Ziburumendi, Lapurdi (Mendiriz Mendi).
- *Bertsolata.* Tabernetako Bertsolarien Txapelketa Garin tabernan: Andoni Rekondo txapeldun!

urtarrilak 21
- "Pentsioak eta bizitza duina" defendatzeko, urtarrilaren 30rerako grebaren deialdia dela eta, mahai ingurua, zalantzak argitzeko, Biteri kultur etxean (Euskal Herriko Eskubide Sozialen Karta).
- Literatur solasaldia (Ane Mayoz) udal liburutegian: "Zorion klandestinoa" (Clarice Lispector).

urtarrilak 21 - 22
- AEK - *Zilegi Eskola*: Barreterapia (Maialen Viaña Zabaleta) Biteri kultur etxean / AEK euskaltegian.

urtarrilak 22
- Gaztelekua: saskibaloia Latsunbe auzoan.
- EUSKARALDIA 2020 girotzeko, "Hartu nazazu euskaraz" saioa (Jon Maia; DOBERA Euskara Elkartea) Biteri kultur etxean.
- Euskal Zinema Zikloa: "Paseko txoriak" dokumentala Biteri kultur etxean.

urtarrilak 23 enero
- Por trabajos de mantenimiento, el túnel entre Florida auzoa y Zubiondo poligonoa (bajo las vías del tren), cerrado.
- Gaztelekua: *Tratu onen buzoia*, gazteen kezka eta zalantzak argitzeko asmoz.
- "Euskalnafar oroimen lekuak (lugares de memoria)". Lau dokumental ("Zer dira oroimen lekuak", "Castillos de defensa baskonabarra", "Oñati, herri bizia" eta "Arantzazu harriz herri") Biteri kultur etxean (Hernani Errotzen).

23 enero - 8 febrero
- Remonte. X Torneo Máster Individual - UTS Komunikazioa, en Galarreta. (Endika) Barrenetxea IV, campeón.

urtarrilak 24
- "Laneko amiantok eraginda" biriketako minbizia aurkitu zioten Orbegozo - ACENORreko hernaniar langile ohi bati. Jarritako erreklamazioa dela eta, haren aldeko kontzentrazioa Donostiako epaitegietan. (ASVIAMIE).
- Preso eta iheslari politikoen eskubideen aldeko kontzentrazioa Zinkoenean (Hernaniko preso eta iheslarien senide eta lagunak).

urtarrilak 25
- Haur antzerkia: "Safari" (La Baldufa Teatre) Biteri kultur etxean.
- Gaztelekua: *Mastertxef* (pintxoak).

urtarrilak 25 - 26
- Pala. Amaia Irazustaberrena eta Ariane Arrieta Euskal Herriko Ligako irabazleak; Enara Mazizior eta Garazi Urdangarin,), bigarren, jubenil mailan.

urtarrilak 26 enero
- Bola. Binakako Txapelketako aurreneko tiraldia Floridako bolatokian.
- Gimnasia. Erakustaldia kiroldegian.
- LXIX. Bolunburu Krosa en las campas de Arrate, Eibar. Ane Otaegi consigue el III Trofeo Laboral Kutxa, liga de cuatro (4) crosses guipuzcoanos.
- *EkoBermuta* solasaldia KUTXA EkoGunean: "Bi urteko hondakinak kristalezko pote batean".

urtarrilak 28
- Gaztelekua: *Hama bead* tailerra.
- Ipuin kontaketa (Maite Franco) Biteri kultur etxean.
- Osoko Bilkura udaletxean. U30reko greba orokorraren inguruko mozioa (EH Bildu).

29 enero
- Encuentro para crear un grupo de investigación pedagógica sobre el pensamiento de Eduardo Chillida, en Chillida Leku.

urtarrilak 30 enero
- "Lan - Pentsio - Bizitza DUINA" Ieloopean, greba orokorra (Euskal Herriko Eskubide Sozialen Karta): kotxe karabana, kale bira zaratatsua, kontzentrazioa eta bilkura (Gazte Blokea) eta... eskualdeko manifestazioa Hernanin. Tanto la asamblea de trabajadores como el Pleno Municipal secundan la huelga: servicios mínimos en el ayuntamiento.
- Gaztelekua: ekintza "izarra", ideien zaparradetan zehaztatutakoa.

urtarrilak 31 enero
- II Jornada de Cooperación entre empresas en Orona Ideo, Galarreta.
- "Carmen Adarraga Elizaran" parkearen inaugurazio ekitaldia. Kirolari hernaniarraren izena du atletismo pisten ondoko parkea. Oposizioak hobekuntzak eskatzen ditu bertan.
- Gaztelekua: *virus* jolasean txapelketa.
- "Hezurbeltzak" (Jon Maia + Gorka Hermoso + Jesus Prieta *Pitti*) Biteri kultur etxean.
- Preso eta iheslari politikoen eskubideen aldeko kontzentrazioa Gudarien plazan (Hernaniko preso eta iheslarien senide eta lagunak).

OTSAILA / FEBRERO

- **Bederatzi (9) gai desberdini buruzko 17 ikastaro KZ Gunean.**
- **El centro comercial URBIL y Club Rugby Hernani Elkartea firman un convenio de colaboración para "promover la imagen del club".**
- **"Ibilgailuen abiadura moteltzeko", lorontziak Portu auzoan, trenbidearen tunela eta Lonja etxearen artean. Tunelean ere, piboteak (Portu eta Elizatxo arteko Mugikortasun Plana).**
- **Hernaniko Kultur Ondarea eguneratzeko beka ebatzi du Hernaniko Udalak; Haritz Muñoa hernaniarraren proiektua izan da aukeratua.**
- *Ekiona* **eguzki farolen instalazioa KarabelEkon (kontsumo gutxiko LED luminariako instalazioa).**
- **Etxebizitza alokairuan hartzeko diru-laguntzen deialdia zabalik (martxoaren 29 arte).**
- **Hilaren bukaeran, 832 langabe herrian.**

otsailak 1 febrero
- Atletismo. Primera jornada del Campeonato de Gipuzkoa: medalla de oro en categoría cadete de Amaiur Vélez en salto de longitud.
- Kalderero konpartsaren irteera (Elur - Txori Elkartea).

otsailak 3
- *KooFabrika*ren aurkezpena, eta ekintzailetza sozialean eta ekonomia sozial eraldatzailean formatzeko programen hasiera ITUROLA Elkarlan Sorgunean (Beterri - Buruntzako Udalak / Gipuzkako Foru Aldundia).

otsailak 3 - 14
- "Gogoan hartzeko izenak" erakusketa (Joseba Zabalza, Euskal Memoria Fundazioa) Biteri kultur etxean.

otsailak 4 febrero
- Condena de 6 años de cárcel para un hombre (40 años) por un delito continuado de agresión sexual sobre una menor, por abusar de su hija adoptiva, en Hernani, entre los años 2015 y 2017.
- Odola emateko zita anbulatorioan.
- Santa Ageda bezperako irteerak Hernanin (Hernaniko Ohitura Zaharrak Abesbatza) eta Ereñotzun.

otsailak 4 / 11 / 18 / 15
martxoak 3
- *Arteterapia*, norbere gorputzarekin esperimentatu eta emozioak bide artistiko desberdinen bitartez azalarazten ikasteko saioak Urumea HerriGunean.

4 / 11 / 18 febrero
3 / 10 marzo
- Escuela de Empoderamiento para mujeres, primavera 2020. *Redefiniendo la cultura* – Taller *Desde dentro hacia fuera, fotografiando* (Idoia Telleria Maritxalar - Aran Erasun Urtzelaieta) en ITUROLA Elkarlan Sorgunea (Berdintasun Kontseilua).

otsailak 5
- "6.000 metrotan ere" filma Orona Ideoko auditorioan (ORONA Fundazioa): *Oxigeno euskarari 6.000 metrotan ere* egitasmoaren barruan, 12 euskal gazteren ibilaldia Everest mendiaren inguruan.
- Gaztelekua: frontenisa Latsunben.

otsailak 6
- Irakurketa Kluba udal liburutegian: *Mintzoan kux-kux* (ipuin, kantu, olerki eta hitz jolasak).
- Ipuin kontaketa udal liburutegian.
- Gaztelekua: *Scattergories* jolasa.

otsailak 7
- Preso eta iheslari politikoen eskubideen aldeko kontzentrazioa Zinkoenean (LAB).
- Haurrentzako pala saioak (otsaileko ostiraletan) Tilosetako frontoian (Hernaniko Palistak).
- Gaztelekua: *ideien* zaparrada.
- Preso eta iheslari politikoen eskubideen aldeko kontzentrazioa Zinkoenean (Hernaniko preso eta iheslarien senide eta lagunak).

otsailak 8
- XLVII Zuhaitz Eguna, XXXIII Joxe Legarretaren omenez (Mendiriz Mendi).
- Bigarren eskuko azoka, Urbieta kalean: mozorroak eta osagarriak trukatzeko aukera.
- Kalez kale kantari.
- Gaztelekua: aldaketa klimatikoaren inguruko dokumentala.
- Erromeria (San Joan Konpartsa).
- Ainhoa Larrañagaren Iehenengo diskoaren ("Eskumika") aurkezpena Donostiako DOKAn.

otsailak 8 - 9
- 15. Andoaingo Piano Jailadia. Hernani Musika Eskola Publikoko ikasleek domina sorta (24) lortzen dituzte, eta Joseba Kortak, aurreneko saria.

otsailak 9 febrero
- Detenido un hombre de 29 años como presunto autor de abusos sexuales contra tres mujeres a las que habría realizado tocamientos en un bar de Hernani.
- Urteurreneko bazkaria Elur - Txori elkartean.
- Gaztelekua: sukaldaritza (krepak).

otsailak 10
- AEK - Zilegi Eskola. *Ligoteo sanoa, pertsonen arteko harremanak eraikiz* (Maialen Gartzia, Arremanitz Kooperatiba).

otsailak 11
- *Nire osasuna biziki zainduz* tailerra (Paziente bizia programa, Osakidetza) martxan da anbulatorioan.
- Eskola Kirolaren inguruko *Herri Proiektua*ren aurkezpena udaletxeko pleno aretoan.
- Ipuin kontaketa (Pello Añorga) Biteri kultur etxean.
- Literatur solasaldia (Ane Mayoz) udal liburutegian: "Basa" (Miren Amuriza).
- DOBERA Euskara Elkarteko mintzalagunak ETB1eko "Egunak egin du" saioan.

otsailak 11 / 15
- EHUNen, Euskal Errepublikaren aldeko mugimendua, aurkezpena Biteri kultur etxean / Mural margotzea Izpizua kalean.

otsailak 12
- Literatur solasaldia (Ane Mayoz) udal liburutegian: "Del color de la leche" (Nell Leyshow).
- Gaztelekua: merienda osasuntsua.
- "Zaldibar argitu, erraustegia gelditu" mobilizazio - kontzentrazioa Plaza Berrian (Erraustegiaren Aurkako Mugimendua - Hernaniko Zero Zabor).

otsailak 13
- *Beterri Saretuz* programa. Beterri-Buruntza eskualdean parte-hartzean oinarritutako enpresen ekosistema sustatzeko jardunaldia ITUROLA Elkarlan Sorgunean.
- *Hezkuntza Eskola.* Motxiladun haurrez eta zaintza eta arreta espezifikoaz aritzeko saioa udaletxeko areto nagusian (Esti Amenabarrao - Marian Bilbatua, Hezkuntza Eskola Plataforma).
- "Sareak" (Dantza - Antzerkia) Biteri kultur etxean.

otsailak 13 - 14
- *Stock Azoka* Plaza Berrian (BERRIAK).

otsailak 14 febrero
- Fondo Foral de Financiación Municipal. Los Ayuntamientos guipuzcoanos dispondrán de 11 millones de euros más para su financiación; Hernani, 314.147,94 euros.
- *Gidabaimena Euskaraz* kanpaina. 2019an 124 lagunek egin zituzten azterketak euskaraz; Hernaniko hiruk irabazi dute saria: Asier Lako Maiz, Mikel Lizeaga Romano eta Pettan Uralde Conde.
- Gaztelekua: sexualitatea, harremanak eta tratu onen inguruan *To!* buzoian utzitako erantzunen irakurketa.
- Inauteri begira, "Jai eredu kapitalistak nola eragiten duen eta aisialdia nola antolatzen den" hausnarketa eta eztabaidarako saioa Kontrakantxa gaztetxean.
- Lehen sorospenetako hitzaldia Inmakulada ikastetxean (DYA).
- Preso eta iheslari politikoen eskubideen aldeko enkartelada Gudarien plazatik abiatuta (Hernaniko preso eta iheslarien senide eta lagunak).

otsailak 15 febrero
- Campeonato zonal de caza menor con perro en Usobelartza, Andoain. La txapela es para Axier Arrizabalaga (Txantxangorri Elkartea).
- *Langile Ikastolak, 50 urte.* "Neskak eta multilak berdin hezitzen ditugu?" tailerra (Clara Wolfram eta Nerea Sancho) + "Klownklusioak" (Bea Egizabal) Biteri kultur etxean.
- Ereñotzuko Auzo Udala. 2020ko asmoen berri auzo etxeko kultur aretoan. Proiektu nagusia futbol zelaia egokitzea izango da, eta kultur ekintzak urte osoan zehar zabaltzea.
- Haur antzerkia: "Ikimilikiliklik" (Marie de Jongh Teatroa) Biteri kultur etxean.
- "Bihotz biriketako suspertze" tailerra Inmakulada ikastetxean (DYA).
- Visita guiada en/a Chillida Leku y *Korner Festibala:* "Eduardo Chillida: portero del espacio" (Luis Chillida - Fernando Golvano - Eusebio Leránoz).
- Gaztelekua: aerorunba kiroldegian.

otsailak 16 febrero
- *Hernani ezagutuz* ekimena: Oindi bira (Hernaniko Udala - Mendiriz Mendi).
- LV Memorial Adarraga – Campeonato de Gipuzkoa Escolar en las pistas de atletismo.

otsailak 16 - 25
- *Hernaniko Inauteriak 2020.* Kartelaren egilea: Oihana Villalba.

otsailak 16
- Iñude eta Artzainak konpartsaren irteera (Urumea Ikastola). Inauteri aurreko kontzertua (Hernaniko Musika Banda) udaletxeko arkupetan.

otsailek 21
- Jaien hasiera (Langile Ikastola) Gudarien plazan eta txaranga. "*Gora kasete*" *i*kuskizuna Plaza Berrian. "Klasiko kuttunak" kontzertua, eta Joaquín Ortega Canarioren "Orbagur 50" Milagrosa kaperan (Hernaniko Udal Musika Banda)...
- Inauteriak ere Ereñotzun: "Euskal eskola Publikoaz harro!" Ielopean kontzentrazioa. "*Hippy eta rockero"*en dantza emanaldia (eta festa). Merienda (Txirrita Ikastetxea – Katiluzar Guraso Elkartea).

otsailek 22
- Azeri dantza... Erromeria Jeiki Hadi taldearekin (San Joan Konpartsa)... "Azken balea" ikuskizuna (haur antzerkia, Tomaxen abenturak Taldea) Milagrosa kaperan. Iñigo Etxebeste DJ-aren emanaldia Atsegindegin. *Incansables* txaranga
- Bazkaria eta *tribial tematikoa* Kontrakantxa gaztetxean.

otsailek 23
- ... Konpartsen irteera (Ttarla Dantza Taldea / Inmaculada Ikastetxea)... *Demode Quartet* taldearen kontzertua Ezkiaga pasealekuan.

otsailek 24
– ... Azeri dantza gaztetxoentzat... *Kulki* haur jolasak Atsegindein...

otsailek 25
– Sardinaren ehorzketa.

otsailak 17 - 28
– Erakusketa Biteri kultur etxean: "Patchwork" (Patchwork Taldea).

otsailak 18
– *Emakumeen euskal literatura ikuspegi feministatik* mintegia (Kattalin Miner) udal liburutegian: "Koaderno gorria" (Arantxa Urretabizkaia).

otsailak 18 / 25
martxoak 3 / 12
– Udaleko Merkataritza Plana. Formakuntza saioak ("Komunikazio estrategikoa" / "Negozioen espazio fisikoa eta pertsonen arteko harremanak") merkatari eta ostalari txikiei begira.

otsailak 19
– Hazitegia egin eta zaintzeko tailer praktikoa KarabelEkon.
– Atzerritartasun legearen inguruko informazio saioa Biteri kultur etxean (Hernaniko Udala - SOS Arrazakeria).

otsailak 19 / 26
martxoak 4 / 11...
– *Haurdunaldi* tailerreko saioak Biteri kultur etxean (Berdintasun Kontseilua).

20 febrero
– Reapertura del espacio de Atsegindegi plaza, tras la finalización de las obras de remodelación.

otsailak 21
– Emakumeontzako Jabetze Eskola, 2020ko udaberria. *Hil topaketak* (Enara Iruretagoiena Dominguez) Plaza Feministan (Berdintasun Kontseilua).
– Sagardo dastatze gidatua Iparragirre sagardotegian.
– Preso eta iheslari politikoen eskubideen aldeko kontzentrazioa Zinkoenean (Hernaniko preso eta iheslarien senide eta lagunak).

otsailak 21 / 26
– Hernaniko *Etxebizitza Mahaia* osatu da. *Bizigune* Programa sustatzeko eta *Alokabide*rekin adostutako lankidetza - hitzarmenaren aurkezpena udaletxeko pleno aretoan / Etxebizitza hutsak alokairura bideratzeko bilera informatiboa, etxe hutsen jabeei zuzenduta, udaletxean.

23 febrero
– Pelota. Debut de los pelotaris del C.D. Hernani, en Lemoa, en el Campeonato Nacional de Clubes de Euskal Herria.

otsailak 24
– Bi txabola sutan Akerregin, Ibaiondo poligonotik gertu.

otsailak 24 - 25
– Asier Ezeiza *Xaxi* preso hernaniarra epaitua Espainiako Auzitegi Nazionalean; otsailaren hasiera Soto del Realeko kartzelara eraman zuten Frantziatik.

otsailak 25 febrero
– Asamblea ordinaria anual del Hogar del Jubilado en Goiz Eguzki: presentación de candidaturas a presidencia y junta. Mari José López de Zubiria, nueva presidenta.
– Gaztelekua: ekintza-izarra.
– Ipuin kontaketa (Lur Korta) udal liburutegian.
– Udal Osoko Bilkura udaletxean. Udal etxeak 35 urte azpiko herritarrei alokatzea ahalbidetzeko proposamena. *OinHerri* Herri Hezitzailea sarean parte hartzeko akordioa (martxoaren 10ean sinatzen da hitzarmena). Ordenantza fiskalen aldaketak "kostuak eta diru sarrerak orekatzeko".

otsailak 26
– Gipuzkoako Foru Aldundiak Zikuñagako baseliza berreraikitzeko proiektua eta interes publikoko Plan Berezia onartzen ditu.

26 febreo
2 marzo
– Calcinadas intencionadamente varias maquinas en un pabellón industrial de Hernani. Seis personas (5 detenidos y un imputado) acusados de participar en ellos (3 may. 2021).

otsailak 27
– Parisko Auzitegiak plazaratzen du Ibon Fernandez Iradi presoaren zigor etete eskaeraren erabakia (urtarrilaren 13an aztertu zuen). Kartzelan jarraitu behar du.
– Hernaniko nerabeen aisialdi ohiturak eta horiek ekar ditzaketen arriskuen inguruko azterketaren aurkezpena Biteri kultur etxean (Etorkintza Elkargoa / Hernaniko Udaleko *Gaztetu* Haur, Nerabe eta Gazteria Saila / Gipuzkoako Foru Aldundia).
– *Saio Linbikoa*: Olatz Salvador abeslaria (musika, literatura eta... emozioak) udal liburutegian.

otsailak 27 - martxoak 12
– *Errigora* produktuen eskatzeko epea zabalik. Olioa eta kontserbak ekainaren 12an banatuko dira Gudarien plazan.

otsailak 28 febrero
– Jornada de clausura de STARTinnova en el campus donostiarra de la UPV/EHU. Alumnos de IES Hernani BHI han tomado parte en cuatro distintos proyectos.
– Gaztelekua: mandala tailerra.
– "Gure bizipoza, guztiona" izaera bereziko gaiak lantzen duen dokumentala, eta *dokuweba*ren aurkezpena Biteri kultur etxean (Bizipoza Elkartea).

otsailak 29
– Euskal Herriko Mus Txapelketa. Gipuzkoako finalak Seguran: Hernaniko eta Ereñotzuko hiru bikote bertan dira.
– Ene Kantak - *SatorJator* emanaldia ORONA Ideoko auditorioan (DOBERA Euskara Elkartea).
– Eremontearen Eguna, eta *Urrezko Eremontea* sariaren ematea Galarretan: Endika Barrenetxeak (Barrenetxea IV.a).
– Gaztelekua: zinemara irteera.

otsailak 29 - martxoak 1
– Mendiko eskiko ikastaroa (Mendiriz Mendi).

- **"Eye Benches III" (Banco de Ojos, 1996 - 1997), obra invitada de la escultora francesa Louise Bourgeois en Chillida Leku museoa hasta finales de verano.**
- **Ikastaro berriak KZ Gunean.**
- **Kale Arte Sorkuntzarako diru-laguntzak, 2018. Mikel Eizmendiren lana Lizeaga eta Santa Barbara auzoen arteko tunelean (pasabidean).**
- **Hernaniko Udala - Jarduera Fisikoa eta Kirola. Inscripción en cursos y reserva de instalaciones deportivas, también on line.**
- **Azken hilabeteetan gertatutako eraso sexistak salatzen ditu Hernaniko Mugimendu Feministak. Hernaniko Udalak bat egiten du Koordinadora Feministarekin.**
- **Eskola eta sendatzeko material bilketa, Senegaleko haurrei bidaltzeko, Izpizua kaleko Nibiru ederginzta zentroan (martxoaren 21 arte).**
- **ALOKABIDE no renueva el contrato de viviendas dotacionales a los vecinos de Sagastialde auzoa 19; las familias afectadas piden al Gobierno Vasco ser reubicadas o que les prorroguen el contrato. Bizilagunak antolatzen hasi dira. Haien egoera salatzeko, urriaren 7an elkarretaratzen dira Donostiako Eusko Jaurlaritzako egoitzaren aurrean. Finalmente, el Gobierno Vasco (Dpto. de Medio Ambiente, Planificación Territorial y Vivienda) realoja a esas familias, y alarga durante seis meses los contratos que vencen antes del 31 de enero de 2021.**
- **Maite Larburu finalista al Premio Etxepare al mejor albúm en euskera grabado en 2019 (Premios MIN - Premios de Música Independiente).**
- **Antziola - Salgastialdeko udal baratzen onuradun izateko, eskaerak egiteko, epea zabalik dago (martxoaren 24 arte).**
- **Beste bi sari Iñigo Legorbururentzat; lan horiek argitaratuko dira** *Berminghan* **liburuan (Felix Maraña).**
- **"***Nire amama umea da, ni bezala***" ipuina kaleratu berri dute Alaine Agirre Garmendiak eta Ainara Azpiazu "Axpi" ilustratzaile hernaniarrak.**
- **Laiztiaga eta Sagastialde auzoak lotzen dituen aldapatxo berria prest.**
- **Hernaniko** *Meltdown* **taldeak** *This Is Now Forever* **izaneko kanta argitaratu du.**
- **Erika Elizari Salvador hernaniarrak "Zendabalitz" liburua aurkeztu du, 2018ko Igartza Saria irabazi eta gero.**
- **Hilaren bukaeran, 923 langabe herrian; 214 kontratu berri gutxiago.**

martxoak 1
– Urteko batzarra Peña Otaño soziedadean.
– Donostiako Lilatoian 147 hernaniarrek hartu dute parte, berdintasunaren alde; Aitziber Martin Nicolas, hernaniar azkarrena.
– *Errugbi Barneratzaile* topaketa(k) Landaren (CR Hernani Elkartea).
– Emakume Langilearen Nazioarteko Eguna dela eta (martxoak 8), "Mustang" filma Ereñotzuko ludotekan.

martxoak 2 / 5 / 9...
– KOOP FABRIKA saioak ITULROLAN: Balantze sozialak eta adierazle sistema / Taldeen kudeaketa eta parte hartzea / Ekintzailetza soziala genero eta jatorri aniztasunetik / Bateratze saioa eta itxiera.

martxoak 2 - 6 marzo
– Exposición "Más que un viaje" en Biteri kultur etxea, dentro de la campaña "Vacaciones en paz" (acogida de niños saharauis en verano), y charla informativa (6 marzo) sobre le contexto y situación política en el Sahara (Hassana Aalia, refugiado político saharaui residente en Hernani). COVID-19 / Koronabirusa dela eta, "Oporrak bakean" egitasmoa, bertan behera.

2 - 6 / 9... marzo
– Curso de socorrismo y primeros auxilios en Inmakulada ikastetxea (DYA).

martxoak 2 / 9
– Emakumeontzako Jabetze Eskola, 2020ko udaberria. *Asertibitatea eta ahalduntze sexuala* tailerra (Clara Wolfram Perez) Plaza Feministan (Berdintasun Kontseilua).

martxoak 3 marzo
– Día Internacional de la Mujer Trabajadora (8 marzo), comunicado conjunto de las concejalas hernaniarras en Carmen Adarraga parkea, pidiendo igualdad y reconocimiento a la labor de las mujeres. Seme-alaben sexu hezkuntzak hitzaldia Ereñotzuko Txirrita ikastetxean (Katiluzar Guraso Elkartea). *Gertuko emakume erreferenteak* gaztelekuan.
– Odola emateko zita anbulatorioan.
– Esker Abertzaleko 6 pertsona, horien artean Juan Mari Olano, Madrileko Auzitegi Nazionalera deklaratzea "ongi etorriak" antolatzegatik. Hori salatzeko, kontzentrazioa Plaza Berrian: "Bakea eta demokrazia, erasorik ez".

martxoak 4
- Emakume Langilearen Nazioarteko Eguna dela eta (martxoak 8), *Mezu moreak* gaztelekuan.

martxoak 5 marzo
- En marcha el X Sagardoaren Txapelketa en Galarreta.
- *Mintzoan kux - kux* (ipuin, kantu, olerki eta hitz jolasak) udal liburutegian.
- Emakume Langilearen Nazioarteko Eguna dela eta (martxoak 8), *Betaurreko moreak dinamika / TO!* gaztelekuan.

martxoak 5 - 6
– Emakume Langilearen Nazioarteko Eguna dela eta (martxoak 8), *Brotxe moreak gurasoekin* Ereñotzun.

martxoak 6 marzo
– COVID-19 edo Koronabirusa dela eta, protokoloa martxan da Udaleko Zerbitzu Sozialetan, prebentzio bezala: *Ttapa ttapa* ekimena, bertan behera.
– Emakume Langilearen Nazioarteko Eguna dela eta (martxoak 8), *Ahal dugu jolasa* gaztelekuan.
– Euskal preso eta iheslarien eskubideen aldeko kontzentrazioa Zinkoenean (Hernaniko preso eta iheslarien senide eta lagunak).
– Ainhoa Larrañaga en el concierto *Gure Ahotsak,* en el Victoria Eugenia de Donostia-San Sebastián: "un concierto para amplificar la voz y la presencia de las mujeres en el mundo de la música".
– Jantokia, karaokea eta mahai jolasak Urumea Herri Gunean.

6 marzo
– Escuela de Empoderamiento para mujeres, primavera 2020. *Identidad y subjetividad femenina -Asertividad y empoderamiento* (Pepa Bojó Ballester) en Biteri kultur etxea.

martxoak 7
– Emakume Langilearen Nazioarteko Eguna dela eta (martxoak 8), feminismo proletarioaren erronken inguruko hitzaldia Kontrakantxa gaztetxean.
– Pala. Euskal Herriko Irekiko Txapelketaren finalak Mallabian. Bertan dira palista hernaniarrak.
– Emakume Langilearen Nazioarteko Eguna dela eta (martxoak 8), *Bar bahar* pelikula gaztelekuan.

7 - 8 marzo
– Pelotaris hernaniarras del C.D. Hernani, en varias modalidades y categorías, en distintas finales provinciales.

martxoak 8
- Hernaniko bi gizon (Loren Iturriza eta Iñaki Lezeta) eta Gasteizko emakume bat (Amaya Mendi) itota hil dira Osiñaga bailaran izandako ezbeharrean.
- Txistu kontzertua udaletxeko arkupetan ("Hernani" Musika Eskola Publikoa).
- Emakume Langilearen Nazioarteko Eguna. "Antolatu indarrak, batu borroka feministara" manifestazioa, eta herri bazkaria Atsegindegi plazan (Hernaniko Koordinadora Feminista).
- Emakume Langilearen Nazioarteko Eguna. *Amak* taldearen kontzertua Ereñotzuko frontoian (OLAK Auzo Elkartea).

9 marzo
- Arrestado el jugador tongano del C.R. Hernani Elkartea Loketi Manu (22 años) acusado de un delito de abuso sexual cometido en la madrugada del 8 de marzo. Es apartado del club.

martxoak 10
- Zuhaitzak kimatzen ari direla eta, Osiñagako bidea itxita.
- *Emakumeen euskal literatura ikuspegi feministatik* mintegia (Kattalin Miner) udal liburutegian: "Basa" (Miren Amuriza).

martxoak 10 / 12
- Trastornoak kudeatzeko ikastaroa Biteri kultur etxean (LAHAR Elkartea).

martxoak 10...
- "Bizikidetza Hernanin, iraganetik etorkizunera" antzerki zikloa (eta solasaldiak) Biteri kultur etxean: "S(u/a)minetik bakera" / "Biziminak".

martxoa 10...
- Nagore Legarretaren argazki erakusketa ("Suzko irudiak") Biteri kultur etxean.

martxoak 11 marzo
- Literatur solasaldia (Ane Mayoz) udal liburutegian: "La lluvia amarilla" (J. L. Llamazares).
- "Urdaiazpikoa eta poesia II" irakurraldia Bodega tabernan.

martxoak 13
- COVID-19a / Koronabirusa dela eta, protokoloa martxan da Hernanin.
  - Eskolak eta hainbat zerbitzu: kiroldegia, kultur etxea, musika eskola, euskategia, Goiz Eguzki, gaztelekua, Plaza Feminista, Gabriel Celayako ikasgela zerbitzua... itxita.
  - Haurren parkeak itxita. Sagardotegiak, BERRIAKeko tabernak eta... itxita. Udalak beste ostalariei ixtea gomendatzen die (elkarte gastronomikoak, gazteen lokalak...).
  - Eguneko zentroa itxita, eta adinekoen egoitzan bisitak ezin dira egin.
  - Laguntza sarea sortu da HerriGunean, "arrisku gehien duen jendeari laguntza emateko": enkarguak egiteko, haurrak etxean zaintzeko... telefono bidezko arreta...

martxoak 14 marzo
- COVID-19 edo koronabirusa dela eta, protokoloa martxan Hernanin.
  - Mezak bertan behera geratu dira.
  - Galarreta también cierra sus puertas tras el festival programado (ORIAMENDI 2010).
  - Larrialdi egoeraren aurrean, etxean geratzeko kanpaina martxan da.

martxoak 15
- COVID-19 edo koronabirusa dela eta, protokoloa martxan Hernanin...
  - Udal zerbitzuak ez dira aurrez aurre eskainiko (telefonoz edo postaz emango da zerbitzua).
  - Alarma egoera ezarrita, herritarren mugimendu askatasuna mugatuta (konfinamendua), beharrezko joan-etorritarako ez bada (hainbatetan luzatuta). Se expedienta a los que actúen de forma irresponsable: durante las seis primeras semanas de confinamiento, 100 propuestas de sanción en Hernani.
  - DYAk ere arrisku gehien duen populazioari lagunduko dio.

martxoak 18 marzo
- COVID-19 / Koronabirusa. Hernanin 3 positibo daude.
  - El Ayuntamiento aplaza los plazos de pago de impuestos, las plazas para solicitar subvenciones y para el resto de obligaciones administrativas; también suspende la limitación de aparcamiento.
  - Videos de los monitores del polideportivo para que sigamos haciendo ejercicio físico.

martxoak 19 marzo
- COVID-19 / Koronabirusa. Hernanin 4 positibo daude.
  - Servicio especial de recogida de residuos para afectados
  - Se cierra el garbigunea, y se suspende la recogida de voluminosos y muebles (Garbitania).
  - DOBERAK eduki desberdinak zintzilikatzen ditu sare sozialetan, "egun hauek ahalik eta goxoen pasatzeko".

martxoak 20 marzo
- COVID-19 / Koronabirusa. Hernanin 7 positibo daude.
  - Asteroko azoka, soilik elikagaien salmentarekin egiteko zena, bertan behera segurtasun neurriak bete ezin direlako.
  - "Denbora pasatzeko" plan bereziak Gaztelekuaren eskutik. Argazki lehiaketa (instagramen bidez) antolatu dute Urumea HerriGuneak.
  - Servicios Sociales contactará con los mayores de 65 años para conocer en que situación se encuentran, y facilitarles información y ayudas. Cada familia de mayores de la residencia de ancianos recibirá una llamada diaria.

martxoak 21
- COVID-19 / Koronabirusa.
  - Ohorezko Mailako errugbi talde guztiek bukatutzat eman dute denboraldia.

martxoak 22
- COVID-19 / Koronabirusa. Hernanin 10 positibo daude.

martxoak 23
- COVID-19 / Koronabirusa. Hernanin 12 positibo daude.
  - San Joan Jaietako kartel lehiaketa martxan (e-mailez, apirilaren 14 arte); bozketa, e-mailez ere, maiatzaren 8 arte. Egitaraua osatzeko proposamenak ere, e-postaz.

martxoak 24 marzo
- COVID-19 / Koronabirusa. Hernanin 13 positibo daude.
  - "Koronabirus etxetik" bideo lehiaketa martxan da.
  - La empresa ORIAMENDI 2010 no renueva los contratos de los remontistas, presenta un ERTE para el resto del personal no deportivo del frontón Galarreta.

martxoak 25
- COVID-19 / Koronabirusa. Hernani: 15 positibo.

martxoak 26
- COVID-19 / Koronabirusa. Hernani: 17 positibo (guztira).
  - Udal Zerbitzu Publikoetako langileak desinfekzio lanak egiten ari dira herriko hainbat gunetan: autobusetako markesinak, elikagai denda, okindegi, farmazia... eta supermerkatuen sarrerak; baita kioskoetan, hondakinen posteetan, igogailuen sarreretan eta RENFEko apeaderoan eta geltokian ere. Eta oinarrizko elikagaiak banatzen dizkie premia larrian dauden familiei.
  - Asteroko azoka, soilik elikagaien salmentarekin.

martxoak 27 marzo
- COVID-19 / Koronabirusa. Hernani: 19 positibo (guztira).
  - Repican las campanas de la parroquia de San Juan Bautista para "... responder a la pandemia del virus con la pandemia de la oración, compasión, ternura...", coincidiendo con la oración del Papa en el Vaticano y su bendición *Urbi et orbi*.
  - Presoen eskubideen aldeko *Etxetik etxera!* saio berezia sare sozialetan (ETXERAT).
  - IBERPAPEL retrasa la apertura de sus nuevas instalaciones en la Papelera Guipuzcoana de Zicuñaga.

martxoak 28 marzo
- COVID-19 / Koronabirusa. Hernani: 21 positibo (guztira).
  - Osakidetza reorganiza los centros de salud y establece el centro de salud de Hernani como PAC Punto de Atención Continuada, para atender, por dos vías separadas, con salas de espera diferentes, las patologías sospechosas de coronavirus y las que no, para evitar posibles contagios.
  - Posibilidad, en varios establecimientos de la localidad, de encargar la compra por teléfono, whatsApp y vía on-line, para agilizar las colas de los comercios (Hernaniko Udala / BERRIAK).

martxoak 29
- COVID-19 / Koronabirusa. Hernani: 23 positibo (guztira).
  - Meza(k) interneten bidez.
  - Irrintzi lehiaketa Lizeaga auzoan.

martxoak 30 marzo
- COVID-19 / Koronabirusa. Hernani: 27 positibo (guztira).
  - Etena ezinbestekoak ez diren jarduera ekonomikoentzat (apirilaren 14 arte).
  - Día Internacional de las Trabajadores del Hogar; SOS Racismo y AMHER llaman a salir a los balcones a apoyar a este colectivo.
  - DENONTZATek gimnasia eskola ematen ari da on line.

martxoak 31 marzo
- COVID-19 / Koronabirusa.
  - Etengabeko berrantolaketan ari da Hernaniko Udala, oinarrizko zerbitzuak indartu ahal izateko: Zerbitzu Sozialak, Udaltzaingoa, Zerbitzu Publikoak, Elikagai Bankua... La residencia de ancianos hernaniarra cuenta con 22 trabajadores más.
  - Gaztelekua irekita, on line.
  - "Geldialdi ekonomikoa gutxitze aldera", webgune berria autonomo eta enpreseentzat (Beterri - Buruntzako Udalak).

- **COVID-19 / Koronabirusa.**
  - **Hernaniko OIARSO Kooperatiba BEXEN Medical enpresak maskara kirurgikoak ekoizten ditu Espainiako Gobernuarentzat, estatuko ekoizpenik handiena (hilean, 10 milioi); aumentará la plantilla en 25 trabajadores. Arrancará la producción en Bizkaia, hasta que habilite nuevas instalaciones en los polígonos de Ibarluze y Akarregi.**
  - **Empresas locales ofrecen material al Ayuntamiento de Hernani ante los quehaceres y necesidades extraordinarias que provoca la crisis: mascarillas e hipoclorito de socio para desinfección (Electroquímica de Hernani), materiales de protección (Suministros Adarra)...**
  - **Herriko talde batek maskarak egiten ari da beharrezkoak diren kolektiboentzat; eta Lanbide Heziketan eta partikular batzuek, 3Dko babesteko pantailak.**
  - **El Ayuntamiento de Hernani aplicará la exoneración en las cuotas a inquilinos de alquiler social.**
  - **"Elkartasun grabaketa" herri ekimena martxan, konfinamendu egoera honen aurrean "... inoiz baino garrantzitsuagoa" delako.**
  - **FIARE Banka Etikoak krisiak sortutako egoeraren aurrean neurriak aktibatu eta hainbat ekimen jarri ditu abian: enpresen finantziaziora begira, hornitzaileen eta pertsonen likidezia babesteko eta errazteko...**
  - **CD Hernanik "Gure artean ibiliak" saio emanaldiak online: Gorka Kijera (Mirandeseko jokalaria), Garbiñe Etxebnerria (Realeko Kirol Zuzendaria), Juanbau Ayerbe eta Fertxo Cuesta... Xabi Prieto.**
  - **Urrutiko laguntza zerbitzua eta ikastaro telematikoak (KZ Gunea).**
  - **Dj Galas-en musika emanaldia(k) Laiztiaga - Etxeberri auzoetan.**
  - **AMHER y Hernani Solidarioa buscan colaboraciones para con las familias más necesitadas**
  - **Udalak, COVID-19aren aurrean, kontsumitzaile eta erabiltzaileen eskubideen berri ematen du.**
  - **La Policía Municipal alerta de falsas llamadas, especialmente a personas mayores, ofreciendo ayudas, solicitando dinero e incluso facilitando la realización de pruebas de coronavirus.**
  - **Hernani Solidarioak (STOP Desahucios / ATAWAFOK / Elikagai Bankua / Caritas Parrokiala / AMHER) funts ekonomiko solidario bat sortu du, Udalak eta gizarte eragileek asetzen ez dituzten beharrei erantzuteko.**
  - **Koronabirusak ekarritak egoeraren aurrean,** *JAKIORo* **proiektu jarri dute martxan Galarretako Diametro 200ek, HAZIk, Gurutze Gorriak eta ORONAk, behar dutenei elikadura osasuntsua eskaintzeko: egunero 2.000 razio prestatzen dute.**
- *Euronet 50/50* **proiektua. Hernaniko Elizatxo eta Urumea ikastolek, eta Ereñotzuko Txirrita ikastetxeak, energia aurrezteko eta arduraz erabiltzeko konpromisoa hartu dute.**
- **Haritzalde denuncia una "agresión ambiental" en Hernani, con la plantación de eucaliptos en 70 hectareas en la zona de Etxola Berri.**
- **Apirilean 103 langabe gehiago Hernanin (guztira: 1.026); 139 kontratu gutxiago.**

apirilak 1 abril
- COVID-19 / Koronabirusa. Hernani: 28 positibo (guztira).
  - Arrobi Ostatua, centro de alojamiento en el que pueden pernoctar profesionales sanitarios que tras sus guardias no regresan a sus domicilios.
  - Cred Hernani es una de las áreas habilitadas para transportistas.

apirilak 2
- COVID-19 / Koronabirusa. Hernani: 29 positibo (guztira).
  - Asteroko azoka, soilik elikagaien salmentarekin.
  - *Besarkada birtualak* bideo deiak doan "bisita falta konpentsatzeko" adineko egoitzetan.
  - Produktu freskoak eta bertakoak kontsumitzeko kanpaina martxan jarri dute instituzioek (Hernaniko Udala / BERRIAK). Incertidumbre ante la situación del pequeño comercio.

apirilak 3
- COVID-19 / Koronabirusa. Hernani: 31 positibo (guztira).

apirilak 4
- COVID-19 / Koronabirusa.

– "Egoeraren eragin erreala ezagutzeko" testigantzak jasotzen ditu Gazte Asanbladak, telefonoz edo e-postaz: "Osasun krisi batetik haratago, langileriaren kontrako ofentsiba agerian geratu" salatzen du, eta "Burgesiaren ofentsiba gelditu" kanpaina jartzen du martxan.

apirilak 5
- COVID-19 / Koronabirusa. Hernani: 33 positibo (guztira).
– "Maritxu balkoi" eta bingoa Lizeaga auzoan.

apirilak 5 / 9 - 12 abril
- COVID-19 / Koronabirusa.
– Aste Santuko elizkizunak, Interneten bidez.
– El centro de salud hernaniarra permanece abierto los festivos de Semana Santa.

apirilak 7 abril
- COVID-19 / Koronabirusa.
– Jornada de donación de sangre, en el hogar del jubilado Goiz Eguzki.

apirilak 8 abril
- COVID-19 / Koronabirusa. Hernani: 36 positibo (guztira).
– Aste Santua izanik, asteroko azoka asteazkenarekin, soilik elikagaien salmentarekin.
– Itxialdia eta seme-alaben inguruko on-lineko hitzaldia (Nerea Mendizabal, Hernaniko Udala).
- La Audiencia Nacional absuelve a Asier Ezeiza de dos atentados en hoteles de Alicante y Benidorm en julio de 2003.

apirilak 9
- COVID-19 / Koronabirusa. Hernani: 38 positibo (guztira).

apirilak 11
- COVID-19 / Koronabirusa. Hernani: 39 positibo (guztira).

apirilak 12
- COVID-19 / Koronabirusa.
– Aberri Eguna. Balkoietara mugatzen da erreibindikazioa.
– "Paristik natorren artista bat naiz ni" kanta Lizeaga auzoan.

apirilak 13
- COVID-19 / Koronabirusa. Hernani: 40 positibo (guiztira).

apirilak 14
- COVID-19 / Koronabirusa.
– Ezinbestekoak ez diren jarduera ekonomikoak berriro martxan.
– Nola ari zara bizitzen itxialdia? 10 - 17 urte bitarteko nerabe - gazteentzako inkesta, interneten bidez (Gaztelekua).

apirilak 14 - 17
- COVID-19 / Koronabirusa.
– Gaztelekua irekita, on line.

apirilak 15 abril
- COVID-19 / Koronabirusa. Hernani: 41 positibo (guztira).

apirilak 16 abril
- COVID-19 / Koronabirusa.
– Nueva cita en la feria semanal, como ya viene siendo habitual, únicamente con productos de alimentación.
– Lorezaintzan gutxieneko zerbitzuak egiten ari dira.

apirilak 16 - 17
- COVID-19 / Koronabirusa.
– Lur Kortaren ipuin kontaketa(k) Hernaniko Udalaren *Youtube*ko kanalean.

apirilak 16 - ...
- COVID-19 / Koronabirusa.
– Makina bat ekintza, telematikoak, on-line, telefonoz bidez, Portu auzoan: marrazki, mozorro, pintxo, anuntzio eta argazki lehiaketak, pintxo-potea...

apirilak 18 - maiatzak 3
- COVID-19 / Koronabirusa.
– "Etxealditik EUSKARALDIA" ekimena martxan da. Komunitateari ikusgarritasuna eta batasuna emateko ekintza: "Euskaraldia balkoietan".

apirilak 19
- Berrogei (40) urte, Felipe Sagarna "Zapa" tiroz hil zutela.
- COVID-19 / Koronabirusa.
– 70eko hamarkadako guatekea Lizegan auzoan.

apirilak 20 abril
- COVID-19 / Koronabirusa. Hernani: 42 positibo (guztira).
– Cuestionario al comercio, hostelería y turismo local, para hacer una radiografía de la situación (hasta el 29 de abril).

apirilak 22
- COVID-19 / Koronabirusa. Hernani: 43 positibo (guztira).
- Herriko taberna eta elkarteen kontuak enbargatzen hasi da Auzitegi Nazionala; 111 herriko taberna edo elkarteari eragiten die auziak, tartean Hernaniko Garin.

apirilak 22 / 24 / 28 abril
- COVID-19 / Koronabirusa.
– Sesiones (gratuitas y online) de coaprendizaje y apoyo al sector comercial (Hernaniko Udala / BERRIAK).

apirilak 23
- COVID-19 / Koronabirusa. Hernani: 44 positibo (guztira).
– Batzorde informatzaileak, modu telematikoan, berriro martxan.
– Asteroko azoka, soilik elikagaien salmentarekin.

apirilak 26
- COVID-19 / koronabirusa. Hernani: 46 positibo (guztira).
– Alarma egoera berriro luzatzen da, oraingo honetan, maiatzaren 10 arte; hori bai, baldintzak arinduta: haurrek, segurtasun neurriak mantenduz, eta kontrolpean, etxetik ateratzeko aukera izango dute.
– "Ametsen aireportua" Lizeaga auzoan.
- Beñat Iturriozen "Sans Nom Sarea" (Bigarren Mundu Gerran aliatuei laguntzeko Euskal Pirinioetan barrena egiten zen ezkutuko ihes sarea) dokumentalaren estreinaldia Kanaldude telebistan.

apirilak 28 abril
- COVID-19 / Koronabirusa.
– Pleno municipal, primero tras la declaración del estado de alarma ante la crisis sanitaria, también telemático. Haur eta nerabeen eskubideekiko prebentzio eta babes politikak sustatzeko proiektua. Zikuñagako ermita berreraikitzeko planaren behin betiko onarpena. Udal eraikinen garbiketa zerbitzuaren kontratua luzatzea...
– Odol emateko zita, segurtasun guztiekin, Ereñotzun, auzo etxean.

apirilak 30 abril
- COVID-19 / Koronabirusa. Hernani: 47 positibo (guztira).
– Mercado semanal, con productos exclusivamente de alimentación.
– La Federación Española de Rugby da por finalizada la liga, manteniendo la clasificación a fecha de suspensión de la competición: C.R. Hernani Elkartea desciende a División de Honor B.

MAIATZA / MAYO

- **COVID-19 / Koronabirusa.**
  – **Oferta online de** *Hernani kultura* **con el fin de dar voz a creadores hernaniarras y promover su trabajo.**
  – **Ariketa fisikoko klaseak Mañe i Flaquer plazan (Javi Zarallo).**
  – **Enplegu arloan eta dirulaguntzetan laguntzeko informazio eta aholkularitza zerbitzua martxan, internet bidez edo telefonoz (Beterri - Buruntzako Udalak).**
  – **Chillida Leku abre una tienda on-line.**
  – **Gaztelekua: aisialdirako proposamen ugari...**
  – **Hainbat ikasleren beharrak asetzen ditu Hernaniko Udalak, herriko ikastetxeekin eta KAXKARDI Elkaretarekin elkarlanean: ordenagailuak ikasleen etxetara eramatea, interneterako konexioa bermatzea, etxeko lanetan aparteko errefortzua ematea...**
- **"Guztion" egitasmoaren bigarren fasea martxan da; herriko lokal hutsak dinamizatzeko asmotan. Lokal huts horien jabeei zuzenduta, parte hartzeko izen emateko epea zabalik dago, maiatzaren 13 arte.**
- **Lankidetzarako (garapenerako lankidetzarako eta sentsibilizazio - hezkuntzarako) proiektuak gauzatu ahal izateko diru-laguntzak: 490.210 euro.**
- **AMHEReko Aïta Càmara senegaldarra hil da; heriotza ondoren sortu diren gastuei aurre egin ahal izateko, kanpaina jarri da martxan. Aberriratzea lortu da.**
- **Liztor beltzaren kabiak desaktibatzeko kanpaina martxa da.**
- **Hainbat soldata zor dizkiela eta, protestan hasi dira BEKABI II enpresako langileak.**
- **Iñaki Sanz de Murieta I. Concurso de Microrrelatos del Parque Nacional de Monfragüe sariaren irabazle: "Diente de León".**
- **Hilaren bukaeran, 1.053 langabe herrian.**

maiatzak 1
- COVID-19 / koronabirusa.
– Maiatzaren 1a, inoiz baino gehiago, "bizitza erdigunean". Sindikatuek "kapitalismoaren porrota" azpimarratzen dute. Arlo laboralean laguntza juridikoa eskaintzen du Kontrakantxa Gaztetxeak.
– Bingoa, sari eta guzti (DOBERA Euskara Elkartea).

maiatzak 2
- COVID-19 / koronabirusa. Hernanin 48 positibo (guztira).
– Deseskalatzearen 0 fasea. Alarma egoera maiatzaren 10 arte luzatuta, baldintzak arintzen doaz, eta helduek eta nagusiek ere, segurtasun neurriak mantenduz eta baldintzak betez, etxetik ateratzeko aukera izango dute.

maiatzak 3
- COVID-19 / koronabirusa.
– "Itsasontzien gerra" Lizeaga auzoan.

maiatzak 4 mayo
- COVID-19 / koronabirusa.
– Deseskalatzearen 0 fasea. Alarma egoera maiatzaren 10 arte luzatuta, baldintzak arintzen doaz... aktibitate ekonomikoa zabaltzen hasi da, eta hainbat denda eta... ateak irekitzen hasi dira.
– En esta nueva fase de desescalada, los centros de salud, entre ellos el de Hernani, realizarán las pruebas PCR con el fin de diagnosticar y aislar los nuevos casos que se presenten.
– Garbigunea, Ibarluze poligonoan, irekita.
– Zuzeneko hitzaldiak, on-line, KZgunean.

maiatzak 5 mayo
- COVID-19 / Koronabirusa.
– Sesión de donación de sangre, en el hogar del jubilado Goiz Eguzki.

maiatzak 7 mayo
- COVID-19 / Koronabirusa. Hernanin 49 positibo (guztira).
– Mercado semanal, con productos exclusivamente de alimentación.

maiatzak 8
- COVID-19 / koronabirusa. Hernanin 50 positibo (guztira).
– Hernaniko Udalak ordezkari politiko guztien artean adostutako *Ekintza plana* aurkezten du, COVID-19ak sortutako larrialdi sanitarioari aurre egiteko, eta jarduera ekonomikoa suspertzeko: guztira, 2,1 milioi euro.
– Kultur programazioa on-line. Musika: Ainara Ortega.

maiatzak 9
- COVID-19 / koronabirusa.
– Behemendi azoka ibiltaria Plaza Berrian; bost postu solilk.

maiatzak 10
- COVID-19 / koronabirusa.
– Alarma egoera maiatzaren 24 arte luzatuta.
– Agurra Lizeaga auzoan: pintxo-lehiaketa, vermuta, brindisa... eta *Pobre de mi* berezia.

maiatzak 11 mayo
- COVID-19 / koronabirusa.
– Deseskalatzearen 1 fasea. Alarma egoera maiatzaren 24 arte luzatuta; baldintzak arintzen doaz... aktibitate ekonomikoa zabaltzen hasi da, eta hainbat denda eta taberna (terraza) ateak irekitzen hasi dira; hamar laguneko taldeak elkartzeko aukera... eta herrian eta ingurukoetara joateko baimena badago. Se vuelven a ofrecer oficios religiosos.
– Se reparten mascarillas y gel desinfectantes a los comercios y establecimientos hosteleros que abran sus puertas, hasta agotar existencias (Hernaniko Udala - BERRIAK).

maiatzak 12 mayo
- COVID-19 / koronabirusa.
– FFFM Fondo Foral de Financiación Municipal.
Los ayuntamientos guipuzcoanos dispondrán de 107 millones menos en 2019; Hernani: - 2,934.966,58 euros.
– Erizaintzaren Nazioarteko Eguna. Babesa erakusteko pankarta osatzen dute Gaztelekuan

maiatzak 12 / 14
- COVID-19 / koronabirusa.
  - Ordenagailua hobeto erabiltzeko gakoak, gazteentzako ikastaroak.

maiatzak 13
- Hacienda Foral inicia la declaración de la renta mecanizada en los locales de Latsunbeberri auzoa.
- COVID-19 / koronabirusa.
  - Kultur programazioa online. Literatura: *Zaintza, euskal emakume idazleen ahotsetan* (Kattalin Miner).

maiatzak 14 mayo
- Martin Zabaleta, junto a Pasang Temba, alcanzó, hace 40 años, la cima del Everest.
- COVID-19 / koronabirusa. OSAKIDETZA deja de facilitar datos por municipios, únicamente comunicará los nuevos positivos; hasta la fecha se han dado 55 en Hernani.
  - Ostegunetako feria, segurtasun neurri berriekin: postuen artean, 6 metroko tartea; elikagaien postuak, Urbieta kalean; landareenak, Latsunbeberriko kirol pistan. Odutegia: 08.00 - 15:00.
  - "Haurren sexualitateak" hitzaldia *Zoom* plataforma bidez (Nerea Sancho, Arremanitz; Hernaniko Udala - Berdintasun Kontseilua - *Plax!* Zerbitzua - Tratu Onen herria).

maiatzak 15 mayo
- COVID-19 / koronabirusa.
  - Udaleko *hhz* zerbitzua berriro irekita (ordutegi murriztuta, 09:00 - 13:00), hainbat neurri hartura segurtasuna bermatzeko: aurretik hitzordua eskatuta, banaka... .
  - Gaztelekua. Ante el Día Internacional contra la fobia LGTB (17 mayo), entrevista a Egoitz Arbiol Albeniz (*Hiruki Iarroxa*).
  - Kultur programazioa on-line. Antzerkia: *Hitzen distira* (Miren Gojenola).

maiatzak 16
- COVID-19 / koronabirusa.
  - Gaztelekua. Edari energetikoen inguruko saio telematikoa.

maiatzak 17 mayo
- COVID-19 / koronabirusa.
  - Gaztelekua. Día Internacional contra la fobia LGTB. Homofobia eta transfobiaren aurkako meme lehiaketa, instagramen bidez (Egoitz Arbiol Albeniz, *Hiruki Iarroxa*).

maiatzak 18 mayo
- COVID-19 / koronabirusa.
  - Deseskalatzearen 1 fasea. Alarma egoera maiatzaren 24 arte luzatuta; baldintzak arintzen doaz... probintzia osoan barrena mugitzeko aukera zabaldu du Eusko Jaurlaritzak.
  - Hilerria, berriro irekita; ordutegia: 08:00 - 13:00.
  - Tamaina handiko hondakinak jasotzeko zerbitzua, berriro martxan.
  - Visitas virtuales, a través de su web y redes sociales, a Chillida Leku.
- Patxi Ruiz presoaren aldeko, eta presoen egoera salatzeko, elkarretaratzea plazan; zortzi egun daramatza gose eta egarri greban Murcia II espetxean. Hurrengo egunetan ere, kontzentrazioak egiten dira.

maiatzak 19
- COVID-19 / koronabirusa.
  - Inicio de entrenamientos individuales en el frontón Galarreta (Oriamendi 2010).

maiatzak 20 mayo
- COVID-19 / koronabirusa.
  - Gaztelekua. Iniciativa, vía instagram, sobre hábitos de consumo juvenil. Drogen kontsumoaren prebentzioaren lanketa (Ai Laket!)
  - Kultur programazioa on-line. Ipuin kontaketa: *Apaxi.*

maiatzak 21 mayo
- Asier Ezeiza *Xaxi* preso hernaniarra aske; ia hamabi urte eman ditu preso Frantzian eta, azken hilabetetan, Espainian.
- COVID-19 / koronabirusa.
  - Alarma egoerak irauten duen bitartean, aire librean eta espazio itxietan, eta distantzia mantentzen ezin denean, maskarillak derrigorrezkoak.
  - El mercado semanal en Urbieta kalea y pista deportiva de Latsunbeberri (08:00 - 15:00).

maiatzak 22 mayo
- Biodibertsitatearen Nazioarteko Eguna; Urumeako bailaran kontserbaziorako benetako egitasmoak eskatzen dituzte hainbat ikertzailek.
- COVID-19 / koronabirusa.
  - BERRIAK Elkarteak irekita izan diren komertzioei eskerrak ematen dizkie: COVID-19aren eraginez ezarritako alerma egoeran ere "herriko komertzio asko lanean aritu direlako ateak itxi gabe".
  - Kultur programazioa on-line. Bideo-dantza (Arantza Iglesias - Jokin Labaien).
  - El Ayuntamiento inicia las devoluciones de las cuotas por los servicios suspendidos con motivo de la crisis sanitaria: Musika Eskola, Biteri kultur Etxea, polideportivo, Kantuz Eskola, Udal Euskaltegia...

maiatzak 23
- COVID-19 / koronabirusa.
  - Jarduera fisikorako (oinezkoek eta txirrindulariek jarduera fisiko eta kirola egiteko) lehentasunezko hiru gune egokitzen ditu Udalak, Urbieta kalean, Sagastialde auzoan eta Akerregi poligonoan.

maiatzak 25 mayo
- COVID-19 / koronabirusa. Hernanin izan dira 60 positibo.
  - Deseskalatzearen 2 fasea. Alarma egoera ekainaren 7 arte luzatuta; baldintzak arintzen doaz... Se eliminan las franjas horarias para paseos y hacer deporte, manteniéndose una franja especial para mayores y personas de riesgo. Ostalaritza eta jatetxeetako barruko espazioak irekiko dira edukiaren %50era, baita elkarte gastronomikoak ere...
  - DBH4, Batxiler eta Lanbide Heziketako eskolak buelt<eko aukera, Hernanin Lanbide Heziketako ikasleak soilik bueltatzen dira klasetara (Institutuak ekainaren 3tik aurrera, errefortzu klaseak eta selektibitatea prestatzeko).
  - Maiztasun handiagoa autobus lineetan.

maiatzak 26 mayo
- COVID-19 / Koronabirusa.
  - Erabilgarri daude hainbat kirol instalazio: skate pista, aire libreko pilotalekuak, tenis pista...
  - Pleno municipal, nuevamente telemático. 2020-2025 aldirako giza baliabideen Plan estrategikoa. COVID-19aren eraginez, 2020ko aurrekontuaren exekuzioa, eta hainbat tasa aldatzeko proposamena... Eta bi mozio (EH Bildu / EAJ): Udalen finantziaziorako Gipuzkoako Foru Aldundiaren murrizketari buruzkoak.

maiatzak 27
- COVID-19 / koronabirusa.
  - Bigarren *Tratu Onen* Foroa: "Behar indibidualetatik, behar kolektiboetara" (Arremanitz).
  - Kultur programazioa on-line. Poesia: "Nire oinen atzetik" (Morau).

maiatzak 28
- COVID-19 / koronabirusa.
  - Ostegunetako azoka, segurtasun distantziak bermatzeko, gune desberdinetan; postu gehiago (guztira 16) Urbietan eta Latsunbeberrin (elikagai eta landareak), eta Zinkoenean eta Gudarien plazan (arropa eta gainerakoak).
  - AEK - Zilegi Eskola. "Nola pentsatzen du bertsolariak?" saioa on-line.

maiatzak 29
- COVID-19 / koronabirusa.
  - Kultur programazioa on-line. Musika: Xabier Solano.
  - Preso politikoen eskubideen aldeko kontzentrazioa Gudarien plazan (Hernaniko preso eta iheslarien senide eta lagunak).
  - Normaltasuna bueltatzen ari da herriko elkartetara; Peña Otaño irekia, segurtasun neurriak errespetatuz.

maiatzak 30
- COVID-19 / koronabirusa.
  - Mendekoste Jai "sinbolikoak" Etxeberri - Florida auzoan.

EKAINA / JUNIO

- **Mikel Insaustik eginiko bidaiak eta esperientziak biltzen duen "Viaje al centro de mis sueños" liburua salgai.**
- **IBERPAPELek 6,03 milioi euro irabazi ditu urteko aurreneko 6 hilabetetan; hala ere, %53 egin du behera, 50 eguneko geldialdiaren ondorioz.**
- **Hilaren bukaeran, 1.117 langabe herrian.**
- **COVID-19 / Koronabirusa.**
  - **Ez-ohiko diru-laguntzak (525.000 euro) autonomoentzat eta mikroenpresa edo enpresa txikientzat (Hernaniko Udala). Bonificaciones también, para los negocios que tuvieron que parar por la pandemia.**
  - ***#eustsihernaniri* bono kanpaina abian (Hernaniko Udalak - BERRIAK Elkartea), saltokietan eta ostalaritzan erostera animatzeko. Toman parte 153 comercios y bares; y se venden 5.294 bonos, que reportan 358.421 euros.**
  - **KZ Guneak on-lineko hitzaldi eta zerbitzuak ematen jarraitzen dute.**
  - **Ekaineko programazio telematikoa Gaztelekuan.**
  - **Abian da "Erresistentzia kutxa" kanpaina, etxeko langileei laguntza emateko (AMHER - SOS Arrazakeria - Mugimendu Feministak): Hernaniko 10 emakumeei lagundu zaie.**
  - **Hernaniko sagardotegi gehienek ateak irekitzen dituzte, talde txikietan eta segurtasun neurriak bermatuz. Udan ere, eskaintza bereziak.**
  - **El Ayuntamiento anuncia nuevos criterios a la hora de organizar, y cobrar, los servicios y cursos a organizar de cara al curso 2020/21: se establecen bonificaciones en las tasas, y eliminará el pago único a comienzo de los cursos.**
- **Udaleko Jarduera Fisikoa eta Kirola Sailak Hernani ezagutzeko jolasak prestatu ditu, haurrentzat eta helduentzat.**
- **Baratze parkean izena emateko epea irekita, hilaren 11 arte. Azkenean, eskatzaileen artea, zozketa egiten da uztailaren 30ean (72 baratze).**

ekainak 1 junio
- Atletismo pista, eta ingurua, berritzeko obrak hasi dira (*HERNANI erabaki /decide*)
- COVID-19 / koronabirusa.
  - Deseskalatzearen 2 fasea. Alarma egoera ekainaren 7 arte luzatuta; baldintzak arintzen doaz... Kultura eta aisialdiko jarduerak martxan, edukiera murriztuarekin: liburutegia irekita, aurretiko zita eskatuta eta segurtasun neurriekin.
  - Normaltasuna garbigunetan, asteburuetan ere irekita.
  - Se retoman las medidas de control de aparcamientos regulados (sistema OTA).
  - Elkarte gastronomikoak ere, irekitzen hasi; baita Mendiriz Mendiko bulegoa ere.

ekainak 2
- COVID-19 / koronabirusa.
  - Deseskalatzearen 2 fasea. Alarma egoera ekainaren 7 arte luzatuta; baldintzak arintzen doaz... Ereñotzuko Auzo Udaleko bulegoa, berrito irekita (astearte eta ostegunetan).
  - Udal zerbitzu batzuk, berriro indarrean: Plaza Berriko komunak irekita, hiribusa zerbitzua berreskuratuta, kaxkoko zamalanak berriro arututa...
- Odola ematek zita Goiz Eguzkin.

ekainak 3
- COVID-19 / koronabirusa.
  - Kultur programazioa on-line. Ipuin kontaketa: Beatriz Egizabal - Kontukantoi.
  - Bigarren *Tratu Onen* Foroa: "Zaintzei aurpegia aldatuz, zaintzak berrantolatzera" Biteri kultur etxean (Arremanitz).

ekainak 4
- Hernanin, azkenekotan, izandako eraso sexualak ("erasotzaileak gure komunitatekoak direla") publikoki salatzeko, kontzentrazioa Tilosetan (Hernaniko Koordinadora Feminista). La Ertzaintza investiga esos ataques tras la presentación de denuncia.

ekainak 5
- COVID-19 / koronabirusa.
  - Kultur programazioa on-line. Antzerkia: *Vito Rogado.*
- Preso politikoen eskubideen aldeko kontzentrazioa Zinkoenean (Hernaniko preso eta iheslarien senide eta lagunak).

ekainak 6
- Hernaniar bat salatuta Areson (Nafarroa) hondakinak modu ilegalean botatzeagatik.

ekainak 8 junio
- COVID-19 / koronabirusa. Izandako positiboak: 61.
  - Deseskalatzearen 3 fasea. Alarma egoera ekainaren 19 arte luzatuta; baldintzak arintzen doaz... EAEko hiru lurraldeen arteko mugikortasuna berreskuratzen dugu. Apertura progresiva de las instalaciones deportivas municipales: apertura de gimnasio del polideportivo, con aforo reducido (30%), cita previa, en turnos de 90 minutos... y manteniendo medidas de seguridad. Segurtasun neurri arinagoak ostalaritza eta dendetan.
  - Cursos de coayuda a comerciantes y hosteleros de la localidad (Hernaniko Udala / BERRIAK). Una segunda jornada se celebra el 10 de junio. También, en septiembre y noviembre.
  - Comienzan los entrenamientos colectivos en Galarreta (ORIAMENDI 2010).

ekainak 10
- Alkoholiko Anonimoen Santa Barbara Taldeak, 85 urte.
- COVID-19 / koronabirusa.
  - Kultur programazioa on-line. Bertsolaritza: *Bertso zahar eta berriak, auskalo zeinek egina* (Unai Agirre - Eñaut Agirre).

ekainak 11 junio
- Osteguneroko azoka Urbieta kalera eta Latsunbeberriko kirol pistara bueltan.
- Euskal Sagardoa. Acto de presentación de la cosecha 2019 en Chillida - Leku.

ekainak 12
- COVID-19 / koronabirusa. Izandako positiboak: 63.
- Kultur programazioa on-line. Argazki erakusketa birtulala: "Suzko irudiak" (Nagore Legarreta).
- Preso politikoen eskubideen aldeko enkartelada Gudarien plazatik abiatuta (Hernaniko preso eta iheslarien senide eta lagunak).

ekainak 13 junio
- Se cumplen 50 años de la apertura del frontón de Galarreta, *erremontearen katedrala.*
- COVID-19 / koronabirusa.
  - *Hernani Sanjoanak 2020* bertan behera. Hernaniko Udal Musika Bandaren *Preludioa* plazan, Plaza Berrian, Zinkoenean, *Oblato*sen, Karabel auzoan, Zikuñaga auzoan, Portu auzoa eta Elizatxo auzoan. Hernani Musika Eskola Publikoko DAKAPO Abesbatza, eta akordeoi orkestra, zaharren egoitzan, Txantxillako plazan eta Biteri plazan. Udal Txistulari Banda, Gabriel Celayan plazan, Florida auzoan eta Etxeberri auzoan.
  - San Antonio Jai "sinbolikoak" Ereñotzun. Balkoiak kolorez apainduta... txistularien diana, meza, eta bertsolariak bailaran zehar.
  - Comienzan a celebrarse los funerales aplazados por el confinamiento.

14 junio
- Vecinos del casco histórico denuncian comportamientos "inadecuados" durante el fin de semana, consideran que no se han cumplido las normas...

ekainak 15 junio
- COVID-19 / koronabirusa.
  - Apertura de las piscinas del polideportivo, con cita previa y limitación de aforo; y reanudación de cursos (5) al aire libre.
- Piragua ikastaroak (ekainaren 19 arte), 12 - 17 urteko gazteentzat (Hernaniko Udala).

ekainak 17
- DOBERA Euskara Elkartearen urteroko batzarra Biteri kultur etxean.

ekainak 18 junio
- COVID-19 / koronabirusa. Izandako positiboak: 64
- Paco Goya, 14 urtez Goiz Eguzkiko lehendakaria izandakoa, hil da.
- Remonte. Presentación en Galarreta del Torneo 50 Aniversario.

ekainak 19 junio
- COVID-19 / koronabirusa.
  - Alarma egoera bertan behera geratu da. Arranca la "nueva normalidad" controlada: mascarillas, distancia de 1,5 metros y aforos limitados.
  - Kultur programazioa on-line. Musika: Ainhoa Larrañaga.
  - El Ayuntamiento anuncia que extremará los controles para evitar aglomeraciones en las próximas fechas "festivas"; los taberneros de la localidad reafirman su compromiso de control de aforos en el interior de sus establecimientos.
    No se pude beber en la vía pública, y están prohibidas las quedadas y botellones.
- Ikasturtearen agurra, segurtasun neurriak mantenduz,
  Inmakulada ikastetxean. Aurrerantzean Aratz ikastetxea izango du; berrikuntza honekin batera zentroa "erabat" aldatu nahi da, eta Hernanira hurbiltzea eta herriko jendea zentrora gerturatzea.
- "Etxean geratu naiz, orain kalera aterako gara" lelopean mobilizazioak eta manifestazioa, bizitzari lehentasuna ematea eskatzeko, osasuna eta zerbitzu sozialak indartuz, lana berrantolatuz... (Euskal Herriko Eskubide Sozialen Karta).
- Preso politikoen eskubideen aldeko kontzentrazioa Zinkoenean
  (Hernaniko preso eta iheslarien senide eta lagunak).
- Santa Barbarako "Yogui errenate" bidean eskalatzea debekatuta dago, bertan kumatzen baitute espezie mehatxatuek.

ekainak 20 junio
- COVID-19 / koronabirusa.
  - *Hernani Sanjoanak 2020* bertan behera, horien ordez, "Kulturaz gozatu, elkar zaindu". Reapertura de Chillida - Leku, con un espectáculo de danza para celebrar el solsticio: "Iceberg" (Myriam Pérez Cabazón; Chillida - Leku Museoa / Hernaniko Udala); los hernaniarras tendrán preferencia, para ellos serán 300 de las 400 entradas.
- Remonte. Torneo 50 Aniversario en Galarreta, que reabre sus puertas con un torneo de parejas (los partidos se jugarán a 35 tantos). Irudi ikusgarriak eskaintzen ditu ETBK: erremontistek kamara eramaten dute kaskoan

ekainak 22 junio
- Pentsiodunen elkarretaratzeak bueltan, udaletxeko arkupetan eta beharrezko segurtasun neurriak hartuta.
- Instituciones penitenciarias anuncia el traslado del preso hernaniarra Garikoitz Arruarte de la cárcel de Almería a la de Soria.

ekainak 23
- 20 urte Hernaniko KRONIKAk aurreneko alea argitaratu zela.
- *Lehenbailehen ekarri behar ditugu* lelopean manifestazioa, Gudarien plazatik abiatuta.

ekainak 23 - 25 junio
- COVID-19 / koronabirusa.
  - *Hernani Sanjoanak 2020* suspendidos ante la imposibilidad de mantener las medidas de seguridad: se programarán distintas actividades culturales... Horien ordez, "Kulturaz gozatu, elkar zaindu". Kartelaren egilea: Nagore Ruiz de Arbulu zen. Prohibidas las hogueras de la noche de San Juan.

ekainak 23
  - *Hernani Sanjoanak 2020* bertan behera; "Kulturaz gozatu, elkar zaindu".
  - Alkatearen agurra streaming bidez. Omenezko suziriak auzoetan. Udal Txistulari Banda, Udal Musika Banda eta Hernani Musika Eskola Publikoko musikariak... *Epa Txiki. Demode Quartet* kiroldegiko pistan. Udal Txistulari Banda eta Udal Musika Banda kaleetan eta auzoetan.

ekainak 24
  - *Hernani Sanjoanak 2020* bertan behera; "Kulturaz gozatu, elkar zaindu".
- ... Udal Txistulari Banda eta Udal Musika Banda kaleetan eta auzoetan...
  Bertso jaialdia Atsegindegi plazan (Hernaniko Bertso Eskola).
  Xabi Solano Maiza + Kilimak kiroldegiko pistan.

ekainak 25
  - *Hernani Sanjoanak 2020* bertan behera; "Kulturaz gozatu, elkar zaindu".
- *Munduko musikak* Atsegindegi plazan (AMHER). *Bitartean* kiroldegiko pistan.

ekainak 23 - 24 / 26
- COVID-19 / koronabirusa.
  - Egitarau kulturala Kontrakantxa gaztetxean, segurtasun neurriak mantenduz.

ekainak 23
- Bertso-afaria.

ekainak 24
- Mus Txapelketa.

ekainak 26
- *Madarikatuon* poesia errezitaldia.

ekainak 24
- San Joan eguneko meza nagusia.

ekainak 24 - 25
- COVID-19 / koronabirusa.
  - DOBERA Euskara Elkartea. Ikasturte bukaerako zita telematikoak. Mintzodromoa, eta ardo - dastatzea.

ekainak 25
- COVID-19 / koronabirusa.
  - Biteri kultur etxeko zenbait zerbitzu irekita: ikasgela, erakusketa gela eta liburutegia, udako ordutegian.
- Meza Elorrabiko zubian, duela 42 urte hil ziren herritarrak gogoan dituztela
- GAZTEA Maketa Lehiaketa. Entzulearen *GazteBizHitza* Saia *Kilimak* talde hernaniarrentzat.

ekainak 26
- Larriko gaixorik dauden presoei buruzko materiala salgai, eta presoen eskubideen aldeko gizakate ibiltaria, Plaza Berritik abiatuta (SARE - ETXERAT).

ekainak 27
- COVID-19 / koronabirusa. Izandako positiboak: 66.

ekainak 28
- LGTBQI+ Harrotasun / Sexu Askapenerako Nazioarteko Eguna dela eta, adierazpena instituzionala. *Urrezko Hirukia* Saria Kattalin Miner hernaniarrentzat "Moio. Gordetzea ezinezkoa zen", liburua idaztegatik (EHGAM Euskal Herriko Gay-Les Askapenerako Mugimendua).

ekainak 29
- Pelota. II. Zikuñaga Papelera Torneoa (CD Hernani). Finalak, uztailaren 25ean.

29 junio - 24 julio
- Gaztelekua. Diversidad de actividades para jóvenes de entre 12 - 17 años, con medidas especiales de seguridad.

ekainak 30 junio
- Udaleko Osoko Bilkura, berriro ere, udaletxeko pleno aretoan (segurtasun neurriak bermatu nahian, 11 zinegotzi soilik). Mª Jesus Egidoren (PSE-PSOE) zinegotzia izateri uko egiteko idatzia. Dos mociones, la presentada por el colectivo ORAIN ARDURA centrada en el destino de partidas para hacer frente a necesidades sociales producidas por la pandemia, y la de SOS Arrazakeria, sobre la situación que vive el colectivo de inmigrantes tras la crisis sanitaria.

- **Hernaniko Gaztelekua. Hainbat ekintza 12 - 17 urte bitarteko gazteentzat, berdintasuna bermatuz, eta segurtasun neurriak betez.**
- **IBERPAPEL estrena sus nuevas instalaciones en la Papelera Guipuzcoana de Zicuñaga.**
- **Ave Maria parkeko basoa "aldi baterako" itxiera eskatzen du EAJ/PNVk: "artseniko eta plomoak eragindako kutsadura maila, baimendutakoaren gainetik dagoelako, eta haur eta gazte ugari ibiltzen direlako bertan". Uztailean, azkenean, sartzea galarazi egiten da.**
- **Dicersas actividades en Chillida Leku museoa: clases de yoga entre esculturas, atardeceres musicales...**
- **Udalekuak, aurrenekoz, Martindegi auzoan.**
- **XVII. Iurretako Literatura Lehiaketa irabazi du Iñigo Legorburuk: "Epaile epaitua".**
- **Igandeetan, abuztua barne, Txistulari Banda kaxkoan eta herriko auzoetan.**
- **Udaleko Zerbitzu Sozialak-ek klinikako laguntzaileen 20 plaza jabetzan betetzeko deialdia onartu du.**
- **COVID-19a / Koronabirusa.**
  - **Sentsibilizazio kanpaina, herritarrei eta ostalaritza sektoreari zuzendua, neurri higieniko - sanitarioak modu egokian betetzeko.**
  - **Consecuencia de la crisis provocada por el COVID-19, son 641 los trabajadores en ERTE en Hernani, sobre 10.187 trabajadores en activo (6,29%).**
  - **Urruneko hitzaldiak, *YouTube*n bidez, KZ Gunean**
- **Hernanin 1.107 langabe daude, eta uztailean zehar 756 kontratu berri egin dira.**

uztailak 1
- COVID-19 / koronabirusa.
  - Kanpoko jolas igerilekuak ireki dira, segurtasun neurriak bermatuta: bi txanda egongo dira, goizez edo arratsaldez; aforoa murriztuta...
- Haur, nerabe eta gazteentzako udako kirol ikastaroak, aire librean edo kiroldegian: piragua, tiroa, skate, parkour...

1 - 15 julio
- Udalekuak / Colonias de verano para nacidas/os en los años 2012 – 2013.

uztailak 2
- COVID-19 / koronabirusa. Izandako positiboak: 67.
- Uda Kulturala Ereñotzun (OLAK Auzo Elkartea). Bertso saioa: Maialen Lujanbio, Amets Arzallus, Eli Pagola eta Unai Iturriaga.

uztailak 3
- Eusko Legebiltzarrerako hauteskundeak, 2020 uzt. 12. EAJ-PNVko ordezkariak (Iñigo Urkullu eta Arantxa Tapia) Akarregi poligonoan.
- Preso politikoen eskubideen aldeko kontzentrazioa Zinkoenean (Hernaniko preso eta iheslarien senide eta lagunak).
- Uda Kulturala Ereñotzun (OLAK Auzo Elkartea). *En Tol Sarmiento* musika taldea.

uztailak 3 - 4
- *Zinea kalean* Atsegindegi plazan: "Leo da Vinci, Monalisa misioa" - "Los miserables".

uztailak 4 julio
- Auzo Udaleko Batzarra Ereñotzun, frontoian: futbol zelaia eraberritze egitasmoa.
- "Kaiolak suntsitu" aurkezpena Urumea HerriGunean.
- Pilotarien Batzarra: Endika Barrenetxea galardonado, al ser el ganador del Campeonato Individual de Remonte 2019.

uztailak 6 - 24 julio
- Kirol udalekuak / Colonias deportivas.

uztailak 7 julio
- Suelta de salmones en el Urumea, en la zona de Elorrabi (Diputación Foral de Gipuzkoa).
- Odola emateko zita, oraingoan ere Goiz Eguzkin.

8 julio
- Se entrega en la comisaría de la Ertzaintza de Hernani el autor (de 17 años de edad) de la agresión y apuñalamiento de una joven en Eibar (7 julio).

uztailak 9
- Eusko Legebiltzarrerako hauteskundeak, 2020 uzt. 12. Pintadas contra el PNV en varias calles de la localidad; udal talde politiko guztiak bat kontrako adierazpenarekin. EH Bilduko gazteen argazkia (ERNAI) eta ekitaldia (Oihana Etxeberria eta Juan Karlos Izagirre) Tilosetan.
- Yoga saioa Ave Maria parkean (Josune Eizmendi).

uztailak 10
- Preso politikoen eskubideen aldeko enkartelada Gudarien plazatik abiatuta (Hernaniko preso eta iheslarien senide eta lagunak).

uztailak 11
- Bigarren eskuko azoka Urbieta kalean.
- "Uda Hernanin programazioa". Hernaniko Udal Musika Bandaren *udako kontzertu berezia* (hainbat bakarlarirekin) Atsegindegin.
- Uda Kulturala Ereñotzun (OLAK Auzo Elkartea). Zinea: *Small foot.*

uztailak 12 julio
- Eusko Legebiltzarrerako hauteskundeak: 15.798 hernaniarras están llamados a las urnas. Cambios en los colegios electorales a causa de la emergencia sanitaria: cambio de ubicaciones y reorganización de mesas para evitar aglomeraciones (la pista del polideportivo, colegio electoral).
- "Desobedientzia" kale irakurraldia Milagrostik abiatuta.
- Xaboi tailerra Urumea HerriGunean.

uztailak 13 julio
- COVID-19 / koronabirusa. Izandako positiboak: 68.
- Aprobados, en asamblea celebrada en Biteri kultur etxea, los estatutos de la Mancomunidad Beterri, agencia comarcal de Donostialdea que, tras ser ratificados por los Ayuntamientos de los Andoain, Urnieta, Astigarraga, Lasarte-Oria, Usurbil y Hernani, espera crearse oficialmente a finales de 2020, comienzos de 2021, y cuya sede estará en Hernani.

uztailak 14 julio
- Istripu kimikoen simulazioa Electroquímica Hernani enpresan.
- Detenidos en Hernani una mujer de 49 años y un varón de 44, acusados de traficar con drogas.

uztailak 16
- COVID-19 / koronabirusa.
  - Musukoa erabiltzea derrigorrezkoa da, kalean eta espazio itxietan, pertsonen arteko distantzia edozein izanda ere.
- Uda Kulturala Ereñotzun (OLAK Auzo Elkartea). Antzerkia: *Vademeku* (Debote Enbote konpainia).
- *Laburbira*, 9 film labur (horietako bat Beñat Iturriotzena: "Gau beltza"), Biteri kultur etxean (DOBERA Euskara Elkartea).
- Osteguneko azoka, postu guztiarekin, Urbieta kalean.

16 - 19 julio
- Proyecciones de películas de cine independiente en Chillida Leku.

16 - 30 julio
- Udalekuak / Colonias de verano para nacidas/os en los años 2010 - 2011.

uztailak 17 julio
- COVID-19 / koronabirusa. Izandako positiboak: 70
- Gaztelekua. Kamiseta eta poltsa tailerra(k).
- Preso politikoen eskubideen aldeko kontzentrazioa Zinkoenean (Hernaniko preso eta iheslarien senide eta lagunak).

uztailak 18 julio
- COVID-19 / koronabirusa. Positiboen datuen bilakaeraren aurrean:
  - Bertan behera geratu dira Hernaniko eta Ereñotzuko udaleku irekiak eta kirol udalekuak. Baita Gaztelekuak antolatutako ekintzak ere.
  - Eguneko zentroa itxita.
  - Zaharren egoitzan bizi direnek ezin dute kalera atera, eta bisitak pertsona bakarrera mugatuta.
- "Izan bidea" dinamikaren harira, presoen aldeko mendi martxa (ERNAI).
- Remonte. Final del Torneo 50 Aniversario, en Galarreta: Urriza - Zubiri txapeldun!
- "Uda Hernanin programazioa". Haur antzerkia: "Crusoe" (Markeline konpainia) Atsegindegin.
- Uda Kulturala Ereñotzun (OLAK Auzo Elkartea). Zinea: *Green Book.*

18 julio / 22 agosto
- Taller(es) de fotografía (Nagore Legarreta) en Chillida Leku, taller de rayogramas para reflexionar sobre la relación entre escultura y luz.

uztailak 18 - 19
- Belagua - Santa Engrazi - Belagua mendi irteera (Mendiriz Mendi).

uztailak 19
- "Uda Hernanin programazioa". Haur antzerkia: "Crusoe" (Markeline konpainia) Atsegindegin.

uztailak 20 julio
- COVID-19 / koronabirusa.
  - "Izan aktibista", Hernaniko ostalari eta merkatariei laguntzeko kanpaina abian: taberna eta jatetxetan banatzen dituzten boletoen bitartez herriko merkatari eta artisauen produktuak zozketatuko dira (Hernaniko Udala - BERRIAK). Megazozketa, irailaren 3an.
- Hernaniko Udala. Kultur jardueretarako diru-laguntzak eska daitezke, abuztuaren 19 arte.
- Premios *Talento Gastro.* Entre los finalistas, Basqueland Brewing Company (Talento Emprendedor).

uztailak 21
- Itxaso Zaldua preso ohia atxilotua Auzitegi Nazionalaren aginduz; 2001eko hilketa batekin zerikusia duelakoan. Atxiloketa salatzeko, manifestazioa. Baldintzarik gabe, kartzelara, Topaseko espetxera (Salamanca). Horren harira, Udal Gobernu Taldearen adierazpena.

uztailak 22
- COVID-19 / koronabirusa. Izandako positiboak: 71.
- BEKABI SL enpresaren jokabidea salatzeko, kontzentratzera deitzen dute langile ohiek.

uztailak 23
- COVID-19 / koronabirusa. Izandako positibioak: 72.
- Uda Kulturala Ereñotzun (OLAK Auzo Elkartea). Antzerkia: "Zoaz pake santuan" (Txalo Produkzioak).

uztailak 23 - 25
- Presoen eskubideen aldeko *Bizikleta itzulia* (SARE); uztailaren 23an Lekunberritik Hernanira.

uztailak 24 julio
- COVID-19 / koronabirusa. Izandako positibioak: 74.
- Preso eta iheslarien eskubideen aldeko kontzentrazioa Zinkoenean (Hernaniko preso eta iheslarien senide eta lagunak).
- "Uda Hernanin programazioa". Kontzertua Atsegindegi plazan: Ainhoa Larrañaga: "Eskuminak".

uztailak 25
- COVID-19 / koronabirusa. Izandako positibioak: 77.
- "Uda Hernanin programazioa". "Eskulturak betetzea" dantza tailerra (Myriam Pérez Cabezón) Chillida Lekun.
- Pelota. II. Zikuñaga Papelera Torneoko finalak: bederatzi txapela pelotari hernaniarrentzat

uztailak 26
- COVID-19 / koronabirusa. Positibioak: 78.

uztailak 27
- COVID-19 / koronabirusa.
  - Oarso kaleko etxebizitza - bloke bat konfinatua, bertan positibo batzuk izan ondoren. 22:00-23:00.

uztailak 28
- Fernando Ros hil zela, 34 urte omenaldi - Iore eskaintza Antziolako Bidebieta plazako monolitoan.

uztailak 29
- Espainiako Espetxeetako Erakundearen Idazkaritza Nagusiak iragartzen du lau presoren gerturatzea; horien artean, Oihane Bakedano, Jaen II espetxetik, Logroñokora (irailean beteko du ezarritako zigorra).

uztailak 30 julio
- COVID-19 / koronabirusa.
  - EAEko tabernek, beste segurtasun neurriez gain, 01:30etan itxita (Eusko Jaurlaritza, Osasun Saila), eta ezin dute ireki goizeko 6ak arte. Beste neurri bereziak beilatokietan, hiletetan, ezkontzetan...
- Alerta laranja beroagatik.
- Ciclista herido grave (fallece el 1 de agosto) en atropello ocurrido en la carrretera GI-3410 (Hernani - Goizueta).
- *Udan kulturaz blai.* "Ehiztari ehizatua" antzerki familiarra Ibarrolaburu plazan, Portu auzoan.

30 - 31 julio
- Concierto(s) de *Izaro* en Chillida Leku.

uztailak 31
- Preso eta iheslarien eskubideen aldeko kontzentrazioa Gudarien plazan (Hernaniko preso eta iheslarien senide eta lagunak).

- **LurraldeBus amplia los horarios de sus servicios, durante agosto, en Buruntzaldea.**
- **Iñaki Sainz de Murietak beste bi liburu kaleratu ditu: "Zaldien koba" eta "Suaren zeremonia" ("Kanideren abenturak" kolekzioa).**
- **EUSKARALDIA. Hernanin, 50 entitatek eman dute izena.**
- **Berritze lanak bukatuta, atletismo pista berriro irekita.**
- **Gipuzkoako Foru Aldundiak 74.000 euro bideratuko ditu Beterri eskualdean ekonomia suspertzeko, krisialdiak enpleguan eta jarduera ekonomikoan izan duen eragina arintzea du helburu.**
- **Hobekuntzak egin dira Ave Maria parkeko haur-jolas eremuan.**
- **Hernanin 1.152 langabe daude, eta abuztuan zehar 521 kontratu berri egin dira.**

abuztuak 1
- *Uda Hernanin*: "Erik eta Win" bertso-antzerkia Atsegindegin.

abuztuak 2
- COVID-19a / Koronabirusa. Casos positivos acumulados: 79.

abuztuak 3
- COVID-19 / Koronabirusa.
  - Reapertura de los centros de día. Abuztuaren 11tik aurrera, egoitzetako erabiltzaileak kanpora atera ahalko dira.

abuztuak 4 agosto
- COVID-19a / Koronabirusa. Casos positivos acumulados: 80.

abuztuak 4 - 27
- "Euskalnafarrak naziotik estatura" erakusketa Biteri kultur etxean (Hernani Errotzen).

abuztuak 5
- Berritze lanak bukatuta, atletismo pistak berriro irekita.

abuztuak 5 - 7
- Udako zinemaldia Atsegindegi plazan (Potemkin Taldea).

abuztuak 6
- Alerta horia beroagatik.

abuztuak 8 agosto
- Mercado de segunda mano en Urbieta kalea.
- Erremontea. Buruz Buruko KUTXABANK 2020 Torneoa martxan da Galarretan.
- *Uda Hernanin*: "Lurra eta bidea" musika emanaldia (Maria Berasarte) Atsegindegin.

abuztuak 9 agosto
- COVID-19 / Koronabirusa. Datos generales acumulados (OSAKIDETZA).
  - Positivos acumulados: 87.
  - Fallecimientos: 3.

abuztuak 13
- COVID-19a / Koronabirusa.
  - Hondakinen kudeaketa berezia mantentzen da, berrogeialdian dauden etxebizitzetan.
- Zirko emanaldia Ibarrolaburu plazan, Portu auzoan.

abuztuak 14
- *Uda Hernanin*: "Panoli karabeta" (Ganso & Cia) haur antzerkia Atsegindegin.
- Preso eta iheslarien eskubideen aldeko enkartelada Gudarien plazatik abiatuta (Hernaniko preso eta iheslarien senide eta lagunak).

abuztuak 15
- Pagoagara mendi martxa eta bazkaria (Gazte Asanblada - Gazte Koordinadora Sozialista).
- Urnietara irteera, Gudarien plazatik (AMHERreko Bolondres Taldea).

abuztuak 17 agosto
- COVID-19a / Koronabirusa. Casos positivos acumulados: 88.
  - *Osasun larrialdia* dekretatu du Eusko Jaurlaritzak; edukiera murrizten dira hainbat leku eta jardueretan, eta ordutegiak mugatuko dira, besteak beste.

abuztuak 19 agosto
- COVID-19a / Koronabirusa. Casos positivos acumulados: 91.
- *Abisu horia tenperatura altuengatik.*

abuztuak 20 agosto
- COVID-19a / Koronabirusa. Casos positivos acumulados: 95.

abuztuak 21 agosto
- COVID-19a / Koronabirusa. Casos positivos acumulados: 99.
  - Neurri bereziak igerileku irekietan; aurrerantzean 3 txanda egingo dira, besteak beste. Adinekoen egoitzan, egoiliar bakoitza pertsona bakar batek bisitatu ahal izango du.
- *Uda Hernanin*: "Tonbola" antzerki-obra (Hika Teatroa) Atsegindegin.

abuztuak 22
- *Uda Hernanin*: "Argiaren bila" argigrama lantegia (Nagore Legarreta) Chillida Lekun.

abuztuak 24 agosto
- COVID-19 / Koronabirusa. Casos positivos acumulados: 114.

abuztuak 25 agosto
- COVID-19 / Koronabirusa. Casos positivos acumulados: 115.

abuztuak 26 agosto
- COVID-19 / Koronabirusa. Casos positivos acumulados: 122.
- 37 urteko gizon bat labankadaz zauritutа Gartzia Goldaratz kalean. Hiru gizon, bat adingabea, atxilotuak. Los tres ingresan en prisión.

abuztuak 27 agosto
- COVID-19 / Koronabirusa. Casos positivos acumulados: 128.

abuztuak 28 agosto
- COVID-19 / Koronabirusa. Casos positivos acumulados: 139.
- Okupazioaz, jabetza pribatuaz... eta beste hainbat gai Kontrakantxa gaztetxean.
- *Uda Hernanin*: "Basoa" dantza-emanaldia (Dantzaz Konpainia) Atsegindegin.
- Preso eta iheslarien eskubideen aldeko kontzentrazioa Gudarien plazan (Hernaniko preso eta iheslarien senide eta lagunak).

abuztuak 28 - 29
- *Uda Hernanin*: "Izarren behaketa, pertseidak" (ARANZADI Zientzia Elkartea) Chillida Lekun.

abuztuak 29
- Euskal presoen egoera salatzeko, "Izan bidea" ekimenaren baitan, Astigarragarantz mendi martxan Gudarien plazatik abiatuta.

abuztuak 31 agosto
- COVID-19 / Koronabirusa. Casos positivos acumulados: 153.
  - Adinekoen egoitzan positibo bat agertu da. Hernaniko Udalak, OSAKIDETZA eta Foru Aldundiarekin elkarlanean, neurriak hartu ditu eta protokola martxan jarri du: positibo eman duen egoiliarra beste zentro batera eramanda, langile eta egoiliar guztiei PCR proba egingo zaie... Se suspenden las visitas de familiares al centro y las salidas de los residentes; suspendido también el servicio de comedor social.

- **COVID-19 / Koronabirusa.**
  - **Hernani solidarioa ha ayudado a 31 familias durante la pandemia.**
  - **Googleren 5.000 dolarreko diru-laguntza jasoko du Urumeako KRONIKAk, COVID-19aren pandemian zehar "funtsezko funtzioa" bete duela eta.**
- **Pilota denboraldia bukatuta, hernaniarrek 9 txapela irabazi dute, eta 21 finala jokatu.**
- **"Hernani en movimiento" es el tema de las fotografías a ilustrar el calendario municipal de 2021; se podrán presentar instantáneas hasta el 16 de octubre, vía telemática. Guztira 82 argazki aurkeztu dira eta, 13 izan dira sarituak (saritu bakoitzeko 40 euroko erosketa txartela jasoko du irabazleak). Sari banaketa, azaroaren 25ean Biteri kultur etxean.**
- **La artista hernaniarra Azucena Vieites expone sus proyectos más significativos en la Bienal de Berlín, primera artista vasca en hacerlo.**
- **Urriaren 30 arte eska daitezke ur eta hondakinen tasak eta IBI zerga ordaintzeko laguntzak.**
- *Kromiki* **Lehiaketa adin guztientzako sortzaileentzat martxan, "euskal kultura, sorkuntza eta irakurzaletasuna sustatzeko" (DOBERA Euskara Elkartea). Lanak aurkezteko epea: urriaren 23. Irabazleak: Valentina Linares, Nahia Goikoetxea eta Leire Etxeberria.**
- **Kezka, Urumea bailaran udan zehar erabilera masiboaren ondorioz sortutako zaborragatik eta arazoengatik. Hernaniko Udalak, Ereñotzuko Auzo Udalak eta Gipuzkoako Foru Aldundiak elkarlanean dira "jendea kontzientziatzeko, eta natur ondareari garrantzia emateko".**
- **Reapertura del bar en el Hogar del Jubilado Goiz Eguzki, y de varios servicios.**
- **Ignacio Aldecoa Saria, Uxue Apaolazarentzat, ipuin sorta bat idazteko; proposamena abenduaren 31rako gauzatu behar du.**
- **Se retoman los trabajos de revisión del protocolo de acogida a personas recién llegadas al municipio (Área de Interculturalidad, Ayuntamiento de Hernani). Se convocan reuniones varias para valorar, informar y profundizar en las nuevas mejoras a aplicar en el protocolo.**
- **Talleres de estimulación musical temprana dirigido a niñas/os de 0 - 3 años, y "Erritmoa naiz" para acercar a personas mayores a estilos musicales contemporáneos en Biteri kultur etxea (KAXKO Elkartea).**
- **Hernanin 1.056 langabe daude, eta uztailean zehar 708 kontratu berri egin dira.**

irailak 1 septiembre
- COVID-19 / Koronabirusa. Casos positivos acumulados: 157.
  - Beste positibo batzuk adineko egoitzako egoiliar artean.
- Odola emateko hitzordua Goiz Eguzkin.

irailak 1 - 15
- "Respect" olio eta akuarela erakusketa Biteri kultur etxean: Soraya Garcia Suarez.

irailak 2 septiembre
- COVID-19 / Koronabirusa. Casos positivos acumulados: 166.
  - Kutsatutako 29 pertsona (18 egoiliar + 11 langile) antzeman dira (guztira) adineko egoitzan.

irailak 3 septiembre
- COVID-19 / Koronabirusa. Casos positivos acumulados: 192 (+26).
  - Herriko ostalari eta merkatarien kontzentraziorako deialdia, Gudarien plazan: "Garaia iritsi da planto egin eta gu entzuteko".
- Feria de Stock.

irailak 4 septiembre
- COVID-19 / Koronabirusa. Casos positivos acumulados: 200 (+8).

5 septiembre
- El hernaniarra Bingen Zupiria, nuevamente consejero de Cultura y Política Lingüística, y nuevo Portavoz del Gobierno Vasco.
- Sacramento de Confirmación en la parroquia San Juan Bautista.

irailak 7 septiembre
- COVID-19 / Koronabirusa. Casos positivos acumulados: 220 (+20).
  - Aurreneko kasu detektatu zenetik, 38 pertsonek eman dute positibo adinekoen egoitzan: 26 egoiliar + 12 langile.
- Hainbat ekitaldi, eta bazkaria, ekaineko festen ordez, Osiñagan (Osiñagako Auzo Elkartea).
- Berrogei (40) urte, Miguel Mari Arbelaitz eta y Luis Mari Elizondo tiroz hil zutela.

irailak 7 - urriak 31
- COVID-19 / Koronabirusa.
  - *#eustsihernaniri* bono kanpaina berri bat martxan (Hernaniko Udala - BERRIAK Elkartea), saltokietan eta ostalaritzan erostera animatzeko. Toman parte 170 negocios; y se repartirán 6.000 bonos.

irailak 8 septiembre
- COVID-19 / Koronabirusa. Casos positivos acumulados: 231 (+11).
  - La residencia de ancianos Santa Mª Magdalena acumula 40 casos (29 usuarios + 11 trabajadoras/es). Fallece una residente de 103 años.

irailak 9 septiembre
- COVID-19 / Koronabirusa. Casos positivos acumulados: 237 (+6).
  - Eskola desberdinetako gurasoen bilera udaletxeko arkupetan, irakaskuntzarako espazio irekien erabilerari buruz hitz egiteko, beharrak zehazteko eta Udalarekin hitzordua adosteko.
- Tertulia literaria en Biteri kultur etxea - Presentación del nuevo curso: "Leonora" (Elena Poniatowska) y "Muerte en Venecia" (Thomas Mann).

irailak 10 septiembre
- COVID-19 / Koronabirusa. Casos positivos acumulados: 243 (+6).
  - Dos (2) nuevos positivos, ya son 31, entre los usuarios de la residencia de ancianos Santa Mª Magdalena; el centro es el que mayor incidencia por COVID-19 presenta en la segunda oleada de la pandemia.
  - Herriko ostalariek deituta, pairatzen ari diren egoerari irtenbide bat eskatzeko, plazatik abiatuta, kazerolada eta kale buelta.
- "Vademekum" kale ikuskizuna Ereñotzun.
- "Desmontando la pandemia" hitzaldia Atsegindegi plazan (Asier Galan, Esna Hernani Antolakundea).

irailak 11 septiembre
- COVID-19 / Koronabirusa. Casos positivos acumulados: 251 (+8).
  - Dos (2) nuevos positivos, ya son 33, entre los usuarios de la residencia de ancianos Santa Mª Magdalena.
- Preso eta iheslarien eskubideen aldeko enkartelada Gudarien plazatik (Hernaniko preso eta iheslarien senide eta lagunak).

irailak 12 septiembre
- COVID-19 / Koronabirusa. Casos positivos acumulados:
  - Fallece otro residente de la residencia de ancianos Santa Mª Magdalena. Son 34 los casos positivos (acumulados) detectados en la residencia.
- Bigarren eskuko azoka.
- II Elkartasun Pedalkada, presoen aldeko bizikleta igoera Gudarien plazaraino (*Izan bidea* Ibiltarien Sarea).
- Herriko anfibio eta narrastiak ezagutzeko irteera (ARANZADI Zientzia Elkartea, Kirola et Jarduera Fisikoa Saila).
- Sacramento de Primera Comunión en la parroquia San Juan Bautista.
- *Pirritx, Porrotx eta Marimototsen* emanaldia Atsegindegi plazan ("Hernani" Musika Eskola Publikoa).

irailak 13 septiembre
- Sacramento de Bautismo en la parroquia San Juan Bautista.
- Cuatro heridos tras colisionar dos vehículos en la GI-3410, a la altura de Fagollaga; es necesaria la presencia de los bomberos para liberar a uno de los ocupantes.

irailak 14 septiembre
- COVID-19 / Koronabirusa. Casos positivos acumulados: 263.

irailak 15 septiembre
- COVID-19 / Koronabirusa. Casos positivos acumulados: 269.
  - Hezkuntza. Ikasturte berriari aurre egiteko hartutako neurriak eskasak direlako, sindikatu guztiek deituta, grebarako deialdia: herriko hainbat ikastetxetan, jarraipen handia.
  - Son 39 los casos acumulados en la residencia de Ancianos Santa Mª Magdalena.
- *Energia Argitu* programa. Energia modu eraginkorrean erabiltzen ikasteko tailerra Biteri kultur etxean (Hernaniko Udala - Gipuzkoako Foru Aldundia).
- *Emakumeen euskal literatura ikuspegi feministatik* mintegia (Kattalin Miner) Biteri kultur etxean. Ikasturte berriaren aurkezpena.

irailak 16 septiembre
- COVID-19 / Koronabirusa. Casos positivos acumulados: 273.

16 / 19 septiembre
- Amancio Prada / *Juan Sebastián Jazz* (Iñaki Salvador + Alexis Delgado) en el 20 Aniversario de Chillida - Leku.

irailak 17 septiembre
- COVID-19 / Koronabirusa. Casos positivos acumulados: 293 (+12).
  - Dos (2) nuevos fallecimientos en la residencia de ancianos; los casos activos son 36.
- Jornadas "Poesia y pensamiento" (Editorial Balea Zuria) en Zabalaga, Chillida Leku: conferencia + recital poético.
- "Osasuna eta elektromagnetismoa" hitzaldia (Asier Arregi) Atsegindegi plazan (*Esna Hernani*).
- Antzerkia Biteri kultur etxean: *Ene ba!* (Txalo Produkzioak).

irailak 18 septiembre
- COVID-19 / Koronabirusa. Casos positivos acumulados: 296 (+3).
  - Un nuevo fallecimiento en la Residencia de Ancianos Santa Mª Magdalena; los positivos activos son 35.
  - Osasungintzako langileen mobilizazio, sindikatuek deituta: "kalitatezko osasungintza publikoaren eta langileen eskubideen alde". Hernaniko anbulatorioko langileen protesta "lehartuta eta baliabiderik gabe" ari direla salatzeko.
- Presentación de la web www.hernanioroimena.eus que recoge información sobre victimas hernaniarras de violaciones de derechos humanos padecidas desde la Guerra de 1936, durante el franquismo y relativas a la memoria más reciente (hasta 2018).

- Espainiako Espetxe Erakundeetako Idazkaritzak onartzen du Gorka Loran preso hernaniarra Algecirastik (1.100 kilometro) Dueñasera (Palencia, 310 kilometro) gerturatzea: 2003an atxilotua, hiru laurdenak beteak ditu.
- *Ez dugu izaterik aske haiek gabe... Amnistia osoa.* "Kartzelaren inguruko hitzaldia, eta bertso-afaria Kontrakantxa gaztetxean.
- Pilota. Ioritz Arrieta hernaniarra, Espainiako Txapelketako finalerdian, Iruñean.
- Preso eta iheslarien eskubideen aldeko kontzentrazioa Zinkoenean (Hernaniko preso eta iheslarien senide eta lagunak).

irailak 18 - urriak 16
- "Zura" egurrezko eskulturen erakusketa (Gotzon Huegun) Biteri kultur etxean.

irailak 19
- Muniskuegainako multzo megalitikora irteera (Gipuzkoako Parketxe Sarea Fundazioa).
- Nazioarteko eta Euskal Sagardoaren dastatzea Atsegindegi plazan (Euskal Sagardoa Jatorri Deitura).
- Hernaniko Udal Musika Bandaren kontzertua Karabel auzoan.
- *Oreka TX*en kontzertu-emanaldia Atsegindegi plazan.

irailak 20 septiembre
- COVID-19 / Koronabirusa.
- Dos (2) nuevos fallecidos en la Residencia de Ancianos Sta. Mª Magdalena. Desde que se dieron los primeros casos de COVD-19 en la segunda ola, desde el 11 de agosto, son cinco (5) los fallecidos en Hernani. Los casos activos, 33.
- Neska* Gazteen Topaketak Urumea HerriGunean.
- Artisau Azoka Atsegindegi plazan (Gabiltza Elkartea).
- Pilota eta pala partidak kiroldegiko frontoian.
- *Maurizia naz* dantza-emanaldia Atsegindegi plazan (Aukeran Dantza Konpainia).

irailak 21 septiembre
- COVID-19 / Koronabirusa. Casos positivos acumulados: 316.
- Kiroldegiko aldagelak, irekita.
- Concentración ante los juzgados de Donostia por la reclamación presentada por la familia de un extrabajador de Pedro Orbegozo – ACENOR, enfermo de cáncer por contacto prolongado durante su vida laboral con el amianto (ASVIAMIE).

irailak 22 septiembre
- COVID-19 / Koronabirusa. Casos positivos acumulados: 321 (+5).
- Son 26 los casos positivos activos entre los residentes del la Residencia de Ancianos Sta. Mª Magdalena.
- Ipuin kontaketa (Maite Franco) Biteri kultur etxean.
- Literatura solasaldia - Ikasturte berriaren aurkezpena, udal liburutegian: "Hildakoek ez dute hitz egiten" (Arthur Schnitzler).
- Oihane Bakedano preso hernaniarra, aske; 18 urte eman ditu espetxetan. COVITE denuncia la realización de un "ongi etorri".

irailak 23 septiembre
- COVID-19 / Koronabirusa. Casos positivos acumulados: 322 (+1).
- Son 25 los casos positivos activos entre los residentes del la Residencia de Ancianos Sta. Mª Magdalena. Fallece una persona acogida en la residencia.

irailak 23 / 25
- EUSKARALDIA Biteri kultur etxean (DOBERA Euskara Elkartea): "Euskararen bidegurutzetik" (Kike Amonarriz) liburuaren aurkezpena / "Gorria" Bertso-dantza emanaldia.

irailak 23 / 29 septiembre
urriak 7 / 14 / 21 / 28
- (In)Migrazinea zikloa. Zine eta eztabaida(k), topaketa(k) Biteri kultur etxean: "El médico africano" / "Manzanas, pollos y quimeras" / "Green Book" / "O los tres o ninguno" / "The big sick" / "Diamantes negros" (AMHER / Goiz Eguzki / Plaza Feminista / Gaztelekua).

irailak 24 septiembre
- COVID-19 / Koronabirusa. Casos positivos acumulados: 324 (+2).
- Cinco (5) residentes de la Residencia de Ancianos Sta. Mª Magdalena superan la enfermedad.
- Solasaldia, "herritarron biltzarra" Atsegindegi plazan (Esna Hernani Taldea).
- Kontaiguzu ondarea! (Ondarearen Europako Jardunaldiak) - OndarHernani. Hernaniko Ondarea ezagutarazten hasi. *ondarea.hernani.eus* web gunearen aurkezpen-hitzaldia Biteri kultur etxean.

irailak 25
- Preso eta iheslarien eskubideen aldeko kontzentrazioa Gudarien plazan (Hernaniko preso eta iheslarien senide eta lagunak).

irailak 26 septiembre
- COVID-19 / Koronabirusa. Casos positivos acumulados: 325 (+1).
- Un nuevo fallecimiento en la residencia Sta. Mª Magdalena; 16 los casos positivos activos.
- Mugarri Festa.
- Auzo Batzarra Ereñotzun.
- Gaztelekua martxan da, ikasturte berriko aurreneko zita.
- Erremontea. Buruz Buruko KUTXABANK 2020 Torneoko finala Galarretan: Urriza txapeldun!

irailak 27 septiembre
- COVID-19 / Koronabirusa.
- Son 15 los casos positivos activos en la residencia de ancianos Sta. Mª Magdalena.

irailak 28 septiembre
- COVID-19 / Koronabirusa. Casos positivos acumulados: 332 (+7).
- "Pentsio duinen aldeko borroka" egiteko, herriko pentsionisten zita plazan.

irailak 29 septiembre
- COVID-19 / Koronabirusa. Casos positivos acumulados: 335 (+3).
- Marta Igarriz Izeta preso hernaniarra aske; 15 urte eman ditu hainbat kartzeletan.
- Udal Osoko Bilkura. Mª Jesus Egidok (PSE-PSOE) zinegotzia izateri uko egin ondoren (ekainak 30), Jesus Mari López izango da zinegotzi berria. El Ayuntamiento da a conocer que la pandemia ha reducido notablemente sus ingresos. Hale ere, 2021ean ez da zerga eta tasen igoerarik izango, hobariak eta diru-laguntzak bai, izango dira. Oinarrizko Lanbide Heziketako heziketa-zikloak emateko eskumena luzatzea... Eta hainbat mozio.

irailak 30 septiembre
- COVID-19 / Koronabirusa. Casos positivos acumulados: 338.
- Son 16 los casos positivos activos en la residencia Sta. Mª Magdalena.
- "Defentsak indartzeko eskura dauzkagun landareak" hitzaldia Atsegindegi plazan (Clara Gutierrez Arana).
- FurgoBaratza Baratze Parkean.

irailak 30 - urriak 2
- *Hitz-Andana*, hitzaren inguruko jaialdia Biteri kultur etxean: "Esnatu naiz" kabareta (Andoni Mutiloa, Elur Etxea Konpainia + Amancay Gaztañaga) - "Errimak bi oinetan" dantza eta bertsoak (Haatik Konpainia) - "Nola gorde errautsak kolkoan eztulik egin gabe" poesia + musika + irudiak (Miren Agur Meabe, *Amorante* eta Aitor Gametxo).

- **Martxotik irailera arte, 3.061 ERTE (alde baterako enplegu-erregulazio espediente) egin dira Hernanin.**
- **Gimnasia ikastaroak helduentzat martxan (Goiz Eguzki - Hernaniko Kiroldegia). Martxan dira ere kiroldegiko eta Biteriko ikastaroa eta kurtsoak.**
- **Curso de** *Mindfulnes* **(Danel Iñurrategi) durante los meses de octubre - noviembre.**
- *Urban Art*: **La obra "María Jabea" de Víctor Goikoetxea en la muestra que con motivo de las Jornadas de Patrimonio se celebra en Versalles (Francia).**
- **EUSKARALDIA -** *Euskara ari du!* **ekimena. Hernanin, 164 entitatek izena eman ondoren, norbanakoen txanda. Banderatxoak eta txapak salgai, ekimena ikusgarriagoa egiteko.**
- **Hildako errautsak gordetzeko, 108 kolunbario hilerrian.**
- *Passport* **kanpainaren barruan (Gipuzkoa Turismoa), Iñigo Legorburuk narrazioa sari bat irabazi du: "Big brother".**
- **Inicio de la campaña de vacunación de la gripe, que debido a la situación pandémica generada por el COVID-19, será con cita previa y en varias fases y en distintos puntos de vacunación ajenos a la red del servicio vasco de salud (Osakidetza). En Hernani, en el polideportivo.**
- **REPSOL abre en Hernani su primera "gasinera" vasca en Euskadi para repostado de gas natural vehicular (GNV).**
- **Konponketa lanak Atzieta kaleko haur parkean.**
- **Mintzalagun egitasmoa martxan da (DOBERA Euskara Elkartea).**
- **Hernaniko** *Basqueland Brewing* **Espainiako garagardogile onena, 2017 eta 2019an bezala.**
- **Soldatak zor dizkiela eta, protestan jarraitzen dute BEKABI II enpresako langileek.**
- **Txakurrentzako gune berri bat Iturmendi auzoan.**
- **Herriko elikadura burujabetza sustatzeko, 50.000 euroko diru-laguntza poltsa, herriko nekazarientzako.**
- **Bertsotan aritzeko ekimena berri bat martxan jarri du Hernaniko Bertso Eskolak, KRONIKAren bidez.**
- *Jario* **izeneko hileroko komunikabide berri bat kaleratu du Gazte Asanbladak.**
- **Errigora ekimenaren saskiak ("***Nafar hegoaldeko uzta euskarari puzka***" kanpaina) eska daitezke, interneten bidez, azaroaren 12 arte. Eskatutakoa azaroaren 27an banatuko da.**
- **Hernanin 1.012 langabe daude.**

urriak 1 octubre
- COVID-19 / Koronabirusa. Casos positivos acumulados: 340 (+2).
- Neska mutilentzat pala ikastaroak martxan dira, kiroldegiko frontoian.

urriak 2 octubre
- COVID-19 / Koronabirusa. Casos positivos acumulados: 343 (+3).
- Son 9 los casos positivos activos en la residencia Sta. Mª Magdalena.
- Martxan da Ereñotzuko Gazte Txokoa.
- Preso eta iheslarien eskubideen aldeko kontzentrazioa Zinkoenean (Hernaniko preso eta iheslarien senide eta lagunak).
- Biteriko zinema denboraldiaren hasiera.

urriak 3
- Kontaiguzu ondarea! (Jornadas Europeas de Patrimonio) - OndarHernani. Dando a conocer el Patrimonio de Hernani. Visita comentada a la iglesia parroquial San Juan Bautista.
- Presoen eskubideen aldeko "izan bidea" dinamikaren baitan, Euskal Herriko tontorretara igoerak eguraldiagatik atzeratuta; horren ordez, argazkia Gudarien plazan.

urriak 4
- III. DENONTZAT Race hesi lasterketa Landaren.

urriak 5 octubre
- COVID-19 / Koronabirusa. Casos positivos acumulados: 347.

urriak 6 octubre
- COVID-19 / Koronabirusa. Casos positivos acumulados: 349.
- Odol emateko zita Goiz Eguzkin.

urriak 7 octubre
- COVID-19 / Koronabirusa. Casos positivos acumulados: 359.
- Odol emateko zita Ereñotzun, auzo etxean.

urriak 8 octubre
- COVID-19 / Koronabirusa. Casos positivos acumulados: 363.
- Son 8 los casos positivos activos en la residencia Sta. Mª Magdalena.
- *Beterri Saretuz* programa. Beterri - Buruntza eskualdean parte-hartzean oinarritutako enpresen ekosistema sustatzeko jardunaldi berri bat (dagoeneko beste bi egin dira, aurenekoa otsailean) ITUROLA Elkarlan Sorgunean.
- *Lightroom* eta *Photoshop* ikastaroak, interneten bidez (Nagore Legarreta).

urriak 8 - 9 / 14 / 16
- *Tratu Onen (g)unea* kanpaina, aurkezpena(k): azokan - Plaza Berrian / Ereñotzun / Tilosetan.

urriak 9 octubre
- COVID-19 / Koronabirusa. Casos positivos acumulados: 365.
- Preso eta iheslarien eskubideen aldeko enkartelada Gudarien plazatik abiatuta (Hernaniko preso eta iheslarien senide eta lagunak).

urriak 10
- Lapurreta saiakera kaxkoko denda batean, lapurra atxilotua.
- Buruntzara mendi martxa (Kontrakantxa Gaztetxea).
- Mercado itinerante (BEHEMENDI) en Plaza Berria.
- Bigarren Eskuko Azoka Urbieta kalean.

urriak 12 octubre
- Igorin eta Akola inguruko trikuharrietara irteera gidatua (BEHEMENDI).
- Harriatsu eskolako ikasle ohien topaketa; Karmen Iradi omendua.
- Se reanudan las misas de la tarde en la parroquia San Juan Bautista.
- "Espainiar erreinuak duen izaera koloniala salatzeko", *Ospatzeko ezer ez* dagoela eta, bilkura Plaza Berrian.

urriak 13 octubre
- COVID-19 / Koronabirusa. Casos positivos acumulados: 382.
- Se reabre la oficina de Atención a la Ciudadanía del Ayuntamiento (hhz) los martes y jueves a la tarde, concertándose previamente, al igual que en el horario de mañana, cita previa.

- *Emakumeen euskal literatura ikuspegi feministatik* mintegia (Kattalin Miner) Biteri kultur etxean: "Atertu arte itxaro" (Katixa Agirre).

urriak 13 - 14 / 20
- *"Berrituz, elkarrekin garatu"* elkar laguntza eta elkar ikasketa saioak, herriko merkatari eta ostalarientzat ITUROLA Elkarlan Sorgunean (Aran Erasun, Hernaniko Udala).

urriak 14 octubre
- COVID-19 / Koronabirusa. Casos positivos acumulados: 388.
- Larregain - Akola bidean lanak direla eta, bidea bi astetan moztuta.
- Tertulia literaria en Biteri kultur etxea: "Cuando sale la reclusa" (Fred Vargas).

urriak 15 octubre
- COVID-19 / Koronabirusa. Casos positivos acumulados: 395 (+7).
  - Tasa de incidencia COVID-19, casos por 100.000 habitantes: 274,82.
  - Son 4 los casos positivos activos en la residencia Sta. Mª Magdalena.
- Felipe D. M. amiantoak sortutako biriketako gaitzarengatik hil zen 2018an, eta senideek erreklamatzen duten kalte-ordainaren epaiketa dela eta, kontzentrazioa Donostiako epaitegien aurrean (ASVIAMIE). COFIVACASA eta SIDENOR kalte-ordain hori ematera kondenatuak.
- Martxan da Buruntzaldeko *Gazte Sortzaileak* dinamika, sortzaileen topagune eta elkar harremanak indartzeko gunea. Aurkezpena Atsegindegi plazan.

urriak 15 / azaroak 5
- EUSKARALDIA: "Euskara zorrotz, hizkera bizi" tailerra (Joserra Gartzia, DOBERA Euskara Elkartea - *Euskara ari du!*).

urriak 16 octubre
- COVID-19 / Koronabirusa. Casos positivos acumulados: 414.
  - Tasa de incidencia COVID-19, casos por 100.000 habitantes: 354,77.
- Kale Arte Sorkuntzarako diru-laguntzak, 2019. BekadunaK: "Belarribero, bai esan?" webseriea (Zehar Kableak Sormen Taldea) eta "Ibaia ez da toki bat" (Nagore Legarreta).
  - Futbola. Taldeen argazki ofiziala Zubipen (CD Hernani).
  - "Auskalo zeinek jarriak" emanaldia (Eñaut Agirre - Unai Agirre - Imanol Kamio) Ereñotzuko frontoian.
  - Preso eta iheslarien eskubideen aldeko kontzentrazioa Zinkoenean (Hernaniko preso eta iheslarien senide eta lagunak).
  - Maite Larburu musikari hernaniarra ("Hezurren azpian"), Espainiako Musika Independentearen (MIN) Sarietan finalista.

urriak 17 octubre
- COVID-19 / Koronabirusa. Casos positivos acumulados: 423.
  - Tasa de incidencia COVID-19, casos por 100.000 habitantes: 419,73.
- Kontaiguzu ondarea! (Ondarearen Europako Jardunaldiak) - OndarHernani. Hernaniko Ondarea ezagutarazten hasi. Kasko historikoan bisita komentatuak.
- Espetxeetako errealitatea ezagutzera emateko, hitzaldia Biteri kultur etxean (Hernaniko ERNAI).
- Zaintza ardurak dituzten emakumeei zuzenduta, *enpatia* tailerra (Elena Egiguren - Leire Inza) ITUROLA Elkarlan Sorgunean (AMHER - Hernaniko Udala).
- "Bertsoa sutan, sukaldaritza bertsoen bidez" (Andoni Egaña + Oihana Iguaran bertsolariak / Aitzol Zugasti + Maialen Cano sukaldariak) Chillida Lekun (Chillida Leku Museoa - Bertsozale Elkartea).

urriak 18 octubre
- COVID-19 / Koronabirusa. Casos positivos acumulados: 436.
  - Son 3 los casos positivos activos en la residencia Sta. Mª Magdalena.
- Elo (Monreal) gaztelura bisita gidatua (Hernani Errotzen).
- Udal Txistulari Bandaren diana berezia Ereñotzu auzoan.

urriak 19 octubre
- COVID-19 / Koronabirusa. Casos positivos acumulados: 446 (+10)
  - Tasa de incidencia COVID-19, casos por 100.000 habitantes: 494,68.
  - La Diputación Foral de Gipuzkoa acuerda con los ayuntamientos del territorio cederles el 40% de su capacidad de endeudamiento (80 millones de euros) para poder afrontar los gastos e inversiones necesarios para paliar las consecuencias de la pandemia.
- ATZEGIren kanpaina berriaren aurkezpena Biteri kultur etxean: "Zurekin gertu, urrutira iristen gara". Omenaldia egin nahi zaie 60 urteetan zehar elkartearen bizilagun izan diren pertsonei, eta gonbidapena luzatzen diote gizarteari laguntzen jarraitzeko.

urriak 19 - 23
- "Euskal Jantzika" erakusketa Biteri kultur etxean (San Joan Konpartsa), eta Ramon Garciaren hitzaldia (urriaren 22an).

urriak 20 octubre
- COVID-19 / Koronabirusa. Casos positivos acumulados: 453 (+7).
  - Tasa de incidencia COVID-19, casos por 100.000 habitantes: 519,66. Hernani en alerta roja.
- *Energia Argitu* programa. Etxebizitza birgaitzeko garaian eraginkortasun energetikoa hobetzeko tailerra Biteri kultur etxean (Hernaniko Udala - Gipuzkoako Foru Aldundia).
- *Recreo fotográfico* online tailerra, gazte eta helduei zuzenduta (Nagore Legarretak).
- Literatura solasaldia udal liburutegian, Biteri kultur etxean: "Gu orduko hauek" (Garazi Arrula).

urriak 20 / 31
- Bilera informatiboa Biteri kultur etxean, eta "Elkar ezagutzeko" ekintza, ikasturte hasiera emateko (KANIKA Aisialdi Taldea).

urriak 21 octubre
- COVID-19 / Koronabirusa. Casos positivos acumulados: 470 (+17).
  - Tasa de incidencia COVID-19, casos por 100.000 habitantes: 594,61.
  - Indiako COVID-19 larrialdiaren ondorioak arintzeko, familien osasun eta ekonomia beharrak asetzeko, I. *Sport Mundi Ongintzako Afaria* Chillida Lekun (Vicente Ferrer Fundazioa).
- Alerta haizegatik. Lizeaga auzoan, Urumea ikastolaren ondoan, zuhaitz bat erorita; arazoak Goizueta - Hernani errepidean.
- Gripearen txertoa Ereñotzuko Auzo Udaleko areto nagusian.
- Ikasturte hasierako batzarra (Gazte Asanblada).

urriak 22 octubre
- COVID-19 / Koronabirusa. Casos positivos acumulados: 479 (+9).
  - Tasa de incidencia COVID-19, casos por 100.000 habitantes: 619,60.
  - El Gobierno Vasco "recomienda" la limitación de movilidad y de encuentros sociales a máximo 6 personas, en los municipios en alerta por situación epidemiológica severa (entre ellos Hernani); y decreta, entre otros, el cierre de establecimientos hosteleros y comerciales (excepto los de primera necesidad)... a las 21:00 h. sin poder abrirse hasta las 06:00 h. Las sociedades, cerradas.
- *Enpresarean* Azoka ORONA IDeO eraikinean.
- Eskoletako jangeletako langileen greba, zerbitzua bermatzeko; Ereñotzuko Txirrita Eskolako komunitatearen atxikimendua.
- HAZILAN Programa martxan da, gazte enplegua sustatzeko (BETERRI - BURUNTZAko Udalak).
- "Expolio y ocupación" dokumentala (Andoni Lubaki), eta europar enpresek Saharar lurraldearenganako espolioaren berri Biteri kultur etxean (Fátima Elgalia Bidalla, aktibista saharauia).
- "Nafarroa, euskal estatua. Baina... zer dela eta, Erdi Aroko kontu bat 2020an?" hitzaldia Biteri kultur etxean (Iñigo Larramendi, Hernani Errotzen).

urriak 23 octubre
- COVID-19 / Koronabirusa. Casos positivos acumulados: 506 (+27).
  - Tasa de incidencia COVID-19, casos por 100.000 habitantes: 744,52.
  - Son dos (2) los casos positivos entre los residentes en la residencia Santa Mª Magdalena. Zerbitzu Sozialak Saileko langileen artean, kutsatuak, orotara, 23 izan dira.
- Lapurreta Harresi tabernako biltegian, Kale Nagusian.
- Karmelo Labaka biribilgunean, Montebideo eta Perkaiztegi kaleen artean, dauden zuhaitzak kentzeko lanak hasi dira, sustraiek espaloian eta bidegorrian kalteak eragin baitituzte.
- EUSKARALDIA: "Euskara zorrotz, hizkera bizi", hizkuntza - asertibitatea lantzeko tailerra (Gemma Sangines, DOBERA Euskara Elkartea – *Euskara ari du!*).
- Kontzertua Biteri kultur etxean: "Kostaldeko soinuak" (San Joan Konpartsa).
- Preso eta iheslarien eskubideen aldeko kontzentrazioa Zinkoenean (Hernaniko preso eta iheslarien senide eta lagunak).

24 octubre
- Paulo Errazkin (caserío Añarregi) cumple 100 años.

urriak 25 octubre
- COVID-19 / Koronabirusa.
  - Entran en vigor, tras publicarse en el BOPV, las nuevas medidas "recomendadas" y decretadas por el Gobierno Vasco ante la situación epidemiológica... Hernani, eremu gorrian... neurri zorrotzagoak ezarrita: bertan behera (azaroaren 5 arte) kiroldegiko eta Biteriko ikastaroak, edukiera %50era murriztuta... Udalak arduraz jokatzeko eskatzen die herritarrei.
  - Solo hay un caso positivo activo en la residencia Sta. Mª Magdalena.
- Rugby. C.R. Hernani Elkartea se juega frente a Les Abelles (Valencia), en Madrid, una plaza bacante en División de Honor A: 12 - 13 galdu eta gero, Ohorezko B mailan jokatuko du 2020/21 denboraldian.
- La Ertzaintza detiene a seis integrantes de una banda autora de numerosos robos en localidades de Gipuzkoa, entre ellas Hernani.

urriak 26 octubre
- COVID-19 / Koronabirusa. Casos positivos acumulados: 568.
  - Tasa de incidencia COVID-19, casos por 100.000 habitantes: 994,39.
  - Alarma egoera bi astez (maiatzera arte luza daiteke): etxeratze agindua 23:00etatik 06:00etara, eremu publiko zein pribatuetan, gehienez 6 pertsona elkartu ahal izango dira... eta ezin da Hernanitik atera.

urriak 27 octubre
- COVID-19 / Koronabirusa. Casos positivos acumulados: 579 (+11).
  - Tasa de incidencia COVID-19, casos por 100.000 habitantes: 984,36.
- Tras 24 años preso, libertad condicional para Fernando Alonso Abad, ex-trabajador de EGIN detenido en Hernani, donde residía, en agosto de 1996
- Udal Osoko Bilkura, berriko telematikoa: udal eraikinen garbiketa zerbitzuko kontratuen aldaketa.

urriak 28 octubre
- COVID-19 / Koronabirusa. Casos positivos acumulados: 596 (+17).
  - Tasa de incidencia COVID-19, casos por 100.000 habitantes: 1.039,32.

urriak 29 octubre
- COVID-19 / Koronabirusa. Casos positivos acumulados: 616 (+20).
  - Tasa de incidencia COVID-19, casos por 100.000 habitantes: 1.104,28.
  - La residencia Santa María Magdalena, libre de COVID-19.
  - Kiroldegiko eta Biteriko ikastaroak, berriro martxan, neurri berrietara egokituta.
  - Ante la limitación de movilidad desde otros municipios, Chillida Leku abre sus puertas gratuitamente a las/os vecinas/os de Hernani. En las dos primeras semanas más de 1.500 hernaniarras visitan el museo; en adelante las/os vecinas/os de localidades colindantes contarán con una rebaja del 50%.
- "Euskalnafarrak naziotik estatura" aurkezpen - hitzaldia Biteri kultur etxean (Beñi Agirre, Hernani Errotzen).

urriak 30 octubre
- COVID-19 / Koronabirusa. Casos positivos acumulados: 633 (+17).
  - Tasa de incidencia COVID-19, casos por 100.000 habitantes: 1.094,29.
- Emakumeon Antolakunde Sozialista sortu berria den taldearen aurkezpena Biteri kultur etxean: "Emakume langileon askapena gorputzea" du helburu (ITAIA).
- Preso eta iheslarien eskubideen aldeko kontzentrazioa Gudarien plazan (Hernaniko preso eta iheslarien senide eta lagunak).

urriak 31
- COVID-19 / Koronabirusa.
  - Osasuna eta eskubideak aldarrikatzeko, eta PCRekin amaitzeko, karabana – "manifa" Galarretatik Elgoibarrera.
- Haur antzerkia Biteri kultur etxean: "Loo" (Ponten Pie).
- Buruntzaldeako *Gazte Koordinadora Sozialista*ren aurkezpena, eta "ezarri nahi diguten erregimen sozial totalitarioaren aurka"ko kontzentrazioa Plaza Berrian.

- **"Emakumea eta espetxea" dinamika-zikloa: Hernaniko emakume presoei elkarrizketak, hitzaldia(k), informazio banaketa, idatziak... (SARE).**
- *Guraso talde bolondresa* **sortu da Hernanin, eskolen egoera dela eta laguntzeko: "eskola kalera atera", kanpoko espazioak ere erabili baitaitezke, "barruko gauzak erakusteko".**
- **Severino Vazquez Iglesiasek, Hernaniko Udal Musika Bandaren partaideak, agur esaten dio bere ibilbideari. Han sido 60 años vinculado a la Banda de Musica de Hernani.**
- **"Irakurketa erraza" egitasmoa abian jarri du DOBERA Euskara Elkarteak; euskararen erabilera sustatzeko asmoz.**
- **Tramite telematikoak indartzeko kanpaina abian jarri du Hernaniko Udalak.**
- **Estatu mailako saria jaso dute Aratz Ikastetxeak eta Adinekoen Egoitzak elkarlanean aurrera emandako "Adineko pertsonekin solasean" ekimenagatik.**
- **Naroa Saenz de Herediak (Hernani Institutua) hirugarren saria lortu du Argazki Geologikoen Lehiaketan (Zientzia Astea).**
- **Emakumeenganako Indarkeriaren Kontrako Eguna dela eta (azaroak 25), autodefentsa feminista saioak neskeentzat, eta maskulinitate tailerrak mutilentzat, online (Berdintasun Kontseilua - Hernaniko Udala).**
- **Más de 150 clubes, y entidades de deporte escolar reclaman al Gobierno Vasco la vuelta a los entrenamientos, entre otros del CD Hernani y Hernani Kirol Elkartea.**
- *Arte sorkuntzarako* **diru-laguntzak eskatzeko epea irekia, abenduaren 21 arte. Uxue Bereziartuarentzat da 2020ko deialdia, 2021ean burutuko duen lana: "Hamarratz" proiektua.**
- **Diputación retoma el proceso de concesión de líneas de LurraldeBus de/**

en Buruntzaldea; la nueva concesionaria gestionara las líneas que vienen cubriendo las empresas Garayar y Areizaga.
- **Eskola Agenda 21 zenak, izen berria hartu du:** *Eskola Agenda 2030*. **Ikasturteko gaia: lehorreko ekosistemetako bizitza.**
- **Kalean da** *Golazen*-**en 3. nobela, besteak beste, Alai Zubimendi ilustratzaile hernaniarraren lanak ikus daitezken argitalpenean.**
- **A raíz de una primera denuncia en la comisaría de la Ertzaintza de Hernani, identificados tres hombres por captar a menores en/para una red de pornografía.**
- **"Nire gorputzean bizi naiz" liburua kaleratu berri du Ainara Azpiazu "Axpi"k, Juan Kruz Igerabiderekin batera; ilustratzaile lanak egin ditu.**
- **Hernanin 960 langabe daude.**

azaroak 1 noviembre
- COVID-19 / Koronabirusa.
- Día de Todos los Santos. Protocolo de seguridad para evitar aglomeraciones en el cementerio municipal: entre el 31 de octubre y 2 de noviembre el aforo al cementerio será limitado, y el tiempo máximo de permanencia, 1 hora.

azaroak 2 noviembre
- COVID-19 / Koronabirusa. Casos positivos acumulados: 642 (+9).
- Tasa de incidencia COVID-19, casos por 100.000 habitantes: 1.219,21.
- Udaletxeko sailekin aurrez aurreko arreta (hitzorduak emanda eta segurtasun neurriak bermatuz) berreskuratu da; hala ere, posible den kasuetan, interneten bidez edo telematikoki erantzutea lehentasuna izatez jarraituko da.
- Patxi M.E. hernaniarrari amianto inhalatzeak eragin dio biriketako gaixotasuna dela eta, epaiketa Donostian.

azaroak 2 - 4 noviembre
- COVID-19 / Koronabirusa.
- Test (cribado) a la población de entre 13 - 40 años en el polideportivo. De las/los 6.500 hernaniarras llamadas/os a hacerse la prueba, asistieron 2.981 (46,65%), detectándose 51 positivos. Hernani participa en un estudio impulsado por la UPV/EHU para mejorar los criterios de rastreo, y pide la colaboración de las/los hernaniaras que se hayan hecho la prueba y hayan sido positivos, entre el 26 de octubre y 4 de noviembre.

azaroak 2 - 6
- *Mendizale Astea 2020* Biteri kultur etxean: proiekzioak... gazteei domina banaketa eta XLI. Argazki Lehiaketa (Mendiriz Mendi).

azaroak 3 noviembre
- COVID-19 / Koronabirusa. Casos positivos acumulados: 671 (+29).
- Tasa de incidencia COVID-19, casos por 100.000 habitantes: 1.329,14.
- "Burgesiaren hezkuntza kudeaketari planto" lemapean, kontzentrazioa BHI institutuaren aurrean (Buruntzaldeako Ikasle Abertzaleak).
- Extracción de sangre en Goiz Eguzki, con cita previa.
- Gaztelekua: *Tik Tok.*

azaroak 4 noviembre
- COVID-19 / Koronabirusa. Casos positivos acumulados: 697 (+26).
- Tasa de incidencia COVID-19, casos por 100.000 habitantes: 1.374,11.
- Gaztelekua: *Topagunea.*

azaroak 5 noviembre
- COVID-19 / Koronabirusa. Casos positivos acumulados: 724 (+27).
- Tasa de incidencia COVID-19, casos por 100.000 habitantes: 1.464,05.
- Sindikatuek deialdia eginda, greba eguna OSAKIDETZAn, osasun publikoaren egoera "larria" salatzeko.
- Hernaniko Udala. 2021eko aurrekontuen proposamenaren aurkezpena: nahiz eta 2020koekin alderatuta, 1,8 milioiko jaitsiera izan, zerbitzu sozialetan, murrizketarik ez.
- *Altxa!* Presentación de la iniciativa *Hamaika gara* en pro de un referéndum en Euskal Herria para decidir nuestro futuro, en el salón de actos del ayuntamiento.

azaroak 5 - 6
- Gaztelekua: *Zu protagonista!* bloga.

azaroak 6 noviembre
- COVID-19 / Koronabirusa.
- Tasa de incidencia COVID-19, casos por 100.000 habitantes: 1.429,07.

azaroak 7 noviembre
- COVID-19 / Koronabirusa. Casos positivos acumulados: 744 (+20).
- Tasa de incidencia COVID-19, casos por 100.000 habitantes: 1.464,05.
- Entra en vigor un nuevo decreto del Gobierno Vasco, adoptando medidas más restrictivas ante el avance de la pandemia: entre otras, cierre de la hostelería y toque de queda a las 22:00; inicialmente hasta finales de noviembre. Prorrogado hasta el 10 de diciembre.
- *"Non dago diru publikoa? Lehenik herria!"* lemapean, EAJ/PNVk egindako "antolakuntza" salatzeko (zerbitzu publikoak jomugan jartzeagatik), kontzentrazioa Zinkoenean (Hernaniko SORTU + ERNAI).
- Gaztelekua: Minigolf.
- "Ezarri nahi diguten erregimen sozial totalitarioaren aurka" eta "eskubide zibilak eta politikoak defendatzeko", kontzentrazioa Plaza Berrian (Gazte Koordinadora Sozialista).
- "Kontzertu bat bertsotan", Eli Pagola eta Manex Pagola anai arreben emanaldia (lehenengo diskaren aurkezpen - kontzertua) Ereñotzuko frontoian (OLAK Auzo Elkartea).

azaroak 8
- Gaztelekua: *Topagunea.*

azaroak 9 noviembre
- COVID-19 / Koronabirusa. Casos positivos acumulados: 820.
- Tasa de incidencia COVID-19, casos por 100.000 habitantes: 1.499,03.
- "Hausnarketa bateratua egiteko, egungo egoeraren eta sektorea bultzatzeko aukeren inguruan" aritzeko, bilera deitu die Udalak Hernaniko ostalariei. El Ayuntamiento solicitará al Gobierno Vasco ayuda para los hosteleros. ARATZ Ikastetxeak ostiralero pintxoak erosiko dizkie herriko ostalariei.
- "Trikitixa liburua III" (5Gora / Elkar) plazaratu eta aurkeztu egin du Xabi Solano Maiza.

azaroak 10 noviembre
- COVID-19 / Koronabirusa. Casos positivos acumulados: 845 (+25).
- Tasa de incidencia COVID-19, casos por 100.000 habitantes: 1.568,98.
- Gaztelekua: *Merienda osasungarria.*

azaroak 10 - 12
- Antzerkia zikloa Biteri kultur etxean: "Fadoak entzuten zituen gizona" (Xake Produkzioak) - "Ni, munduko txarrena" (Vaivén Producciones) - "Quitamiedos" (Kulunka Teatro).

azaroak 10 / 12
- *Nola gezurtatu berri faltsuak* (KZ Gunea).

azaroak 11 noviembre
- COVID-19 / Koronabirusa. Casos positivos acumulados: 866 (+21).
- Tasa de incidencia COVID-19, casos por 100.000 habitantes: 1.593,96.

azaroak 11 - 12
- Gaztelekua: Serigrafiatzeko irudi proposamenak.

azaroak 11 - 28
- "Merkataritza jarduera bultzatu eta herritarren kontsumoa sustatzeko" kanpaina berri bat martxan: *Hernani* txartelarekin erosketak eginez gero, deskontu zuzenak; eta larunbatetan (azaroak 14 / 21 / 28) *zortearen erruleta*, zuzeneko 100 sarirekin, udaletxeko arkupetan (BERRIAK).

azaroak 12 noviembre
- COVID-19 / Koronabirusa. Casos positivos acumulados: 887 (+21).
- Tasa de incidencia COVID-19, casos por 100.000 habitantes: 1.588,97.
- Pandemian zehar preso politikoek "beraien eskubideen murrizketa larria" jasan dutela salatzeko, kale buelta (Hernaniko SARE).

azaroak 13 noviembre
- COVID-19 / Koronabirusa. Casos positivos acumulados: 916 (+29).
- Tasa de incidencia COVID-19, casos por 100.000 habitantes: 1.653,92.
- Gaztelekua: *Topagunea.*
- Prentsaurrekoa, azaroaren 19 - 21 egingo diren jardunaldi politikoen aurkezpena, Tilosetan (Gazte Koordinadora Sozialista).
- Preso eta iheslarien eskubideen aldeko enkartelada Gudarien plazatik abiatuta (Hernaniko preso eta iheslarien senide eta lagunak).

azaroak 14
- Behemendi Azoka ibiltaria Plaza Berrian.
- Bigarren Eskuko Azoka.
- *Altxa!* Iniciativa en pro de un referéndum en Euskal Herria para decidir nuestro futuro. Asamblea (abierta) en Biteri kultur etxea (*Hamaika gara*).
- Gaztelekua: Ping pong txapelketa.
- Berrogei (40) urte, Joaquin Altimasbere tiroz hil zutela.

azaroak 15
- Gaztelekua: Alokairu zerbitzua.

azaroak 16 noviembre
- COVID-19 / Koronabirusa. Casos positivos acumulados: 955.
- Tasa de incidencia COVID-19, casos por 100.000 habitantes: 1.563,98.
- *Emakumeen euskal literatura ikuspegi feministatik* mintegia (Kattalin Miner) Biteri kultur etxean: "Hezurren erretura" (Miren Agur Meabe).
- Sahara herriarekiko elkartasuna adierazteko kontzentrazioa, Marokoko indar armatuak su-eten akordioa apurtu baitute, Plaza Berrian.

azaroak 17 noviembre
- COVID-19 / Koronabirusa. Casos positivos acumulados: 959 (+4).
- Tasa de incidencia COVID-19, casos por 100.000 habitantes: 1.439,06.
- Ruth Martin, Udal Txistulari Bandako zuzendaria (eta herriko elkarte desberdinetako partaidea) hil da, 51 urte zituela.
- Cuatro personas heridas en accidentes en la AP-15 a la altura de Hernani.
- Literatura solasaldia udal liburutegian, Biteri kultur etxean: "Zure hatzaren ez galtzeko" (Itxaro Borda).

azaroak 17 / 19
- KZ Gunea: "Sinkronizatu zure kontaktuak Google kontaktuekin" ikastaroa (online).

azaroak 18 noviembre
- COVID-19 / Koronabirusa. Casos positivos acumulados: 971 (+12).
- Tasa de incidencia COVID-19, casos por 100.000 habitantes: 1.369,11.
- Remonte. Presentación del 50 Campeonato de Parejas en instalaciones de ORONA IDeO, en Galarreta. El campeonato se iniciará el 21 de noviembre; la final, el 2 de enero de 2021.
- Emakumeenganako Indarkeriaren Kontrako Eguna dela eta (azaroak 25), hitzaldia Biteri kultur etxean: "Begiradak eta bizipenak txarrantxen artetik / Emakumea eta espetxea" (SARE - Koordinadora Feminista).
- Gaztelekua: *Topagunea.*
- Tertulia literaria en Biteri kultur etxea "Las llamadas perdidas" (Manuel Rivas).

azaroak 19 noviembre
- COVID-19 / Koronabirusa. Casos positivos acumulados: 983 (+12).
- Tasa de incidencia COVID-19, casos por 100.000 habitantes: 1.294,16.
- Gaztelekua: *Zu protagonista!* bloga.
- "Zer egin dezakegu euskaldunok Interneten? Euskal Herria Wikitzen" hitzaldia Biteri kultur etxean (Iñaki Lopez de Luzuriaga, Hernani Errotzen).

azaroak 19 - 21
- Jardunaldi politikoak Andoainen (azaroak 19) eta Hernanin, Atsegindegi plazan. Azaroaren 21ean, kontzentrazioa plazan (Buruntzaldeako Gazte Koordinadora Sozialista).

azaroak 19 / abenduak 16
- "Erosketa ohiturak aldatuz" tailerra(k) Ereñotzuko auzo udaleko areto nagusian (Ainhoa Ansa, OLAK Auzo Elkartea).

azaroak 20 noviembre
- COVID-19 / Koronabirusa. Casos positivos acumulados: 996 (+13).
- Tasa de incidencia COVID-19, casos por 100.000 habitantes: 1.259,18.
- Haurren Nazioarteko Eguna dela eta, Hernaniko Udalak bat egiten du *Tratu On* programarekin. EDUCO Nazioarteko Fundazioarekin elkarlanean, haurren eskubideen promozio, prebentzio eta babes politikak martxan jarriko ditu.
- Gaztelekua: *Zeintzuk dira zure eskubideak?*

azaroak 20 - abenduak 4
- *Euskaraldia 2020* (Euskaraldia / Euskara Ari Du! - DOBERA Euskara Elkartea). *Belarriprest* (408) eta *Ahobizi* (2.089) figurez gain, talde edota elkarteei zuzendutako *ariguneak* (170).

azaroak 21 noviembre
- COVID-19 / Koronabirusa.
- Martxoan itxi eta gero, Gabriel Celayako ikasgelak zabalik.
- Haur antzerkia Biteri kultur etxean: "Gizon zoriontsuaren alkandora" (Paraiso Antzerkia).
- Gaztelekua: Serigrafia tailerra.

azaroak 22
- Andoni Ledesma hernaniarra, apaiz erlijiosoa Hernaniko parroki elkarteen zerbitzurako apaiz-lankide bezala: apaiz hernaniar bat, Hernanin.
- Felipe Sagarna "Zapa", Miguel Mari Arbelaiz, Luis Mari Elizondo eta Joaquin Altimasbere,

1980an eraildako hernaniarren oroitzapen ekitaldia Atsegindegin.
- *Matrioxka,* kale literaturaren ekimena, Goiz Eguzkin: Maialen Lujanbioren 24 testuren irakurketa.
- Emakumeenganako Indarkeriaren Kontrako Eguna dela eta (azaroak 25), *Beldur barik* lehiaketaren sari banaketa streaming bidez gaztelekuan: Uxue Bereziartua, irabazle.

azaroak 23 noviembre
- COVID-19 / Koronabirusa. Casos positivos acumulados: 1.017.
- Tasa de incidencia COVID-19, casos por 100.000 habitantes: 984,36.
- Hobekuntza energetikoa lortzeko lanak direla eta, Biteriko ikasgela itxita, abenduaren 2 arte.

azaroak 24 noviembre
- COVID-19 / Koronabirusa. Casos positivos acumulados: 1.022 (+5).
- Tasa de incidencia COVID-19, casos por 100.000 habitantes: 884,43.
- Gaztelekua: *Sukaldaritza.*
- Emakumeenganako Indarkeriaren Kontrako Eguna dela eta (azaroak 25), "Florecica. Josefina Lamberto" dokumentala eta solasaldia Biteri kultur etxean (Berdintasun Kontseilua - Hernaniko Udala).
- Udal Osoko Bilkura telematikoa. Sahararen inguruko mozioa, Emakumeen Aurkako Nazioarteko Eguna dela eta (azaroak 25) adierazpen instituzionala... Hernani fomentará la protección del arbolado en su termino municipal, tras moción de Elkarrekin - Podemos aprobada por unanimidad.

azaroak 24 / 26
- *Podcastak entzuteko aplikazioak eta webguneak* tailerra(k) KZ Guneko YouTube kanalean.

azaroak 25 noviembre
- COVID-19 / Koronabirusa. Casos positivos acumulados: 1.032.
- Tasa de incidencia COVID-19, casos por 100.000 habitantes: 724,53.
- Sahara herriarekiko elkartasuna adierazteko manifestazioa Plaza Berritik: "Aberri osoa edo martirioa".
- Emakumeenganako Indarkeriaren Kontrako Eguna. *Indakeriaren pandemia denon ardura delako... Txapa feminista* tailerra gaztelekuan; eta *Salaketa ekimena*: "Erasoak sobran, erasotzaileak ere! (Koordinadora Feminista).

azaroak 26 noviembre
- COVID-19 / Koronabirusa.
- Tasa de incidencia COVID-19, casos por 100.000 habitantes: 814,47.
- Presentación de la iniciativa "Mugi ziur Hernani!", iniciativa para incentivar la práctica deportiva segura entre jóvenes de 6 - 16 años. Hernaniko Udalaren, herriko klubeen Eskola Kirolaren ekimenaren bidez, Hernaniko gazteek, abenduan zehar, Zubipe, Landare eta kiroldegia erabiliko dute kirola egiteko.
- Gaztelekua: Sorpresa.
- Iñigo Legorburu, Eibarko San Andres bertsopaper lehiaketan garaile: "Lete 10 urte zu gabe".
- Idoia Asurmendi + *Beste Urtaroak* taldea Biteri kultur etxean.

azaroak 27 noviembre
- COVID-19 / Koronabirusa. Casos positivos acumulados: 1.038 (+6).
- Tasa de incidencia COVID-19, casos por 100.000 habitantes: 609,60.
- "Kontrola eta debekuak baino, baliabideak behar ditugu". Hezkuntza komunitatean bizi duten egoeraz kezka eta premia larria gizarteratzeko, kontzentrazioa plazan (LAB - IKAMA).
- Ostiral Beltza herriko dendetan. Herriko hainbat komertzioak 1.300 euro inguru biltzen dituzte ostalaritzara bideratzeko.
- Kattalin Minerren "Turista klasea" (Susa Argitaletxea) nobela berriaren aurkezpena Donostiako udal liburutegian.
- Gaztelekua: *Topagunea.*
- Literatura - Saio Linbikoak: Sara Zozaya Biteri kultur etxean.
- Preso eta iheslarien eskubideen aldeko kontzentrazio berezia (musika + dantza + antzerkia) plazan (Hernaniko preso eta iheslarien senide eta lagunak).

azaroak 27 - abenduak 11
- Margo erakusketa Biteri kultur etxean: Arantxa Agirre.

azaroak 28
- Gaztelekua: Pelikula.

azaroak 29
- Gaztelekua: Alokairu zerbitzua.
- "Distantzian ere, gertu" *Bizilagunak* ekimena, pandemiaren egoera dela eta, online (Gipuzkoako SOS Arrazakeriak - AMHER).
- Asier Ormazabal Lizeaga preso hernaniarra, aske; 23 urte eman ditu Frantziako eta Espainiako hainbat espetxetan. COVITE denuncia el "ongietorri" realizado.

azaroak 30 noviembre
- COVID-19 / Koronabirusa. Casos positivos acumulados: 1.047.
- Tasa de incidencia COVID-19, casos por 100.000 habitantes: 459,70. Hernani alarmako zona gorritik atera da.

azaroak 30 - abenduak 4
- Biteri kultur etxeko liburutegia itxita, hainbat obra egiten ari direla eta.

- **COVID-19 / Koronabirusa.**
- **La empresa OIARSO Kooperatiba BEXEN Medical (BEXEN Bioservices) radicada en Hernani (en Ibarluze poligonoa / Akarregi poligonoa), almacén general de vacunas de la CAV contra COVID-19.**
- **Hernaniko Udalak 150.000 euro bideratuko ditu herriko ostalaritzara establezimendu eta jatetxean berraktibatzeko: 800 (kopuru finkoa) + 400 (osagarria) establezimenduko.**
- **Martxoaren geroztik itxita izan diren komun publikoak, berriro irekita.**
- **Ordutegi berri zabalagoak, normaltasunera egokituz, hhz zerbitzuak: astearte eta ostegunetan 08:00tatik 19:00etara.**
- **Jarraitzen dira KZ Guneak antolatzen dituen zuzeneko hitzaldiak, YouTube kanalean; Gabonetan ere bai.**
- **DRAVE Fundazioarekin eta herriko ikastetxeekin elkarlanean, Hernaniko Udalak ikasmateriala birziklatzeko kanpaina solidarioa abian jarri du.**
- **Recogida de artículos para los presos de Martutene en el despacho parroquial (hasta el 17 de diciembre).**
- **COFIVACASA eta SIDENOR enpresetan, amiantoarekin kontaktuan, lan egin zuen Jose Villamarinen senideei 301.456,60 euroko kalte ordaina (biriketako minbiziaren eraginez azaroaren 16an hil zen).**
- *Gozoa* **Elkartea sorteen da, gozogintzako sektorea identifikatzeko eta indartzeko; kideen artean, Hernaniko** *Esnal* **gozo denda eta** *Oa* **gozotegia.**
- *Julene Azpeitia* **lehiaketan bertso-paper, poesia eta ipuin mailetan aurreneko sariak lortu ditu Iñigo Legorburuk (Durangoko Udala). Orereta Ikastolaren "Gau beltza" mikrokontakizun lehiaketan ere, garaile. Guztira, 95 sari irabazi ditu azkeneko urtetan.**
- **Hilaren bukaeran, 954 langabe herrian.**

abenduak 1 diciembre
- COVID-19 / Koronabirusa. Casos positivos acumulados: 1.048 (+1).
- Tasa de incidencia COVID-19, casos por 100.000 habitantes: 444,71.
- Odola emateko zita Goiz Eguzkin.
- *Eukalipto landaketen ingurumen eragina Urumea bailaran* hitzaldia (Arturo Elosegi / Iñaki Sanz - Azkue) Biteri kultur etxean.

abenduak 1 - 13
- *Hernani ezagutu* lehiaketa, Hernani eta Euskal Herriari buruzko galderak (Hernani Errotzen).

abenduak 2 diciembre
- COVID-19 / Koronabirusa. Casos positivos acumulados: 1.052 (+4).
- *Hernani 2020* urtekariaren aurkezpena Biteri kultur etxean.

abenduak 3 diciembre
- COVID-19 / Koronabirusa. Casos positivos acumulados: 1.058 (+6).
- Tasa de incidencia COVID-19, casos por 100.000 habitantes: 374,76.
- Euskara Eguna dela eta, udaletxea itxita.
- Simulacro de activación de sirenas de emergencia química.
- *Euskal Kahoot* jolasa gaztelekuan (Euskara eguna).

abenduak 4 diciembre
- COVID-19 / Koronabirusa. Casos positivos acumulados: 1.065 (+7).
- Tasa de incidencia COVID-19, casos por 100.000 habitantes: 344,78.
- *Euskañolitis* ikuskizuna (Oihan Vega) Biteri kultur Etxean (Euskaraldia).
- Preso eta iheslarien eskubideen aldeko kontzentrazio Zinkoenean (Hernaniko preso eta iheslarien senide eta lagunak).

abenduak 4 - 5
- *Egin zure argazki kamara* tailerra, 12 - 17 urte bitarteko gazteentzat.

abenduak 5
- COVID-19 / Koronabirusa. Casos positivos acumulados: 1.065 (+7).
- Tasa de incidencia COVID-19, casos por 100.000 habitantes: 344,78.
- "Baliabide publikoak zerbitzu publikoetara" lelopean, manifestazioa (Hezkuntza Plataforma - STOP Deshaucios - EH Bildu - LAB - Koordinadora Feminista - ERNANI - Urumea HerriGunea - SORTU - IKAMA - Duintasuna Pentsionistak - AMHER / SOS Arrazakeria).
- Iñigo Legorburu nagusi, Amarako Bertso-Paper lehiaketan: "Erromintzelez".
- Pala. Amaia Irazustabarrena Espainiako Kopako txapelduna, trinketean.

abenduak 6
- Konstituzio eguna dela eta, herri eskola Kontrakantxa gaztetxean (Ikasle Abertzaleak).
- Konstituzio eguna dela eta, "ospatzeko ezer ez daukagula eta frankismoari kiratsa darion estatu espainiarrari planto egiten diogula"ko, kontzentrazioa Atsegindegi plazan (ERNAI - IKAMA).

abenduak 7 diciembre
- COVID-19 / Koronabirusa. Casos positivos acumulados: 1.072.
- Tasa de incidencia COVID-19, casos por 100.000 habitantes: 274,82.

abenduak 7 - 11
- Biteri kultur etxeko liburutegiko goiko solairua itxita, hainbat obra egiten ari direla eta.

abenduak 8 diciembre
- COVID-19 / Koronabirusa. Casos positivos acumulados: 1.077.
- Tasa de incidencia COVID-19, casos por 100.000 habitantes: 239,84.

abenduak 9 diciembre
- COVID-19 / Koronabirusa.
- Tasa de incidencia COVID-19, casos por 100.000 habitantes: 259,83.
- En marcha la tercera campaña de bonos al consumo para incentivar el consumo local, hasta el 5 de enero (2021), para la que el Ayuntamiento datina 45.000 euros. Sorteos varios al pagar con Hernani Txartela (BERRIAK Elkartea).
- Gaztelekua: *Tote-bag* poltsa tailerra.
- *Emakumeen euskal literatura ikuspegi feministatik* mintegia (Kattalin Miner) Biteri kultur etxean: "Umeek gezurra esaten dutenetik" (Uxue Apaolaza).

abenduak 10 diciembre
- COVID-19 / Koronabirusa. Casos positivos acumulados: 1.079 (+2).
- Tasa de incidencia COVID-19, casos por 100.000 habitantes: 234,85.
- Ertzaintzaren helicóptero batek txirrindulari bat ebakuatu du Pagoaga bailaran, iristeko saila zen eta baldintza klimatiko txarretan inguruako mendi eremu batean.
- Aisiko Urmenetaren hitzaldi ilustratuta ("Sugarren mendea" nobelaren oinarrituta) Biteri kultur etxean (ULUKA Taldea).

abenduak 10 - 12 / 17 - 19
- Kontrakantxa Gaztetxearen 14. urteurrena. Hitzaldiak, mendi martxa, ping-pong txapelketa, eskalada saioa, bazkaria eta kontzertuak... Gazte Asanbladak "ertzainen jarduera arbitrarioa" saltasen du: abenduaren 19an "ertzainak agertu... delitu bat egon zitekeenaren aitzakiarekin... eta... mehatxu ezberdin... egiten hasi...".

abenduak 10 / 16
- COVID-19 / Koronabirusa.
- COVID-19a azaldu zenetik, langileak bizitzen ari diren egoerak eta dituzten lan baldintzak salatzeko, grebarako deia haur eskoletan: kontzentrazioak.

abenduak 10 - 19
- Giza Eskubideen Adierazpen Unibertsalaren Eguna (abenduak 10) eta Pertsona Migranteen Nazioarteko Eguna (abenduak 18) direla eta, *Hernani Solidarioa* Jardunaldiak. Panelak Plaza Berrian, *collage* tailerra, "Techo y comida" pelikula eta solasaldia, paseoa AMHERreko boluntarioekin eta mural egitea.

abenduak 11 diciembre
- COVID-19 / Koronabirusa. Casos positivos acumulados: 1.084 (+5).
- Tasa de incidencia COVID-19, casos por 100.000 habitantes: 229,85.
- Instituciones Penitenciarias da a conocer el próximo traslado del preso hernaniarra Karlos Apeztegia de la cárcel de Ocaña (Toledo) a la de Iruñea.
- Preso eta iheslarien eskubideen aldeko enkartelada Gudarien plazatik abiatuta (Hernaniko preso eta iheslarien senide eta lagunak).

abenduak 12 diciembre
- COVID-19 / Koronabirusa.
- En vigor un nuevo decreto del Gobierno Vasco, relajando ligeramente las medidas restrictivas adoptadas en el mes de noviembre, y de cara a Navidad: apertura de la hostelería (06:00 - 20:00), y levante de restricciones de movilidad en el territorio histórico.
- Bigarren eskuko azoka.
- Haur antzerkia Biteri kultur etxean: "O!" (Elirale Konpainia).
- *Bertsolata 2020.* Bertso-trama Milagrosa kaperan: Eider Rodriguez, Unai Iturriaga,

Nerea Ibarzabal eta Maialen Lujanbio.
- Gaztelekua: Txuri-urdin izotz jauregira irteera.

abenduak 14 diciembre
- COVID-19 / Koronabirusa. Casos positivos acumulados: 1.090.
- Tasa de incidencia COVID-19, casos por 100.000 habitantes: 214,86.

14 - 16 diciembre
- Celebraciones comunitarias de Reconciliación con el Adviento en las parroquias de la localiad.

abenduak 15 diciembre
- COVID-19 / Koronabirusa.
- Tasa de incidencia COVID-19, casos por 100.000 habitantes: 209,86.
- Lapurreta Hernaniko borda batean, 80 urteko jabea erasotu ondoren; egileetako bat, hiru (3) baitziren, atxilotuta.
- Literatura solasaldia udal liburutegian, Biteri kultur etxean: "Lehertu da festa" (Eneko Aizpurua).

abenduak 15 - 30
- Argazki erakusketa Biteri kultur etxean: Felix Etxeberria.

abenduak 16 diciembre
- COVID-19 / Koronabirusa. Casos positivos acumulados: 1.093 (+3).
- Tasa de incidencia COVID-19, casos por 100.000 habitantes: 204,87.
- Eskola Agenda 21. Osoko bilkura telematikoa: energia, mugikortasuna, hondakinak eta kontsumo gaiak landu dituzte 2019/20 ikasturtean.
- "Empar Pineda. Gorputzak hala eskatuta" (Kattalin Miner) liburuaren aurkezpena Leoka labaderoan (Berdintasun Kontseilua).
- Tertulia literaria en Biteri kultur etxea "Apegos feroces" (Vivian Gornick).

abenduak 17 diciembre
- COVID-19 / Koronabirusa. Casos positivos acumulados: 1.094.
- Tasa de incidencia COVID-19, casos por 100.000 habitantes: 179,88.
- Petra Arraras Ulayar hernaniarrak 100 urte bete ditu.
- Xabier Lete omentzeko, "Loreak eta zauriak" Biteri kultur etxean (Beñat Gaztelumendi + Xabier San Sebastian + Joserra Senperena + Quico Pugès).

abenduak 18 diciembre
- COVID-19 / Koronabirusa. Casos positivos acumulados: 1.095 (+1).
- Tasa de incidencia COVID-19, casos por 100.000 habitantes: 149,90.
- Instituciones Penitenciarias da a conocer el próximo traslado del preso Gotzon Aranburu de la cárcel de Alacant a la de Dueñas (Palencia).
- Chillida Leku y la Sociedad de Ciencias Aranzadi firman un conveno de colaboración para promover acciones que pongan en valor el patrimonio cultural y natural vasco.
- Detenido y trasladado a un centro psiquiátrico un varón armado con una escopeta que se encontraba en Antziola auzoa.
- Preso eta iheslarien eskubideen aldeko kontzentrazioa Zinkoenean (Hernaniko preso eta iheslarien senide eta lagunak).

abenduak 18 - 23 / 26 - 30
- *Neguko oporretan zer?* ekimen ugari haur eta gazteentzat: tailerrak, antzerkia eta zinea, komikiak, ludoteka... *Huntza* taldea Ereñotzuko frontoian

abenduak 19 diciembre
- Recogida de firmas en pro del ejercicio del derecho a decidir y la celebración de un referendum en el que se tome en consideración la decisión de los vascos, en Plaza Berria (Hamaika Gara / Gure Esku Dago). Está campaña se prolongará hasta junio de 2021.
- #BateraAurre lelopean, Bateragune auzia berriro epaitzeko erabakiaren aurrean eta "demokraziaren aurkako erasoa" salatzeko, elkartaratzea plazan.
- *Bertsolata 2020.* "Kontzertu bat bertsotan" (Manex Pagola - Eli Pagola) Milagrosa kaperan.

abenduak 21 diciembre
- COVID-19 / Koronabirusa. Casos positivos acumulados: 1.098.
- Tasa de incidencia COVID-19, casos por 100.000 habitantes: 129,92.
- Egoera sanitarioa dela eta, Santo Tomas Eguna ez da ospatzen Goiz Eguzkin; horren ordez, 10 saski zozketatzen dira. Saski zozketa ere Lizeagan (GIBELALDE Auzo Elkartea).
- Inaugurado el nuevo supermercado de 1.700 m² de un nuevo modelo de *Tienda eficiente* de la firma comercial Mercadona, en Galarreta.

abenduak 22 diciembre
- COVID-19 / Koronabirusa. Casos positivos acumulados: 1.099 (+1).
- Tasa de incidencia COVID-19, casos por 100.000 habitantes: 124,92.
- Detenido un varón de 31 años, propietaroio de un bar de/en Antziola auzoa, por traficar con cocaina, agresión y robo.
- *Euskal zumba* Atsegindegi plazan (DOBERA Euskara Elkartea).
- "Foixeko Katalina" komikiaren aurkezpena Donostiako Koldo Mitxelena kulturunean; ilustratzailea Ainara Azpiazu *Axpi* izan da (Nabarralde Fundazioa).
- Udal Batzar Orokorra, modu telematikoan. 2021eko aurrekontua onartuta: 27¸800.000 euro (-%5.95 = - 1¸800.000 euro).

abenduak 23 diciembre
- COVID-19 / Koronabirusa. Casos positivos acumulados: 1.101.
- Tasa de incidencia COVID-19, casos por 100.000 habitantes: 119,92.
- Levantamiento de las restricciones de movilidad en Euskadi, podremos circular por los tres territorios de la Comunidad Autónoma de Euskadi.
- *Bertsolata 2020.* "Norbere eztarritik" (Uxue Alberdi) liburuaren inguruko mahai ingurua Biteri kultur etxean.
- Presoen aldeko ekitaldia Milagrosa kaperan (ERNAI).

abenduak 23 / 31 diciembre
- Buruarinak egiteko tailerra Atsegindegi plazan (DOBERA Euskara Elkartea).

abenduak 24 diciembre
- COVID-19 / Koronabirusa.
- Un nuevo decreto del Gobierno Vasco endurece las medidas restrictivas de cara a Navidad y Año Nuevo: cierre de la hostelería a las 18:00 h., "toque de queda" a las 00:30, y máximo de 10 personas en reuniones los días 24, 25; 6 personas en el caso del 31 de diciembre y 1 de enero (2021).
- *Jalgi*, herritarrak euskarari nahi duena eskaini ahal izateko, Gudarien plazan (AEK).
- Olentzero eta Mari Domingi Atsegindegi plazan.
- Olentzero Gabriel Celaya plazan (Zelabide Elkartea).
- *Hator, hator... etxera!* preso eta iheslarien eskubideen aldeko manifestazioa Gudarien plazatik.

abenduak 26
- "Hernani" Musika Eskola Publikoko abesbatzak Errenteriako *Gabon Sustraiak - Haur eta Gazte Gabon Kanta* lehiaketa irabazi du.

abenduak 26 / 28
- Udaleren *Sormen Beka*ren ondorioz "Ibaia ez da toki bat" proiektua garatzen ari den Nagore Legarretaren argazki lantegia(k) Ereñotzun / Hernanin, Biteri kultur etxean.

abenduak 28
- COVID-19 / Koronabirusa. Casos positivos acumulados: 1.169.
- Itxaso Zaldua, uztailean atxilotutako Hernaniko preso ohia, Auzitegi Nazionalera deklaratzera; kontzentrazioa Gudarien plazan (SARE).

abenduak 28 - 30
- Eskulanen tailerra Atsegindegi plazan (DOBERA Euskara Elkartea).
- Atracciones en Zinkoenea para clientes de comercios asociados a BERRIAK.
- Eskulanen tailerra Atsegindegi plazan (DOBERA Euskara Elkartea).

abenduak 29
- COVID-19 / Koronabirusa. Casos positivos acumulados: 1.179.
- *Sandrati / San Adriango tunela* dokumentala Biteri kultur etxean (Nabarralde).

abenduak 30
- COVID-19 / Koronabirusa. Casos positivos acumulados: 1.183.
- Tasa de incidencia COVID-19, casos por 100.000 habitantes: 259,93.
- COVID-19aren kontrako txertaketa kanpaina hasi da Hernaniko Adinekoen Egoitzan.
- Instituciones Penitenciarias da a conocer el traslado y acercamiento de la presa hernaniarra Ainhoa García Montero, tras progresar a segundo grado, desde la cárcel de Topas (Salamanca) a Asturias.
- "Prekarietatea, gazteon alternatiba bakarra?" hitzaldia, eta manifestazioan (ERNAI).
- Magia ikuskizuna Elizatxo ikastolan (Portu Auzoako Auzo Elkartea).
- *Bertsolata 2020.* Umeen bertso saioa Biteri kultur etxean.

abenduak 31
- Santa Barbarara irteera, brindisa eta saskiaren zozketa, eta urtea agurtzeko suzko-traka (Portu Auzoako Auzo Elkartea).

euskara ari du

Hernaniko Udala